

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

17'nci Toplantı
15 Kasım 2018 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- SUNUMLAR

1.-İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri hakkında sunumu

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri

a)İçişleri Bakanlığı

b)Emniyet Genel Müdürlüğü

c)Jandarma Genel Komutanlığı

ç)Sahil Güvenlik Komutanlığı

d)Göç İdaresi Genel Müdürlüğü

e)Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı

f)Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı

IV. AÇIKLAMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, "provokatör" ifadesinin geri alınmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

V.- OTURUM BAŞKANLARININ AÇIKLAMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

17'nci Toplantı

15 Kasım 2018 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 10.00'da açılarak dört oturum yaptı.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu tarafından, 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri hakkında bir sunum yapıldı.

Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan, “provokatör” ifadesinin geri alınmasını talep ettiğine;

Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine;

İlişkin birer açıklama yaptılar.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkerelerinin görüşmelerine devam edilerek,

İçişleri Bakanlığının,

Emniyet Genel Müdürlüğünün,

Jandarma Genel Komutanlığının,

Sahil Güvenlik Komutanlığının,

Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün,

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının,

2019 yılı bütçeleri ile 2017 yılı kesin hesapları;

Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının,

2017 yılı kesin hesabı;

Kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 20.57'de toplantıya son verildi.

15 Kasım 2018 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.00

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakanım, değerli milletvekillerimiz, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum ve Komisyonumuzun 17’nci Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığının bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları ile Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının kesin hesap ve Sayıştay raporu bulunmaktadır.

Şimdi sunumunu yapmak üzere Sayın İçişleri Bakanımıza söz veriyorum.

Sayın Soylu, buyurun lütfen.

Süreniz 45 dakikadır.

II.- SUNUMLAR

1.-İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri hakkında sunumu

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığı 2019 yılı bütçesini görüş ve değerlendirmelerinize sunmak üzere huzurlarınızda bulunuyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ortaya koymuş olduğunuz yoğun ve özverili mesaiden dolayı da sizlere ayrıca teşekkür ediyor, çalışmalarınızın ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah’tan diliyorum.

Konuşmama başlarken, Malazgirt’ten Çanakkale’ye, Dumlupınar’dan 15 Temmuz’a; Kato’dan, Gabar’dan, Pülümür’den Silopi’ye; Karadeniz’den Akdeniz’e, Marmara’dan Ege’ye; Kore’den, Bosna’dan Kıbrıs’a, Afrin’den El-Bab’a; işgal ordularından tüm terör örgütlerine; hırsızından uyuşturucu kaçakçısına kadar aziz milletimizin bekasına, huzuruna, canına, malına ve namusuna yönelmiş tüm tehditlere karşı mücadele ederken şehit düşmüş bütün vatan evlatlarına Cenab-ı Hak’tan rahmet diliyor, gazilerimizi de minnet ve şükranla anıyorum. Onlar bu fedakârlığı yaparken acılarını kalbine gömmüş, her biri birer metanet abidesi olarak ayakta duran başımızın tacı şehit ve gazi ailelerimizi de sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; değişim, genellikle umut vadeden ve arzulan bir kavramdır ancak bugünün 21’inci yüzyıl dünyasında yaşanan değişim arzulanabilir ve umut vadeden değil, tam tersine rahatsız edici bir değişimdir. Birleşmiş Milletler raporuna göre dünyada 2000 yılında 21,1 milyon kişi sığınmacı ve mülteci statüsündeydi. Bu rakam 2017 itibarıyla 71,4 milyon kişi olmuştur. Yine 2000 yılında dünyada doğrudan uyuşturucu madde kullanımına bağlı ölümlerin sayısı

sadece 118 bin kişidir. Bu rakam da 2016 yılı itibarıyla 318 bine yükselmiştir. Amerika'nın müdahale ettiği yıl olan 2002'de Afganistan'daki haşhaş ekimi 17 bin hektardı. Müdahale sonrası, 2017 verisiyle 328 bin hektara yükselmiş; üretilen afyon miktarı 200 tondan 900 bin tona çıkmıştır. Sadece 2016-2017 arasındaki üretim artışı, Afganistan'daki afyon üretim artışı yüzde 63'tür.

Yine 2000 yılında dünyada terörist saldırılar sebebiyle ölen insanların sayısı 5 binin altındayken bu rakam 2016 yılı için 25.673 olarak hesaplanmaktadır. Dün PKK'ye 5 bin tır silah yardımı yapanlar, bugün de PKK'yle bir gelecek ve petrol pazarlığı içerisindedir.

Avrupa başkentlerinde ise terör alarmları verilmekte, metrolarda ve meydanlarda özel hareketçiler nöbet tutmaktadırlar. Yıllarca en ölümcül günah saydıkları ırkçılık, bugün Avrupa'da Doğu toplumları ve İslam üzerinden tarif edilen yeni bir modelle, bir anlamda neoırkçılık ve ötekileştirme olarak yükselmektedir ve bu rahatsız edici değişimlerin hiçbirinin sebebi Türkiye değildir, bilakis zarar göreni, deyim yerindeyse mağduru Türkiye'dir. Bütün bu fotoğraf bize Batı'dan dünyaya yayılan bir kaos ve karmaşanın olduğunu göstermektedir. İki dünya savaşı çıkardılar. Şimdi ise dünyayı "vekâletler savaşı" olarak tanımlanan yeni bir savaşa dâhil ettiler. Kendileri bulaşmıyorlar, taşeronlarını çatıştırıyorlar. Özellikle Doğu'yu da, bu kaos ve karmaşa planlarının içine çekmek, hatta merkezine almak istiyorlar. Ekonomik krizlerini iki dünya savaşıyla aşmışlardı, bugünkü tıkanmışlıklarını da Orta Doğu'daki vekâletler savaşıyla aşmak istiyorlar. Bu kaosu Filistin'de başlattılar; İran-Irak savaşı ve diğer çatışmalarla zemini düzelttiler, bugün de Suriye iç savaşı, Afganistan müdahalesi, DEAŞ, PKK, YPG gibi araçlarla bunu olgunlaştırmaya ve özellikle bizim tarihi ve coğrafi hinterlandımızda uzun süreli bir çatışma ve güvensizlik ortamı tesis etmeye çalışıyorlar.

Türkiye bu kaosun dışında kalabilmek için siyasal istikrarına, güvenlik istikrarına ve ekonomik istikrarına odaklanmış durumdadır. Biz bu üçünden de asla feragat edemeyiz. Türkiye, hem geçmişten gelen devlet geleneği hem birlikte yaşama, terörle mücadele ve göç gibi konulardaki yüksek tecrübesiyle, etrafındaki hadiseleri, bana sorarsanız ciddi bir başarıyla yönetmektedir. Vicdanla, merhametle, ama mutlaka demokrasi ve hukuk içerisinde kalarak yönetmektedir.

Kimse kusura bakmasın, Paris'te bir terör saldırısı oldu, Fransız ordusu bir yıl sokaklardan çıkmadı. Terör ve göçe bizim gibi sınır komşusu olsalardı acaba ne yaparlardı, çok merak ediyorum. Demokrasilerinin ve hukuklarının gücünü asıl o zaman görmek isterdim. Oysa bizim demokrasimiz ve hukukumuz sürekli test edilmektedir. İddialı bir şey söylemek isterim; bizim göç yönetimimiz, terörle mücadelemiz ve uyuşturucuyla mücadelemiz hem çıktıkları açısından hem de demokrasi ve hukuk standartları açısından dünya medeniyetinin yüz akıdır.

Türkiye'nin üç istikrar bileşeni noktasındaki sağlam duruşu hem kendi bekası için hem de dünya medeniyeti açısından hayati öneme sahiptir. Ülkemizin büyük fırsatları vardır ama güvenlik noktasında doğal dezavantajları da vardır. Suriye ve Afganistan kaynaklı göç dalgasının muhatabı olan Irak-Suriye-İran sınırlarımız toplam 1.855 kilometredir. İçeride PKK, dışarıdaki kaos ortamından beslenmeye çalışmaktadır. DEAŞ, her ne kadar 2017'den beri yurt içinde eylem yapamıyorsa da hâlâ bir tehdit unsurudur ve operasyonlarımız sürmektedir.

Öte yandan uyuşturucu ticaretinin de kara, hava ve denizden en önemli rotalarından birisi üzerindeyiz. Tüm bunlar güvenlik yükümüzü ve maliyetimizi daha da arttırmaktadır. Dolayısıyla ülkemiz ve Hükümetimiz değerlendirilirken, başka ülkelerde olmayan bu güvenlik riskleri ve bunların oluşturduğu ekonomik, sosyal ve siyasi maliyetler de göz önüne alınmalıdır.

Bu tablo içerisinde İçişleri Bakanlığı olarak Türkiye'nin güvenliğini de bütüncül bir yaklaşımla ele aldık. hem kolluk birimlerimizi hem güvenlikle ilgili bilişim sistemlerimizi hem de sınır güvenlik sistemlerimizi birbiriyle uyumlaştırarak Türkiye'yi, "entegre güvenlik şemsiyesi" olarak tarif

edebileceğimiz bir anlayışla korumaya çalışıyoruz. Biraz sonra detaylarını vereceğim bu yapının içinde entegre sınır yönetimi projesi var. Fiziki sınır güvenlik sistemlerimizi, modüler beton duvarları, kamera ve izleme sistemleri, denizlerimizde 340 bin kilometrekarelik alanı kontrol altında tutacak olan SGRS radar güvenlik sistemi, oranın kamera sistemleri, Jandarma muhabere sistemlerimizin entegrasyonu ve Emniyetle entegrasyonu, kent güvenlik yönetim sistemlerimizin entegrasyonu var. Yani Türkiye'nin güvenliğiyle ilgili bütün dijital ve fiziki kabiliyetleri birbiriyle uyumlaştırıyoruz. Birbirlerini görmelerini sağlıyor, aralarında veri transferi, hatta insan gücü ve ekipman transferine bile imkân veren çoklu bir yönetim modeline geçiyoruz.

Hem özetlemeye çalıştığım güvenlik risklerimiz hem de 15 Temmuz sonrasında Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlıklarımızın da tamamen İçişleri Bakanlığına bağlanması bizleri İçişleri Bakanlığında yeni bir yönetim anlayışına sevk etti. Bu noktada, personel, teknoloji ve ekipman kapasitesini arttırmak; birimler arasında entegrasyon ve koordinasyonu sağlamak; hizmet kalitesini ve kamu verimliliğini arttırmak; önemli alanlarda ortak politika belgeleri oluşturmak ve sistemi performans ölçme ve değerlendirmeye dayalı olarak izlemek şeklinde özetleyebileceğimiz beş ana ilke belirledik. Birazdan sunumun detaylarına geçtiğimizde bütün bu ilkelere yönelik attığımız adımları da somut örneklerle sizlerle paylaşacağım.

İçişleri Bakanlığı olarak yönetim anlayışımızdaki yeni yaklaşım, yeni -ve altını çizerek söylüyorum- Bakanlığımıza ait marka projelere de yansımıştır. Tüm Türkiye'deki acil durumları tek merkezden izleyebilmemize imkân veren GAMER yani Güvenlik Acil Durum Merkezi; kadınlarımızın şiddete maruz kalmaları durumunda alarm butonu işlevi gören KADES; personelimizin performans ve verimliliğini takip ettiğimiz İZDES ve PERDİS; uyuşturucu ihbar ve bildirim yazılımı olan "UYUMA"; yatırımlarımızı güncel ve doğru verilerle takip etmemize yarayan İLYAS; tamamen Bakanlığımıza ait yerli ve millî mesajlaşma programı "Muhatap"; bir sevgi ve kardeşlik projesi olan "Biz Anadoluyuz"; bürokrasiyi azaltan "Yalınlaştırma"; trafikte çocuklarımızla farkındalık oluşturduğumuz "Kırmızı Düdük"; vatandaşlarımızın valilik müracaatları için kurulan "Açık Kapı"; tüm Türkiye'deki acil çağrı merkezlerini tek çatı altında toplayan ve uluslararası alanda ödüller alan Yeni Nesil 112 Acil Çağrı Merkezi Yazılımı Projesi; bu yeni dönemin ürettiği markalarımızdan sadece birkaçıdır.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Bakanlık olarak ülkemizin güvenliğine bütüncül bir anlayışla bakıyoruz.

"Entegre Sınır Güvenliği" adını verdiğimiz yeni modelin içerisinde sınır fiziki güvenlik sistemleri, sınır aydınlatma, sınır güvenlik yolları; deniz sınırlarımız için kısa adı SGRS olan Sahil Gözetleme Radar Sistemi ve AB fonlarıyla gerçekleştirdiğimiz eğitim ve kapasite artırımı projeleri mevcuttur.

Hâlen Suriye ve İran sınırlarımızda toplam 899 kilometre modüler beton duvar, Suriye-Hatay sınırında 38 kilometre yüksek güvenlikli çit, Gaziantep tarafında 4 kilometre kafes tel tamamlanmış; kalan kısımların üretim ve planlaması sürmektedir. Termal kamera ve radarlar ile sensör sistemleri de kuruyoruz.

Slaytta resmini gördüğünüz yüksek güvenlikli sınır gözetleme kulelerinden 7'si tamamlandı, 25'inin de yapımı sürüyor. Şanlıurfa Akçakale sınır hattında 40 kilometrelik bölümde aydınlatma tamamlandı. Iğdır, Ağrı, Ardahan, Yunanistan ve Bulgaristan sınırlarımızda da planlama ve inşaa çalışmalarımız sürüyor. Bu konuda Avrupa Birliğiyle yürüttüğümüz projelerin toplamı 183 milyon avrodur. Sınır güvenlik yolları projemizin de yüzde 76'sı tamamlandı.

Kıymetli milletvekilleri, 2021 yılında Iğdır, Ağrı, Şanlıurfa, Hatay, Van, bu sınırlarımızın tamamı, doğu ve batı sınırlarımızın tamamını karadan ve denizden gözetleyebilecek ve bütün dünyanın da örnek alabileceği, Avrupa Birliğinin de desteklediği bir projeyi hayata geçiriyoruz. 340 bin kilometrelik SGRS

radar sistemi ve orada özellikle kendi kıyılarımızda kurduğumuz kamera ve gözetleme sistemleriyle artık hem Karadeniz, Akdeniz, Ege sınırlarımızın tamamını hem de botlarımız gitmeden rahat bir şekilde, yüksek bir tasarruf imkânı ortaya koyarak denetleyebilme imkânını sağlayacağız. Bu, Türkiye'nin büyük bir başarısıdır. Aynı zamanda yine Entegre Yönetimi Sınır Sistemi'yle beraber biraz önce bahsettiğim iller ve sınırlarımızın tamamında Avrupa Birliği projesiyle beraber ve kendi millî projelerimizle beraber çok üstün bir sınır yönetimini de ortaya koyduğumuzu, bunun büyük bölümünün bittiğini, denizlerde birinci fazının bittiğini, bunun toplam dört faz olduğunu, buna ait ödemenin de tamamının özellikle Sahil Güvenlik Komutanlığımız tarafından bütün bu projelerimizi gerçekleştiren ve Savunma Sanayii İcra Kurulumuza, ASELSAN'a ve özellikle Savunma Sanayii Başkanlığına ödemelerin de yapıldığını huzurunuzda tekrar ifade etmek istiyorum. Projemizin de yüzde 76'sı tamamlandı. Sahil Güvenlik Komutanlığının SGRS Projesi'yle sınır güvenlik altyapımıza denizlerimizi de entegre etmeye devam ediyoruz. Bu sistemlerin tüm fazları bittiğinde artık sınırlarımızdan inşallah kuş uçmayacaktır.

Güvenlik bilişim sistemlerinin yerli ve millî olmasına ve birbiriyle entegrasyonlarına ağırlık veriyoruz. Bugüne kadar 125 adet yazılımı kendi personelimizle, Bakanlık bünyesinde ürettik. Bu da büyük bir başarıdır.

Kriptolu mesajlaşma programımız olan Muhatap uygulaması, iletişim güvenliği anlamında bizlere ciddi avantaj sağlayacak, aynı zamana bu Muhatap uygulamasıyla GAMER entegrasyonunu, Güvenlik Acil Durum Merkezi entegrasyonunu da bir araya getirerek kriptolu hem bir mesajlaşma hem de bir iletişim ağını ortaya koymuş olacağız.

Bir diğer marka projemiz de açılımı Güvenlik Acil Durumlar Koordinasyon Merkezi olan GAMER'dir. 81 il valiliğinde bulunan yüksek teknoloji GAMER izleme merkezlerimiz ve Bakanlığımızdaki ana merkez yardımıyla, Kent Güvenlik Yönetim Sistemi ve diğer veri tabanlarına erişimi sayesinde, Türkiye'nin herhangi bir noktasındaki bir güvenlik olayını tek merkezden izleme, tedbirleri yönetme ve sağlıklı bilgi alabilme kabiliyetine ulaşıyoruz. Türkiye'deki bütün acil durum çağrı numaralarını tek çatı altında toplayan 112 Acil Çağrı Merkezi Yazılımı Projesi, yani yeni nesil yazılım projesi de aynı zamanda bir Hükümet projesidir. Hâlen 42 ilde faaliyette olan -ki iki yıl önce bu 16 ildi- çağrı merkezlerimizi 2019 yılında 81 ilde hizmete girmiş olacaktır. Proje, Silikon Vadisinde Bulut Platform Birincilik Ödülüne layık görülmüştür.

Yine bir dijital marka olan E-call Projemiz sayesinde yeni nesil araçlarda kaza anında kaza bildirimi, yer, konum, yolcu sayısı gibi bilgiler 112 Acil Çağrı Merkezimize otomatik olarak iletilmekte ve ekiplerin acilen yönlendirilmesi sağlanmaktadır.

Aynı şekilde AFAD Başkanlığımız bünyesinde yer alan AYDES sistemiyle afet durumlarında izleme, karar alma, koordinasyon süreçleri elektronik ortamda ve tek platformda takip edilebilmektedir. Sunumumun sonunda AFAD'la ilgili, 13 Kasım'da -henüz kamuoyuna duyurmadığımız- yepyeni bir sürecin de başladığını hem sizlere hem de sizlerin vasıtasıyla kamuoyuna duyurmuş olacağız.

Yeni güvenlik markalarımızdan biri olan ve kısa adı İDAKOM olan İstihbarat Değerlendirme Analiz Ve Koordinasyon Merkezi Yazılımı ve bunun projesi de faaliyete geçmiştir. Burada özellikle terörle mücadelede görev yapan istihbarat birimlerimizin arasındaki irtibatın ve koordinasyonun artırılması hedeflenmiştir. Bakanlığımıza bağlı tüm bu birimlerin dijital altyapılarımızın koordinasyonu ve entegrasyonu; aralarında bilgi, hatta personel ve ekipman paylaşabilmeleri konusuna beş yönetim ilkemiz doğrultusunda -yani konuşmamın başında sizlere arz ettiğim- aynı bir önem verdik. Bu

çerçevede kent güvenlik yönetim sistemimizi, plaka tanıma sistemimizi, PTS; elektronik denetleme sistemimizi, EDS; POLNET, akaryakıt istasyonları kameraları, AVM kameraları, okul kameraları, belediye kameraları gibi alt sistemleriyle de entegre etik.

Kent Güvenlik Yönetim Sistemi Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki 30 ilde ve birçok kuruldu. İnşallah önümüzdeki şubat ayında tüm yurttan tam anlamıyla devreye girmiş olacaktır. Kent Güvenlik Yönetim Sistemi nokta sayımızı son iki yılda yüzde 65, kamera sayımızı ise yüzde 104 artırdık. Aynı şekilde plaka tanıma sayısında da son bir yılda yüzde 38 artış sağlanmıştır. Ayrıca mobil PTS'ler de kurulmuş, özellikle çok uygulamalarımızda olağanüstü yararlılıklar ortaya koymuştur. Elektronik denetleme sistemi çalışmaları 17 il, ilçe ve beldede tamamlanmış, diğerlerinde de çalışmalar sürmektedir. Güvenlik kameralarıyla entegre olan okul sayımız da şu an itibarıyla 664 olup 98 okulda da çalışmalar sürmektedir. Ayrıca 12.764 akaryakıt istasyonunun da PTS ve POLNET entegrasyonu tamamlanmış, bitmiştir.

Aynı mantıkla, Sahil Güvenlik Komutanlığının SAHMUS, Jandarmamızın JEMUS ve Emniyet teşkilatımızın DMR muhabere sistemini de birbirleriyle entegre hâle getiriyoruz. Bunun önemi nedir? Allah muhafaza, herhangi bir olağanüstü hâlde alternatif iletişim sistemimizi kuruyoruz. Jandarmayı, Emniyeti birbiriyle entegre edip alternatif bir iletişim sistemimizle birlikte Allah muhafaza, deprem, herhangi bir olağanüstü hâl durumunda bunların birbirleriyle karasal alanda irtibat kurabilmelerini ve Türkiye'nin her noktasına ulaşabilmelerini sağlayan bir anlayışı da inşallah başlattık. Yakın bir zamanda bunu da tamamlayıp ülkemizin ve milletimizin hizmetine sunacağız.

Yine bir sistem daha, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığının bir entegrasyonunun daha genel ilkelerinin çerçevesini sağladık ve parmak izi sistemlerini karşılıklı sorgulamaya açarak Ağustos ayı başından itibaren 745 önemli olayı da aydınlattık.

Yine önemli bir proje olarak EGM'nin veri merkezinin deprem, yangın, doğal afet gibi felaket senaryolarına karşı bir yedeğinin yapılması için de Emniyet Genel Müdürlüğü İş Sürekliliği Proje çalışması başlattık. EGM'nin yanındaki alanda birini bitirdik. Yani Allah muhafaza, bir sıkıntı olsa POLNET'te yeni yedekleme sistemimiz hemen devreye girebiliyor. Bununla da yetinmedik. Yine Gölbaşı'nda yeni bir felaket kurtarma merkezi daha oluşturduk. Zannediyorum o da ihalesi yapıldı, inşallah 2019 yılının sonunda -biz daha önce devreye girmesini istiyoruz- ikinci bir felaket kurtarma merkeziyle aslında iş sürekliliği anlayışını devam ettiriyoruz.

Yine Kolluk İşlemleri Projemizle ekip olan Adalet Bakanlığının UYAP projesinin entegrasyonunu sağlayarak her iki bakanlık arasındaki protokol imzalanmış. Yine altını çizerek söylüyorum, artık mahkemelerden Emniyete evrak taşıma, Emniyetten mahkemelere evrak taşıma sürecinin sona ereceği, yaklaşık 4 milyon saat iş gücü ve 90 milyon lira tasarruf öngördüğümüz bir projeyi de yakın bir zamanda Adalet Bakanlığımızla bitirmiş olacağız.

Bilindiği gibi 2018'in Şubat ayında araç tescil işlemleri noterlere devredilmiştir. Geçen yıl buradaki bütçe sunuşunda bunun devredileceğini ifade etmiştik. Şu ana kadar 1.857 noterlik tarafından 6.974.223 araç tescil işlemi yapılmıştır. Emniyet tarafında açığa çıkan yaklaşık 2 bin personel trafik denetimlerinde görevlendirilmiştir. Ayrıca motorlu araç trafik belgesi kaldırılarak vatandaşımızın ödediği ücretten 117 lira da indirim sağlanarak, vatandaşımızın bütçesine bir katkı sağlanmıştır.

Bugüne kadar Emniyet Genel Müdürlüğümüzce geliştirilen tamamen yerli ve milli 60 uygulamanın 8'i 2018 yılında içinde tamamlanmıştır. Bu dijital markalarımızdan biri de "UYUMA" adlı projemizdir. Vatandaşlarımızın uyuşturucuyla ilgili ihbar ve bildirim yapmalarını kolaylaştırmak için geliştirilmiştir. Sistemin özelliği pratik ve hızlı olmasının yanı sıra, bildirim yapanın kimlik bilgilerinin gizli kalmasını sağlamasıdır. Uygulamayı bugüne kadar 23.020 kişi indirmiş olup hâlen 2.250 ihbar gerçekleşmiştir. Ki

bu çok yeni bir projedir. Burada bütün milletimize çağrı, bu uygulamayı akıllı telefonlarına indirmeleri ve özellikle uyuşturucuyla mücadelede her vatandaşımızın üzerine düşen sorumluluğu gerek güvenlik birimlerimize gerekse de sağlık birimlerimize destek olarak ortaya koymasındır.

Benzer bir mantıkla tasarlanmış olan KADES Projemiz de kadına yönelik şiddetin önlenmesini amaçlamaktadır. Panik butonu gibi çalışan mobil bir uygulamadır ve basit bir uygulamadır. Uygulamayı cep telefonlarına indiren kadınlarımız sisteme kaydolarak, acil durumlarda en yakın polis noktasına sinyal gönderiyor ve ekipler hızlıca müdahale ediyor. Elbette ki erkeklerin de bu uygulamayı kendi telefonlarına indirmeleri esas olan, doğru olanıdır. 34.424 kişinin indirdiği uygulamayla da bugüne kadar toplam 6.822 ihbar gerçekleştirilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığımızda ise bu yıl dört yazılım geliştirilmiştir. Bunlardan Takbul Gözlük Sistemi ve Barkod Okuyucular. Özellikle yol kontrollerinde barkod okuyucular kimlik kontrolünü bir saniye gibi bir zaman dilimine indirmiştir ki bu özellikle hem iş yükü açısından hem vatandaşlarımızın bu konuda karşılaştığı zaman kaybı açısından önemli bir kazanım olmuştur. Hâlen 1.565 barkod okuyucu olup 500 barkod alımı çalışmaları da devam etmektedir. Yeni kimliğimize tutulan bu barkod okuyucu sayesinde kişinin herhangi bir aranma kaydının olup olmadığı da bir şekilde bir saniye gibi kısa bir zaman dilimi içerisinde ortaya çıkmaktadır. Cihazlar kimlik numaralarını, plakaları otomatik olarak algılayarak veri tabanlarından sorgulama yapabilmektedir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; biraz önce bahsettiğim beş temel ilkedden bir tanesi olan personel, teknoloji ve ekipman kapasitesinin artırılması noktasında, ciddi adımlar attık. Bakanlık olarak toplam 524.808 kişiyle güvenlik hizmeti veriyoruz. 2018 yılı başından itibaren 46.756 personel göreve başlamış, 25.612 personelin de alım süreçleri de yıl sonuna kadar tamamlanmış olacaktır.

Polis Akademisi Başkanlığımızın çeşitli eğitim birimlerinden bu yıl mezun olan öğrenci sayısı 18.362'dir. Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinden de bu yıl mezun olan subay ve astsubay 3.973 olup 8.027 öğrenci de eğitimlerine devam etmektedir. Allah'a şükürler olsun. Dün Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisindeydim. Tüm eğitim müfredatlarını, oradaki tüm çalışmaları tekrar gecenin bir saatine kadar gözden geçirdik. Sistemimiz ayakta ve canlı bir şekilde, hem de hepimizin onur duyacağı bir şekilde devam etmektedir.

Sayın Cumhurbaşkanımızın doğrudan talimatlarıyla çarşı ve mahalle bekçisi uygulamasına yeniden işlerlik kazandırdık. Hâlen 11.624 bekçimiz görev başındadır. Bunların asayişe ne denli katkı sağladığı, özellikle evden hırsızlıkları nasıl azalttıklarını da önümüzdeki slaytlarda, sunumda asayiş bölümünde sizlerle paylaşacağım. 7.021 bekçimizin alım süreçleri devam etmektedir, zannediyorum bir aya kadar tamamlanacaktır. 10 bin kadro ise ihdas edilmiştir. Nihai hedefimiz de 30 bin rakamına ulaşmaktır.

Geçen yılki bütçe görüşmelerimizde 1.920 güvenlik korucumuzun uzman erbaş olacağını taahhüt etmiştik, hatta subay olacaklarını söylemiştik ve Doğu ve Güneydoğu'muzda görev yapan bu 1.920 korucumuzla ilgili uzman erbaş olmaları sözünü yerine getirdik ve kendilerine subay yolunu açtık. Buradaki hedefimiz 5 bin korucumuzun subay olmasının sağlanmasıdır. Bu hem Doğu ve Güneydoğu'da, hem orada yaşayan vatandaşlarımızda bambaşka bir perspektif ortaya koymuştur ve bu perspektif devam etmektedir. Güvenlik korucularımızda yaş ortalamasını yaptığımız bir operasyonla birlikte 42'den 32'ye düşürdük. 45'in üzerindeki korucularımızı emekli ettik. Onların ailelerinden genç çocukların korucu olmak isteyenlerini korucu yaptık ve 42'den 32'ye genç, dinamik, yeni bir korucu kadrosu oluşturduk.

Sigorta primlerinin tamamını devlet tarafından karşılıyoruz. Ayrıca Korucular Daire Başkanlığını kurduk. Şu anda 52.395 güvenlik korucumuz, 19.912 adet de gönüllü güvenlik korucumuz terörle mücadelede başarılı sonuçlar almaktadır. Bunun yanında 10 adet daha korucuların güvenlik ve sosyal güvenlik alanında özlük haklarında iyileştirme ortaya koyduk.

Jandarma ve Sahil Güvenlik personelimizin üniformaları tamamen yenilendi. Ayrıca profesyonelleşme adımlarımız da devam ediyor. Jandarmada profesyonelleşme oranı bu yıl yüzde 64; Sahil Güvenlik Komutanlığında da yüzde 85'tir. 2019 hedefimiz Jandarmada yüzde 72, Sahil Güvenlik Komutanlığında da yüzde 90'dır.

Kapasite arttırımı ilkemiz dâhilinde Emniyet, Jandarma ve Sahil Güvenlik teşkilatlarımıza bu yıl toplam 4.064 araç alınmıştır. Keza insansız hava aracı, insanlı keşif uçağı ve silahlı insansız hava aracı noktasında da ciddi bir atılım içerisindeyiz. 2016'da sadece Emniyet teşkilatımızda bulunan 6 İHA'ya ilaveten son iki yılda bu araçlarda tüm birimlerimizde toplam 37 rakamına ulaşılmış, 69 adet de alım planlanmıştır. Mevcut drone kapasitemizi de yaklaşık yüzde 50'nin üzerinde artırıyoruz ve İHA'ların uçuş saatleri 2 kat artırılmış, kapsama alanları genişlemiş ve biraz önce bahsettiğim entegre güvenlik şemsiyesinin önemli bir bileşeni hâline gelmişlerdir. Ayrıca tamamen yerli ve milli olan bu araçlarımızı kullanacak gençlerimizi de biz yetiştiriyoruz. Şu an için toplam 391 personelimiz mevcuttur. Bu araçlarla suç unsurlarına karşı sahayı ciddi şekilde baskılıyoruz ve bu araçlarla yaptığımız hiçbir terör operasyonunda Allah'a hamdolsun ki bir tek şehit vermiş değiliz.

Şehir güvenliğinde önemli bir avantaj sağlayan motosikletlerden bu yıl 469 adet alınmış olup 419'unun alım süreçleri devam etmektedir ki bunların 284'ünü de on beş gün içerisinde inşallah Türkiye'deki trafik ekiplerimize vereceğiz. Trafik ekiplerimizin de çok modern motosikletleri, dünyanın en güçlü motosikletleriyle beraber trafiğı düzenleme konusundaki adımlarımızı da atıyoruz ve yeni 6.500 polis mezun edeceğiz. Söz verdiğimiz gibi bu yıl içerisinde 5 bin trafik polisini trafik ekiplerimize tahsis etmiş olacağız. 2 bin de özellikle noterlere devrettiğimiz tescilden ve yine ehliyetteki Nüfusa devrettiğimiz kaynaktan insan kaynağı tahsis ettik. Yaklaşık trafikteki personel sayımızı bu yıl içinde 7 bin artırmış olduk. Böylece motosiklet mevcudumuz yüzde 18 oranında artmış olacaktır.

Şehir güvenliğinde görünürlüğü arttırmak için atlı ve bisikletli polis uygulamasına geçilmiş olup toplam 569 personelimiz bu birimlerde görevlendirilmiştir.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Türkiye en önemli sorun alanlarından biri olan terörle mücadelede özellikle 15 Temmuzdan sonra Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatlarıyla köklü bir strateji değişikliğine gitmiştir. Eskinin "olay sonrası operasyon" anlayışından "kesintisiz operasyon" anlayışına; tehdidi kendi sahamızda karşılamaktan "kaynağında ve oluştuğı yerde yok etme" anlayışına geçtik. Kapasite kullanımını arttırma, entegrasyon gibi yaklaşımlarla bu stratejiyi tahkim ettik. Bu anlayışla, PKK, DEAŞ, FETÖ ve aşırı sol örgütlerle mücadeleimiz eş zamanlı olarak sürmektedir. PKK'ye yönelik olarak bu yıl toplam 87.838 operasyon yaptık. Bu operasyonlarda toplam 1.289 teröristi etkisiz hâle getirdik. Son iki yılda kırsalda yapılan operasyonlarımızı yüzde 173 oranında artırdık. Kurduğumuz saha baskısıyla geçen yıl 965 olan silahlı saldırı eylem sayısı -ki bunun da altını çiziyorum, bu daha önceki yıllarda binlerin ve 2 binlerin çok üzerindeydi- 677'ye, mayın ve EYP eylemleri ise geçen yıl 250'den 148'e düşmüştür. Özellikle silahlı çatışmadaki düşüş örgütün eylem kabiliyetinin kırıldığını göstermesi bakımından da önemlidir. Keza, yurt içindeki terörist sayısı da 2016'daki 2.475-2.780 bandından yani yaklaşık iki yıl önceden bugün 755-876 bandına oturmuştur. Örgüte katılım son otuz yılın en düşük seviyesine ulaşmış, 2015'teki -bunun da altını çiziyorum- 3.881 seviyesinden bu yıl için 95 rakamına düşmüştür. Terörle mücadelede fiziki altyapı meselesine özel bir önem veriyoruz. Bu

amaçla, 37 karakol açılması planlanmış, 10 tanesinin inşaatına başlanmış, Jandarma ve Kara Kuvvetleri olmak üzere toplam 142 üs bölgesi sürekli olarak tutulmakta, 111 kalıcı polis güvenlik noktası inşaatı sürmektedir. 38 geçici polis güvenlik noktası tamamlanmıştır.

Terörle mücadelede yapılan yol kontrollerinden, trafik kazalarının azaltılması ve teröristlerin mobilizasyonunu önleme adına ciddi kazanımlar elde ettik. Son bir yılda 57 milyon 240 bin araç müteaddit defalar bu kapsamda kontrol edilmiştir.

Önemli bir mücadele aracımız da örgüt mensuplarına yönelik ikna çalışmalarımızdır, bunun da altını çizmek istiyorum. 2017 yılında 380, 2018 yılında da şu ana kadar 343 örgüt mensubu teslim olmuştur. Bunların geçen yıl 136'sı, bu yıl şu saate kadar 146'sı aileleriyle görüşülerek ikna çalışmaları neticesinde teslim olmuş ve adalete teslim edilmişlerdir. Bu rakam şöyle okunabilir: Terör örgütü bu yıl içerisinde ancak Türkiye'de 95 kişiyi ikna ederek dağa getirmiş, oysa güvenlik kuvvetlerimizin ikna çalışmaları sonucunda terör örgütünün içerisinde bulunan 146 terörist aileleriyle ikna edilerek Türkiye'ye getirilerek adalete teslim edilmiştir. Bu aslında Türkiye'de yürüttüğümüz hem terörle mücadelenin önemini ama aynı zamanda oluşturduğumuz psikolojik alan harekâtının da ne kadar başarılı olduğunun en önemli tespitlerinden bir tanesidir.

Terörün yanı sıra terörizmle de mücadele amacımıza uygun olarak Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliği ve talimatlarıyla vatandaş buluşmalarına ağırlık veriyoruz. Muhtarlar, ekonomik toplantıları, halk toplantıları, eğitim toplantıları, güvenlik toplantıları şeklinde organize ettiğimiz, vali ve kaymakamların başkanlığında gerçekleşen bu buluşmaların sayısı tüm Türkiye'de bu yıl içerisinde 40.669 olmuştur.

Aşiret mensupları, kanaat önderleriyle de buluşuyoruz. PKK ve ona müzahir yapıların en çok rahatsız olduğu faaliyetlerimizden birisi de vatandaşımızla, aşiret mensupları ve kanaat önderleriyle olan bu buluşmalardır.

Terörizmle mücadeledeki en önemli projelerinden birisi de "Biz Anadolu'yuz" projemizdir. Kıymetli Cumhurbaşkanımızın eşi Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin himayelerinde gerçekleştirilen proje kapsamında, terörden etkilenen bölgelerdeki 51.500 çocuğumuzu -15 yaşın altında, okulda okuyan çocuklarımızdır bunlar- ülkemizin başka vilayetlerinde üçer günlük gezilere götürdük. Eğer vaktimiz olsaydı da onların bize yazdıkları mektupları burada okuyabilseydik herhâlde bu projenin ruhunu size çok daha iyi anlatabilme fırsatı bulabilirdik.

Bu mücadelede elbette ki bir de idari tedbirler söz konusudur. Çünkü terör örgütü Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki bazı belediyelere doğrudan hükmetmek suretiyle buraları kendisi için lojistik merkezi hâline getirmişti. Lütfen bu noktada kimsenin kafasında herhangi bir kafa karışıklığı olmasın. Bu belediyelerin PKK'yle bağlantıları son derece nettir ve açıktır. Bu belediyelerden dağa para gönderdiler, araç gereç gönderdiler, lojistik gönderdiler, belediyeleri eleman sevk merkezi olarak kullandılar ve biz de bu istismara hep birlikte "dur" dedik.

10 il, 69 ilçe, 22 belde belediye başkanı olmak üzere toplam 101 belediye başkanını görevden aldık. Bunların 94'ü PKK, 7'si FETÖ iltisaklıydı. Aynı şekilde terör örgütüyle iltisakı sabit bulunan 402 muhtar, terör örgütüyle iltisakı ve kaçakçılık, uyuşturucu ticareti gibi suçlara karıştığı değerlendirilen yaklaşık 635 güvenlik korucusu da görevden uzaklaştırılmıştır.

Görevlendirme yapıldıktan sonra bu belediyelerde üretilen işler, verilen kararların ne kadar isabetli olduğunu da ispatlamaktadır. Bu ülkenin Hakkârî ilinde musluklardan en iyi mahallelerde kırk sekiz saatte -işte orada Batman'da, Tunceli'de, Van'da, özellikle size verilen sunumlarda çok net bir şekilde bir kısmında neler yapılabildiği ve nelerin yapılabileceği, paranın teröre gitmeyip vatandaşa harcandığında

nasıl bir süreç ortaya konulacağı ve esas, vatandaşlarımıza hizmetin ve anlayışın buradan geçtiği net bir şekilde ifade edilmektedir- ancak üç saat su akıyordu, bazı mahallelerde ise haftada bir saat, hatta bazen bir ay boyunca su akmadığı dönemler de oluyordu. Şimdi her mahallede yirmi dört saat su akıyor. Zaten örgütün sıkıştırdığı esnafa bir de belediyeleri borç takmıştı ve ödemiyordu. Şunu söyleyeyim: Beytüşşebap'a defalarca gittim. Oradaki analar çocuklarını o suyla yıkamak istemiyorlardı, çünkü su kahverengi akıyordu. Allah'a hamdolsun, su şimdi bembeyaz akıyor, billur gibi. Onlara sorduğumuz zaman yüzündeki tebessüm, güler yüz ve çocuklarını o berrak suyla buluşturma alışkanlığı bunun en önemli işlevlerinden bir tanesidir.

Bu belediyeleri devraldığımızda 691 milyonu esnafa olmak üzere toplam 3 milyar lira tutarındaki borçlarını ödedik. Bu rakamları da dikkatli bir şekilde yazmanızı istiyorum. Bu belediyelerde toplam 7,5 milyar lira yatırım gerçekleştirildi, bunu da kaydetmenizi istiyorum. 9.666 kilometre sıcak asfalt, 18 bin kilometre stabilize yol, 161 adet kadın kültür merkezi, 2.644 adet çocuk oyun parkı, 5.191 kilometre içme suyu şebekesi, 4.000 kilometre kanalizasyon şebekesi yapımı, 1.649 adet taziyeevi buralarda yaptıklarımızdan bazılarıdır. Kadınlarımızın ve gençlerimizin istifade ettiği hizmetler anlatılamayacak derecede mükemmel oradadır.

Yine, burada özellikle son dönemlerde PKK tarafından gündeme getirilmeye çalışılan ve sanki orada yapılan hizmetlerle vatandaşlar arasında bir tenakuz oluşturmaya çalışılan bir söylem söz konusu, burada huzurunuzda açıklayacağım. Kayyumlar göreve geldiğinde, biraz önce söyledim, 691 milyon lira esnafa borç takmışlardı, kamuya da 2,3 milyar TL olmak üzere toplam 3 milyar borcu ödendi. Kayyumlarımız 7,5 milyar lira şu ana kadar yatırım yaptı. Peki şu andaki borcu ne kadardır? Şu an yaptıkları borç ödeme ve yatırıma rağmen kayyumların şu anda 2,2 milyar borcu var, bunun ancak 2 milyar lirası kamuya borçtur. Yani bir taraftan 3 milyar borç ödendi, bir taraftan 7,7 milyar lira yatırım yapıldı ve şu andaki toplam borcu da ancak 2,2 milyar liradır.

Ve şurada Tunceli slaytına gelerseniz bir göstermek isterim: Özellikle Tunceli'de yani... Bir, Munzur Nehri'ni görenleriniz vardır, görmeyenleriniz vardır, şurası Munzur Nehri'dir ve burada bu kaynaklarla yani PKK'nin yönlendirdiği bir anlayışla değil bu kaynaklarla beraber bu gelişmiştir. Şu anda orada –gondoldan- oranın bütün imkânlarını kullanabilecek her türlü hizmet Tuncelili vatandaşlarımızın hizmetine konulmuştur. Sadece böyle değil, 3 tekstil fabrikası açtık çok kısa bir dönem içerisinde. Daha doğrusu açılmasına imkân sağladık, böyle bir iklimi oluşturduk ve bu iklimle beraber 2.500 vatandaşımıza iş ve aş sağlanmış, bir tekstil fabrikamızın da Polonya, İspanya, Almanya, İngiltere, Rusya ve Ukrayna'ya ihracat gerçekleştirilmesi temin edilmiştir.

Tunceli'de ilk defa gerçekleştirilen Türkiye Rafting Şampiyonası ve Türkiye Yamaç Paraşütü Akrobasi Şampiyonası ile alınan gondollar, gezi teknesi, sürat motoru ve su jeti ile kent, doğa, su ve hava sporlarında bir ilk gerçekleştirilmiştir. Virane hâlde olan 3 bin metrelik kent meydanı ve içerisinde 85 mağazanın bulunduğu yeraltı çarşısı yenilenmiş ve hizmete açılmıştır. Kentin daha estetik bir yapıya kavuşması için toplam 9 kilometre lale motifli ışıklandırma ile orta refüj ve kaldırım çalışması yapılmıştır. Kayyum öncesi kürekle 10 bin metrekare asfalt yapılırken alınan "finisher" ve tır ile şehir merkezine 950 bin metrekare sıcak asfalt yapılmıştır. Tunceli Belediyesi bünyesinde açılan aşıevle 1.000 ihtiyaç sahibi vatandaşın evine her gün sıcak yemek gönderilmektedir. Tunceli genelinde ikamet edip Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinde okuyan 1.155 öğrenciye toplamda 1 milyon 848 bin liralık burs verilmiştir. Klimalı, içerisinde kütüphanesi bulunan modern duraklar hizmete girmiştir. Şehir merkezinde 114 bin metrekare yeni yol yapılmıştır. Tunceli Belediyesi araç filosunu güçlendirmek için 4 milyon değerinde 10 yeni araç alınmıştır. Tunceli'de yıllardır sürücüler için sorun olan ve sık sık trafik kazalarıyla gündeme gelen Demiroluk virajı mevkiisi yeniden düzenlenmiştir. Şehrimizin

çeşitli mahallelerine 24 oyun parkı ve 6 semt sahası yapılmıştır. 1.374 öğrencimiz uçaklarla ülkemizin değişik yörelerine geziye gönderilmiştir. Kadın yaşam merkezi ve millet kıraathanesi açılmıştır. Türkiye'nin en işlevsel ve doğal yaşam alanına sahip 500 hayvan kapasiteli sokak hayvanları bakımevi ve rehabilitasyon merkezi hizmete girmiştir.

Sadece bu kadar değil, daha onlarca hizmet. Tunceli'yle Elâzığ arasındaki yol –burada söyleyeyim- tamamen ışıklandırılmış, güvenlik açısından kameralarla kontrol altına alınmış, artık terör örgütünün müdahalesinden menedilmiştir.

Yine söylemek isterim, bundan bir buçuk yıl önce eski Jandarma Genel Komutanımız, şimdiki Genelkurmay Başkanımız Sayın Yaşar Güler Paşa'yla Tunceli Pülümür Vadisi'ne gittik. Oraya gideceğimizi düşünmüyorlardı. Tunceli'ye gittiğimizde “Hadi bakalım, karadan Pülümür Vadisi'ne gidelim.” dedik ve artık Pülümür'den vatandaşlarımızın rahat geçmesini engelleyen terör örgütüne darbe vurabileceğimiz adımı orada gerçekleştirdik. Her tepesine kule yerleştirdik. Artık o Pülümür Vadisi'nin bütün dağlarında bizim ay yıldızlı bayrağımız dalgalanmaktadır. Ve terör örgütüne tarihinin en büyük darbesini, terörle örgüt mücadele içerisinde özellikle son iki yılda, Tunceli'de ve Pülümür'de vurduk. Ve bir taraftan Pülümür, bir taraftan Elâzığ yolu dâhil olmak üzere Allah'ımıza şükürler olsun ki Tunceli'de yaşayan vatandaşlarımızın üzerindeki terör baskısını kaldırmanın...

Aynı zamanda bir şey daha söyleyeyim, bunu da Tunceli'ye özel olarak söylüyorum: Milletimiz “Allah razı olsun.” desin yeter. Tunceli dağlarında kırsalında bir tek DHKP-C örgütü mevcut değildir, bir tek MKP terör örgütü mensubu yoktur, biraz sonra rakamlarını vereceğim. MLKP ve PKK vardır, onların da iflahını keseceğiz; geri kalanlarının. Ve burada Tunceli'yi Türkiye'nin en huzurlu şehri hâline getireceğiz.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; bu işin kıymetini bilen bir milletvekili vardı onu da disipline sevk ettiler çünkü o boyuna bize teşekkür ediyor idi, eski Tunceli milletvekili.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri, Türkiye, radikal terör örgütlerinin beta versiyonu olarak tanımladığımız...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Ne alakası var ya!

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) – Ne alakası var!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ciddi olun, ciddi.

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) – Sayın Bakan, sizi ciddiyete davet ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ben sadece iyi niyetle söyledim canım.

Tunceli'ye yaptığımız hizmetlerin kıymetini bilin arkadaşlar, yanlış anlamayın. Sözümü geri aldım.

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) – Güvenlikten sorumlu bir bakan olarak ciddiyete davet ediyorum. Özür dileyin.

BAŞKAN – Arkadaşlar, hepinize söz vereceğim, lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sözümü geri aldım arkadaşlar, sözümü düzeltiyorum. “Tunceli'ye yapılan hizmetler için teşekkür eden.” diyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan, devam edin.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Teşekkür ediyorum.

15 Temmuz ihanetini Sayın Cumhurbaşkanımızın kararlı liderliği, milletimizin feraseti ve cesareti sayesinde sabahına varmadan bastırmayı bilmiştir. O gece Gazi Meclisimizin gösterdiği, adına ve tarihine yakışır duruş da ayrıca bir iftihar vesilesidir. Bu vesileyle bütün Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine bir kez daha şükranlarımı sunuyorum.

251 şehit verdik. Cenab-ı Hak hepsine gani gani rahmet eylesin. 2.193 gazimizin hepsinden binlerce kez razı olsun, kendilerine acil şifalar nasip eylesin. Bugüne kadar 62.730 FETÖ operasyonu gerçekleştirilmiştir. İçişleri Bakanlığımızdan 43.648 kişi ihraç edilmiş, 5.225 kişi de hâlen görevden uzaklaştırılmıştır. 15 Temmuz tarihinden bugüne kadar yapılan işlemler neticesinde 217.971 kişi gözaltına alınmış, 16.684 kişi hüküm giymiş olup 14.750 kişi ise hâlen tutuklu durumdadır.

15 Temmuz hadisesinden sonra siber suçlarla mücadelede şunu söyleyeyim: Hepinizin huzurunda bütün güvenlik kuvvetlerimize teşekkür ediyorum ama Siber Suçlar Dairesine özellikle teşekkür ediyorum. Çünkü muhteşem bir iş ortaya koydular ve Türkiye'nin siber suçlarla mücadele kapasitesini olağanüstü şekilde yükselttiler.

Öncesinde yılda ortalama 45 bin dijital materyal incelenirken sadece bu yıl kasım ayı itibarıyla 631.233 dijital materyal incelenmiştir. Bu sayı Avrupa'nın yıllık rakamına eşittir. 2018 yılında terör örgütü yanlısı yorum ve paylaşım yapan 110 bin civarında sosyal medya hesabı takip edilmiş, paylaşımları yaptığı tespit edilen 7 bin şahıs adli makamlara teslim edilmiştir.

Bu kapasiteye ulaşmak için de 500 adet sözleşmeli personel istihdam edilmiş, 24 yerde hızlı veri inceleme merkezleri kurulmuştur. Bu, gerçekten takdire değer muhteşem bir çaba ve muhteşem bir başarıdır.

Küresel anlamda eylemlere imza atan DEAŞ terör örgütü, 2017 yılı Ocak ayından bugüne kadar ülkemizde tek bir eylem yapamamıştır. DEAŞ'a yönelik olarak bu yılın ilk on ayında gerçekleştirdiğimiz 1.130 operasyon sonucunda 283 terörist etkisiz hâle getirilmiş, 2.477 kişi gözaltına alınmış, 761 kişi de tutuklanmıştır.

Ülkemize giriş yapmaya çalışan yabancı terörist savaşıllara yönelik olarak yapılan kontrollerde -bunu da söyleyeyim, dünyanın ayakta alkışladığı bir analiz sistemi kurduk hem sınır kapılarımızda hem de hava limanlarımızda- 8.526 kişinin ülkeye girişi engellenmiş, 1.331'i de geri gönderme merkezlerine teslim edilmiştir. 2017 yılında 9, bu yıl da 2 DEAŞ eylemi hazırlık aşamasındayken engellenmiştir. Yapılan sınır ötesi operasyonların da etkisiyle 278.139 Suriyeli -bunun da altını çiziyorum- Cerablus, Azez, Mare, El Bab, aynı zamanda Afrin dâhil olmak üzere geri dönmüştür.

Ülkemizde uzun yıllardır faaliyet gösteren aşırı sol terör örgütleri de bu dönem ağır darbeler almıştır. Özellikle DHKP-C ve MKP'nin, biraz önce bahsettim, kırsalda hiç elemanı kalmamış, MLKP'nin, Tunceli kırsalındaki mevcudu 2016'ya göre yüzde 70 azalışla 31-34 kişi seviyesine inmiştir.

Tüm terör örgütlerine yönelik toplam operasyon sayımız 2018 itibarıyla 109.737, tutuklu sayımız 12.637, etkisiz hâle getirilen terörist sayımız toplam 1.609 olmuştur. Geçen yıl 4.436 köy kontrolü yapılmışken bu yılın rakamı 11.003 olmuştur.

Yine bu yıl 100 üst düzey terörist etkisiz hâle getirilmiştir. Bunun 13'ü kırmızı, -bunun da altını çiziyorum, bu bir politika çerçevesinde gerçekleştirilmiştir ve keşke bu politikaları burada sizle paylaşabilme imkânına sahip olsaydık- 5 mavi, 6 yeşil, 8 turuncu, 41 gri, 27 listede yer almayan üst düzey teröristlerdir. Bu kategorideki tüm zamanlardaki toplam sayı ise 377'dir. Tüm terör örgütleri bazında 2018 yılında 308 önemli terör eylemi henüz hazırlık aşamasındayken engellenmiştir. Bunların 285 tanesi patlayıcı madde, 2 tanesi ise bombalı araç eylemiydi. Bu eylemlerle ilgili hazırlık içinde olan 54 terörist de etkisiz hâle getirilmiştir.

Terörün içimizi acıtan, yüreklerimizi yakan bilançosu da elbette ki şehitlerimizin sayısıdır. Bu yıl iç güvenlik harekâtında 141 şehit verdik, sadece iç güvenlik harekâtından bahsediyorum. Bunların 25 tanesi sivil, 491'i TSK, 39'u jandarma, 6 tanesi polis, 22 tanesi güvenlik korucusudur. Cenab-ı Hak hepsine gani gani rahmet eylesin, ailelerine ve aziz milletimize sabırlar ihсан eylesin. Bu yıl 409 evladımız da gazi oldu. Cenab-ı Allah hepsine acil şifalar nasip etsin.

Önemli bir başlığımız da organize suç çeteleridir. 2016 yılında bu yapılar karşı düzenlediğimiz operasyonların –ki slaytta var- sayısı 124'ken bu sayı 2018 yılında 274'e ulaşmıştır. Türkiye'de organize suç çetelerine yönelik ciddi operasyonlar gerçekleştirdik. Aynı dönemde gözaltı sayısı yüzde 12,5; tutuklu sayısı yüzde 14 artmıştır. TCK 220'de 2016'da yaptığımız değişiklikle "suç işlemek amacıyla örgüt kurma"yı katalog suçlar kapsamına almamız bu mücadeleye büyük katkı sağlamıştır. Ve uyuşturucu dışında kalan diğer kaçakçılık türlerinde de bu yıl ciddi başarılar elde ettik. İnsan ticaretinde bu yıl 52 operasyon yapılmış, 164 insan taciri yakalanmıştır.

Ayrıca, önemli bir çalışmayı daha başlattık. Tefecilikle mücadelede geçen yılın aynı dönemine göre operasyon sayımız yüzde 46 –bunun da altını çiziyorum- işlem yapılan sayımız yüzde 32 oranında artarak 1.465'e çıkmıştır.

Bütün vatandaşlarımıza buradan sesleniyorum: Tefecilerin iflahını keseceğiz. Bu milletin üzerine çökmeye çalışan her kim varsa onların ailelerine, onların birikimlerine ve kazanımlarına çökmeye çalışan, kâbus oluşturmaya her kim varsa Türkiye'de tefecilere yapacağımız muameleyi milletimiz net bir şekilde görecektir ve yaptığımız şu andaki muameleyi.

Kaçakçılık olaylarında genel olarak yüzde 15'lik bir azalış elde ettik. İşin boyutlarına işaret etmek amacıyla bir rakam vereyim. Geçen yılın ilk on ayında ele geçirilen kaçak sigara miktarı 54,9 milyon paketti, bu yılın ilk on ayında ise 22,4 milyon pakettir. Biliyorsunuz sınırlardan gelen kaçakçılıklarda primi elde eden PKK'dir. Şu anda sınırlarımızın dışında kaçak sigara üreten yerlerin bir bölümünün kapandığı da bizim istihbari bilgilerimizin ışığı altındadır.

Denizlerde kaçakçılıkla ilgili Sahil Güvenlik Komutanlığımız eliyle bu yıl 9 olayda 1 ton 953 kg esrar ele geçirilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığı olarak takip ettiğimiz en önemli konulardan birisi ise, hele Meclisimizin de çok ilgilendiği konulardan birisi de uyuşturucudur. Hem terör örgütlerine finansman sağlamaktadır hem de evlatlarımızı zehirlemektedir. Uyuşturucu ticareti, net bir insanlık suçudur ve bizim buna bigane kalmamız, oluruna bırakmamız söz konusu değildir. Bu konuda küresel bir başarıya sahibiz. Dünyada yakalanan eroinin yüzde 6'sı –ki Afganistan'da son bir yılda afyon üretiminin ne kadar yükseldiğini huzurunuzda ifade etmiştim- Avrupa'da yakalanan extacy tabletin de yüzde 71'i kolluk birimlerimiz tarafından ele geçirilmiştir. Geçen gün söyledim bu rakamı tekrar size vereyim. Şu anda gizli olarak yürüttüğümüz ve yakaladığımız bir soruşturmada 270 ton bonzai sevk edebilecek bir malzeme yakaladık, önemli bir rakam veriyorum. Ve bunun transfer merkezi Batı'dır. Batı bu konuda en ufak bir şey yapmamaktadır, en ufak bir şey yapmamaktadır. Doğu'dan doğal uyuşturucu, Batı'dan da kimyevi, kimyasal uyuşturucu maalesef Türkiye gibi ülkeleri rota ortaya koyarak bir tarafı Batı'ya bir tarafı da Doğu'ya nakledilmektedir. 2018 yılında 179 bin kişi gözaltına aldık, 19.754 kişi tutuklandı, 73 ton esrar, 20,9 milyon captagon, 9,9 milyon ton kök kenevir... Kenevir yakalanması düştü çünkü Lice, Kulp ve o bölgelerde yapmış olduğumuz terör operasyonlarıyla artık o tararlarda tarım yapılıyor.

PKK terör örgütünün uyuşturucu ticaretinden elde ettiği yıllık gelir 1,5 milyar dolardır. PKK'nin para ve zehir tarlalarını kurutuyoruz ve biraz önce söyledim, uyuşturucuya bağlı ölümlerde –ki bu rakam da önemli- 2013 yılından sonra hızlı bir yükseliş yaşandı ama dünyada yaşanan yükselişi de

özellikle bu sunumumun başında size ifade ettim. 232'den 2017'de 941 rakamına ulaşıldı. Hani ben bir laf söyledim de herkes beni eleştirdi ya. Aslında ürküntüm 941 rakamını benim görmemle başladı ve müdahalemiz ve mücadelemiz bu rakamın aşağı düşürülmesi olmalıydı. Bu yıl eylül ayı sonu itibarıyla bu rakam alınan tedbirler neticesinde –ki bu tedbirler yeterli midir? Ben yeterli görmüyorum- 228 olarak gerçekleşmiştir. Bunların hepsi adli tıp rakamlarıdır. Biz eğer bu rakamı yıl sonu itibarıyla 550 civarında, 600 civarında tutabilirsek trendi aşağı indirmiş oluruz. Ama bu topyekûn bir mücadeledir. Ve bu mücadele için de tüm güvenlik görevlilerimiz, özellikle narkotik birimlerimiz, jandarma, emniyet olağanüstü bir mücadele ortaya koymaktadır.

Geçen yıla göre ilk on ay karşılaştırması yaptığımızda operasyon sayılarımızın yüzde 29, gözaltı sayılarımızın ise yüzde 28 arttığı görülmektedir.

Uyuşturucuyla mücadelede kapasite artışıyla ilgili olarak dedektör köpeklerin sayısını arttırmaya, nitelikli personel yetiştirmeye ve yine aynı alan denetimi için drone ve insansız hava araçlarını kullanmaya ağırlık verdik.

100 günlük eylem planı çerçevesinde sayılarını 51 ilden 81 ilimize çıkarttığımız narkotim ekiplerimiz... Bugün Türkiye'de 81 vilayetimizde narkotim timlerimiz var. Bugüne kadar 50.965 olaya müdahale edildi. Narkotik birimlerimizde görevli personel sayımızı jandarmada yüzde 57 –bu da önemli bir rakamdır- emniyetteyse yüzde 35 oranında artırıldı ve arttırılmaya devam edilecek.

Uyuşturucuyla mücadelede önemli projelere imza attık. Özellikle 81 ilde faaliyete geçirdiğimiz biraz önce bahsettiğim narkotim projesi, çok ciddi çıktılar üretmeye başladı. Bilinçlendirme ve farkındalık oluşturma faaliyetleri kapsamında narko-tır, narko rehber, narko afiş, alan denetimi, yukarıda bahsettiğim gibi “UYUMA” uygulaması projeleri sahadaki etkinliğimizin artmasına büyük katkı sağladı.

Genel asayiş hizmetleri açısından da son bir yıl içinde ülkemizde 2 milyon 569 bin 667 olay gerçekleştirildi. Özellikle bunun altını çiziyorum çünkü siz şehirlerinizde bununla çok karşılaşıyorsunuz. Bizim için şehir güvenliği önemlidir. Bir taraftan terörle mücadele ederken bir taraftan uyuşturucuyla mücadele ederken şehir güvenliğini de ayakta tutmalıyız. 15 Temmuz özellikle güvenlik kuvvetleri noktasında bizi sekteye uğrattı, bunu hepimiz biliyoruz. 21 bin Emniyette amirimiz vardı, yöneticimiz, bu sayı 7 bine düştü. Bakın, önemli bir şey söylüyorum. Yıllardır emek verdiğiniz, eğitim verdiğiniz, tecrübe ve birikimle donattığımız insanların 21 bin sayısından 7 bine düşmesiyle onu tekrar yerine koyabilmek, genç komiser yardımcılarımızın onların ortaya koyabileceği o tecrübeyi elde etmesini beklemek ancak büyük bir motivasyonla, daha fazla çalışmayla ve büyük bir gayretle söz konusu olabilir. Onun için bütün güvenlik kuvvetlerimize burada tekrar teşekkür ediyorum. Genel aydınlatma oranı da yüzde 84 olmuştur. Mal varlığına karşı işlenen suçlarda yüzde 13'lük azalış –önemli bir azalıştır- aydınlatma oranında ise yüzde 17'ik bir artış olmuştur. Bir taraftan özellikle mal varlığına karşı suçları düşürüyoruz, hırsızlık ve neviden suçları, bir tarafta bunların aydınlatma oranını yükseltmeye çalışıyoruz.

Evden hırsızlık olaylarında günlük ortalama ilk on aylar itibarıyla 2017'de 263'ken bu rakam 2018'de 185'e düşmüştür. Bu bizim için yeterli değildir. Ama bu da önemli bir düşüş. Bu rakam İstanbul'da 79'dan 56'ya, Ankara'da 30'dan 11'e, İzmir'de 19'dan da 8'e düşmüştür yani evden hırsızlık rakamlarımız. Ve bunlar bizim performans kriterlerimizdir. Ve bu konuda asayiş birimlerimiz ciddi bir çalışma ortaya koymaktadırlar.

Suç ve suçluyla mücadelede görünürlüğün sağlanması amacıyla ülke genelinde bu yıl 50 huzur uygulaması yaptık. Bu uygulamalarda 10 milyon 494 bin şahıs kontrol edilmiş, çeşitli suçlardan aranan 37.736 kişi yakalanmıştır.

Ayrıca polis merkezi amirliklerinde vatandaşlarımızın müracaatları için –bu da yeni bir haber- yeni bir masa kuruyoruz; adına “güven masası” diyoruz. Yani nasıl valiliklerimizde ve kaymakamlıklarımızda büyük şehirlerinde açık kapı kurmuşsak, vatandaşımızın ilk müracaat edeceği yer güven masası olacaktır, gidecek güven masasında... Bunun için yaklaşık altı yedi aydır çalışıyoruz. Tüm karakol amirlerimizi topladık. Onlarla karşılıklı eksiklerimiz nedir, aksaklıklarımız nedir onları beraber değerlendirdik. Ne adım atabiliriz, polis merkezlerimizi nasıl daha etkin hâle getirebiliriz, vatandaşlarımızın daha yararlandığı bir hâle getirebiliriz, onları mahalleyle, mahalleliyle, bekçilerle nasıl entegre edebiliriz, bütün bunların üzerinde çalıştık. Şubat 2019 itibarıyla 650 polis merkez amirliğinde –inşallah- kurulumu tamamlanmış olacaktır. Bu projeyi de ikinci 100 günlük kapsamında –inşallah- ortaya koyacağız.

Ayrıca önemli bir kolluk birimi olan özel güvenlik görevlilerimizin eğitimi ve denetimine ağırlık verdik. Buna da tüm Türkiye’de geçen yıl başladık, bu yılın ortasına kadar da tamamladık. Türkiye’deki tüm özel güvenlik birimlerini arkadaşlarımız eğittiler. Özel güvenlik kimlik kartı alan 1 milyon 123 bin 294 kişi, aktif çalışan 313.067 kişi var. Bu 313 bin kişiye, hem de bunlara kamuda çalışanlar, hastanede çalışanlar, statta çalışanlar tek tek ayrı ayrı ve onların ihtisaslarına göre eğitimler verdik.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; esasen Türkiye’nin tamamının uzun yıllardır kanayan yarası olan bir başlığımız da trafik güvenliğidir. Trafik kazaları yılda ortalama 7 bin can kaybına, 303 binin üzerinde vatandaşımızın yaralanmasına, 46,5 milyar lira ekonomik kayba yol açmaktadır. Kimsenin hakkını yemeyelim. Türkiye geçmişten bugüne bu konuda pek çok adım attı, gayret gösterdi, ciddi de mesafe aldı ancak söz konusu olan can kaybı olunca elbette ki gelinen hiçbir noktayı bizim yeterli bulmamız mümkün değildir.

Bu konuda ilk adım olarak, sorun alanlarına ilişkin ortak politika belgesi oluşturduk ve bütün arkadaşlarımızın eline bu politika belgesini verdik. İlkemiz doğrultusunda “trafik kazaları uygulama politika belgesi” ni oluşturduk ve burada öngördüğümüz tedbirleri teker teker hayata geçirmeye başladık.

Trafikte farkındalık oluşturmaya dönük projelerimiz arasında özellikle ikisi “kırmızı düdüğü” ve “bu yolda hep birlikteyiz” kampanyaları toplumun hemen her kesimiyle buluşmuştur, buluşmaya da devam edecektir. Bayram tatili süresince araç yoğunluğu tatil öncesi döneme göre yüzde 53 artmasına rağmen aldığımız tedbirle 2008 yılına göre 100 bin araca düşen can kaybı sayısında yüzde 44 azalma sağladık. Ülke genelinde kazaların yoğunlaştığı ilk yirmi noktada, bizim “kaza kara noktası” dediğimiz noktada önceki bayramlarda ortalama 10 vatandaşımız hayatını kaybediyordu, Ramazan Bayramı’nda hiç kaybetmedi, Kurban Bayramı’nda bir vatandaşımız hayatını kaybetti.

Denetim anlayışımızı da değiştirdik. Sürücülerini durdurup denetim yapmaya ağırlık vererek algılanan yakalanma duygusunu artırmaya çalıştık. Şöyleydi: Arkadan ceza yazma oranı yüzde 75’lerdeydi, bunu kaldırdık. Bunu yüzde 50’lere, hatta yüzde 40’lara indireceğiz, yüzde 50’lere kadar indirdik. Burada esas mesele, bir taraftan denetim yapmak, bir taraftan uyarmak ama bir taraftan da telafi edemeyeceğimiz kusurlara da ceza yazmaktır. Plakaya yazılan cezaları da azaltmaya gayret ettik. Ayrıca, 582 adet maket trafik aracı hazırlayıp bunları belirlediğimiz yerlere yerleştirdik, zaman zaman da yerlerini değiştiriyoruz. Bu maketleri yerleştirdiğimiz noktalardaki trafik kazalarında -bunun da altını çiziyorum- yüzde 17,5 oranında azalış oldu ve bunların bazılarının üzerini trafik lambalarıyla beraber donattık.

Uzmanlaşmaya ve artışa gidildi. Daha önce 23 bin kişiye bir trafik ekibi düşerken şu anda 19 bin kişiye bir ekip düşmektedir. Trafığe yönelttiğimiz emniyet mensuplarımızı da yaklaşık bir aylık, bir buçuk aylık, iki aylık kurstan geçirerek -normal eğitimin dışında ayrıca bir trafik kursundan geçiriyoruz-

ne beklediğimizi onlara anlatıyoruz. Ayrıca emniyetimizin de tüm Türkiye’de artık trafikteki bir polis memurunu başka bir bölüme sevk etmesini de merkez olarak menettik. Yani burada esas itibarıyla tecrübeye ve bilgiye ehemmiyet veriyoruz.

Helikopter ve “drone” denetimlerini artırdık ve potansiyel helikopterlerimiz vardı. Bunlar bir şekilde yerlerinde duruyorlardı, özellikle batıda, Orta Anadolu’da. Bütün bunları cuma, cumartesi, pazar -ki kazaların en çok olduğu zaman dilimidir- hemen belli bir periyot çerçevesinde ve mesai biçiminde denetimlere çıkarttık. Aşağıdaki ekiplerimiz de bunlarla bir senkronizasyon, uyum sağladı ve inanın ki bu konuda önemli sonuçlar elde ediyoruz. Hem vatandaşımız güven tesis ediyor hem de trafiği kontrol altında tutmaya çalışıyoruz ve ülke genelinde tespit ettiğimiz 1.892 kaza kara noktasındaki tedbirlerimizle de bu noktalardaki can kayıplarında önceki yıla göre yüzde 55 azalma sağladık.

Bir yenilik olarak tuzak radar ortalamasından ortalama hız koridoru uygulamasına geçtik, özellikle otobanlarda. Uygulamanın başladığı tarihten itibaren geçen yılın aynı dönemi karşılaştırıldığında... Ki bizi eleştirdiler, otobanlara daha az adam girer dediler ama yüzde 26 otobanlardaki trafik yoğunluğu artmıştır, buna rağmen kazalarda yüzde 7, can kayıplarındaysa yüzde 6 azalış elde ettik. Bu rakamlar dünya ölçeğinde önemli rakamlardır.

Ayrıca Okul Servis Araçları Yönetmeliği’ni yeniden düzenledik ve bu araçlara yönelik denetimlerimizi yüzde 55,7 oranında artırarak tam 340.974 okul servis aracını denetledik. Bu denetlemelerin önemli bir bölümünü de ilgili STK’lerle birlikte yapıyoruz ve özellikle trafik birimlerimizdeki 9.986 yaka kamerasının sayısını 2019 yılı içerisinde 11.500’e çıkarmayı hedefliyoruz. Eğitim faaliyetleri kapsamında da çeşitli kesimlerden 6 milyon 841 bin 816 kişiye trafik eğitimi verdik, hedefler belirledik, trafik ekiplerimiz sadece trafik denetimi yapmayacaklar. Özellikle Millî Eğitim Bakanlığıyla uyguladığımız proje ve protokol çerçevesinde bu eğitimleri de devam ettirecekler.

2011-2017 arasında araç sürücü ve nüfus artışına rağmen trafik kazalarına bağlı ölümler yüzde 11 oranında azaldı. 2018’in ilk on ayında geçen yılın aynı dönemine göre 100 bin araca düşen ölümlü kaza sayısı yüzde 9,8, can kaybı yüzde 5,7 azaldı. Otobüs sürücüleriyle, otobüs sahipleriyle, şirket sahipleriyle, çok kaza yapan şoförlerle, herkesle bir araya geliyoruz, herkese bu meseleyi anlatmaya çalışıyoruz. Bu meselenin de –çok net söyleyeyim- çok zor bir mesele olduğunu, bunun bir eğitim meselesi olduğunu ama buradaki farkındalığı artırmak zorunda olduğumuzu, denetimlerimizi artırmak zorunda olduğumuzu, denetim kaza ve denetim ölüm oranlarındaki rakamları bilerek verdik oraya, aslında gerçek denetimlerin ne kadar etkili olduğunu burada ifade etmeye çalıştık. Yani bazen şikâyetler geliyor ama bu kadar denetim sayesinde bir kişinin ölümünü, bir kişinin engelli kalmasını, sakat kalmasını engelleyebiliyorsak hepsine degeceği kanaatini taşıyorum. Şuradaki rakamlar ve şuradaki net grafik apaçık ortadadır.

Geçtiğimiz günlerde yüce Meclisimizin desteğiyle yasalaşmış Karayolları Trafik Kanunu için öncelikle sizlerin şahsında bütün Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine şükranlarımızı arz etmek isteriz. Biz trafik meselesine siyaset üstü bir gözle bakıyoruz. Bu bakışın yüce Meclisimiz tarafından da paylaşıldığını görmek bu konudaki şevkimizi artırmaktadır, sorumluluğumuzu da artırmaktadır. Son yapılan düzenlemeyle sadece cezalar artırılmakla kalmamış, önemli olan bir devrim gerçekleştirilmiştir. Artık Türkiye’de aynen modern ülkelerin ve modern yönetim anlayışının bir parçası olan yaya öncelikli trafiğe geçmiş bulunmaktayız. Hep şikâyet buydu. Yani şimdi yaya kusuru ortadan kaldırılmıştır; aracın şu kadar kusuru var, yayanın da şu kadar kusuru var. Artık kusur, sürücünün kusurudur. Herkes yaya geçişlerinde dikkatli olmak zorundadır ve aynı zamanda “spin” atma, slalom, abartı egzoz, gecenin bir yarısında çocuklarımız sınava hazırlanırken abartı egzozlarla beraber, bir hasta varken onların

huzurunu altüst edebilen bir anlayışı da inşallah ortadan kaldırıyoruz. 5 bin liranın üzerinde cezalar, araçlara el koyma, ehliyetlere el koyma gibi, evet, çok önemli cezalar getirildi, bunu da Meclisimiz getirdi, bu cezaları artırdı.

Gerek 2008-2017 arasında gerekse son on ayın geçen yılın aynı dönemi arasındaki veriler incelendiğinde denetim artışıyla kazaların ve kaza sebebiyle ölümlerin azaldığı açıkça görülmektedir. Özellikle ticari taksilere yönelik olarak getirdiğimiz düzenlemelerle kısa mesafe yolcu almamak, müşteriye karşı kaba ve çirkin davranışta bulunmak, güzergâhı uzatarak fazla ücret talep etmek gibi davranışlara da yaptırım getirdik. Sadece yazmakla kalmadık, yaklaşık on beş günde bir 5 bin sivil trafik polisimizle beraber taksilere biniyoruz, “Bizi şuraya getirir misin?” diyoruz. Yüksek sesle müzik çalan, arabanın içerisinde sigara içen, aynı zamanda müşterisine kötü davranan ve diğer meslektaşlarını zan altında bırakan ve ne kadar bu konuda ilkeler, kurallar, ahlak dışı hareket eden varsa onlara da sivil trafik polislerimizle gerekli cezayı vereceğiz.

Şunu söyleyeyim: Büyük şehirlerimizdeki vatandaşlarımızın bir yerden bir yere güvenli gitme görevi bizim sorumluluğumuzdadır ancak burada belediyelere de topu başka alanlara atmama çağrısında bulunuyorum. Öyle UKOME’yi elinde bulundurup istediği kararı alma yetkisini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, lütfen tamamlar mısınız.

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU – Peki Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Öyle istediği görevi kendisinde bulduran belediyeler –çok net söylüyorum- bazen popülist politikalara girmek suretiyle bu meselelere hiç el ayak sürmüyorlar. Öyle üç kuruşa beş köfte yok. Herkes görevini yapacak. Yapmayan belediyeler konusunda da bundan sonra en şiddetli cezai yaptırımları ortaya koyacağız.

Hedefimiz, şehir içi trafiğin belediyelere devredilmesidir. Bunun altını çiziyoruz. Bu konudaki altyapı hazırlıklarımızı yapıyoruz. Buna ilk önce park, lambadan başlayacağız. İlk önce büyük şehirlerden başlayacağız. Ama belediyelerin bu konuda “Taksi şoförleri şöyle, minibüsler şöyle, halk otobüsleri böyle.” gibi topu başka taraflara... Ellerinde her türlü yetki var. İsteddiği zaman istediği güzergâhı koyuyor, istediği güzergâha istediği minibüsü, istediği aracı koyuyor ama nitelikli hizmet vermeye çalıştığı zaman topu başka tarafa atıyor. Burada Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak siz elinizdeki bütün görevi yerine getirdiniz. Bizler denetim olarak görevimizi ortaya koyacağız, belediyeler de yerel yönetimler de bu görevleri... Yani bundan sonra hepimizin en önemli görevi, belediyelerin nitelikli hizmet üretmesini sağlayabilmektir. Biz, biliyorsunuz, yerel yönetimleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığına devrettik ama vatandaşlarımızın şikâyetlerini ve aynı zamanda bu konuda gelen şikâyetleri Anayasa’nın bize vermiş olduğu vesayet yetkisine göre kontrol etme hâli İçişleri Bakanlığına aittir. Bu yetkiyi de sonuna kadar kullanacağımıza ve belediyelerin bu konuda ortaya koyacağı adımları da denetleyeceğimize, öyle UKOME kararları şöyle söyledi, bunlar bunlar böyle söyledi, şurada şu siyasi şeyi güttük, burada bu anlayışı güttük, böyle bir anlayışa hiçbir şekilde izin vermeyeceğimizi de burada ifade etmek istiyorum.

Vatandaş odaklı hizmet anlayışıyla verimliliği yüksek yapım ve işletim maliyeti düşük, buldukları yerin yerel ve tarihî dokusuna uygun hükümet konakları yapılması çalışmalarımız sürmektedir. Şunu da söyleyeyim: Öyle hangar gibi hükümet konakları yapılmasını bıraktık. Burada çok önemli tasarruflar elde ediyoruz, elde de edeceğiz. Özellikle teknolojiyle binalarımızı bir araya getirip burada iyi bir verim sağlayacağız. Yıl sonuna kadar yirmi tane binayı daha tamamlıyoruz. 2017-2023 arasında 267

hükümet konağı yatırımı planlanmış olup bunların tamamen projeleri çizilmiş ve bunların hepsinde yüzde 30 maliyet tasarrufuna gidilmiş, hepsinde yerli ve millî ürünler kullanılması konusunda da gerekli donanımlar ortaya konulmuştur ve hepsi de kendi yerel ölçüğünde kendi planlamalarıyla beraber, kendi anlayışına uygun yapılmaktadır. Başta da ifade ettiğim gibi performans, ölçme, değerlendirme ilkemiz çerçevesinde İZDES Projemizi hayata geçirdik. Bunu birkaç safha yaptık. Bir dizi saha ziyaretiyle taşra personelimizi izliyor, raporluyor, analiz ediyor, ayrıca göçmenler, STK, muhtarlar, şehit aileleri gibi kesimlerle görüşerek memnuniyet analizi yapıyoruz. Şu ana kadar da proje dâhilinde tüm yurtta 7.450 personelimize görüşülmüş, 300 ev ziyareti, 450 STK toplantısı yapılmıştır.

Bakın, geçmiş dönem valilik yapan arkadaşlarımızı şimdi önümüzdeki dönem –dün gece imzaladım- yaklaşık 40 vilayetimizde İZDES Projesi’ne çıkartıyoruz. Elindeki yol haritası belli, bakacak ve bundan sonra bu arkadaşlarımızın tamamı Türkiye’nin 81 vilayetinde vatandaş memnuniyetini artırıcı denetimlerde bulunacaklar. Rehberlikte, yol göstermede ve tecrübelerini aslında oradaki bizim hizmetimizin çok daha iyi olmasına yansıtacaklar. Bu konudaki eğitimlerimizi, planlamalarımızı, ne istediğimizi kendileriyle paylaştık ve bundan sonra bu yolculuğumuza devam edeceğiz.

Vatandaş memnuniyeti odaklı bir diğer projemiz de “Açık Kapı”dır. Valiliklerimize kurduğumuz bankolarla, vatandaşlarımızın iş ve işlemleriyle ilgili başvurularını, şikâyet ve ihbarlarını tek noktadan takip ediyor ve sonuçlandırıyoruz. Proje kapsamında bugüne kadar 51.777 başvuru yapılmış, bunların yaklaşık yüzde 95’i sonuçlandırılmıştır.

İdari hizmetlerdeki performansımızı ülkemizin 2023 vizyonuyla uyumlaştırmak için dijital dönüşüm ve entegrasyon projelerine ağırlık veriyoruz. Bu projeler arasında, belediyelerimizin ortak bir veri tabanında buluşturulması –ki bu proje önemli- bilgi teknolojileri ve yazılım ihtiyaçlarının tek noktadan karşılanması için oluşturduğumuz E-Belediye Bilgi Sistemi Projesi’nden de bahsetmek isterim.

Şu anda 44 belediye kullanıyor. Bu proje önemli. Bu proje toplam 3 milyar liralık bir tasarruf sağlayacak sadece yılda. Bu ne demektir? Artık belediyelerimizin her biri kendi adına bir belediye programı almayacak. Oluşturduğumuz bir belediye programıyla birlikte bunu kullanacak bir bulut sistemle, oradaki şeylerini ikide bir Maliyeye gidip kontrol etmeyecek, tek bir sistemle bunları görebilme kabiliyetine sahip olacak. Vatandaşımız sürekli evrakla belediyeye gitmeyecek, tapuya ulaşmak istiyorsa oradaki sistemle ulaşacak. Rapor almak istiyorsa, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına ulaşmak istiyorsa oradaki sistemle ulaşacak. Biz bunun kendi adımıza modüllerini tamamlıyoruz, zannediyorum 2019 yılı sonu itibarıyla İçişleri Bakanlığına düşen modülleri tamamlayacağız. Aslında projeyi biz Çevre ve Şehircilik Bakanlığına devredeceğiz ama projeye biz başladık, bizim arkadaşlarımız bu konuda üstün ve mahirler. Bu proje tamamlandıktan sonra bu projeyi de Çevre ve Şehircilik Bakanlığına kendi modülleriyle beraber devretmiş olacağız. Muhteşem bir sistem olacak. Belediyelerimiz de kendi adına da büyük bir tasarrufla karşı karşıya kalacaklar. Burada üzülen birtakım yazılım şirketleri olacak tabii. Onlar da başka türlü yazılım bulacaklar.

Ve yine, kısa adı MUBİS olan Muhtar Bilgi Sistemi’ni de hayata geçirdik. 50.026 kişisi muhtar olmak üzere 59 bin kullanıcısı var ve 850 bin lira tasarruf sağlandı.

Bu projelerin yanı sıra, yine aynı temel hedefler doğrultusunda e-İçişleri, e-Otoban, Kapalı VPN, Bakanlığımızın internet sitelerinde içeriklerin merkezileştirilmesi, “MİDAS” olarak bilinen Mülki İdari Sınırların Güncelleştirilmesi ve Sayısallaştırılması Projesi ve birçok dönüşüm projesi... Özellikle bunun altını çizmek istiyorum, e-devlet kapısından sunulan vatandaş başvuru hizmet 51’den 121’e çıkartıldı. Artık dijitalleşiyoruz.

Bu noktada yalınlaştırma projemize özel bir başlık açmak isterim. Dijital teknolojilerle veri tabanlarının gelişmesiyle bürokrasiyi azaltma fırsatı oluşmuştur. Yaptığımız analizlerle, çıkarttığımız genelgelerle, değiştirdiğimiz mevzuatlarla Bakanlığımıza sunulan başvuru hizmetlerde, vatandaşın istenilen evraklarda önemli bir azaltmayı gerekli gördük. Gerekli envanter ve mevzuat çalışmalarını yaptık ki bu çalışma bile başlı başına çok önemli bir çalışmadır. Arkadaşlarımızın ne kadar göz nuru döktüğünü biliyorum. Bazı bakanlıklarla ve kurumlarla protokol imzaladık. Türkiye’de en zor iş – bunu bir Bakan olarak söylüyorum- farklı kurumlarla iş birliği yapmaktır. Allah’ımıza şükürler olsun, arkadaşlarımız bunu başardı ve iyi bir kurum kültürü oluşturdu. 2.185 belgenin 1.136’sını kaldırmak suretiyle bu işlemlerde vatandaşımız üzerindeki evrak yükünü yüzde 52 oranında azalttık. Bu sayede yıllık 93 milyon lira maddi tasarruf sağladık. Yıllık 5 milyon belgeyi daha kaldırmak ve 70 milyon TL daha tasarruf sağlamak için çalışmalarımız sürüyor ve yine, önemli bir adım attık, nüfus hizmetleri önemli hizmetlerimizdir. Pasaport, sürücü belgesi verme işlemleri Emniyetten Nüfusa devredilmiş.

Bakın, Sayın Başkanım, önemli bir şey söylüyorum: Bilseydim böyle yapmazdım ama çok önemli bir risk almışız farkında değiliz, üçünü aynı gün Nüfusta hizmete soktuk. Be mübarek, bunu ikişer ay arayla yap yani. Bunu yaptıktan sonra ne büyük riske girdiğimizi anladık. Allah muhafaza, sistem bir altüst olsa ne kimlik vereceğiz ne pasaport vereceğiz ne de ehliyet vereceğiz ama iyi bir hazırlık yapıldı, arkadaşlarımız iyi bir risk aldılar ve yıllardır Emniyette verilen pasaport ve ehliyet Emniyetin yükünden... Aslında burada tek bir merkezileştirme yapıyoruz, MERNİS’in altına her şeyi toplamaya çalışıyoruz ve burada imza, parmak izi ve fotoğraf, her üç belge için de geçerli oluyor, artık Emniyete git, bir parmak izi ver, oraya git, başka bir şey ver; bunların her birini, üçünü bir yerde yapabilecek bir anlayış ortaya koyuyoruz. Şu ana kadar 30 milyon yeni kimlik verdik; 30 milyon 317 bin 803 kimlik kartı, 2 milyon 49 bin sürücü belgesi ve 1 milyon 140 bin de yeni pasaport ve “MAKS” adını verdiğimiz Meksansal Adres Kayıt Sistemi –ki bu da devrimdir- ile “AKS” adını verdiğimiz Adres Kayıt Sistemi projeleri de devam etmektedir. MAKS’ta 6,2 milyon yapı dijital ortama aktarılmış, Adres Kayıt Sistemi’nde de 43,2 milyon adrese giriş yapılmıştır. Özellikle pasaport ve sürücü belgesi işlemlerinin devriyle yoğunluğumuz arttığı için, 1.000 geçen sene, 1.117 de bir ay içerisinde başlayacak, Nüfusa toplam 2.117 yeni personel aldık. Aynı şekilde ALO 199 Çağrı Merkezi personelinin sayısı da 395’ten 475’e çıkarıldı. Ayrıca yarın itibarıyla yeni bir yeniliğin altına imza atıyoruz, onu yarın sabah arkadaşlarımız duyuracaklar, 17 Kasım itibarıyla yeni randevu sistemine geçilecektir ve randevu sistemimizi 2 kat artırıyoruz. Örneğin bir ilçede 250 randevu verilirken inşallah 500, yeni personel başladığı zaman da 600 randevuya çıkacağız ve bir şey daha yaptık, bunu da söyleyeyim: Müracaat ettiğiniz andan itibaren pasaportlarınız –yaşamışsınızdır- iki günde ve üç günde, ehliyet ile nüfus kâğıdı da beş artı bir günde iletilmektedir. Aynı zamanda yine başka bir iş daha yaptık, orada da azalttık maliyetleri ve bu maliyetler sadece PTT’nin kargo maliyetlerine dönmüştür, o da verilen ücretin içerisinde.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; ülkemiz yüzyılımızın utanç hadisesini kendi adına bir yüz akı hâline getirmiş, Suriye iç savaşı ve Irak’ta yaşanan gelişmeler sonucu oluşan göç dalgasını başarıyla yönetmiş ve yönetmeye devam etmektedir. Hâlen ülkemizde çeşitli statülerde –rakamı söylüyorum- 4,7 milyon yabancı bulunmaktadır, bunun 3 milyon 594 bin 232’si geçici koruma altındaki Suriyelilerdir. 6 geçici barınma merkezi kapatılmış, 8 ilde 13 geçici barınma merkezi 291 bin 307 kişilik kapasiteyle faaliyetlerine devam etmektedirler, kalan kişi sayısı 155 bin.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, toparlar mısınız.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Göç İdaresi Genel Müdürlüğümüz tarafından göç yönetimiyle ilgili hazırlanan uyum strateji belgesi ulusal eylem planı Göç Politikaları Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir. İkamet izni başvurularının daha hızlı yapılabilmesi için e-İkamet

uygulanmasına geçilmiş, ayrıca Yabancılar İletişim Merkezi (YİMER) 157 Çağrı Merkezi de faaliyete geçmiştir. Bu hatta gelen ihbarlarla bu yılın ilk on ayında kurtarılan göçmen sayısı 1.164, buradan Sahil Güvenlik Komutanlığına yönlendirilen çağrılarla denizlerimizde kurtarılan düzensiz göçmen sayısı 8.391'dir. Kolluk birimlerimizce 2018 yılında 23.256'sı denizlerde olmak üzere toplam 234.443 düzensiz göçmen yakalanmıştır. Gözaltına alınan 4.913 organizatörün de 1.165'i tutuklanmıştır. Denizlerde hayatını kaybeden düzensiz göçmen sayısı bu yıl için 86 olmuş, Ege Denizi'nden geçiş ortalaması 2015 yılında –bu rakama da dikkat etmenizi istiyorum- günlük 8.500 geçerken, 2015 yılı ortalaması 2.347 iken şu anda 89 seviyesine gelmiştir. Bu yıl doğudan gelen göç baskısı artmasına rağmen Türkiye batıya geçişleri kontrol altına almıştır. Şu anda Sahil Güvenlik Komutanlığımız 4 kat kapasiteyle çalışıyor. Yani o Avrupa Birliğinin yardımları, şunlar, bunlar, bunların hepsi hikâye.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Her yakalamada fondan para alıyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz sunumunuzu tamamlayın, soru kısmında yapacağız bu işi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sonunda söyleyeyim.

Sadece Suriye değil, aslında bir problemimiz daha var, bu da Afganistan kaynaklı düzensiz bir göçtür. Şunu açık ve net söyleyeyim: Burada Amerika net bir oyunla karşı karşıyadır. Amerika'nın Afganistan'daki Büyükelçisi kimdir? 15 Temmuz darbesindeki Büyükelçidir. Peki, afyon üretimi en çok ne zaman artmıştır? O, oraya gittikten sonra. Peki, bir soru daha: Afganistan kaynaklı düzensiz göç ne zaman artmıştır? O adam oraya gittikten sonra. Güya Afganistan'a barış getirdiler. Türkiye burada doğu sınırları açısından ciddi bir göç baskısı altındadır, bunun menşei de Amerika'dır. Bu kadar açık ve net, çok net söylüyorum. Afganistan'ı kim idare ediyor? Kim yönetiyor Afganistan'ı? Bunu hepimiz biliyoruz, rakamları biraz sonra vereceğim ve düzensiz göçmen sayısı 45.259 iken bu sayı 2018'de 90.334 olmuştur. Afganistan kökenliler ağırlıklı olmak üzere bu yıl illegal giriş yapan yabancılardan 49.523 kişi sınır dışı edilmiştir. Bunu burada söylemiyorum; Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği, Avrupa Parlamentosu; bütün gelen heyetlere, gittiğimiz heyetlerin hepsine söylüyorum: Amerika'ya baskı kurun, Afganistan'daki bu regülasyonu ortaya koysun, bu kadar açık ve net çünkü size bir rakam daha vereyim: Şu anda Ege Denizi'nden karşıya geçerken yakaladığımız göçmenlerin yüzde 45'i Afganlılardır ve size bir rakam daha vereyim, biz bu konuda dünyada yapılmayan bir işi gerçekleştirdik, bunu da Afgan Hükümetiyle beraber yaptık: Şu ana kadar, bakın, 65 Afganlının Afganistan'a gitmesi konusunda Almanya'da Hükümet krizi çıktı; İçişleri Bakanı, Başbakan, takip ettiniz. İngiltere İçişleri Bakanı göç meselesi yüzünden istifa etti, biz 26 bin Afganlıyı hem de hiçbirinin burnu kanamadan buradan aldık, charter'la, normal tarifeli seferlerle Afganistan'a götürdük şu son yedi, sekiz ay içerisinde. Bu, göç konusunda çok başarılı bir operasyondur, kimsenin de ruhu duymadı ve bunu Afganistan'la birlikte yaptık ve orada da gerek bizim Kızılayımız gerek uluslararası göç örgütleri vasıtasıyla buradan getirdiklerimize orada da bir program oluşturduk, bunu da Afgan Hükümetiyle beraber yaptık, orada onlara ciddi bir şekilde katkılarda bulunduk. Yani sadece oraya getirmekle de esas itibarıyla bırakmadık.

BAŞKAN – Sayın Bakanım...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Son bir iki bir şey kaldı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Aynı toleransı bize de gösterirsiniz.

BAŞKAN – Sayın Bakan bir kişi konuşuyor, siz bir konuşuyorsunuz 60 kişi, müsaade edin yani o kadar olsun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bitiyor efendim, son beş dakika gibi bir şey kaldı eğer imkân verirsiniz.

Gerî gönderme merkezlerimizi yapıyoruz. Ayrıca bu yıl –demin söyledim- 278.139 kişi de Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı operasyonlarının etkisiyle gönüllü olarak geri dönmüştür.

Cumhurbaşkanlığı hükümet modeline geçişle birlikte geçmişte başarılı çalışmalarıyla milletçe gurur kaynağımız olan AFAD Başkanlığı da Bakanlığımıza bağlanmıştır. AFAD Başkanlığımızın hazırladığı raporlara göre 2018 yılının ilk on ayında kaydedilen deprem sayısı 19.446'dır. 1990'da 50 gözlem istasyonumuz varken bugün bu sayı 1.056'dır. AFAD Başkanlığımızın hâlen 5.947 personeli, 25 adet lojistik ve 30 adet lojistik destek deposu, farklı tonajlarda toplam 773 müdahale aracı bulunmaktadır. Geçen yıl 1.465, bu yıl da 1.281 olaya müdahale edilmiştir. 13 Kasım 2018 tarihi itibarıyla –bunu kamuoyumuza da burada duyuruyoruz- 11.528 adet afet ve acil durum toplanma alanları belirlenmiş ve e-Devlet üzerinden bu alanların bilgisine ulaşılabilmektedir. Bunu yeni açtık ve bütün bu toplanma alanları... Milletimiz nerede toplanacak? Bütün belediyeler şurada gördüğünüz ikonla oraya koyacaklar, toplanma alanlarına, onlar bir şekilde duyuracaklar, biz e-Devlet üzerinden duyuracağız ve bu duyurma işlemlerinin devamı... Allah Muhafaza... Ve bu afet alanları artık isteyenin istediği zaman istediği şekilde istediği değişiklikle imar yapabileceği bir alana bundan sonra dönmeyecek. İnşaatı devam eden afet konutu sayısı 5.083, bu yıl inşaatı biten afet konutu sayısı 869'dur.

2018 Küresel İnsani Yardım Raporu'na göre de Türkiye 8 milyar dolar yardımıyla dünyada 2017 yılında en çok insani yardım gerçekleştiren ülke olmuştur. 5 kıtada 50'nin üzerinde ülkede yaptığımız yardımlarda Filistin, Somali ve Sudan öne çıkmaktadır. Ayrıca Arakan'da 128 bin poliklinik muayene, 845 ameliyat yapıldı, 1 sahra hastanesi, 6 su kuyusu hizmete alındı. Bilindiği gibi Bakanlığımız bünyesinde bulunan Dernekler Dairesi Başkanlığı 13 Eylül 2018 tarihli Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğüne dönüştürüldü, bu da önemli bir adımdır. Bu sayede kurumsal yapı daha da güçlü hâle gelmiştir, daha da güçlü hâle gelecektir. Ülkemizde ekim ayı itibarıyla 114.255 aktif dernek bulunmaktadır. Bu yıl 239 dernek ve sivil toplum kuruluşuna mali destek verilmiştir. DERBİS Projesi'yle derneklerin tüm iş –slaytlarda daha geniş bir çerçeve vardır- ve işlemlerini dijital ortamda yapabilmeleri sağlanmıştır. Ayrıca OHAL kapsamında 1.418 dernek kapatılmış, yapılan tahkikat sonucunda 200 tanesi de yeniden açılmıştır.

Yine, bunun yanı sıra, bütçeyle ilgili rakamları arz etmek isterim. İşçileri Bakanlığının 2018 ödenekleri toplam 49 milyar 536 milyon 180 bin, 2019 ödeneği 66 milyar 436 milyon 71 bin, yüzde 34 artış. Bakanlık merkez birimi bütçesi 7 milyar 300 milyon 918 bin, 2019 ödenekleri 8 milyar 572 milyon 166 bin, yüzde 17 artış. Bağlı kuruluşlar bütçe toplamı 2018'de 42 milyar 235 milyon 262 bin, 2019'da 57 milyar 863 milyon 905 bin, yüzde 37 artış. Emniyet Genel Müdürlüğü 2018'de 27 milyar 792 milyon 655 bin, 2019'da 33 milyar 676 milyon 247 bin, yüzde 21 artış. Jandarma Genel Komutanlığı 2018'de 13 milyar 311 milyon 208 bin, 2019'da 19 milyar 604 milyon 133 bin, yüzde 47 artış. Sahil Güvenlik Komutanlığı 2018'de 682 milyon 700 bin, 2019'da 869 milyon 27 bin, yüzde 27 artış. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2018'de 430 milyon 326 bin -buradaki artış şuradan kaynaklanmaktadır: AFAD'ın geçici barınma merkezlerini Göç İdaresine devraldık, oradaki farktır bu- 2019'da 2 milyar 307 milyon 541 bin, yüzde 436 artış. AFAD'daki azalış da buradan kaynaklanmaktadır; Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı 2018'de 2 milyar 265 bin 864, 2019'da 1 milyar 406 milyon 671 bin, eksi yüzde 38 azalış. Kamu Düzeni Müsteşarlığı mülga olmuştur, 18 milyon 373 bin bütçesi vardı, 2019'da bütçesi yok. Personel giderleri 2018'de 31 milyar 15 milyon 268 bin, 2019'da 43 milyar 818 milyon 298 bin, yüzde 41 artış. SGK devlet primi giderleri 2018'de 5 milyar 658 milyon 966 bin, 2019'da 8 milyar 296 milyon 120 bin, yüzde 47 artış. Mal ve hizmet alımı 2018'de 7 milyar 367 milyon 976 bin, 2019'da 8 milyar 280 milyon 893 bin, yüzde 12 artış. Faiz giderleri yok. Cari transferler 2018'de 724 milyon 493 bin, 2019'da 2 milyar 708 milyon 760 bin, yüzde 274 artış. Sermaye giderleri 2018'de 4 milyar 621 milyon 16 bin; 2019'da 3 milyar 30 milyon 786 bin; eksi 34. Sermaye transferleri 2018'de 148 milyon

461 bin, 2019'da 172 milyon 816 bin; yüzde 16 artış. Borç verme 128 milyon 398 bin, 2019 tahmini. Toplam 2018'de 49 milyar 536 milyon 180 bin; 66 milyar 436 milyon 71 bin de 2019'da. Yüzde 34 artış da 2019 bütçesindeki sunuşumuz.

Öncelikle Sayın Başkan başta olmak üzere çok kıymetli milletvekillerimize çok teşekkür ediyorum. Mecliste bütçeyi tartışacak tüm arkadaşlarımıza başarılar diliyorum. Tekrar bu imkânı sağladığınız için de hepimize huzurlarınızda teşekkür ediyorum. Sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Bakanımıza sunumları için teşekkür ediyoruz.

Bütçeler üzerindeki sunumlar tamamlanmıştır.

Şimdi müzakerelere başlayacağız. Ancak müzakereler başlamadan önce Komisyonunda bulunan bürokrat arkadaşlarımızın kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica edeceğim.

(Bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Değerli hazırım şimdi müzakerelere geçiyoruz. Öncelikle her gruptan birer milletvekilimize söz vereceğim, ondan sonra da istem sırasına göre söz taleplerini karşılayacağım.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri

a)İçişleri Bakanlığı

b)Emniyet Genel Müdürlüğü

c)Jandarma Genel Komutanlığı

ç)Sahil Güvenlik Komutanlığı

d)Göç İdaresi Genel Müdürlüğü

e)Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı

f)Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı

BAŞKAN - Bugün ilk söz Sayın Emecan'ın.

Buyurun Sayın Emecan.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, milletvekili arkadaşlarımız, değerli bürokratlar, basınımızın değerli emekçileri; öncelikle hepimizi saygıyla selamlıyorum. İçişleri Bakanlığımızın 2017 kesin hesap ve 2019 bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Bakan, sunumunuzdan dolayı da teşekkür ediyoruz. Teknik içeriği çok yüksek, yapılan yatırımlar ve çalışmalar açısından çok kapsamlı bir sunumdu gerçekten. Tabii, burada bütçe hakkını konuştuğumuz için biraz bütçe üzerine, biraz da faaliyetlerin uygulanması, faaliyetler üzerine konuşmamız gerekiyor. Bütçeyle ilgili, tabii, yorum yaparken sizin sunumunuzda ve şu anda bütçeyle ilgili konuşurken yaptığınız açıklamalar, söyledikleriniz, bizim yorumlarımızı da yönlendiriyor.

Tabii, burada ben Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçesinin neden bu kadar düştüğünü soracaktım, onun cevabını verdiniz.

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü bütçesinin bu kadar yükselmesi de tabii ki anlaşılabilir, çok ciddi bir mücadele veriliyor bu alanda, bununla ilgili de ilerleyen süreçte ben de gireceğim bu konuya.

Fakat mesela Sahil Güvenlik Komutanlığının bütçesiyle ilgili... Şimdi, sunumunuzda Sahil Güvenlik Komutanlığının yürütmüş olduğu mücadele ve ülkemizin sınırlarına gelen göçlerin biraz azalmasından bahsettiniz. Fakat sizin de sunumunuzda belirttiğiniz gibi, ülkemiz göç dalgalarına her zaman çok açık topraklar ve ne zaman nereden ne geleceği de belli değil. Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçesi önümüzdeki süreçte yeterli olacak mı? Bunu da sormak istiyorum.

Şimdi, aslında burada daha da önemlisi Sayıştay raporları. Onlara da biraz girmek istiyorum. Sadece sizin Bakanlığınız değil, yaklaşık üç haftadır burada birçok bakanlığın bütçesini görüşüyoruz ve önümüze dağ gibi Sayıştay raporları ve birçok bulgular geliyor. Açıkçası ben Plan ve Bütçe Komisyonunun yeni bir üyesi olarak devletin kurumlarının altyapısının çok daha iyi işlediğini düşünüyordum ve bu Sayıştay raporlarını bu kadar yoğun şekilde bu bulgularla gördüğüm zaman da... Yani daha önce de takip ediyorduk, inceliyorduk ama belki bu kadar yoğun odaklanmıyorduk. Biraz hayal kırıklığına uğradım açıkçası çünkü sonuçta burada bu milletin, bu ülkenin parası yönetiliyor, bu bütçe yönetiliyor. Bu faaliyetleri de bu bütçeyle yapıyorsunuz. Çok ilginç, çok ciddi bulgular var. Ben birkaçını sizinle paylaşmak istiyorum açıkçası bunların.

Başka önemli bir konu da yine, bu Sayıştay raporlarında diyor ki -yani çok fazla yerde geçiyor- "2016'da aynı bulgular tespit edildi ve uyarılar yapıldı." Şimdi, 2017 bütçesinde biz yine aynı şeyleri konuşuyoruz. Demek ki bu bütçedeki tespit edilen bulgularla ilgili önlem alınmamış. Şimdi 2018 bütçesini konuşurken yine bunları mı konuşacağız, açıkçası bunu da çok merak ediyorum. Bunların da ciddiye alınması gerekiyor.

Mesela Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Sayıştay raporunda çok ciddi bulgular var. Geçici bulgu 1 mesela: Geçici barınma merkezi depolarına gelen yardım malzemelerinin düzenli bir şekilde kayıt altına alınmaması, yardımların dağıtımının sistematik olmaması gibi bir bulgu. Şimdi, burada, depolarda kayıt yöntemi olarak çok farklı araçlar kullanıldığı, geçici barınma merkezlerine gelen yardımların barındırılanlara ne kadar dağıtıldığı, ne kadar kaldığının bilgisinin sağlanmadığı. Yani bu aslında gelen yardımların ne olduğunun, ne kadarın dağıtılıp ne kadarının nereye gittiğinin meçhulüyetinin bir göstergesi. Yine, aynı şekilde, insani yardım hesabında gerçekleştirilen iş ve işlemlerin, kamu idarelerine ait özel hesaplara ilişkin işlemlerin muhasebeleştirilmesine dair yönetmelik hükmüne göre muhasebeleştirilmemesi.

Şimdi, burada Excel'de takipten bahsediyor. Sayın Bakan, o kadar çok teknolojik yatırımdan bahsettiniz ki yani burada Excel bilgisayar programında takip edilen bir bütçe hakikaten beni şaşkınlığa uğrattı. Ve insani yardım hesapları, uluslararası yardım hesapları, Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşların kaynaklarının yani bu tablolarda düzenlenemiyor oluşu...

Bir diğer bulgu yine afet ve acil durumlar hakkında, kamu ve özel kurumlara verilen eğitimler için görevlendirilen personele ek ödenek. Burada eğitimcilerin ve şoförlerin aynı seviyede ödenek aldığından bahsediliyor.

Şimdi, çok fazla bulgu var, hepsine girmeyeceğim ama İçişleri Bakanlığında da birkaç tanesine değinmek istiyorum, süremiz de kısıtlı olduğu için burada. Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca yürütülen yapım işlerinin kendi muhasebe sistemlerine devir işlemlerinin yapılmaması. Yani müstakil bütçeden bahsediliyor burada.

Yine, kurum adına açılan... Aslında bunların hepsini okursam çok fazla zamanımı alacak. Muhasebesel hesapların çok doğru yapılmaması. Aynı şekilde, Emniyet Genel Müdürlüğünde birçok bulgu var.

Mesela, bir koordinasyondan bahsettiniz sistemler arası. Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine uyulmaması. Aslında sistemler arası barkod sisteminde bir koordinasyonsuzluktan, bir uyumsuzluktan bahsediliyor. Çok teknik şeyler var Sayın Bakan. Ben açıkçası bunların sizin tarafınızdan da incelenmeye muhtaç olduğunu düşünüyorum.

Biraz da içerikle ilgili konulara girmek istiyorum bunların yanında. Şimdi, Sayın Bakan, sizin de önemsedığınızı bildiğimiz ve sunumunuzda da olan uyuşturucuyla mücadeleden biraz bahsetmek istiyorum. Evet, dünyada uyuşturucuda yükselişten bahsettiniz. Biraz Türkiye'deki rakamlara da bakmak lazım. Türkiye'de de ayaktan başvuruda yüzde 674, yatan hasta sayısında yüzde 381, madde bağlantılı toplam ölüm sayılarında yüzde 220 oranında bir artış gerçekleştiğini görüyoruz. Yine, ilk kullanımın 10 yaşa indiğini, bunu biliyoruz. Ve yine, ceza infaz kurumlarında bulunanların sayısındaki artış oranı ise yüzde 401.

Şimdi, bizim bu anlamda daha çok fazla yol almamız gerektiği ortaya çıkıyor. Ben size özellikle okullarda uyuşturucu kullanımıyla ilgili ne kadar denetim yapıyorsunuz, ne kadar hâkimsiniz, bunu sormak istiyorum. Çünkü çok açıktan okullarda, her seviye okullarda uyuşturucunun satıldığını, verildiğini ve çocuklara dağıtıldığını biz biliyoruz. Bunları açıklarsanız bu mücadelenin içinde çok memnun oluruz.

Suriye'yle ilgili konuya gelecek olursak. Evet, çok ciddi bir Suriyeli göç dalgası var Türkiye'ye. Şu an 3 milyon 585 bine ulaşmış bir Suriyeli göçmenden bahsediyoruz. Bunların yüzde 47,2'si 0-18 yaş aralığında. Mesela bunlar eğitim çağında ve bunların gerçekten eğitilmesi çok önemli. Ve tabii ki bir uyum programından bahsettiniz. Bu programı biraz daha açarsanız seviniriz çünkü ciddi sorunlar var Suriyeli sığınmacılarla ilgili Türkiye'de.

6 geçici barınma merkezinin kapatıldığından bahsettiniz. Geçici barınma merkezlerinde kalan Suriyelilerin sayısı 10 Ekim 2018'de 177 binmiş, 2017'de ise 228 bin. Bir düşüş görünüyor ama bunların nereye gittiği açıkçası meçhul çünkü yeni göçen, yeni gelenler var bunların içerisinde. Elbette ki bu Suriyelilere sahip çıkacağız ama yani onların Türkiye'de bulunmalarından dolayı ciddi bir sorun yaşıyoruz, özellikle Türk vatandaşlarımızda. Suriyelilere kendi vatandaşlarımızdan çok daha fazla ayrıcalık sağlanmasıyla ilgili ciddi bir öfke var. Bu öfke zaman zaman siz de biliyorsunuz ki asayiş olaylarına da sebep olabiliyor.

Dün Dışişleri Bakanı yaklaşık 300 bin kişinin döndüğünü söylemişti. 278 bin dediniz siz de, bu sayıyı verdiniz. Yeterli mi sizce bu sayı yani giden Suriyeliler? Demek ki burada 2,5-3 milyon Suriyeli kalıcı olacak. Bunlarla ilgili nasıl önlemler düşünüyorsunuz? Açıkçası bunları da açıklamanızı istiyoruz.

Yine, Avrupa Birliği Sayıştayının bu verilen paraların nasıl harcandığıyla ilgili bir sorgulaması oldu biliyorsunuz. Biz 35 milyar dolar harcadık diyoruz ama onlar harcanan yerlerin meçhul olduğunu, kayıtların olmadığını, kayıtların kendileriyle paylaşılmadığını ifade ediyorlar.

Şimdi, Sayın Bakan, diğer önemli bir konu... Göçmen kaçakçılığında siz bahsettiniz, onun bütçesiyle ilgili konuştum zaten. Yani 2016 yılında yakalananların sayısı 3.314 kişi. 2010-2016 arasında 15.247. Siz bu sayının artık azaldığını söylediniz ama bu yeni göç dalgalarının gelecek olmasını engellemiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Emecan, toparlar mısınız?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Toparlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Şimdi Emniyet Genel Müdürlüğüyle ilgili bir şey söylemek istiyorum. Şiddet gören kadınlarla ilgili de bir çalışmadan bahsettiniz, KADES Projesi’nden.

Şimdi, Sayın Bakan, teknik altyapıların kurulması tabii ki önemli, güzel ama bunların nasıl kullanıldığı, biraz bunun sorgulanması gerekiyor. Örneğin şiddet gören kadınlar kendini ilk güvende hissedecekleri yer olarak karakolu görüp, karakollara gidiyorlar. Peki, orada gördükleri muamele? Ya işte evine dön, eşine dön, barıştırma ya da hiç ilgilenmeme şeklinde. Şimdi, ben bakanlığınız bünyesinde bu konuda polislerin, polis arkadaşlarımızın eğitimleriyle ilgili bir çalışma yapıldığını biliyorum ancak bu ne seviyededir, bunun hızlandırılması gerekir. Çünkü her gün kadın cinayetleri artıyor, ülkede şiddet artıyor. Özellikle de bu ekonomik krizle birlikte insanların öfkesi, sabırsızlığı, tahammülsüzlüğü artmış durumda. Bu konuya lütfen özel önem vermenizi rica ediyorum.

Son olarak da, sözlerimi toparlarken biraz iç barıştan bahsetmek istiyorum Sayın Bakan. İç barışımız da çok önemli ve siz bakanlık olarak çok önemli bir görev yapıyorsunuz bu konuda. Bu anlamda teknik altyapının hazır olması ve uygulanmasının yanında sizin bakanlık olarak ve şahsınız olarak da tutum ve davranışlarınız gerçekten çok önemli. Sizler hem bir rol modelsiniz bu ülkenin gençleri için hem de burada iç barışı sağlamakla yükümlüsünüz. Bu sorumlulukla hareket etmek durumundasınız ve bu anlamda da üzerinize çok önemli sorumluluklar düşüyor. Ama baktığımız zaman... Örneğin ben size şimdi bir şikâyet ileteceğim. İstanbul’da acenteler adına turist taşımacılığı yapan araçlara altı aydan beri Büyükşehir Belediyesi tarafından yol güzergâh belgeleri yenilenmediği için trafikte sürekli ceza kesildiği söyleniyor.

Şimdi, araçların durdurularak turistlerin gözü önünde şoförlerin azarlandığı ve araçların bağlandığından şikâyet etti bu turizm acenteleri. Bir de bu azarlamanın içinde -ifadelerinde turistlerin yanında kendilerine polis arkadaşlarımız tarafından terörist muamelesi yapıldığını, “Terörist misiniz?” diye ifadeler kullanıldığını söylediler. Şimdi gerek yurt dışı acenteler nezdinde gerekse turistlere karşı ülke itibarımız açısından bu çok büyük bir handicap değil mi?

Şimdi buradan şunu da belirtmek istiyorum: Maalesef İçişleri Bakanlığımız veya Hükümet olarak son zamanlarda toplumun her kesimini terörist olarak ilan etme gibi bir alışkanlığınız oldu. Şimdi gerçek teröristlerle mücadele ederken ya ben onların zil takıp oynadıklarını düşünüyorum bu anlamda, bırakıp kendi vatandaşını, halkını terörist olarak ilan edip onlarla uğraşılıyor diye.

Terörle mücadelenin biz her zaman yanındayız. Bundan hiç şüpheleniz olmasın. Bu bizim için, toplumumuz için evet önemli ama toplum içerisinde kendi vatandaşlarınızı bu anlamda biraz daha korumanız gerekiyor, biraz daha vicdanlı olmanız gerekiyor.

Biz bu koltuklarımızı, siz oturduğunuz, biz oturduğumuz bu koltukları Kurtuluş Savaşı’nı veren, bu toprakları, bu ülkeyi kuran Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün mücadelesine borçluyuz. Biz Atatürk’ün kurduğu partinin üyeleriyiz. Mesela bize de çok fazla bu anlamda saldırıyorsunuz. Ben bu konuda da sizi biraz eleştirmek istiyorum. Biz bu toprakları, bu vatani seviyoruz. Barış dilini getirmek zorundayız kendi aramızda. Bu dili inşa etmek zorundayız. Bu toplum bunu hak ediyor.

Valilerin ve özellikle kaymakamların partinin, iktidarın kaymakamı, valisi olmaktan çıkıp bu toplumdaki 85 milyonun valisi ve kaymakamı olması gerekiyor. Ben size bir örnek vermek istiyorum, isim vermeyeceğim. İstanbul’da bir ilçede bir kaymakam herkese eşit mesafede, bütün siyasi partilere iadeziyaret yaparak gerçekten bulunduğu yerde o barışı inşa etti ve gerçekten çok seviliyor, sayılıyor, ki size yakın görüşleri olan bir kaymakam olduğunu biliyorum. İşte bizim bu valilere, bu kaymakamlara ihtiyacımız var.

O yüzden, sizlerden hem bakanlık olarak hem de şahsınızda biraz üslubunuzu da gözden geçirmenizi rica edeceğim. Lütfen bizlere de bu kadar saldırmayın. Biraz bu üslubunuzu gözden geçirin.

Ben bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – “Saldırma” cümlesi biraz yanlış oldu.

CAVİT ARI (Antalya) – Siz niye alındınız ki? Hayır, siz niye alındınız yani ben onu anlamadım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, siz rahat olun. Sayın Bakan gerekeni söyler. Bundan yana bir endişeniz mi var?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Bakanımıza karşı hakaret ediyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Bakan Bey gayet güzel cevap verebilir.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bizim de cevap verme hakkımız var.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, rica ediyorum... Müsaade edin...

CAVİT ARI (Antalya) – Bakan kendisini savunabilir.

BAŞKAN – Sayın Emecan da kendisini savunabilir.

CAVİT ARI (Antalya) – Savunabilir. Olabilir.

BAŞKAN – Onun için, sizin de araya girmenize gerek yok.

CAVİT ARI (Antalya) – Gerek var.

BAŞKAN – Gerek yok.

CAVİT ARI (Antalya) – Var Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ben Bakanımızın üslubunu önemsediyim ve gençler tarafından örnek alındığını söylediğim için böyle bir uyarı yapmayı kendime...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Emecan.

Sayın Meral Daniş Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben HDP Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepimize kolaylıklar diliyorum.

BAŞKAN – Yok, burada milletvekili adına konuşuyoruz, grup adına konuşmuyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben öyle söyleyeyim.

Yeni sistemde, doğru, her şey değişti.

Şimdi öncelikle şu karşımdaki kadroda tek bir kadın görevlinin olduğunu söyleyerek başlamak istiyorum. Gerçekten çok talihsiz bir tablo. Bunu her yıl söylüyorum özellikle ve özellikle bu tabloyla erkek devlet, erkek işçileri, erkek dili, erkek şiddetinin ne kadar meşrulaştırıldığını erkeklerden ari olarak söylüyorum, eril yaklaşım olarak söylüyorum.

Ayrıca, Sayın İşçileri Bakanı konuşmasında benim saydığım kadarıyla defalarca “kadınlarımız” kavramını kullandı ama “erkeklerimiz” demedi. Kadınlar korunmaya muhtaç insanlar değildir. Bizler eşit, özgür bireyler olarak, yurttaş olarak yaşıyoruz. Bu dili reddediyoruz. Kadınlar sizin kadınlarınız değil. Kadınlar kendilerine ait kimlikleriyle bu toplumda yaşıyorlar çünkü bu bir korumacı yani korunmaya muhtaç bir dili de gösteriyor. Yani erkeklik yaklaşımını reddediyoruz, öncelikle bunu söyleyeyim.

BAŞKAN – Bu da bir tartışma konusu. Bu da bir bakış açısı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şimdi, Sayın Başkan, bütçeden İçişleri Bakanlığına ayrılan pay üzerine çok uzun anlatmak isterim ama çok özetle şunu söyleyeyim: Son iki yılda yüzde 60 oranında totalde bir artış olduğunu biliyoruz. Bu da demokrasiye, özgürlüklere, refaha, huzura değil, güvenliğe yatırım olduğunu ortaya koyuyor. Enflasyonun çok çok üzerinde güvenliğe, savunmaya ve içişlerine bir yatırım var ama eğitime, sağlığa, hizmete bir yatırımın ne kadar düşük olduğunu da yine Bütçe Komisyonu sıralarında çok net bir şekilde gördük. Öğrenci burslarında geçen hafta yapılan görüşmelerde sadece yüzde 6 artış varken güvenliğe bu kadar yatırım yapılmasıyla toplumun güvenlik ve özgürlük dengesinde güvenliğin ne kadar ağır bastığını da çok net görüyoruz. Aslında güvenliği bir bakış açısına hapsolüyoruz. Bu bütçeyle, bu yaklaşımla tümüyle güvenlik esas alınıyor.

Evet, yoksullaşılıyor, huzur ortadan kalkıyor, refah ortadan kalkıyor ve Sağlık Bakanlığının verdiği bilgilere göre yüzde 700 antidepresan kullanımı artışı var. Gerçekten huzursuz, yoksul, özgürlüğünden yoksun bir toplum “Soylu Dönemi” olarak tarihe geçiyor. Bunu da Sayın Bakana ilk elden söyleyeyim. Bunlar veriler. Benim kendi ürettiğim bilgiler değil.

Demokrasi-özgürlük dengesini söyleyeceğim ama rekor artışlar var hak ihlallerinde, ölümlerde, tecavüzlerde, kadına yönelik şiddette rekor artışlar var. Ve bu dönemde iktidardan yana olmayan herkes düşman hukuku yaklaşımıyla terörize ediliyor. Toplumda iktidar partisinden yana olmayan herkesin öteki kabul edildiği, düşman addedildiği, terörist addedildiği bir toplumsal atmosferde yaşıyoruz.

Evet, gerçekten burada özellikle Sayın Bakanın konuşmasında söylediği birkaç husus çok dikkat çekiciydi. Neydi? Efendim, belediye eş başkanlarımıza yönelik her zaman kullandığı dile devam etti. Onların suç işlediğini, para gönderdiğini vesaire vesaire söyledi. Ben hukukçu olarak şunu gönül rahatlığıyla söylüyorum, dava dosyalarını da büyük oranda inceledim: Bu sadece bir algı yönetimi. Evet, istihbarat raporları mı diyeceksiniz, ne diyeceksiniz, bilmiyorum ama bizim belediye eş başkanlarımıza yöneltilen hırsızlık, yolsuzluk, rüşvet suçlaması yoktur. Ve kayyumların ne kadar isabetli bir karar olduğunu söylediniz. Kesinlikle isabetli bir karar değil, halka karşı, halk iradesinin gasbedildiği bir politikanın tezahürüdür aslında.

Bu konuda halk iradesinin normal şartlarda temsil edilmesi gerekirken ben kayyum politikanızla ne kadar büyük bir nüfusun gasbedildiğini söylemek istiyorum. Bizim belediyelerimiz sınırları içinde yaşayan 6 milyon 370 bin vatandaş var, ayrıca iktidarınızın Melih Gökçek, Kadir Topbaş gibi görevden aldığı kişileri de katarsak yüzde 40 gibi bir rakam şu anda kendi seçtiği yerel yöneticiler tarafından yönetilmiyor. Bu da aslında kayyum politikasının bırakın isabetli olmasını ne kadar büyük bir baskı aracı olarak kullanıldığını gösteriyor.

Tabii, bu iktidarın en önemli uygulama alanlarından biri de Kürt karşıtlığı, teklik politikası. “Hiçbir şeyi kapatmadık.” dediniz ama 54 kadın merkezinin, kadınların on yıllardır verdiği mücadeleler sonucu oluşturduğu -onlardan biri de benim- sığınma evlerinin, kadın merkezinin kayyumlar eliyle kapatıldığını, kadın çalışanların görevden uzaklaştırıldığını ve kadına hizmetin yok edildiğini biliyorum.

Evet, Tahir Elçi’den ne istiyor bakanlığınız? Kayyumlar Tahir Elçi Parkı’nın adını değiştirdiler. Bu resmidir Sayın Bakan. Yine, Ahmed-i Hani Kürt toplumunda çok önemli bir şahsiyettir. Ahmed-i Hani’nin büstünün geldiği resmi size göstermek istiyorum. Başka bir şey, Roboski Anıtı. 34 çocuğun öldürüldüğü Roboski’de failler serbestken Diyarbakır’da Roboski Anıtı yıkıldı. Buna ilişkin yüzlerce örnek verebilirim. Kayyum politikalarının nasıl uygulandığını bunlar bize gösteriyor.

Bununla birlikte siz dediniz ki: “Kayyumlar önemli hizmetler yapıyor ama yolsuzluk falan yok.” Aslında kayyumlarla –geçen hafta önerge de verdik fakat maalesef reddedildi- kayyum politikaları yolsuzluğun, kayırmacılığın, hırsızlığın resmini çizmişler. Bu bizim söylediğimiz bir şey değil sadece. Geçen hafta 95 belediyemizden 11’i hakkında Sayıştay raporları açıklandı. Ve bu Sayıştay raporlarında Sayıştayın iktidarı koruma güdüsünü ve yaklaşımını da esas alacak olursak bunun ne kadar vahim olduğunu daha da takdir edersiniz sanırım. Şu anda yüzde 85 oranında kayyumların gelmesiyle belediyelerin borç oranı artmıştır. Yine, bu bizim sözümüz değil, bu Sayıştayın tespitleridir. Buna ilişkin verileri size sunabiliriz konuşmamdan sonra.

Ayrıca, Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum 11 Ekimde yaptığı açıklamada dedi ki: “İLBANK tarafından kayyum atanan belediyelere Eylül 2016’dan bu yana 2 milyar 197 milyon 399 bin de kredi ve hibe desteği de verilmiştir.” Yani kayyumlar halk iradesini gasbetmekle kalmamış, borcu artırmış, halka hizmet yerine kasalarını doldurma ve kendi huylarını, alışkanlıklarını, pratiklerini devam ettirme yönünde bir tercih de ortaya koymuşlardır.

Yine, konuşmanızda dediniz ki, efendim, muhtarları da örnek verdiniz. Evet, muhtarlarla ilişkin gerçekten kayyumlar atandı. Ben kendi ilimde araştırdım. Siirt’in vekiliyim şu anda. Tek tek muhtarlarla görüştüm. Acaba ne olabilir? Nedenini biliyorum da hani bir de veri arıyorum. Sadece bir örnek vereceğim, 2 köy muhtarının görevden alınma örneğini. Bizzat görüştüm. Bağlıca Köyü Siirt, 28 oy HDP’ye çıkmış, 3 oy AKP’ye –bu da oradaki kolluk gücünün ya da sandık görevlilerinin verdiği oy- Demirkaya Köyü’nde 60 oy HDP’ye, 9 oy AKP’ye çıkmış. Bu iki köy aslında muhtarlıklara neden kayyum atadığını gösteriyor. Bu bir seçim çalışmasıdır. Siz 31 Mart yerel seçimlerine hazırlanırken HDP’ye oy veren belediyeleri aldığımız gibi, kayyum atadığımız gibi, muhtarlara da kayyum atıyorsunuz ve üstelik 24 Haziran seçimlerinde yine seçim çalışması yaptığımız Siirt’te ne kadar vahim çalışmaların, vahim uygulamaların, tehditlerin, şantajların olduğunu da tanıklıklarım ile anlatabilirim.

Öyle bir şey düşünün ki vali, müftü, savcı, başsavcı ve kaymakamla birlikte bir köye helikopterle gidip seçim çalışması yapıyor. Elimizde görüntü kayıtları var, ses kayıtları var ve bu konuyu bir reddetmek gereği bile duymadınız.

Yine, sizin atadığınız kayyumlar görevden alındı. Evet, görevden alındı. Buna ilişkin yolsuzlukla alınan kayyumlar var, başka türlü var. O konuda ismi bulursam bizzat isim vereceğim. Silopi’de. Ben afaki konuşmuyorum. Nerede bir delil, belge varsa, onu da söyleyeceğim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Söylemeyin o zaman isim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayır, hayır, isim söyleyeceğim ki niye görevden alındı, onun bize açıklanmasını istiyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama canlı yayın yapıyorsunuz orada.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet, bunlarla birlikte kayyum politikasına çok fazla zaman... Evet, Silopi Belediyesinde kayyum vekili Abdullah Ökten yolsuzluk sebebiyle görevden alındı, sonra da kaymakam görevden alındı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlar mısınız lütfen.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tabii, Başkan, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bu arada, pardon, konuşmak isteyen, söz almak isteyen Komisyon üyelerimizin de kendi sıralarından sisteme girmelerini rica ediyorum lütfen, Komisyon üyelerimizin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani özetle, belediye eş başkanlarımız sadece boyun eğmediği için, halktan yana, haktan yana bir politika yürüttükleri için şu anda rehin tutulmaya devam ediyorlar. Bu dönemin en önemli ihlal alanları, vahim uygulamalarının başında yine gerçekten doğrudan Bakanlığınızın sorumlu olduğu insan hakları ihlalleri var. Bu konuda ihlalleri tek tek sıralama şansım yok ama şunu söyleyebilirim: Geçmişte ihlaller ve cezasızlık şöyle bir korelasyon vardı, 90’lı yılları söylüyorum: Devlet, hükümet faili meçhul cinayetleri reddeder, bununla mücadele edeceğini ifade ederdi, sahiplenmezdi. Ama bu dönem bizzat bakan tarafından bu cinayetler, bu ihlaller, bu işkenceler sahipleniliyor ve cezasızlık özendiriliyor. Bunlara karşı bir ceza uygulamasına girilmiyor. 24 Haziran seçimlerinde bir yanda bütün devlet vardı, İçişleri Bakanlığının bütün birimleri, bütün devlet aygıtı; bir yanda da biz vardık, HDP vardı ve Demirtaş’a karşı herhâlde her gün konuştunuz; Cumhurbaşkanıyla beraber her gün bir sataşma, bir saldırı diliyle konuştunuz. Onlarca binamız yakıldı, yıkıldı, binlerce üyemiz gözaltına alındı, tutuklandı ve burada biz serbest bir seçim hakkını kullanamadık fakat buna rağmen halk size cevap verdi ve biz burada şu anda halkı temsil ediyoruz size rağmen.

Suruç meselesi -Sayın Bakan, ben gittim, aileyle görüşüm- çok çok vahim bir olay. Avukat olarak söylüyorum, gerçekten kameralar önünde -ve Türkiye tarihinde herhâlde bunun benzeri yoktur- hastanede doktorların gözünün önünde cinayet işlendi. Bir evden bir baba ve 2 evlat öldürüldü. Ben bu arada, ölenlerin tüm ailelerine, İbrahim Halil Yıldız’ın kardeşine de, kendisine de başsağlığı diliyorum, sizin vekilinizin kardeşi ama diğer tarafta halktan 3 kişi vahşice öldürüldü ve şu ana kadar tek bir kişi gözaltına alınmadı ve bu katiller şu anda özgürce dolaşiyor. Bu da yetmezmiş gibi bir devlet töreni yapıldı milletvekilinin kardeşi diye ama biz aynı gün oradaydık, mezarlıkta gaz bombalarıyla define neredeyse izin vermiyorlardı ve bunlar kendi hâlinde esnafılık yapan vatandaşlar. Bunu özellikle söylüyorum: Cumhurbaşkanı, Başbakan ve siz bunları terörist ilan ettiniz ama olayın tanıkları ve kameralar bunu söylemiyor, hastane kayıtları bunu söylemiyor. Bu pervasızlığı tarif edeceğim bir dil yok gerçekten. Bununla da kalmadınız, Diyarbakır İHD, MAZLUM-DER, baro, bütün sivil toplum örgütlerini terörist ilan ettiniz, melanet kurumlar ilan ettiniz. Siz böyle bir şeyi yapamazsınız, böyle bir yetkiniz yok. Baro başkanını ve yönetimini avukatlar belirler, ticaret odası başkanını iş insanları belirler, bütün sivil toplumun yönetimini oradaki üyeler belirler. İçişleri Bakanı kurumları bir bütün olarak, bir ilin kurumlarını bu şekilde “melanet kurumlar” ya da “terörist kurumlar” diye niteleyemez.

Yine Cumartesi Annelerine yönelik saldırıları biliyoruz. Ya, size yüz yüze sormak istiyorum: Evlatlarının kemiklerini arayan annelerden devlete nasıl bir tehdit gelebilir? Siz onlara nasıl bir hadle “paço” diyebiliyorsunuz ya da “Eminönü’nde mi kayboldular?” diyebiliyorsunuz? Bunu bilmesi gereken sizsiniz. Eminönü’nde kaybolmadılar bunlar, bizzat belirli güçler, derin güçler tarafından kaçırıldılar, öldürüldüler ve cenazeleri yok. Böyle bir dil annelere nasıl bir vicdan ve adalet duygusuyla yöneltiler ve şimdi, Cumartesi Anneleri... Zamanında, biliyorsunuz, Berfo Ana bizzat Cumhurbaşkanıyla görüşmüştü, o dönem konsept farklıydı, sonra onlar, annelerimiz -evet onlara “annelerimiz” diyebiliriz- paçoza dönüştü. Bu dil gerçekten aslında sizin siyasi yaklaşımınızın ürünüdür.

Bir de -tabii ki yani söyleyecek çok şey var- bizim eş genel başkanımıza yönelik diliniz. Yani bunu nasıl açıklayayım bilmiyorum. Bir kadın olarak, Sayın Pervin Buldan’ın aynı zamanda çalışma arkadaşı olarak ve eşsizden önceki o “ağababalar” dediklerimiz tarafından katledilen bir kadına yönelttiğiniz dili nasıl savunabilirsiniz? Sayın Pervin Buldan sizin tehdidiniz karşısında -üstelik siz basına yansıtmanız- itidalli bir dil kurdu, gerçekten bu olayı kamuoyuna yansıtma yöntemi olarak her zamanki olgunluğunu ortaya koydu ama siz Türkiye’nin üçüncü partisi olan, Mecliste üçüncü büyük gruba sahip olan, 6 milyon oy almış olan ve aileleriyle beraber 20 milyonluk nüfusu temsil eden bir şahsiyete yönelik bu tehdit dilini hangi yetkiyle kullanıyorsunuz? Bu yetkiniz yok. Sayın Pervin Buldan şu anda halkı temsil

ediyor, tıpkı sizin gibi. Gerçi şu anda Bakansınız, artık yeni sisteme göre sadece bir memur olarak görev yapıyorsunuz aslında, eski sistemi söyledim bir an için ama Sayın Pervin Buldan halkın iradesi olarak o koltukta oturuyor. Gerçekten bu saldırganlık gösterisi, bırakın, normal bir ülkede bakanlık yapmayı, kesinlikle tedavi edilmesi gereken bir problem. Ve biz sizinle hep görüşürdük ve çıkardınız telefonlara, özellikle sizi ne zaman arasak “Sayın İçişleri Bakanı çıkıyor, sorunlarla ilgileniyor.” derdik ama o tehdidinizden sonra, dikkat edin, hiçbir HDP milletvekili sizi aramadı çünkü siz bize karşı tarafsız bir bakan değilsiniz, olmadığınızı ilan ettiniz. “Ben bir taraftayım, siz de benim karşımdasınız.” dediniz. Biz sorunlarımızı şu anda İçişleri Bakanının çözmesi için artık talep konusu bile yapmıyoruz. İşte tüm bunlar gerçekten geldiğimiz tabloyu özetliyor.

Toparlayacak olursam, söyleyecek diğer arkadaşlarım da söz alacak yani bekçilik meselesi, işte, toplumsal güvenlik, toplumsal barış, yani bunların tümüne ilişkin söyleyecek milyonlarca sözümüz var.

Bir de bir mezarlık meselesi var. Bu da sizin iktidarınıza maalesef nasip oldu. Bundan mutluluk duymayın, bence üzülün. Yani Bitlis Tatvan’da 267 cenaze mezarlardan çıkarıldı. Türkiye tarihinde ve de tarihte mezarlardan çıkarılıp gönderilen ve ailelerin kemiklerinin peşine düştüğü başka bir örnek ben bilmiyorum, varsa lütfen hatırlatın.

(Oturma Başkanlığına Sözcü Abdullah Nejat Koçer geçti)

BAŞKAN – Lütfen tamamlar mısınız.

Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Toparlıyorum Başkan.

Ölü üzerinden hüküm kalker, o ölenin, mezarda yatan kişinin, kemiklerin sahibinin kimliği, sıfatı, dili ne olursa olsun, ölüler arasında bile eşitsizlik yaratan, mezarlıkları tahrip eden, yıkan, yakan, taziyeleri yasaklayan, taziyelere gaz bombası atan bir yönetim anlayışını kesinlikle kabul etmiyoruz. Ve Cumhurbaşkanı bir konuşmasında şöyle dedi...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, teşekkür ediyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Toparlıyorum Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN – Ama tamam da...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir dakika, bir dakika...

BAŞKAN – Zaten toparlamanız için size ek süre verildi, ek sürenizin tamamını neredeyse kullandınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir buçuk saat dinledik. Bitiriyorum, gerçekten bitiriyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakana tabii vereceğiniz bir buçuk saat. Olur mu, bakanlık bütçesini anlatıyor, olur mu öyle şey?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Süresi kırk beş dakika.

BAŞKAN – Sayın Bakanla bu sürenin ne alakası var?

Buyurun lütfen tamamlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum, bitiriyorum.

267 cenazenin mezarlarından çıkarılmasına ilişkin “O sahte mezarlar şimdi nerede?” dedi. Mezarın sahtesi nasıl oluyor ya?

Bunun cevabını gerçekten istiyorum ve biz güvenlikten yana değil, demokrasiden; baskıdan yana değil, özgürlüklerden yana bir yönetim için mücadelemizi tabii ki sürdüreceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aksu, buyurun lütfen.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kapsamlı ve doyurucu sunumunuz için, Sayın Bakanım, teşekkür ediyor, başarılar diliyorum.

Konuşmama başlarken emniyet, jandarma ve sahil güvenlik teşkilatlarındaki kahraman güvenlik görevlilerimizden vatan, millet ve mukaddesat uğruna şehit olanlara Allah'tan rahmet, gazilerimize şifa ve sağlıklı ömür niyaz ediyorum.

Ayrıca vatanın her yerinde ve sınırlarımızın dışında PKK, FETÖ, IŞİD, YPG/PYD ve diğer terör örgütleriyle mücadelede görev yapan kahraman güvenlik güçlerimize başarılar diliyor, Milliyetçi Hareket Partisi olarak her daim yanlarında olduğumuzu ifade ederek selamlarımızı iletiyorum. Allah onlardan razı olsun.

Bakanlık olarak vatandaşlık ve nüfus işleri, mülki idare, göç, asayiş ve güvenlik, afet ve acil yardım gibi vatandaşlarımızın doğumdan ölüme tüm süreçleriyle ilgili geniş bir hizmet alanınız vardır. Türkiye'nin güvenlik çemberi içinde yer alması, milletimizin huzur ve güvenliğinin temin edilmesi bakımından İçişleri Bakanlığına büyük bir sorumluluk düştüğü tartışmasızdır. Nüfus kayıtlarının tutulması, vatandaşlığa kabul, illerin ve ilçelerin idaresi ve göç politikalarının tanzimi de Bakanlığınızın ana görevlerindedir.

Şüphesiz bunların içinde en önemlisi güvenlidir, vatandaşlarımıza huzurlu ve güvenli bir ortamın tesisidir. MHP olarak, terörü ve şiddeti bir yöntem olarak benimseyen ve amaçlarına ulaşmak için bunları meşru gören anlayışı Türkiye Cumhuriyeti'nin bekasına, milletimizin huzuruna, güvenliğine ve insanlığa ciddi bir tehdit olarak görüyor, millî birliğimizi, demokrasimizi ve ekonomik gelişmemizi tehdit eden büyük bir tehlike olarak kabul ediyor ve terörle mücadeleyi hiçbir şartta ihmal edilmemesi gereken millî bir politika olarak değerlendiriyoruz.

Bu kapsamda terör belasından ülkemizi kurtarmak için sonuç alıcı ve çok boyutlu politikaların tavizsiz sürdürülmesi şarttır. Günlük siyasi kaygılardan arındırılmış, uzun vadeli ve istikrarlı, millî ve etkin bir terörle mücadele politikası uygulanmalı, terörle topyekûn mücadele anlayışı egemen olmalıdır.

Mücadele şüphesiz hukuk kuralları içinde haksızla haklıyı, suçsuzla suçluyu ayırt edecek şekilde olacaktır. Diğer yandan güvenlik birimlerinin yürüttüğü mücadelenin yanı sıra terörü besleyen hususların ortadan kaldırılmasına dönük önleyici tedbirler de alınmalıdır. Teröre ve teröriste yataklık eden, hamilik yapan, destekleyen, arka çıkan, göz yuman, açık ya da gizli iş birliği içinde olan, her türlü kaynak sağlayan kişi, kurum ve kuruluş, topluluk ve benzeri unsurlarla yapılacak kararlı mücadele önleyici tedbir anlamında önemli sonuç verecektir.

Bazı belediye yönetimlerinin terörist örgütlere, PKK ve FETÖ'ye finansal ve lojistik destek verdiği üzücü bir gerçektir. Belediyelerin iş makineleriyle asfalt yol altına bomba düzenekleri yerleştirilip asker ve polisimize tuzak kurmak en büyük alçaklık ve en büyük ihanettir. Teröre ve teröriste finansal ve lojistik destek sağlayan belediye yönetimlerinin kayyum atanmak suretiyle değiştirilmesi, terörle mücadelede etkili sonuç alınabilmesi açısından son derece isabetli olmuştur.

Belediye kaynaklarını halka ve kente sunmak yerine terör örgütüne aktaran belediye yönetimlerinin görevden uzaklaştırılmasıyla vatandaşlarımızın gerçek manada belediye hizmeti almaya başlamış olduklarını da memnuniyetle müşahade ediyoruz.

Siyasî, lojistik, narkotik ve finans boyutu itibarıyla terörün uluslararası desteklerine karşı da etkili tedbirler alınmalı, teröre finansman desteği sağlayan uyuşturucu, akaryakıt ve insan kaçakçılığı ile etkili mücadele, konuşmanızda ifade ettiğiniz gibi, devam ettirilmelidir.

Terör kartını Türkiye'ye karşı bir tehdit aracı olarak kullanan ve millî birliğimizi hedef alan tahriklerde bulunan unsurlara karşı etkili bir caydırıcılık icra edilmesi için bütün imkânlar kullanılmalıdır.

Terörle uluslararası ölçekte mücadele, uluslararası hukukun sağladığı hak ve imkân çerçevesinde yürütülmeye devam edilmeli ve ülkemizi tehdit eden terör, hiçbir ülkenin inisiyatifine bırakılmadan yok edilmelidir.

Irak ve Suriye sınırı başta olmak üzere fiziki ve teknolojik sınır güvenlik sistemi tesis edilmeli, kamuoyunu bilgilendirme ve aydınlatmaya, psikolojik ve sosyokültürel önlemlere öncelik verilmelidir. Konuşmanızda bunlara vurgu yapmanızdan memnun olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Toplumsal hayatta hukuk düzeninin aksamadan yürütülmesi, kişilerin korkusuzca yaşayabilmesinin teminat altında olması "güvenlik" olarak tanımlanmaktadır, herhangi bir şarta ve kısıta bağlı olmaksızın davranma hâli de "özgürlük" olarak tanımlanmaktadır yani güvenlik sağlandığında özgürlük de sağlanmış olmaktadır. Bu nedenle "özgürlük- güvenlik dengesi" gibi söylemlerle güvenlik politikalarının antidemokratik gösterilmesinin doğru olmadığını belirtmek isterim. İki kavram birbirinin alternatifi değil, bütünleştiricisidir.

Her zaman olduğu gibi özellikle 15 Temmuzda yaşanan hain darbe girişiminin ardından devletin ve milletin ihtiyaç ve beklentileri doğrultusunda asayişin temini, millî güvenliğin tesisi ve huzurun daim kılınması için partimizin taşın altına elini koyduğu, Hükümetin teröre karşı yürüttüğü mücadeleye millî sorumluluk anlayışı içinde destek olduğu herkesin malumudur. MHP olarak Hükümetin yurt içinde ve dışında yürüttüğü terörle mücadeleye her türlü desteğimizi sürdüreceğimizi bir kez daha açık ve net bir şekilde belirtmek istiyorum. Diğer taraftan, ülkemizde terör haricindeki sebepler yüzünden asayişsizliğe zemin hazırlayan unsurlar da ortadan kaldırılmalı, suçun teşebbüse dönüşmeden engellenmesi için istihbarat hizmetleri etkinleştirilmelidir.

Suriye'de yaşanan iç savaş nedeniyle ortaya çıkan ve Birleşmiş Milletler tarafından günümüzdeki en büyük insani kriz olarak nitelendirilen sığınmacıların durumu, hukuki statüsü, ülkemize olan ekonomik ve sosyal etkisi, sürecin hasarsız nasıl yönetileceği Türkiye'nin gündemindeki önemli sorunlardan birisidir. Türkiye önemli sayıda sığınmacının ülkemizde bulunmasının oluşturduğu yüksek ekonomik maliyet yanında, kentlerde oluşan hırsızlık, soygun, dilencilik, salgın hastalıklardaki yayılma, uyuşturucu kullanımı, fuhuş, çocuk yaşta evlilik, yasa dışı işçilik gibi önemli sosyal problemlerle de karşı karşıyadır. Bu sorunların çözümünün kapsamlı, uzun vadeli ve maliyetli politikalar gerektirdiği de açıktır. Göç nedeniyle oluşan sağlıksız yapı ve kentleşmeden kaynaklanan güvenlik sorunları ortadan kaldırılmalı, Göç İdaresi Başkanlığı tarafından kısa, orta ve uzun vadeli millî bir göç politikası oluşturulması gerekmektedir.

İçişleri Bakanlığımızın gündeminde yer alan önemli meselelerden birisinin de uyuşturucuyla mücadele olduğunu biliyoruz. Türkiye'de uyuşturucuya erişimin ve kullanımının yaygınlaştığı maalesef ki doğrudur. Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı tarafından hazırlanan rapora göre Türkiye genelinde 2016 yılında toplam 81.222 uyuşturucu olayı görülmüşken 2017 yılında yüzde 45,87 artış göstererek 118.482 olay meydana gelmiştir. 2017 yılında maddeye bağlı ölüm yüzde 2,3'lük artışla 941 olmuş ancak bu son beş yılın en düşük artış oranı olmuştur. Siz de ifade ettiniz, düşüşe neden olan faktörlerden biri de kuşkusuz arzla mücadele çalışmalarının yoğunluğu ve etkinlidir.

Uyuşturucuyla mücadelede şüphesiz ki en önemli unsur ailelerin bu mücadeleye destek olması, çocuklarına sahip çıkmasıdır. Bununla beraber, mücadele birimlerinde görev yapan personelin mesleki bilgi ve kapasitesi artırılarak vatandaşların uyuşturucuyla mücadele konusunda bilinçlendirilmesi çalışmaları yürütülmeli, uyuşturucuyla mücadelede diğer ülkeler ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği faaliyetleri de daha artırılmalıdır.

Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen pasaport ve sürücü belgesi hizmetlerine ilişkin iş ve işlemler, ifade ettiğiniz gibi Nisan 2018 tarihi itibarıyla Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne devredilmiş, artan iş yükünden dolayı hizmet sunumunda bazı sıkıntılar yaşanmaya başlamış olduğu da tarafımıza yöneltilen talep ve şikâyetlerden anlaşılmaktadır. Ayrıca, Suriye ve Irak Türkmenlerinin vatandaşlık başvurularıyla ilgili sorunların yaşandığı da bize sıklıkla iletilmektedir. Şartları birbiriyle aynı olmasına rağmen vatandaşlığa kabullerinde farklı uygulamalara tabi tutulduğu şikâyetleriyle bizlerden yardım istemektedirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Aksu.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Cumhurbaşkanlığı 2019 yılı yıllık programında Bakanlığınızla ilgili şu tespitler yapılmıştır: Güvenlik hizmetleri sunan kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonun artırılması, güvenlik birimlerinin personel sorunlarının çözülmesi, toplum destekli kolluk yaklaşımının etkinleştirilmesi, ulusal bilgi güvenliğinin yeterli düzeye çıkarılması, önleyici ve koruyucu güvenlik hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve hizmet sunumunda risk yönetimine geçilmesi ihtiyacının devam ettiği belirtilmiş. Ayrıca yıllık programda, göç alanında güvenilir bir veri sisteminin oluşturulması, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ekonomik ve sosyal statülerinin güçlendirilmesi ve ülkemizle ilişkilerinin geliştirilmesi, göç ve uluslararası koruma alanında hukuki ve kurumsal yapılanma eksikliğinin tamamlanması, uluslararası korumadan faydalananlar için sağlık, barınma ve eğitim sorunlarının giderilmesi ihtiyacının da devam ettiği ifade edilmiştir. Esasen program bu alandaki eksikliklerin neler olduğuna, hangi işlere yoğunlaşılması gerektiğine işaret etmektedir.

Eylül 2018 itibarıyla tüm il merkezlerinde ve 517 ilçede kurulan, 404 ilçede kurulumu devam eden Kent Güvenlik Yönetim Sistemi'ni olumlu bir gelişme olarak değerlendirdiğimizi ifade etmek istiyorum. Yeri gelmişken, güvenliğin tesisi için modern teknolojinin en üst düzeyde kullanılması gerektiğini, teknoloji ile emniyet ve asayiş kurumlarının etkinliği arasında doğru yönlü bir ilişki olduğunu hatırlatmak isterim. Esasen konuşmanızda siz de örnekleriyle bunu teyit ettiniz.

Sayın Bakanım, terörle mücadelede göstermiş olduğunuz kararlı ve korkusuz mücadeleyi tavizsiz sürdürmeniz en samimi ve içten dileğimizdir. İnanıyoruz ki terör örgütleri ve şer güçleri ne yaparsa yapsın millî mukavemet kırılmayacak, millî birlik ve kardeşlik ruhu bozulamayacak, Türk milleti iman ve iradesiyle ihanetin belini kıracaktır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak terörle mücadelede ön şartsız sizin de milletin de yanında, devletin arkasındayız ve destekçisiyiz. Zulme alkış tutan, zalimlere kucak açan, bölücülüğe ve düşmanlığa çanak tutan kim varsa inşallah kaybetmeye, bedelini ödemeye mahkûm olacaktır. Türkiye'nin tarihsel ve egemenlik haklarından ödün vermesi, millî bekasını tesadüflerin akışına bırakması elbette düşünülemeyecek, akla bile getirilemeyecektir. Bu nedenle terörizmle mücadele tavsamadan, gevşemeden, gecikmeye mahal vermeden sürdürülmeli, muhakkak surette sonuca ulaştırılmalıdır.

Son günlerde PKK ile YPG'nin birbirinden ayrılacağı, YPG'nin Suriye örgütü hâline getirileceği, sonra da YPG'nin diğer gruplar içinde eritilerek tedavülünden kaldırılacağı iddiaları dillendirilmektedir. Emperyalizm, terörizmi ve terör örgütlerini siyasi ve stratejik amaçları doğrultusunda acımasızca kullanmaya devam etmektedir. ABD'nin YPG'yi kollayıp PKK'yi hedef hâline getirmesini tamamen

kandırmaca, yeni bir aldatma serüveni olarak görüyoruz. Dünya âlem bilmektedir ki PKK eşittir YPG'dir. YPG'yi kuran ve kumanda eden Kandil ve mücavir alanlarda mukim PKK terör örgütüdür. ABD, YPG'yi silahlandırmakta, eğitim desteği vermektedir. "Suriye Demokratik Güçleri" isimli paravan örgüt içinde yuvalanan YPG'ye her türlü imkânı sunmakta, her kolaylığı da sağlamaktadır.

BAŞKAN – Sayın Aksu, tamamlar mısınız lütfen.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Sahneye sürülen yeni ve vandal oyuna inanıyoruz ki Türkiye asla düşmeyecektir. Bize göre, ismi ne olursa olsun, Türkiye'ye silah doğrultmuş, Türk milletinin bekasına saldırmış ve kast etmek için kuyruğa girmiş hangi örgüt varsa düşmandır ve yok edilmesi sonuna kadar meşrudur.

Evet, ben sabırları zorlamamak için -birkaç şey daha söyleyecektim- çok teşekkür ediyorum.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aksu.

Sayın Tatlıoğlu, buyurun lütfen.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, beraberinizdeki çok değerli bürokratlar; hepiniz hoş geldiniz.

Sayın Bakan, biz bakanlıkların bu bütçe belgelerini bir gün önceden aldığımız için konuşmanıza paralel notlar üzerinden bir derleme yapıyoruz.

Öncelikle bütün güvenlik güçlerimize, jandarmamıza ve polisimize, hepsine beraber başarılar dileriz, teröre karşı olan destekte sonuna kadar arkalarındayız. Devletimize, milletimize Allah zeval vermesin.

Bu çerçevede konuşmanızın girişi bizi biraz kötümser bir hava içerisine soktu. “Gerçekten dünya dün daha iyiydi.” söylemi çok yersiz. “Kötü bir dünya, berbat bir coğrafyadayız ve yapılanlara rıza gösterin.” gibi bir ana fikir etrafında örülmüştü. Hâlbuki ne dünya dünden daha kötü ne de Türkiye bu coğrafyaya yeni taşındı ne de komşularımız yeni kiracılar. Biz bin yıldır bu coğrafyadayız ve bu coğrafyadaki yapılanma aşağı yukarı bir yüz yıla yakın oldu ve Türkiye bu coğrafyada karşılaştığı bütün sorunlarını bu kadar toplumuna şikâyetçi olmadan da çözmeye çalışıyordu. Aksi takdirde, konuşmanızdan gerçekten etrafı giderek örülen bir cezaevine dönüştüğünü düşünüyoruz yani sizin konuşmanızın verdiği imaj bu. Böyle olduğunu söylemiyorum ama İçişleri Bakanından bu çizginin taşınması bizi ve şahsen beni de şaşırttı.

Terörle ilgili bir şeyi vurgulamak istiyorum: Herhâlde 2002'yi arıyoruz yani bütün Bakanlığımızın amacı da 2002 şartlarına ulaşmak. Benim de çok itibar ettiğim bir söz var, derler ki: “İttihat ve Terakki mensupları Abdülhamit'ten yararlanmayı bilemedi.” Türkiye'de çözüm sürecini yürütenler de devletin bilgisine başvurmadı ve biz bu başvurulmamış bilgilerin uygulamalarının galiba sonuçlarını biraz çekiyoruz. Bu çerçevede Bakanlığınızın mesela bu terörle ilgili büyük mücadelede şu konuları, bölgeyi yeterince okuyamaması PKK konusunda kendinizi sanki 1990'larda hissediyorsunuz intibası uyandırdı. Hâlbuki diğer konuşmacılar da benden önce konuşma yapan arkadaşımız da dillendirdi, bu coğrafyada bu yapılanmalar çok ciddi biçim değiştirdi, çok ciddi yapı değiştirdi. Terör örgütüne katılımlar üzerinden gidilen bir mücadele ve takip şeklinin bizi çok doğru yerlere götürmeyeceğini düşünüyorum. Şimdi, mesela çözüm sürecinde terörün şehirlere odaklanmasına göz yuman yetkililerle ilgili Bakanlığınızın bir takibi var mıdır Sayın Cumhurbaşkanının açıkça ifade ettiği gibi? Mesela bunu takibimiz yoksa Sur dâhil verdiğimiz şehitlerin bizden razı olmayacağını düşünüyoruz. Mesela peşmergenin Suriye'ye geçişinde ve bugün Suriye'de ortaya çıkan oluşumda Bakanlığınızın geriye yönelik bir takip süreci başlatması söz konusu mudur veya görüşü nedir? Oslo görüşmeleriyle, Habur

mahkemeleriyle ilgili Bakanlığımızın görüşü nedir? Çünkü bugün terör bunlarla beraber artırılmış bir yapı hâlinindedir. Hatta Diyarbakır nevrusunda bugün teröre kol kanat gerenlerin önemli bir kısmının devlet yetkilileri tarafından âdeta kutlandığını görmüş bulunuyoruz.

Şimdi, biz Millî Savunma Bakanlığımızın ve Millî İstihbarat Teşkilatımızın bütçelerini onayladık. Arzu ederiz tabii Jandarma Genel Komutanlığının ve Emniyet Genel Müdürlüğünün de bütçelerini onaylamayı yani terörle ilgili ve mücadeleyle ilgili, güvenlikle ilgili bütün eylemleri ve bütün atılımları destekleme kanaatindeyiz ancak şunu da belirtmek istiyoruz: Güvenlik için özgürlükten vazgeçilmesi bir gün ikisinin de kaybedilmesine neden olur, dünyada bunun bütün göstergeleri böyledir. Eğer güvenliğimiz için özgürlüğümüzden vazgeçmeye başlarsak bir gün her ikisini de kaybedeceğimiz açıktır, dünya örnekleri bunlarla doludur.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki söylemlerinize paralel bir şeyi vurgulamak istiyorum: Biz de Muş'a gittik. Muş'ta şeker fabrikası özelleştirilmiş ve gerçekten hem şeker pancarı üreticileri hem de şeker fabrikası paralelinde nakliyeciler, çiftçiler ve çalışanlar ciddi güç durumda. Mesela siz 2.500 kişiye iş açıldığını söylediniz özel sektör dışında, çok güzel, bunları da teşvik etmek lazım, bu gayretinizi de alkışlıyoruz ama TİGEM arazisi özelleştirilmiş, 64 bin dönüm Muş'ta, 1.700 kişi istihdam edilecek diye; 43 kişi çalışıyor. Yani esasında bu bölgenin bütün sorumluluğunu toplam siyaset olarak üstlenmeliyiz çünkü bölge AK PARTİ'yle HDP arasına sıkışmış, bölgede böyle bir kitle söz konusu. Bu sıkışmışlığı açmak için gerçekten bütün partilere, İYİ PARTİ'ye de, Cumhuriyet Halk Partisine de, Milliyetçi Hareket Partisine de önemli görevler düşmektedir ve toplam siyaset bu sıkışıklığı gidermek zorundadır. Giderirsek devletin bu konuda mücadelesine ve milletimizin de, toplam 82 milyonun da daha müreffeh bir Türkiye'de ve daha mutlu bir Türkiye'de yaşamasına katkı sağlarız diye düşünüyoruz.

Ayrıca bütçe konusunda da yüzde 16'lık bir artışla tevazu göstermiş olduğunuzu söylemem gerekiyor çünkü diğer bütçelere baktık biz, mesela yüzde 35-yüzde 40 gibi bir artış var, İçişleri Bakanlığının bütçesinde yüzde 16'lık, enflasyonu da düşünürsek eksi bir öngörü söz konusu. Bu çerçevede, sizin de aday olduğunuz AK PARTİ'nin taahhüdü olan Emniyet mensuplarına 3600 gösterge için önerge vereceğiz. Bakan olarak sizin de bunu desteklemenizi talep ediyoruz bugün çünkü bu Komisyonunda değişme imkânı var. Emniyet güçlerimize en azından böyle bir destek yapalım diye düşünüyoruz.

Saygılar sunarım, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tatlıoğlu.

Sayın Keşir, buyurun lütfen.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. Bugünkü müzakerelerin hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Bakanım, bu ayın içinde yaklaşan iki önemli gün var. Tabii ondan önce şunu ifade etmem lazım: Özellikle hem sizin sunumunuzda hem diğer milletvekillerinin de ifadesinde belirttiği terörle mücadele konusunda Jandarma ve polis teşkilatımıza buradan şükranlarımı sunuyorum kendi adıma. Bugüne kadar şehit olan tüm güvenlik güçlerimize de rahmet diliyorum.

Ben biraz terörle mücadelenin önümüzde yaklaşan iki gün vesilesiyle olan bazı hususlarına dikkat çekmek istiyorum konuşmamda. 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü Sayın Bakanım, 25 Kasım da kadına karşı şiddetle mücadelede uluslararası gün. Ve elimde bazı rakamlar ve bazı veriler var; bunu hem size hem heyetinize sunmak istiyorum çünkü güvenlik konusunu her konuştuğumuzda ihmal edilen iki önemli konu var, biri kadına yönelik şiddet, biri de çocuk hakları ve çocukların güvenliği konusu.

Şimdi, UNICEF'in 1997'de kabul edilen Cape Town İlkeleri ile bunun akabinde hazırlanan 2007 Paris Prensipleri'nde "silahlı bir güç ya da grupla ilişkili çocuk" ifadesi ve "çocuk asker" ifadesi artık uluslararası dokümanlarda yer almıştır. Burada sadece çocukların eline silah verilerek düzenli ya da düzensiz çatışmaya sokulması değil, yemek pişirme, bilgi taşıma, teçhizat transferi, hafiyelik gibi unsurlarda kullanılması da bu uluslararası dokümanla tanımlanmıştır. Bir çocuğun örgüt üyesi olma talebi hukuken rıza olarak nitelenemez. Beyanının geçerli olması, rıza konusu, kanunen, ahlaken ya da adaben aykırı olmaması gerekir diyor bu tür dokümanlar.

Şimdi bazı rakamlardan bahsedeceğim, birkaç da örnek vereceğim bu konuyla ilgili size. Mesela 20 Ağustos 2016 yılında Gaziantep'de bir düğünde DEAŞ tarafından gerçekleştirilen saldırıda canlı bomba olarak 12-14 yaşlarında bir çocuğun istismar edildiği -aslında bu bir çocuk istismarıdır, literatürlere de bu şekilde geçmesi gerektiğini ayrıca ifade etmek istiyorum- açıklanmıştır güvenlik güçlerimiz tarafından.

Yine, Birleşmiş Milletlerin 2017'de hazırlanan İnsan Hakları İzleme Örgütü Raporu'na göre – sadece 2017 rakamlarından bahsediyorum- 224 çocuk ailelerinden kopararak sözde kamplara gitmiştir, bunların üçte 1'i yani 72'si kız çocuğudur. Bakın, önümüzde, bu ayın içinde 2 önemli gün var, Çocuk Hakları ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Günü. Bu önemli bir güvenlik sorunudur, önemli bir hak ihhalidir.

Şimdi, birkaç hususu da buradan okumak istiyorum size: "K.S. (32 yaşında): 17 yaşında uzun boylu, sarışın Dilan ve 18 yaşındaki sarışın, yeşil gözlü Ağıt gibi 28 kadınla birlikte 2002-2003 arasında 'Cemal' kod adlı Murat Karayılan'ın korumalığını yaptım. İstanbullu Dilan, 2002'de Karayılan'ın kendisine tecavüz etmesi nedeniyle el bombasıyla intihar etti. Karayılan'ın korkusundan kimse sesini çıkaramadı.

'B.' kod adlı S.K: 'Dilber' adlı arkadaşa, 'Cuma' kod adlı Cemil Bayık'ın tecavüz ettiği ortaya çıkmıştı. Bayık'ın emriyle infaz edildi. Örgüt yöneticilerinden Ali Haydar Kaytan'ın eşi Cemile Kaytan başka bir kampta hamile kalmıştı. 8 aylık çocuğu aldirılıp sobaya atılarak yakıldı. Örgütün ilk kadın mensuplarından olan Saime Aşkın, örgütteki teröristbaşlarının kadınlarla olan ilişkisini eleştirmesi üzerine Kandil'de kendi eliyle kazdığı mezarda kurşuna dizildi. 'Doktor Jıyan' kod adlı Lamia Baskı, uğradığı cinsel tacizler yüzünden Avrupa'daki ailesinin yanına dönmek isteyince Cemil Bayık tarafından ajan ilan edilerek işkence gördü. Sonra kafasına sıkılan tek kurşunla öldürüldü.

'Z.' kod adlı B.Y. (24 yaşında): Mağaranın sorumlusu beni herkesin gözü önünde taciz etti. Tepki gösterince hakkımda 'Ajan olabilir.' dedikodusu yaymaya başladı. İlk fırsatta kaçıp teslim oldum."

Onlarca böyle beyan var okuyabileceğim ama heyetin vaktini almak istemiyorum. Bir kısmını da içim çok acıdığı için okuyamıyorum. Bunu özellikle burada tutanaklara da geçirmek istiyorum.

Onun için, terörlle mücadele ve güvenlik güçlerinin hem çocuk hakları hem kadına yönelik şiddet ve kadın hakları üzerindeki etkisinin göz ardı edilmemesi gerektiğini, bunun özellikle sizin beyanlarınıza, raporlara ayrıca bir kalem olarak geçmesi gerektiği hususunu hassaten ifade etmek istiyorum.

Biz bugün bütçeyi konuşuyoruz yani yaklaşık üç haftadır bütçeyi konuşuyoruz, bugün İçişleri Bakanlığının 2019 bütçesini konuşuyoruz. Ben şehrimde 1 milyonların, 2 milyonların köye, vatandaşa hizmet götürmek için ne kadar önemli bir kalem olduğunu bizzat yaşayan ve dört yıldır bunun mücadelesini veren bir milletvekiliyim. Özellikle benim şehrimin ölçeğinde devlet yatırımlarının, o hani Ankara'dan baktığımızda küçük görülen o 1 milyonların, 500 bin liralardan ne kadar önemli yatırımlar olduğunu bizzat yaşayan bir kardeşinizim.

2015 yılında IMF'nin araştırması var. IMF'nin araştırmasında, teröre en çok maruz kalan 122 ülke arasında Türkiye 7'nci oluyor ve her yıl alabileceği yabancı yatırımın frenleme etkisiyle yıllık kaybı Türkiye'nin 378 milyar dolar. Şimdi, bunları çok konuşmuyoruz, bütçeyi konuşuyorsak eğer bunları konuşmamız lazım. Tabii, terörün, yaklaşık otuz yıllık, hem şehirlerde gerçekleştirdiği faaliyetler hem can kayıpları hem de terörle mücadele için verilen bir mali karşılığı var çünkü bunun, bu yaptığımız, burada saydığımız bütün rakamların, bütün projelerin, bütün bu mücadelenin bir mali karşılığı var.

2018'de gayriresmî bir rakam açıklandı. Bunu AK PARTİ Genel Başkan Vekilimiz Numan Kurtulmuş açıkladı 2018 yılında, yaklaşık 1,5 trilyon dolardan bahsetti bize otuz yıllık maliyeti olarak. Bunu TL'ye çevirdiğimizde aşağı yukarı 8 trilyonu geçen bir rakamdan bahsediyoruz. Bizim bu yılki bütçemiz 1 trilyon dahi değil Sayın Bakanım. 8 trilyon 250 milyonluk –kabaca bu da yani milimetrik hesaplanmadığı için söylüyorum- terörün bu ülkenin çocuklarının geleceğine koyduğu bir maliyet var. Yine kabaca bir hesaplama yaptım, aşağı yukarı 10 derslikli bir okul ya da 200 yataklı bir hastaneden... Bakın bu rakamlar küçük rakamlar değil. Şimdi, biz geçtiğimiz gün Sağlık Bakanlığı bütçesini konuştuk, Millî Eğitim Bakanlığının bütçesini konuştuk, şu kadar derslik yaptık dedik. Ben, şehirimde son on yılda yapılan 345 derslikle övünüyorum. Bakın, 10 derslikli 1 milyon 500 bin okul yapabiliydik biz bu bütçeyle. Aynı zamanda 200 yataklı 150 bin hastane açabilirdik. Eğer bütçeyi konuşuyorsak, terörü finanse edenlerin, terörün alternatif maliyetinin, hepsinin ayrıca hesaplanması gerektiğini düşünüyorum.

Aslında söyleyecek çok sözüm var ama bugün daha çok konuşacak milletvekilimiz var. Ben bunların özellikle kayda geçmesini istediğim için ifade ettim.

Tekrar tüm heyetinize şükranlarımı sunuyorum. Görüşmelerin hayırlara vesile olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Keşir.

Sayın Cavit Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Öğleden sonra konuşayım Başkanım.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Durmuş Yılmaz...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sayın bakan yardımcılar ve İçişleri Bakanlığımızın değerli bürokratları, basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum ve İçişleri Bakanlığımızın bütçesinin ülkemize hayırlı olması dilekleriyle konuşmama başlıyorum.

Efendim, bireylerin can, mal ve namus güvenliğinden sorumlu, toplumun birlik ve dirliğinden sorumlu İçişleri Bakanlığımızın 2019 yılı bütçesini sunarken Sayın Bakanın girişte söylediği sözler cidden benim içimi kararttı ama şunun da farkındayız: Artık dünya öyle hafife alınacak bir dünya değil, gerçekten iç karartıcı bir dünya. Terör olayları ve cana, mala, ırza, namusa yönelik olaylar, hırsızlık olayları giderek artıyor. Bir kişi beline sardığı bir bombayla bir toplum içerisine giriyor, onlarca canın heba olmasına sebep oluyor; bu bir gerçek, bunu kabul ediyoruz ve bunun da farkında olunması gerektiğini düşünüyorum. Ama yine de şunu akıldan çıkarmamak lazım: 66 milyar TL bütçesi olan İçişleri Bakanlığımızın, zaman içerisinde şu tür tehditleri şuradan devraldık, bugün de buraya geldik... Buna benzer rakamlar verildi konuşmanın içerisinde ama bugün akşam eve gittiğimde çok daha rahat etmek isterdim açık söylemek gerekirse ama bugün için daha fazla tehlikeyle karşı karşıya olduğum gibi bir psikolojinin içerisine girdim. Ama maalesef, dünya da bu, bunun da üstesinden gelmek sadece Türkiye'nin değil, bütün dünyanın da sorunu.

Sayın Bakanın sunumundan sanki -1984- George Orwell'in öngördüğü dünyanın bile ilerisine geçmişiz gibi bir durumla karşı karşıya kaldık. Öyle tedbirler sıralandı ki dijital dünyada arkadaşım bunları teker teker alfabetik olarak yazdı, ben de göz ucuyla baktım, bir A4 sayfasını doldurdu yani Bakanlığın aldığı tedbirlerle ilgili olarak kurduğu kurumlar ve onların kısaltılmışları.

Efendim, devlet şiddet tekeli kullanmaya yetkili olan tek kuruluş. Dolayısıyla devletin vatandaşının, yurttaşlarının -dediğim gibi- can, mal ve namus güvenliğini ve toplumsal birlik ve dirliği sağlamak hem vazifesi hem de... Dolayısıyla, bu tür zecrî tedbirler almak görevi ve bunu da alıyor. Dolayısıyla, bu tek taraflı şiddet kullanma hakkını uygulamaya koyarken de yine de bireylerin demokratik haklarını göz ardı etmemesi lazım. Arkadaşımın da söylediği gibi, bir denge sağlanması lazım. Eğer bu denge sağlanmaz ise biz ikisini birden kaybedebiliriz.

O nedenle, mesela Sayın Bakan konuşmasının hiçbir yerinde gösteri ve yürüyüş haklarımızla ilgili olarak, anayasal haklarımızla ilgili olarak herhangi bir şey söylemedi. Bu tehditlerin yanında bizim bu haklarımız nasıl dengelenecek, nasıl yapılacak? Biz bu haklarımızı nasıl kullanacağız? Yani bununla ilgili olarak ne tür tedbirler alındığı, alınacağı konusunda herhangi bir şey söylenmedi. Dolayısıyla, toplumun elbette iktidarın her yaptığıyla anlaşması mümkün değil ama Anayasa buna protesto hakkı vermiş, bu protesto hakkının da yine yasal düzenlemeler çerçevesinde kullanılması gerekir. Bu konuyla ilgili olarak çok değil, hiçbir şey söylenmedi.

Efendim, özel bazı sorunları dikkate aldığımızda, şimdi, demokratik hakların kullanılması açısından topluma yerel yönetimlerle ilgili olarak kendilerine yerel yönetici seçmeleri hakkı veriliyor, belediye başkanlığı seçimleri yapılıyor ve vatandaş iradesini ortaya koyuyor ve belediye başkanı seçiliyor. Bir müddet sonra, uygulamada da gördüğümüz gibi, örneğin İstanbul, Ankara, Balıkesir, Ordu gibi belediye başkanlıklarına deniliyor ki: "Bu görevlerinizi bırakın." Bunu kim söylüyor? Aynı partinin başındaki kişi söylüyor. Ama toplum olarak biz bu insanların hangi suçu işlediği, niye bu görevleri bırakması gerektiği konusunda herhangi bir bilgiye sahip değiliz. Eğer bir yanlış yapıtlarsa bu yanlış kendi partisine, kendi yönetimine karşı da yapılmış olabilir, topluma da yapılmış olabilir. Her iki hâl de bizim bilmek hakkımız. Dolayısıyla bunlar hakkında açılmış herhangi bir dava vesaire inceleme, soruşturma yok fakat birisi söylüyor, diğeri de tıpış tıpış makamını terk edip gidiyor. Yani bu demokrasi değil, demokrasi uygulamasına da uygun değil. Dolayısıyla toplumun bu konuda bilgilendirme hakkı var. Bu bilgilendirme bence yapılmalıdır diye düşünüyorum.

Onun dışında, gerçekten biz hep sonuçları tartışıyoruz. Şimdi, Suriyelilerle, Türkiye'deki yabancılarla ilgili bir global rakam verildi. Bu global rakamın içerisinde Suriyeliler var. Bu Suriyelilerin çok az bir kısmı kamplarda, geriye kalanı da toplumun içinde rahatça seyahat ediyor, dolaşiyor, iş ve güç sahibi oluyor. Onlar da tabii insan oldukları için yemek içmek, hayatlarını idame ettirmek zorundalar ve dolayısıyla da toplumun bunların bu ihtiyaçlarını karşılamak için de bir sorumluluğu var. Bunu da kabul ediyorum. Ama bu mesele bir sonuç. Biz sebepten ziyade sonucu tartışıyoruz. Bu, sizin Sayın Bakan, bakanlığımızın görevi değil, başka birimlerin görevi. Ama maalesef biz bu sonuçları tartıştığımız sürece de bir yere varamayacağız çünkü sebeplere bir türlü eğilemiyoruz.

Onun dışında, bir iki hususa daha değinmek istiyorum. Konuşmanızın bir yerinde depremle ilgili bilgi verdiniz, oradan da hareketle toplanma alanları dediniz. Bugün şunu inkâr etmeyelim, kabul edelim ki maalesef bu şehirleşme dediğimiz, betonlaşma dediğimiz ve iktidarın da ekonomi politikası olarak inşaat sektörünü öne çıkarmasından dolayı şu anda Türkiye'de deprem olduğunda insanların toplanacağı bir alan kaldı mı? Yani şu anda belediyelerin yaptıkları imar planlarında ortaya konulan toplanma alanı denilen alanların belki de yüzde 80'i, 90'ı şu anda inşaata açılmış ve bugün ya konut yapıldı ya rezidans yapıldı. Dolayısıyla bu söylediğiniz yani verdiğiniz rakamlar gerçeklere uygun

olmalı. Toplanma alanına ihtiyaç var fakat şunu da söylemenizi isterdim ki örneğin yirmi yılda, yirmi beş yılda şu şu alanlar şu şu şehirlerde toplanma alanları ortaya konmuştu ama bugün bunlardan şunlar şunlar kaldı demenizi tercih ederdim. Fakat böyle bir bilgi vermediniz ve yok. Mesela İstanbul'da Ali Sami Yen Stadı'yla Galatasaray Stadı'nın yeri toplanma alanıydı ama bugün bloklar dikilmiş. Onun gibi binlerce alan.

Bir hususa daha değinmek istiyorum, o da şu: Şimdi, Emniyet Genel Müdürlüğü 2006 yılında kadar önemli suç istatistiklerini yayınlıyordu fakat 2001-2006 yılı arasında bu istatistiklerde önemli bir artış oldu. O artıştan sonra –eğer yanlışsam, lütfen yanlışımı düzeltin- bu istatistikler yayınlanmamaya başladı ve oradan da alınıp Türkiye İstatistik Kurumuna verildi. İstatistik Kurumu da suçları daha mikro bazda açıklamıyor, global, mahkemeye intikal etmiş ve o mahkemeye intikal ettikten sonra ortaya çıkan suç teşkil edenleri yayınlıyor. Dolayısıyla karakollara intikal edenler yayınlanmıyor. Eğer yanlışsam lütfen düzeltin.

Dolayısıyla 2017 yılında Emniyet Genel Müdürlüğü yayınladığı bir genelgede bir suç haritası ortaya koydu fakat bu suç haritalarında verilen bilgiler geçmiş yılları kapsamadığı için suç eğilimlerindeki değişimleri göremiyoruz, görülemiyor. Buradan da hareketle sunumunuzda nereden nereye geldiğiyle ilgili bazı suç kategorileriyle ilgili olarak bilgi verdiniz. Fakat yine de OECD'nin İyi Yaşam Endeksi (Better Life Index) ve Legatum Institute Prosperity Index'ine göre “Türkiye kişilerin en az can ve mal güvenliğinin olduğu ülkelerden biridir.” deniyor. OECD istatistiklerinde 38 ülke arasında 30'uncu sıradayız. Legatum istatistiklerinde 149 ülke arasında 130'uncu sıradayız. Hem OECD hem Legatum istatistiklerinde son on yılda Türkiye kişisel mal ve can güvenliği açısından dünya sıralamalarında olağanüstü gerilemiştir. Bu istatistikler böyle söylüyor. Dolayısıyla suç istatistiklerine yönelik verilerin önemli bir kısmını, alt bileşenlerini biz sadece özel saha çalışmalarından öğrenebiliyoruz. Bu çalışmalardan bazıları: Örneğin Türkiye'de son on beş yılda 15 bine yakın kadın cinayeti işlendi. 2002 yılında toplam 66 kadın, 2003 yılında 83 kadın öldürülürken 2016 yılında 328 kadın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, lütfen tamamlayınız.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Toparlıyorum.

Çocuk istismarı vakaları son on yılda yüzde 700 arttı. Daha vahim tablo ise çocuğa yönelik cinsel suçlardan sadece yüzde 5'i kamuoyunca biliniyor, yüzde 95'i maalesef gizli tutuluyor. Ensest vakaların ise sadece binde 1'i ortaya çıkıyor.

Dolayısıyla söylemek istediğim şu: Burada bırakıyorum. Lütfen bu rakamların -eğer yanlış isem nereden, nasıl alt bileşenlerini alabileceğimizi bize açık ve net olarak söyleyin, bir adres gösterin.

Son bir şey söyleyeceğim. Bu da kamu görevlileriyle, özellikle mülki idare amirleriyle ilgili olarak. Ben 2015 Haziran seçimlerinde Milliyetçi Hareket Partisinden Uşak milletvekili adayıydım. Orada ben siyasi rakibim partiyle yarışmadım, Uşak Valisiyle yarıştım. Bugün kamu görevlisinin sadakati devletine olmalıdır, kamu görevlisinin sadakati o devletin parlamentosunun yaptığı onun görev alanını çizen kanuna olmalıdır, o valinin, o idarecinin sadakati iktidardaki partiye değil, iktidardaki partinin başındaki adama da olmamalıdır. Ama bugün gelinen nokta itibarıyla sadakat devlete değil, partiye de değil, o partinin başındaki adama sadakat gösteren yöneticiler var bugün.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yılmaz.

Sayın Süleyman Girgin, buyurun lütfen.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, değerli basın mensupları, Sayın Bakan; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle 2019 bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Gerçekten dev bir bakanlık. Gerek görev ve sorumluluk gerekse personel bakımından her anlamda çözüm bekleyen birçok sorun var. Sayın Bakan, öncelikle sendika başkanlığı yaptığım dönemlerde özelleştirmeye karşı yaptığımız eylemler sırasında kendisi ve işçi arkadaşları bizzat polis şiddetine maruz kalmış birisi olarak devlet eliyle uygulanan şiddeti eleştirmek istiyorum.

Devlet ve dolayısıyla devlete bağlı kolluk kuvvetleri toplantı, gösteri, miting, protesto, basın açıklaması gibi hak arama eylemlerini demokrasinin vazgeçilmez değerlerinden biri olarak korumak ve kolaylaştırmakla yükümlüdür. Ancak ülkemizde kolluk kuvvetleri bu tür olaylarda orantısız güç kullanmakta, devlet kendi vatandaşını âdeta dayakla ıslah etmeye çalışmaktadır. Bunun en acı örneğini, 2013 yılındaki Gezi Parkı eylemlerinde yaşadık. Orantısız güç kullanımı sebebiyle 7 tane pırıl pırıl gencimizi toprağa verdik. Bunun yanı sıra kolluk kuvvetleri direkt göze sıktıkları biber gazıyla, bilinçli olarak kafaya attıkları plastik mermilerle birçok vatandaşımızın da sakat kalmasına sebebiyet vermektedir.

Sayın Bakan, sizler Yatağan'a geldiniz. MADEN-İŞ Sendikasına misafirimiz de oldunuz hatırlarsanız. O zaman Demokrat Parti Genel Başkanıydınız. Ve size o dönemlerde çalışma hayatıyla ilgili konuları da arz etmiştik. Bu konuları o dönemlerde de gündeme getirmiştik. Ben bunu özellikle belgesi olsun diye göstermek istiyorum.

Bakın, şu resim Yatağan'daki işçi direnişinin... Yatağan Yeniköy ve Kemerköy'deki maden ve enerji işçilerinin Ankara Özelleştirme İdaresi karşısında üç ay yapmış oldukları gayet masum bir hak eylemi bu. İşçi kendisini bakanlığa zincirlemiş, gidecek bir yeri yok. Sadece ve sadece meşru bir hak eyleminde bulunuyor. "Özelleştirme bu vatana âdeta ihanet niteliğindedir, vazgeçin." diyor. Bunu ben size özellikle vermek istiyorum. Yani devletin vatandaşına insani amaçla davranması gerekir iken bizler ne polislerimizle ne jandarmalarla karşı karşıya gelmek istemiyoruz. Ancak bu uygulamayı abesle iştiligal görüyorum. Yeterli mi? Şu plastik mermi Sayın Bakan. Bu insanlar sadece hak arama eylemi... Çok yakından ve yüze sıkılmış bir olaydır bu. Bunu tekrar gündeminize almanızı ve hak arayan insanlara bu şekilde davranılmamasını özellikle sizlerden istirham ediyorum.

Sayın Bakan, bu noktada size Şeyh Edebali'nin "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." sözünü hatırlatmak isterim. Gerçi bakanlığınız döneminde şahsınızın uyguladığı tutum ve davranışlarınıza baktığımız zaman yatıştırıcı, herkesi kucaklayan, yapıcı bir görüntü sergileyemediğinizi ve kolluk kuvvetlerinin orantısız güç kullanımı konusunda herhangi bir tedbir almadığınızı da üzümlere görmüş bulunmaktayız.

Örneğin son zamanlarda yaşadığımız bir başka olay da üçüncü havalimanı işçilerine uyguladığınız muameleydi. İstanbul'da tahtakuruları arasında yatmak zorunda bırakılan, rögar kapaklarında ölü bedenleri bulunan işçiler haklarını ararken siz onları âdeta bir terör örgütü mensubu gibi gece yarılarında gözaltına aldınız.

Türkiye'de hak arayan, yasal kurallar çerçevesinde haklarını kullanan öğrenciler, işçiler, emekliler, öğretmen ve öğretim görevlileri ve toplumun her kesiminden hak mücadelesi için sokaklara çıkarak demokratik haklarını kullanan insanlara karşı tutumunuz maalesef her zaman yapıcı değil, yıkan bir usulde oldu.

Öncelikle sizden önümüzdeki süreçte siyasi görüşlerinizle değil devlet adamı kimliğinizle bu bakanlığı yönetmenizi istiyorum. Bunu özellikle tarihe bir not düşmek adına burada yüzünüze söylemek istiyorum Sayın Bakan.

Sayın Bakan, Türkiye’de bir tarihin tüm devlet kurumlarında kadrolaşmasına göz yumulduğu, devlet içinde güçlenirken kimsenin ses çıkarmadığı, aksine destek olduğu bir dönem yaşadık. İsteyen arkadaşlar Meclis Tutanaklarında alabilirler. Tarih 10 Haziran 2009, 23’üncü Dönem Üçüncü Yasama Yılı 102’nci Birleşim. Tunceli Milletvekili Kamer Genç kürsüde, diyor ki: “Şimdi, arkadaşlar, Türkiye’de, bakın, hepiniz de benden iyi biliyorsunuz, Amerika’ya giden özellikle AKP’li milletvekilleri Fetullah Gülen’i gidip ziyaret ediyorlar. Şimdi, bu Fetullah Gülen’i bir gün bu Mecliste açalım. Kimdir bu arkadaşımız? Ne yapmak istiyor? Türkiye’de bunun sermayesi nereden geliyor? Acaba Türkiye’deki rejimdeki rolü nedir? Bunları araştıralım. Niye buna çekiniyorsunuz? Yarın bunun en büyük zararını siz çekeceksiniz, ben çekmem. Benim düşüncelerim belli. Araştıralım. Türkiye için çok büyük bir tehlike.” O zaman Mecliste büyük bir tepki oluşuyor, AKP sıralarında uğultular, bağırımlar ve neredeyse Kamer Genç’in vatan haini ilan edilmediği kalıyor. Fakat bugün Kamer Genç’in söylediklerinin ne denli doğru olduğu çok büyük bedel ödeyerek yaşandı ve görüldü.

Sayın Bakan, FETÖ’yle mücadele yetmez, sizden FETÖ gibi paralel devlet yapılanması noktasında ülkemizde gelecekte sorun teşkil edebilecek yapılanmalarla mücadelede ne gibi önleyici tedbirler almanız noktasında özellikle istihdamda bulunuyoruz. Sakın ha muhafazakâr hassasiyetler noktasında tutumunuz reel tehlikelerle mücadelenizi zaafa uğratmasın.

Bir konuya özellikle dikkat çekmek istiyorum. Durum bu ne yazık ki. Yaşanılanlar bir noktada muhalefetin uyarılarının bazen ne kadar hayati, gerekli ve önemli olduğunun açık bir göstergesi. O yüzden, Sayın Bakan, siz bu uyarılarımıza, sizlere olan eleştirilerimize bazen katılmanız da kulak verin diyerek yaşanan bazı sorunlar konusunda sizlere bazı diğer konuları iletmek istiyorum.

Sayın Bakan, özellikle insan kaçakçılığı, uyuşturucu ticareti yapan suç örgütleri ve terör örgütlerinin son zamanlarda deniz ulaşım yollarını ciddi anlamda kullandığı ve deniz güvenliği noktasında çeşitli sıkıntıların ortaya çıktığı görülmektedir. Özellikle 1.480 kilometre sahil şeridi olan Muğla ilimiz düşünüldüğünde sahil güvenliği çok ciddi önem arz etmektedir. Bu noktada, İçişleri Bakanlığına bağlı Sahil Güvenlik Komutanlığı Teşkilatının Muğla özelinde ve Türkiye genelinde personel, araç ve teknik ekipman bakımından yaşanan sıkıntıların giderilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Sayın Bakan, bir diğer konu, mülki idare amirlerimizin özlük hakları noktasında da hâkimlerimizin özlük haklarında olduğu gibi mutlaka bir iyileştirmeye tabi tutulmasının gerekliliğine dikkatinizi çekmek istiyorum. Bu konuyu da hakkaniyet bakımından oldukça önemli ve gerekli olarak görüyorum.

Sayın Bakan, emniyet teşkilatında elektrikçi, tesisatçı ve benzeri unvanlarda çalışan on binin üzerinde sivil memurun özlük hakları, unvan ve çalışma koşullarıyla ilgili bazı sorunları bulunmaktadır. Tüm bu konularda, sizin ve bürokratlarımızın özellikle bir çalışma yapacağınıza ve çözüm bulacağınıza inanıyoruz.

Ayrıca, itfaiye teşkilatlarımızla da ilgili birkaç cümle kurmak istiyorum.

İtfaiyeci unvanlı memur, görevlendirmeye çalışan memur itfaiyeci, kadrolu işçi, belediye şirketi personeli, kurumda sözleşmeli memur olmak üzere 5 farklı statüde itfaiyeci çalıştırılmaktadır. Aynı işi yapmalarına rağmen farklı özlük ve sosyal haklara sahip olan itfaiye çalışanları arasında standartlaşma sağlanmalıdır.

Bunun yanında, gece gündüz demeden hayatları uğruna görev yapan itfaiyecilerimizin sınıf değişikliği, fiili hizmet zammı uygulanması, 5510 sayılı Kanun’un 40’inci maddesi gereğince doksan güne çıkarılması, iş riski ve güçlüğü tazminatı, itfaiye erlerinin 1’inci dereceye kadar düşebilmesi,

maktu mesaide gelir vergisi sorunu, ek gösterge sorunu, mesleğe özgü tazminat, acil durum önleme ve müdahale tazminatı, yangın tazminatı gibi konularda desteğinizi bu meslek grubu adına sizlerden talep ediyoruz.

Sayın Bakan, ayrıca...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Girgin, lütfen tamamlar mısınız.

SÜLEYMAN GİRGIN (Muğla) – Cümlemi başa alıyorum.

Kamu kurumlarında, bankalarda, hava limanlarında, turizm tesislerinde ve diğer iş yerlerinde çalışmakta olan özel güvenlik personelinin maaş, özlük hakları ve risk tazminatları konularında mağduriyetlerinin giderilmesi noktasında bir çalışmanız var mıdır?

Özel güvenlik personelinin çalıştığı taşeron şirket bünyesinde değil, çalıştığı kurum bünyesinde istihdam edilmesi konusunda ne düşünüyorsunuz?

Sayın Bakan, bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Girgin.

Öğle arasından önce son konuşmacı Sayın Yaşar Kırkpınar, buyurun lütfen.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, çok değerli Bakanım, kıymetli Bakan yardımcılarımız, çok kıymetli Komisyon üyelerimiz, çok değerli bürokratlarımız, basınımızın çok değerli mensupları, kıymetli hanımefendiler, beyefendiler; ben de hepinizi en samimi duygularıyla selamlıyorum.

Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı ve bereketli olmasını temenni ediyorum.

Sayın Bakanım, sunumunuzu dikkatli bir şekilde ve heyecanlı bir şekilde takip ettim. Gerçekten, özellikle vekâlet savaşlarının yaşandığı, ülkemizin de jeopolitik ve jeostratejik konumunu göz önünde bulundurarak yapılan bu çalışmalar, bu değerlendirmeler, bu önlemler; özellikle son dönemlerde, 15 Temmuzdan sonraki süreçlerde ülkemizin karşı karşıya kalmış olduğu sıkıntılarla ilgili ve dünyada gelişen olaylarla ilgili bu sunumu gerçekten çok fevkalade olumlu bulduğumu ve çok iyi noktada değerlendireceğimizi, inşallah, bundan sonraki süreçte ifade etmek istiyorum.

Bu arada, bazı hatiplerin konuşmalarında gerçekten eleştiri sınırlarını aşan, özellikle kişilik haklarına hakaret edecek düzeyde ifadeler kullanmalarını ve terör dili kullanmış olmalarını burada kabul etmediğimi de ayrıca ifade etmek istiyorum.

Müsaade ederseniz bir iki hususa dikkatlerinizi çektikten sonra konuşmamı sonlandırmak istiyorum.

Sözlerime başlarken aziz milletimizin bekası için canını seve seve feda eden bütün şehitlerimize yüce Allah'tan rahmet diliyor, kahraman gazilerimizin aziz hatırası önünde saygıyla eğiliyorum.

Güzelliklerle ve köklü medeniyet birikimleriyle dolu ancak güvenlik dengelerinin hızlıca değiştiği bir coğrafya ve zaman dilimi içerisinde yaşıyoruz. Keza İslam coğrafyasında yıllardır süregelen Filistin ve Afganistan meselelerinin yanı sıra bugün Irak, Suriye, Körfez ülkeleri ve birçok ülkede de aynı durumlardan bahsedilir bir zaman dilimi içerisindeyiz.

Kendine ait ortak bir güvenlik paradigması oluşturan Avrupa'nın DEAŞ karşısındaki çaresizliği, yetersizliği ve içine kapanması, göç sorunu karşısındaki tutarsız tavrı, kendi içindeki aşırı milliyetçi eğilimlere karşı teslimiyeti, güvenlik eksenli bir arada olma kaygısı, vekâlet savaşlarından medet uman küresel güçlerle ortaya koyduğu ittifak, bir umut projesi olarak doğan Avrupa Birliği adına hayal kırıklığı yaratmıştır.

Ülkemiz, dün olduğu gibi bugün de dünyayı kaosa sürüklemek isteyenlere karşı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın önderliğinde bir medeniyet, istikrar ve yükseliş mücadelesi vermiştir, bundan sonra da vermeye devam edecektir.

FETÖ, DAESH, PKK, yasa dışı terör örgütleriyle eş zamanlı olarak mücadele edebilen, güvenlik ve savunma teknolojisini sürekli artıran ve millileştiren yeni Türkiye'yi kimse inkâr edemez. Artık hak ve özgürlüklerden taviz vermeyen, bahane göstermeyen, hukukun üstünlüğünden sapmayan çağdaş bir Türkiye var. Her şeye rağmen kendi potansiyelini ortaya koyabilen, içerde ve dışarda kendi menfaatlerini önceleyen politikaları uygulayabilme kabiliyetine sahip, hedefleri olan ve 2019'a da yine aynı yolculukla devam edecek olan bir Türkiye var.

Yeni Türkiye, huzur, istikrar ve büyüme yolculuğuna devam ediyor ve 2019'a girerken bu üçüne her zamankinden daha çok ihtiyacımız olduğunu da ifade etmek istiyorum.

Halkımıza değil, teröriste ve şer odaklarına hizmet eden belediyelerin ehillerine devredilmiş olması şehirlerimizin yüzünü güldürmüş, hizmete susayan vatandaşlarımızın hizmetle buluşturulması sağlanmıştır.

Uyuşturucuyla mücadeleden çocuklarımızın bu güzel ülkeyi tanınması, kardeşliğimizin pekiştirilmesi için geliştirilen Biz Anadoluyuz Projesi'ne kadar, kamu verimliliğini hedefleyen, Bakanlık işlemlerinde yalınlaştırma projemizden merkez ve taşra teşkilatlarımız arasındaki iletişimi güçlendirmek için ortaya koyduğumuz İZDES Projesi'ne, devletin vatandaşa dönük yüzünü temsil eden Açık Kapı Projesi'nden mobil göç danışma merkezlerine kadar, Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartlarının üretiminden arşivlerimizin modern bir şekilde korunması ve sisteme girilmesini sağlayacak olan Dijital Arşiv Projesi gibi -sizin de sunumunuzda ifade ettiğiniz gibi- daha onlarca proje inşallah önümüzdeki süreçte yürürlüğe girecektir.

Türkiye, terörle mücadelede hem sonuçlar açısından hem beşerî açıdan hem de teknolojik açıdan son kırk yılın zirvesindedir ve mücadele kapasitesi her gün artmaktadır.

Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyelerimiz; Sayın Bakanımızın da ifade ettiği gibi, artık, biz, terörü sadece Türkiye içerisinde değil, sadece savunmaya yönelik değil, terör her nerede yaşıyor ve yaşatılıyorsa, dünyanın neresinde olursa olsun, terörü, bataklığı yerinde kurutup, inşallah, ülkemizin gündeminden terörü çıkarıp bundan sonraki süreçlerde kaynaklarımızı başka noktalara ayırmayı da hedefliyoruz.

Bu vesileyle, dünya lideri Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a ve o dönem Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım'a, İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu'ya, İçişleri Bakanlığı bünyesinde bugüne kadar canla başla mücadele eden, şehit olan, gazi olan, rahmeti rahmana kavuşan, vefat eden bütün arkadaşlarımıza, kardeşlerimize, cennet ülkemiz için yaptıkları hizmetler adına minnetlerimi ve şükranlarımı ifade ediyor, 2023, 2053 ve 2071 hedeflerimize ulaşılabilmesi için Cenab-ı Hak'tan dua ve temennide bulunuyorum.

Her birinize sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyor, tebrik ediyor ve kutluyorum.

Bütçemiz tekrar hayırlı uğurlu olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kırkpınar.

Değerli arkadaşlar, görüşmelere saat 14.00'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.10

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.10

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 17’nci Birleşim İkinci Oturumu açıyorum.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; İçişleri Bakanlığı bütçesi hayırlı olsun.

Sayın Bakanım, önce şöyle başlayacağım Cemal Kaşıkçı cinayetiyle ilgili yeni gelişmeler var, sanıyorum Suudi Arabistan savcısı bugün açıklamalarda bulunuyor, bulundu. İşte, emrin İstanbul’da verildiğini, öldürüldükten sonra parçalanıp şeyden çıkartıldığını filan söyledi.

Sayın Bakanım, biraz evvel sunumunuzda öyle bir Türkiye anlattınız ki yani -karınca hareket etse- nefes alıp veren her şeyi biliyorsunuz ve tedbir alıyorsunuz; öyle güvenlik tedbirleri anlattınız, çok güzel. Fakat adamlar, ellerini kollarını sallayarak geliyor İstanbul’da bu cinayeti işliyor, cesedi çıkarıyor, parçalıyor, gidiyor filan. Elbette hukuki, siyasi, diplomatik şeyler işliyordur fakat gerçekten insanlarımızı ikna edecek iki çift laf... Efendim, işte “Zamanı gelince açıklayacağız.” Olmaz Sayın Bakanım, zamanı gelince açıklanmaz, bir şey varsa bu açıklanır ve insanlar da ne oldu ne olmadı bilir, Suudi Arabistan’ın savcısından öğrenmeyiz. Bu, çok ciddi bir -hani güvenlik, güvenlik diyoruz- güvenlik zafiyeti diye düşünüyorum.

Öğleden önce yine bir telefon geldi bir arkadaştan, Doğu Türkistanlı (Uygur) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı bir arkadaş 11 Doğu Türkistanlı Uygur’un altı haftadır İstanbul Atatürk Havaalanı’nda tutulduğundan Türkiye’ye alınmadığından, girmelerine izin verilmediğinden, bunların Çin’e teslim edilme ve Çin’e gittikten sonra idam edilme ihtimalinden söz etti. Soruyoruz Başkanım yani Bakanım biliyorsanız açıklayacaksınız. Uygurlarla ilgili çok şeyler oluyor, hiç öyle bakmayın yani Uygurlarla ilgili nasıl bir politika izlendiğini az çok biliyoruz.

Bakın, hemen buradan hareketle, sizin bakışlarınızdan da bu konuda çifte standart da uyguluyorsunuz... “Suriye’de ilkelerimize aykırın şunlar var.” diye şey yapıyorsunuz ama dünyanın en büyük terör devleti İsrail, İsrail’le ilgili çok da fazla bir şey olmuyor. Uluslararası alanda en büyük cinayetleri Suudi Arabistan işliyor, Türkiye’de de cinayet işledi, Yemen’de de on binleri öldürdü, Bahreyn’de girdi bin kişiyi öldürdü çıktı ama hiç sesimiz çıkmıyor; bunun da bu şekilde altını çizmiş olayım.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanın sunumundan şöyle bir şey anladık yani elbette güvenlik çok önemli bir şey, ekmek de çok önemli bir şey. Yani bir insan güvende değilse, karnı da açsa yani refahtan bir şekilde istifade etmiyorsa o insanın kendisini gerçekleştirme, insan gibi yaşaması mümkün değil ama özgür değilse de insan gibi yaşaması mümkün değil. Dolayısıyla devlet, insanın bu üç temel ihtiyacını karşılayacak, garanti edecek, devlet bunun için vardır, bakan bunun için vardır, Cumhurbaşkanı, hepimiz bunun için varız, bütçeler filan bunun için yapılır. Yani yurttaşın güvenliğini, yurttaşın refahtan istifade etmesini ve özgürlüğünü garanti altına almak için yapılır.

Şimdi, öyle bir şey sunuldu ki gerçekten bir olağanüstü hâl devleti. Bu olağanüstü hâl devleti sadece bugünkü bir olay ve sadece Türkiye'ye özgü bir olay değil, yani dünya da aslında o neoliberal dalgayla beraber olağanüstü hâl devletine gidiyor, her şey ama her şey güvenlik parantezine alınıyor. Bir anda işte örgütlenmeyle ilgili, kişisel özgürlüklerle ilgili, özel hayatla ilgili yasalar çıkıyor -kısıtlayıcı yasalar- ve 20, 30, 40, 50, 60, 100 ülkede bir anda çıkıyor, böyle dalga dalga çıkıyor; dünya olağanüstü hâl devletlerine, olağanüstü hâl rejimlerine doğru evriliyor. Yani bir olay olur, olağanüstü bir durum olur, bir süre devam eder, ondan sonra tekrar normal rejime geçilir; geçilmiyor, Türkiye'de de geçilmiyor. "OHAL kalktı." Kimi kandırıyoruz? OHAL falan kalkmadı Türkiye'de. "OHAL" ismi kalktı, o tedbirler, başka OHAL kararnameleleri yok ama şimdi, Cumhurbaşkanı kararnameleleri var, başka şeyler var, devam ediyor. Sayın Bakanımın sunmuş olduğu Türkiye de böyle bir Türkiye.

Sayın Bakanım, sanıyorum ekim ayında Dernekler Yönetmeliği'nde bir değişiklik yaptınız, 83'üncü madde, bilgiyle ilgili. Bütün dernek üyeleri -değerli arkadaşlar, 11-12 milyon dernek üyesi var Türkiye'de- hepsi fişleniyor, hepsinin bilgileri, işte Sayın Bakanımın anlatmış olduğu A, B, C gibi değişik isimlerdeki programlardan birisiyle merkeze kaydediliyor, "özel hayat" diye bir şey kalmıyor, müthiş bir gözetleme, özgürlük alanları her an her şekilde kısıtlanıyor; böyle olmaz Sayın Bakanım. Yani Türkiye'de insanlar kendilerini ifade etmeyecekler mi? Hak aramayacak mıyız? Üçüncü havaalanındaki işçiler apar topar büyük bir şeyle, TOMA'larla, momalarla... Yani bu böyle mi devam edecek?

HES'le ilgili bir eylem yaptı Doğu Karadeniz'de insanlar. İşte, bilgilendirmeye ilgili firma geliyor, okulun bir salonunda yapılacak, ben bu yaz gördüm, köyde okulun bir dersliğinde yapılıyor; hiç tanımadığımız, bilmediğimiz adamlar gecedden geliyor, derslik dolmuş, kapıya gidiyoruz, "Giremezsiniz." Ya, nasıl giremeyiz, köylüyüz, biz buralıyız, kim bunlar? Firma getirmiş 50 kişi doldurmuş. Ya, Jandarma bizi dövüyor. Sayın Bakanım ya, biz Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, o bölgenin insanlarıyız "Yaşam alanlarımızla ilgili problem var." diyoruz.

Arkadaşlar, özgürlüklerimizi nasıl ifade edeceğiz? Özgür olmayacaksak bu güvenlik tedbirlerinin, bunların ne anlamı olacak, kendimizi nasıl gerçekleştireceğiz, güzel işleri nasıl yapacağız diye sorular ortada duruyor.

Sayın Bakanım, bunlar gerçekten kabul edilebilir şeyler değil. Bunlar Türkiye'nin iyi bir yere gitmediğini gösteriyor. Bu fişleme işi gerçekten -arkadaşlarımız da belirttiler- George Orwell'in kitabındaki gibi büyük gözaltı, böyle iş olmaz. Bunları biz kaldıramayız, bunları biz taşıyamayız Sayın Bakanım.

Gerçekten, insanlar öyle şeylerle suçlanıyor... Suçlanıyorlar bile. Mesela çok örnek bir vaka olduğu için anlatacağım: Osman Kavala şeyi var, bir seneyi geçti, neyle suçladığı belli değil değerli arkadaşlarım. Böyle bir Türkiye'de insanlara "Güvendesiniz, hiçbir problem yok." diyemezsiniz.

Sayın Bakanım, siz bu ülkenin İçişleri Bakanısınız yani hepimizin güvenliğinden sorumlusunuz. Elbette seçilmişsiniz, tamam, Cumhurbaşkanı seçilmiş, o sizi atanmış. Biz, bu Anayasa değişikliğine, Cumhurbaşkanlığı sistemine filan karşıyız ama geçmiş gitmiş, bir şey demiyoruz ama hukuk içinde yönetmek durumundasınız Sayın Bakanım ya.

Sayın Bakanım, siz bir partinin genel başkanını arayıp tehdit edemezsiniz. Öyle bir şey olmaz. Siz, bir partinin genel başkanını hedef gösteremezsiniz. Siz, bir partinin genel başkanına, CHP Genel Başkanına hakaret edemezsiniz, böyle bir hakkınız yok Sayın Bakanım. Siz şöyle bir şey yapamazsınız: "Bu partinin il başkanlarının şehit cenazelerine gelmemesi talimatı verdim." Bu, kanunsuz emirdir

Sayın Başkanım ya! IV. Murat mısınız? Siz kimsiniz! Böyle bir şey yapamazsınız Sayın Bakanım. Böyle bir şey olmaz. Böyle bir şey olursa... Yaparsınız -de facto- yaptınız da... "Yaptım ben, ne oldu?" falan diyebilirsiniz ama bunu taşıyamaz bu ülke Sayın Bakanım. Bu doğru değil.

Bakın, insanın ağzından çıkan laflar bırakmaz. Hiç okumayacağım, Sayın Bakanım, sizin daha evvel bu mevcut Hükûmet için, Cumhurbaşkanını için söylediğiniz şeyler sosyal medyada, her yerde dolanıyor. Ağzımızdan çıkan laflar maalesef bize yapışıp kalıyor Sayın Bakan. Böyle bir şey yapmayın. Rica ediyoruz sizden ya! Hepimiz bu ülkenin insanlarıyız. Tamam, bugün siz varsınız, iktidardasınız, yanlış da yönetiyorsunuz, halka hesabını vereceksiniz, bir şey demiyoruz ama bunlar olmaz. Bunlar halka hesap vermenin ötesinde şeyler. Bunlar yapılamaz. Siz nasıl böyle bir şey yapabilirsiniz? Hedef gösteriyorsunuz siz Sayın Bakanım. Şehit cenazelerinde insanlar çok duyarlı, 10 bin kişi, 15 kişi bir araya toplanıyor, bir anda bir alev bütün oraları yakar Sayın Bakanım yani bir CHP il başkanının linç edilmesi... Bunun şeyi siz olmayacak mısınız? Kışkırtma değil midir Sayın Bakanım? Böyle bir şey yapmayın. Bunlar doğru şeyler değil.

Değerli arkadaşlar, elbette, terör diye bir problemimiz var, çok ciddi sıkıntı, dünyanın problemi bu, asimetrik, tuhaf bir şey var. Gerçi, terör artık uluslararası ilişkilerin bir aracı hâline geldi. Terörde sınır yok. Nerede şey bitiyor... Osman Kavala da terörist, öbürü de terörist, muhalif olan herkes terörist diye suçlanıyor ama böyle bir problem de var. "Terör yok, terör tehdidi yok." diye bir şey demiyoruz. Terör tehdidi var bu ülkenin ve yasalar çerçevesinde, Anayasa çerçevesinde, hukuk içinde terörle mücadele etmek sizin görevinizdir, bizim güvenliğimizi sağlayacaksınız fakat Sayın Bakanım, nasıl bir terörle mücadele? Şimdi dediniz ki: "FETÖ, PKK'dan daha tehlikelidir." dediniz. Biraz evvel konuşmanızda "21 bin amirden -yani yetkili, rütbeli- polisten 7 bin kaldı." dediniz Sayın Bakan. Üçte 2'si FETÖ'cü, FETÖ'den atıldı. Böyle bir şey olabilir mi Sayın Bakan?

Mesela, Sayıştay raporlarında geçiyor "Hiç kontrol sistemi, yapılandırma yapmamışsınız." diye soru soruyorlar, Bakanlık da cevap veriyor: "Evet, iç denetçiyle ilgili problem var, 4 denetçiden 3'ü FETÖ'den atıldı, zaafımız, eksikimiz var." falan diyorsunuz.

Sayın Bakanım, Cumhurbaşkanının -ne diyorsunuz yanında duranlara- emir subaylarının 5'inden 4'ü FETÖ'cü. Bu nasıl bir şey! Bir emniyet müdürü ya da sanıyorum geçmiş İçişleri Bakanlarından biri demişti ki: "81 ilin emniyet müdürünün 75'i FETÖ'cüydü."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, toparlar mısınız lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Lütfen Sayın Bakanım, birisi çıksın açıklasın. Bunun hiç sorumlusu yok mu? Türkiye'de en tehlikeli terör örgütü, her yerimize girmiş, dümdüz etmiş bizi. Emniyetteki 21 bin amirden 14 bini onlardan, Cumhurbaşkanının yanında onlar, her yerde onlar. Bunun sorumlusu ben miyim Sayın Bakanım ya! Bir tane siyasi sorumlu yok mudur? O dönemin bakanlarından, neyse, başbakanlarından bir tanesi de sorumlu değil midir? Genelkurmay Başkanı sorumlu değil midir? Genelkurmay Başkanı Savunma Bakanı şimdi.

Sayın Bakanım, her gün FETÖ'yle ilgili operasyonlar yapıyorsunuz, bitmiyor "kriptolar" falan diyorsunuz. Burada da askerler oturuyor, jandarmalar... Geçen gün Savunma Bakanlığının bütçesi konuştuk, askerler vardı. Her gün Türk Silahlı Kuvvetlerinde operasyon var. Şimdi, askerler birbirlerine bakıyor "O mu FETÖ'cü, ben mi FETÖ'cü?" Böyle bir nokta, bu büyük bir zafiyet Sayın Başkanım. Türkiye Cumhuriyeti devleti böyle bir basit... Siz her adımda diyorsunuz: "Biz muz cumhuriyeti değiliz, çadır devleti değiliz." Elbette değiliz. O zaman, bunların doğru düzgün bir şekilde yapılması gerekir diye düşünüyorum.

Son bir şeyle konuşmamı bitireceğim. Bu Cumhurbaşkanlığı sistemiyle beraber “Türkiye’yi bağlayan her şey ortadan kalkıyor.” filan diyorsunuz, yeniden devleti düzenliyorsunuz. Gerçekten de bütün bakanlıkların -sizin Bakanlığımıza bağlı kuruluşlar- hepsi yeniden düzenleniyor ama bu düzenlemede mevcut kurumlar yerle bir ediliyor -Türk Silahlı Kuvvetleri dâhil- ama yeniden kurulamıyor kolay kolay. Tuhaf şeyler yapılıyor.

Bakın, sizin Bakanlığı ilgilendirdiği için söylüyorum: 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle Cumhurbaşkanının il, ilçe, bölgesel, Türkiye’nin siyasi coğrafyasında değişiklik yapma... Böyle bir şey yok. Bunlar kanunla düzenlenir. Neresi il olacak, neresi ilçe, nedir; bunların hepsi kanunla düzenlenir, açıkça kanun var bu konuyla ilgili; il, ilçelerle ilgili açıkça kanun var. Açıkça kanun olan bir konuda Cumhurbaşkanının Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkaramayacağı... Bizim beğenmediğimiz, karşı çıktığımız 16 Nisam Referandumunda çıkan Anayasa değişikliğinde de böyle bir şey yok. Nasıl böyle bir şey yapıyoruz? Bunları anlamak mümkün değil. Ama “Biz yaptık, oldu.” Bu şekilde deniliyorsa “Biz yaptık, oldu.” ile Türkiye idare edilemez.

Bakın, Türkiye’nin terörle mücadelede de her şeyinde de en temel şeyi işleyen bir demokrasi, hak ve özgürlükler rejimi, hukuk devleti. Bunlar yoksa güçlü olamazsınız Sayın Bakanım. Aldığınız bu harflerle 1 sayfa, 2 sayfa tutan tedbirlerin hiçbirinin anlamı olmaz. Bundan ne olur biliyor musunuz? Bunların hepsi hepimiz için yaşam zorlaştırır, yaşayamaz, nefes alamaz hâle geliriz. Endişe ediyorum ki buraya doğru gidiyor. Üslubunuz da çok şey, uymuyor. Gittiniz, benim memleketimde bana “Gelsin bakalım, Rize’de siyaset yapsın.” Ben nerede eleştirmiştiniz sizi? Demiştiniz ki: “Terörle mücadeleyi biz parti, ben kişisel olarak destekliyoruz ama bunun hukuk içinde olması gerekiyor. Varsa -SİHA’larla ilgili bir olay olmuştu- bu işin araştırılması gerekir.” Siz bizi terör örgütüne yazıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, son sözünüzü alayım lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Ana muhalefet partisinin milletvekilleri ve ana muhalefet partisinden üyeleri teröre yazılırsa kaç milyon teröristle nasıl baş edeceksiniz Sayın Bakanım? Böyle bir şey olmaz. Bunlara dikkat etmek gerekir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben teşekkür ediyorum.

Hayırlı olsun.

BAŞKAN – Sayın Ersoy, buyurun lütfen.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Sayın Başkanım, çok kıymetli milletvekillerimiz, Sayın Bakanım, değerli bürokratlarımız ve basınımızın güzide temsilcileri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, Amerika Birleşik Devletleri’nin başını çektiği bazı ülkelerin içinde bulunduğumuz coğrafyada ve komşu ülkelerdeki hassas dengeleri bozacak yaklaşımları maalesef aranan huzuru daha da ulaşılmaz yapmakta, istikrarsızlığı derinleştirmektedir. Muhatap olduğumuz terör tehdidi çok yönlü ve içinde girift ilişkiler barındıran bir hâl almıştır. Dolayısıyla, uygulanacak olan terörlü mücadele stratejileri de buna göre şekillenmeli, sadece kahraman güvenlik güçlerimizin silahlı mücadelesiyle yetinilmemelidir.

PKK ve DAESH üyesi teröristlerin Türkiye’ye sızma girişimlerine dikkat edilmelidir. Daha etkili istihbarat çalışmaları yapılabilmesi için kurumlar ve birimler arası koordinasyon geliştirilmelidir. Sınır güvenliği konusunda, özellikle kara sınırlarımız hususunda bazı tedbirler alındı, bunun devamı getirilmelidir.

Terör örgütü mensupları kabaca yönetici, militanlar ve sempatanlar olarak üçe ayrılabilirler. Bu, FETÖ için de PKK için de DAESH için de geçerli bir durumdur. Bu sebeple, terörle mücadelede yönetici ve militanlara kesin sonuç alınabilecek nokta operasyonlar düzenlenmeli ve bunlar etkisiz hâle getirilmelidir. Bu arada, sempatanları dağıtacak ciddi ve stratejik bir plan hazırlanmalı ve hayata geçirilmelidir. Geçmişte düşülen hatalar tekrarlanır ve terörle mücadelede aksi bir sistem hayata geçirilirse sempatanların da militanlaşacağını unutmamalıyız.

Güvenlik güçlerinin içindeki FETÖ-PDY artıkları dikkatle takip edilerek ayıklanmalıdır. Bunların arasında eğitimli ve stratejik bilgilere sahip olan kişiler bulunmaktadır. Güvenlik güçlerimizin arasından FETÖ'yle irtibatlı ve iltisaklı olduğu gerekçesiyle ihraç edilenlerin haricinde aylardır açıkta bekleyenler de bulunmaktadır. Bu durumun bir an önce sonuçlandırılması, suçsuz olanların iade edilmeleri, hainlerin de defterlerinin dürülmesi yerinde olacaktır çünkü bu süreçte yaşanan ve yaşanacak olan bazı mağduriyetler FETÖ'nün ekmeğine yağ sürmekten başka bir işe yaramamaktadır.

Terörün finansının engellenmesi maksadıyla yapılan başarılı çalışmalar olduğu bilinmekte. Kaçakçılıkla mücadele edildiği muhakkaktır ancak hâlâ nereye giderseniz gidin ucuz mazot tabelalarıyla karşılaşılıyor, insan kaçaklığı da öyle.

Terörle mücadelede üstünde durulması gereken hususlardan biri de algı yönetimidir. Terörle mücadelede algı operasyonlarının çok önemli olduğu bilinen bir gerçektir ama ülkemizin bütün istihbarat kuruluşları bir araya gelerek bu manada ciddi bir algıyı oluşturup bu algıyı devletimizin yönetmesini bugüne kadar maalesef tam anlamıyla sağlayamamıştır.

15 Temmuz hain darbe girişiminden sonra güvenlik kuvvetlerimizin ve istihbarat birimlerimizin yükü ciddi manada arttı. Burada, güvenlik görevlilerimiz iki önemli işe yoğunlaştı: Birisi, kendi içlerindeki hainleri temizlemek; diğeri de devletin bütün kademelerindeki kamu görevlilerini gözden geçirmek ve ihanet şebekesine dâhil olanları tespit etmek. Bu şekilde, 15 binden fazlası Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde olmak üzere 100 binden fazla kamu görevlisi KHK'lerle ihraç edilmiştir. Hâl böyle olunca, bütün kamu kurumları kamu görevlerinin aksamaması için boşalan kadrolara daha fazla atama yapma ihtiyacıyla karşı karşıya kalmıştır. Yeni atanan bütün kamu görevlilerinin hakkında da güvenlik soruşturması yapılması önemli bir ihtiyaç hâline gelmiştir. Bu ihtiyaç, Milliyetçi Hareket Partisi olarak tarafımızca da gerekli görülmektedir ancak bu sürenin uzaması önemli bir sorundur. Bu konuda makul ve mantıklı bir takvim belirlenmeli, belirlenen süre içerisinde de bu güvenlik soruşturmalarının tamamlanması sağlanmalıdır.

Şu anda İçişleri Bakanlığı bütçesini görüşüyoruz. Konuşmamın bu bölümünde İçişleri Bakanlığına bağlı kuruluşlarla ilgili değerlendirmelerimizi sizlerle paylaşmak istiyorum.

15 Temmuzdan sonraki düzenlemelerle jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlıkları da doğrudan İçişleri Bakanlığına bağlanmıştır. Dolayısıyla, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlamak daha da kolaylaşmıştır. Esasen, bu güzel bir gelişmedir ancak yaşanan 15 Temmuz hain darbe girişimi sonucu İçişleri Bakanlığına bağlı bütün güvenlik ve istihbarat birimlerimiz ciddi yara almıştır. Eksilen kadrolar liyakati, ehliyeti ve devlete sadakati esas alarak doldurulmalıdır, istihbarat birimleri güçlendirilmelidir. Bu birimlerin içerisindeki FETÖ artıkları başta olmak üzere, devlete sadakat noktasında sıkıntısı olanların temizlenmesinin daha bitmediğini düşünüyor ve bu temizliğin devam etmesi gerektiğine inanıyoruz. Toplumun huzurunu sağlamakla görevli olan bu güzide birimlerimizin içerisinde yeni paralel devlet yapılanmalarının oluşumlarına izin verilmemeli.

Bütün güvenlik birimlerinde çalışan personel maaş ve sosyal hakları eşitlenmelidir. Mesela, jandarma özel harekât ile polis özel harekât arasında özlük hakları bakımından fark kalmaması lazım. İl emniyet müdürlerimiz ile il jandarma komutanlarımız arasında fark olmamalıdır. Polislerimizin 3600 ek gösterge sorunu, bizim de seçim beyannamemizde olduğu üzere mutlaka çözülmelidir.

Uzman jandarmalarımızın önemli sorunları vardır. Uzman jandarmaların askerî eğitimleri mutlaka hizmetten sayılmalıdır. Aynı işi yapan silah arkadaşları gibi bu kahramanlarımızın da mali ve sosyal hakları diğer meslektaşlarıyla aynı duruma getirilmelidir. Son dönemde şehadete ulaşan uzmanlarımızdan bir kısmı kendilerini savunacak silahları olmadığı için şehit olmuştur. Bu sebeple, bu kardeşlerimizin beylik silahı hususu mutlaka çözülmelidir. Artık bu, bir sorun değil, ölüm kalım meselesidir. Bu kardeşlerimizin bir başka sorunu da sözleşmelerinin sona ermesi durumunda işsiz, aşsız ortada kalmalarıdır. Her ne kadar kanunen uzman çavuşlarımızın başka kurumlara atanması mümkün ise de bu atanma şartlarını haiz binlerce uzman çavuşumuzun işsiz olarak dolaştığı bir realitedir. Diğer emniyet personelinin yararlandığı yıpranma, ek ödemeler ve taltiflerden yararlanmalarının önü açılmamıştır. Sivil memurlara da Emniyet teşkilatının öz evlatları olduğu hissettirilmelidir.

Diğer yandan, terörle mücadele konusunda gözünü kırpmadan görevini yapan, çatışmaya girmiş, yaralanmış ancak yüzde 40'tan az kalıcı engeli olduğu için gazi sayılmayan gazilerimizin durumunun da çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

Sayın Bakanım, ayrıca, PKK'yla bağlantıları çok net ve açık olan 94 belediyeye devletimiz tarafından görevliler atanmasını ve o bölgelerde devletimiz tarafından yapılan çalışmalarını da gayet doğru bulduğumuzu belirtmek istiyoruz. Bu, FETÖ terör örgütüyle bağlantılı 7 belediyemiz için de geçerlidir.

Bunun yanında, terörle ve uyuşturucuyla mücadelenin de aralıksız ve artırılarak devam etmesi konusunda da desteğimizin tam olduğunun bilinmesini isteriz.

Sayın Bakanım, Türk devletinin ve Türk milletinin bekası konusunda yapmış olduğunuz mücadelenin, her daim, Milliyetçi Hareket Partisi olarak yanında olduğumuzun da bilinmesini istiyorum.

Sunumunuzun başındaki “Malazgirt'ten Çanakkale'ye, Dumlupınar'dan 15 Temmuz'a, Kato'dan Gabar'a, Pülümür'den Silopi'ye, Karadeniz'den Akdeniz'e, Marmara'dan Ege'ye, Kore'den, Bosna'dan Kıbrıs'a, Afrin'den El Bab'a, işgal ordularından tüm terör örgütlerine, hırsızından uyuşturucu kaçakçısına kadar; aziz milletimizin bekasına, huzuruna, canına, malına ve namusuna yönelmiş tüm tehditlere karşı mücadele ederken şehit düşmüş bütün vatan evlatlarına Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyor, gazilerimizi de minnet ve şükranla anıyorum. Onlar bu fedakârlığı yaparken acılarını kalbine gömmüş, her biri birer metanet abidesi olarak ayakta duran, başımızın tacı şehit ve gazi ailelerimizi de sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.” şeklindeki selamlamanızda kullanmış olduğunuz üslubun hassasiyetlerimizi net bir şekilde ortaya koymasını da Milliyetçi Hareket Partisi olarak önemli ve memnuniyet verici buluyor, bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Sağ olun Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım, çok Değerli Bakanım, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, çok değerli bürokratlarımız ve basın mensuplarımız; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

İçişleri Bakanlığımızın 2019 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Tabii, 1071 yılında bu Anadolu topraklarına girdiğimiz günden beri bu ülkeyi vatan edebilmek için çok şehit verdik, çok canımız gitti ve burada kalmak için de çok büyük mücadeleler veriyoruz.

“Yol kenarında bağı olun ile yâri güzel olanın başı beladan çıkmazmış.” derler. Gerçekten de bu ülke bizim için yol kenarında bir bağ ve vazgeçilmeyecek bir yâdir.

Geçtiğimiz yüzyıllar boyunca bu ülkeden bizi gönderebilmek için çok uğraştılar. Zaman zaman, açık açık bizimle savaştılar; işte en son yaşadığımız Birinci Dünya Savaşı gibi. Zaman zaman da içimizdeki bazı kardeşlerimizi aldatarak, işte son, geçmiş yüzyılda Araplar üzerine bir oyun oynadılar, işte Ermeni kardeşlerimiz üzerinde bir oyun oynadılar. Bu yüzyılda da Kürt kardeşlerimiz üzerinde oyunlar oynayarak bu ülkeden bizi atmak için, devletimizi yıkmak için büyük çaba gösteriyorlar. Elhamdülillah bunların hepsini biz bertaraf ettik ve çok önemli merhaleler katettik. Sizin bugünkü sunumunuzu görünce gerçekten de iftihar ve gurur duyuyoruz.

Şunu unutmamak lazım: 2000’li yıllar öncesine gittiğimiz zaman, bu milletin gerçekten de hem güvenlik güçlerimize bakışı olsun hem adalet sistemimizdeki bazı eksiklere baktığımız zaman... Yani karakollara insanların yolunun düşmesini gerçekten de hiçbirimiz istemiyorduk, emniyet güçlerimizden, polisimizden ve jandarmamızdan hepimiz çekiniyorduk. Diğer taraftan 1990’lı yıllarda Nuriş gibi çetelerin, hapishanelerde olan, cezaevlerinde olan çetelerin dışarıdaki insanları nasıl tahakküm altına aldığını, onlardan nasıl haraç topladığını... Devletimizin -yani bu tabir çok doğru değil ama- o günlerde gerçekten çok âciz kaldığı ve mafyanın hüküm sürdüğü günleri hep beraber yaşadık.

Biz vatandaşlar olarak şundan emin olmak isteriz her zaman: Devletimizden emin olmak isteriz. Bizim şiarımız şudur: “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” Şunu da iyi biliyoruz ki biz, eğer sizin bir devletiniz olmazsa insanı yaşatmamız da mümkün değildir. Devletimizin iki tane eli vardır, bir tanesi şefkat eli, bir tanesi de kudret eli. Devletimiz, bizim iktidarlarımız döneminde, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın önderliğinde, gerçekten de bu şefkat elini 80 milyonun hepsine uzattığı gibi, sadece bu coğrafyada yaşayan değil, aynı zamanda bu coğrafyanın dışında olan tüm mazlum kardeşlere de bu elini uzatmıştır. Hiçbir zaman, doğru, dürüst, namuslu, çalışkan, vatanını ve milletini seven insanlara karşı bu şefkat elini uzatmaktan hiç çekinmemiştir ve ne gerekirse yapmıştır. Ama devletini ve milletini yıkmak isteyenlere ve dışarıda ülkemize karşı oyunlar içinde olanlara karşı da o kudret elini de göstermiştir. Nitekim, iki üç yıl önce, Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu illerimizdeki hendek olaylarını hep beraber yaşadık ve bu bir kalkışmaydı. İşte devlet orada da kudret elini gösterdi. Ben bu hendek olaylarında o kadar teröristi temizlerken vatandaşlarımızın hiçbirinin canına ve malına zarar vermeyen hem emniyet güçlerimize hem Türk Silahlı Kuvvetlerimize hem de jandarma kuvvetlerimize canıgönülden teşekkür ederim. Çok büyük bir hassasiyetle bunu yaptınız, bizler size bu konuda gerçekten de minnettarız.

Diğer taraftan, bugün artık vatandaşlarımız devlete güveniyor, emniyet güçlerine güveniyor, jandarmasına güveniyor ve kendilerini emin ellerde hissediyor. Bizim için önemli olan devlet işte bu devlettir diyoruz, hem şefkat eli olacak hem de kendisine karşı uzatılan elleri kıracak bir devlet olması gerektiğini düşünüyoruz.

Ben yolunuzun açık olmasını diliyorum.

Bu uğurda şehit olanlarımıza Allah’tan rahmet diliyorum, gazilerimizden Allah bin kere razı olsun diyorum.

Bakanlığımızın tüm personeline bu özverili, gerçekten de gurur verici çalışmasından dolayı şükranlarımı arz ediyorum.

Bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Güneş.

Sayın Katırcıoğlu...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar; hepinize saygılarımı sunuyorum.

Efendim, ben esasında uyuşturucu politikanızla ilgili olarak konuşmak istiyordum ve konuşacağım da zaten, bir öneride bulunacağım daha doğrusu. Ama daha önce birkaç şeyi de söylemek ihtiyacı hissediyorum sizi burada bulmuşken.

Şimdi, biliyorum yani anlıyorum, çok zor bir dönemde İçişleri Bakanlığı yapıyorsunuz. Gerçekten de dediğiniz gibi, ulus devletler içinde, bütün dünyada da esasında bir çatışmacı ortam oluşuyor ve artıyor da bu giderek. Dolayısıyla da bence demokrasinin niteliğinin değişmesine yönelik olarak, buna işaret eden bir gelişme olarak da okuyabiliriz. Çünkü sonuç olarak ulus devletlerde taleplerini dile getiremeyenlerin başvurduğu şiddet eylemleri olabiliyor. Dolayısıyla da zor bir dönem, bunu anlıyorum. Dolayısıyla da konuşmanızda söylediğiniz, aldığımız tedbirler ve özellikle dijital devrimi kullanarak bu meseleleri çözmekle ilgili yaklaşımınız tabii ki anlaşılabilir. Fakat siz de biliyorsunuz ki bütün ülkelerde özgürlük ve güvenlik arasında bir denge olması lazım ve bu denge çok hassas bir denge bir tarafla. Bir anlamıyla sizin nasıl bir ülke olduğunuzu belirleyen de bir denge.

Ben mesela bu bütçe... Sizin bütçenizi kastetmiyorum, sizin bütçeniz de öyle esasında ama tümüyle baktığımızda bu yıllık bütçeye, özellikle iç ve dış savunma harcamalarının birinci sırada yer aldığını görüyorum. Yani daha güvenlikçi bir bütçeyle karşı karşıyayız. Dolayısıyla da benim gözlediğim kadarıyla, zaman zaman Bakanlığınızın bu dengeyi tutturamadığı kanaatindeyim, gözlem olarak söylüyorum. Bazen çok baskıcı bir tavır içinde olduğunuzu gözlüyorum, ben onun için de birkaç şey söyleme ihtiyacı içindeyim.

Bir kere, tabii, baskı deyince, doğrusunu isterseniz, benim partim ilk anda söylenmesi gereken ya da en azından konuşulması gereken bir durumda bildiğiniz gibi. Şu anda, sayılarını bilmiyorum ama bildiğim kadarıyla 40 bine yakın Halkların Demokratik Partisi üyesi tutuklu, gözaltında vesaire, ben böyle bir rakamı hatırlıyorum. Üstelik bunlarla ilgili olarak çok ciddi kanıtlar da ortaya konamıyor ve anladığım kadarıyla, bir tür fiili cezalar yaşanmaya başlıyor.

Şimdi, Sayın Bakan, sizi biz Demokrat Partinin Başkanı olarak tanıdık, demokrasiye duyarlı bir insan olduğunuzu düşündük. Fakat bu geldiğimiz yerde, ben baktığımda şahsen, biraz demokrasiden uzaklaştığımızı, antidemokratik uygulamalar içinde olduğunuzu görüyorum ve bunu söyleme ihtiyacı hissediyorum size. Çünkü Halkların Demokratik Partisi -dün de burada bir vesileyle söyledim- sadece Kürtlerin partisi değildir -böyle söylendiği için söylüyorum- ama Kürtlerin de partisidir tabii ki. Bu ülkede sadece Kürtler yok, bu ülkede, kimliğinden ötürü, inancından ötürü ezilen ve ötekileştirilen bir sürü toplum var. Dolayısıyla da bunların taleplerini dile getirmek, bunların taleplerini buraya taşımak üzere kurulmuş bir partidir Halkların Demokratik Partisi. Dolayısıyla da zaman zaman -özellikle Adalet ve Kalkınma Partisindeki arkadaşlardan geliyor bu suçlama; burayı kastetmiyorum, genel olarak söylüyorum- bizim terörle iltisaklı bir parti olduğumuz ki Cumhurbaşkanı da bunu çok sıklıkla söylüyor, buna tabii kesinlikle itiraz ediyoruz, kınıyoruz hatta böyle söylendiği için. Çünkü, eğer böyle bir konuşmaya dönecekse Türkiye'deki siyaset, o zaman biz de şunu çok rahatlıkla söyleyebiliriz: Adalet ve Kalkınma Partisinin de maalesef FETÖ terörüyle iltisaklı bir parti olduğunu söyleyebiliriz. Söyleriz ama "Bunların bir anlamı var mı?" dersiniz, bence Türkiye'nin huzuru açısından baktığımızda bu tartışmanın da bir yararı yok, bir anlamı da yok. Dolayısıyla da bizim şu anda çözmemiz gereken

problem... Evet anlıyorum, bu problemler tarihle bağlantılı vesaire vesaire ama daha çok Türkiye’de siyasetin gelmiş olduğu çatışmacı, kutuplaştırıcı yerle alakalı. Yani demokrasi, bu anlamıyla baktığımızda, önemi ve anlamı kaybolan bir kavram hâline gelmiş durumda. O sebeple, sizden bir kere daha bu konudaki politikalarınızı gözden geçirmenizi diliyorum.

Şimdi, uyuşturucuyla ilgili yaptığımız çalışmalarla ilgili birkaç şey söylemek istiyorum. Ben meslekten iktisatçiyım ve uyuşturucuyla mücadele meselesinin arz ve taleple bağlantılı olduğunu düşünüyorum. Yani uyuşturucuyla mücadele sadece arz cephesiyle halledilebilecek bir mesele değildir. Yani uyuşturucu satıcılarını yok etseniz problem çözülmüş olmaz. Eğer uyuşturucu talebi var ise o talebi karşılayacak bir arz her zaman ülkeye gelir. Dolayısıyla da bizim bu konuda... Ben rakamlara baktım, mesela bu söylediğiniz 2018 yılıyla ilgili olarak bir düşünüş var, sekiz aylık ya da dokuz aylık bir sonuç olarak daha düşük bir rakama gelinmiş yani uyuşturucu kullanarak ölenlerin sayısını söylüyorum. Fakat acayip bir şekilde artış var. Peki, öte yandan şunu da biliyoruz: Operasyonlar da artıyor. Peki, nasıl oluyor da operasyonlar artarken ölü sayısı da artıyor? Bunun bir açıklaması var arkadaşlar. Çünkü operasyonlar kendi başına... Yani arz cephesinden bu meseleyi çözmeye çalıştığınız vakit şunu yapmış olursunuz: Sürekli operasyonlar esasında uyuşturucu satışının maliyetini artırır dolayısıyla da uyuşturucunun fiyatını artırır. Herhangi bir malın fiyatı arttığında onun miktarı azalır normal olarak ama burada öyle olmaz çünkü uyuşturucu bağımlılıkla ilgili bir hadisedir. Dolayısıyla da uyuşturucunun fiyatı arttığı hâlde bağımlı insanların sayısı o kadar azalmaz. Peki, ne olur sonuçta? Şu olur: Operasyonlar fiyatların artmasıyla sonuçlanır. Bunun iki tanesi sonucu vardır. Bunlardan bir tanesi, uyuşturucu satıcılarının kârları artar, ikincisi de fiyatlar yükseldiği için daha kötü uyuşturucular piyasaya girmeye başlar ve o sebeple de ölüm sayısı artar.

Şimdi, ben şahsen, daha önce burada bir vesileyle yine söylemiştim, bir üniversitede rektör yardımcılığı, yöneticilik yaptım ve bulunduğumuz üniversitenin etrafında da uyuşturucu satışı çok yaygın bir meseleydi ve dolayısıyla da uyuşturucu konusunda çalışan polislerle de birlikte çalıştık o dönemde ve bana anlattıklarından anlıyorum ki benim bu şimdi söylemeye çalıştığım teori bir şekilde çalışıyor.

Yani özetle burada şunu söylemek istiyorum: Evet, başarılı operasyonlar yapıyorsunuz, eyvallah, güzel ama meselenin çözümüyle ilgili olarak dikkat edilmesi gereken şey önemli ölçüde meselenin talep yanısıdır. Yani bizim, İçişleri Bakanlığı olarak sizin, uyuşturucu kullanımını caydırıcı tedbirler almaya yönelik daha fazla harcama yapmanız lazım. Yani anlıyorum, operasyonlar yapılmalıdır tabii ki ama operasyonlarla sadece problemi çözeceğinizi sanırsanız, o zaman, gördüğünüz gibi, ölü sayıları artmaya başlar. Onun için benim önerim size, bu meselede işin talep yanına bakmak ve uyuşturucu kullanımının zararlarıyla ilgili olarak topluma daha fazla bilgi vermek ve bu konuda eğitimi artırmak olmalıdır diye düşünüyorum ve yeni bütçeniz hayırlı olsun diliyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kantarcıoğlu.

Sayın İbrahim Aydın, buyurun.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Sayın Başkan, Değerli Bakanım, Komisyon üyeleri, milletvekili arkadaşlarım, çok kıymetli bürokratlar; öncelikle hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bakanlığımız çok geniş kapsamlı bir bakanlık olduğu için Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesi hakkında konuşacağım.

Emniyet Genel Müdürlüğü, suç işlenmesini önleyecek mekanizmaları geliştirmek, suçlarla ve suçlu oluşturan şartlarla mücadele etmek ve işlenmiş suçlar hakkında Ceza Muhakemeleri Kanunu ile diğer kanunlarla verilen görevlerini Bakanlığa bağlı paydaşlarıyla birlikte yürütmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğü yaklaşık 276 bin Emniyet personeliyle toplam nüfusun yüzde 79'una hizmet vermektedir. Bu durumda 1 polis başına 293 vatandaş düşmektedir. 2018 yılı içinde vatandaşımıza daha iyi hizmet vermek amacıyla 24.584 personel göreve başlamıştır ve yıl sonuna kadar da 20 bin personelin alınması planlanmaktadır.

Emniyet Genel Müdürlüğünün personel sayısının mali, teknik ve donanım açısından geliştirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle 2019 yılı bütçesi 2018 yılına oranla yüzde 21,17 artmış ve 33 milyar 676 milyon 247 bir TL bütçe verilmiştir.

Hükümetlerimiz döneminde Emniyet Genel Müdürlüğü kuvvesine yaklaşık olarak 48 bin standart ve zırhlı taşıt alımı yapılmıştır.

Suçla mücadelede oldukça önemli katkı sağlayan kent güvenlik yönetim sistemi nokta sayısı 15.006'ya, kamera sayısı 42.797'ye ulaşmıştır. Şubat 2019'da tüm Türkiye'de tamamlanması planlanan proje tamamlandığında 22.715 noktada 76.058 kamera sistemiyle faaliyetine devam edecektir.

Güvenlik hizmetlerine toplumun katılımını ve desteğini sağlamak, suçla mücadeleyi etkinleştirmek amacıyla başlatılan Toplum Destekli Polislik Projesi Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından başarıyla uygulanmaktadır.

2018 yılı içerisinde huzur toplantıları, okul aile birliği toplantıları, kurumlara yönelik toplantılarla 1 milyon 302 bin kişiye ulaşılmıştır.

Okullar ve çevrelerinde meydana gelen olayların önlenmesi amacıyla yürütülen çalışmaların yanında, okul çevrelerine hâkim olacak şekilde kamera sistemi konulması, bu görüntülerin ilçe milli eğitim müdürlükleri içerisinde özel güvenlik görevlileri tarafından aralıksız olarak izlenmesi ve meydana gelen veyahut da gelebilecek olayların ivedilikle polisle paylaşılması hususunda gerekli çalışmalar Emniyet Genel Müdürlüğü ve Milli Eğitim Bakanlığıyla birlikte yürütülmektedir.

Okullarda sabit olarak görev yapacak 5.329 okul kolluk görevlisiyle yaklaşık 21.800 okulda 16 bin güvenli eğitim koordinasyon görevlisi görevlendirilmiştir.

Aile içi şiddet ve kadına karşı şiddetle mücadele, günümüzün ve maalesef gündemin en önemli konularından biridir. Kadınların daha etkin biçimde korunmasına yönelik tedbirler Hükümetimiz döneminde büyük bir hassasiyetle yerine getirilmektedir. Mağdurlara yönelik alınan koruyucu ve önleyici tedbirlerin yanı sıra, kadınların daha etkin korunmaları amacıyla aile içi şiddet ve kadına yönelik şiddet olaylarının mağduru olanların acil durumlarda cihaz konum bilgisini açarak bir tuşla 155 Polis İmdat Acil Çağrı Merkezine ulaşmalarını sağlayan ve sonrasında olay yerine en yakın ekip ve devriyenin sevk edildiği kadın destek uygulaması (KADES) Mart 2018'de hayata geçirilmiştir.

Özel güvenlik teşkilatına ilişkin özel güvenlik olma şartları yeniden düzenlenmiş, denetimler sıklaştırılmıştır. Bu kapsamda, 2018 Kasım ayı itibarıyla 81 ilde 757 eğitim kurumu, 485 güvenlik şirketi ve 19.602 özel güvenlik izni alan yer denetlenmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından FETÖ, PKK, DEAŞ ve diğer terör örgütleri ile sosyal medya ve internet platformlarında, insan ticareti ve göçmen kaçakçılığına yönelik operasyonlarla, kaçakçılık, narkotik ve her türlü suçla mücadelede etkin ve kararlı bir politika yürütülmektedir.

Bu vesileyle, vatanımız uğrunda canlarını veren aziz şehitlerimizi rahmet, gazilerimizi minnet ve şükranla anıyoruz.

Sayın Bakanım, çok güzel bir sunum yaptınız. Özellikle Tunceli'yle ilgili şeyleri sayarken dedim ki bu kadar kısa sürede nasıl sayacak. Bu sene 1071 etkinlikleri için Malazgirt'e gitmiştim. Dönüşte kara yoluyla oradan Bitlis, Muş ve Tunceli'ye uğradım. Ülkemizdeki 81 ilden 3-5 tane il kalmıştı böyle görmediğim ve Tunceli de en merak ettiğim yerd. İşin açıkçası, şehre girince tertemiz caddeler, pırl pırl. Yani güney sahillerinde, turistik şehirlerimizde ne varsa caddenin temizliği ve... En önemlisi de orada, tabii, biz Munzur Çayı'nın kenarına da gittik, şehri de gördük. Çok güzel yatırımlar yapılmış. En önemlisi de oradaki valimizin insanların içinde gezerken... Hatta dün söyledi, Dışişleri Bakanımız da bir gün önce oradaymış, anlattı. Yani müthiş bir... Tüm çocuklar koşarak valisinin yanına gidebiliyor ve vali bey yanında hiç doğru düzgün bir koruma bile yokken oradaki insanlarımızla oturup sohbet edebiliyor. Yani bundan dolayı sizleri... Sizleri de tabii biz her zaman oralarda görüyoruz. Bakıyoruz, Gabar Dağı'nın tepesinde; bakıyoruz, başka bir yerde onlara büyük bir destek vermişsiniz. Çok güzel çalışmalar var, bu çalışmalarını yapan arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum, takdir ediyorum, sizinle de gurur duyuyoruz.

2019 yılı bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aydın.

Sayın Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Bakanım, bakan yardımcılarımız, değerli bürokrat arkadaşlarım ve sevgili milletvekili arkadaşlarım; hepinizi öncelikle saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

İçişleri Bakanlığı görevi, hepimizin bildiği üzere, çok hassas ve önemli bir görev. Bakanlık olarak toplumun huzuru, güvenlik ve barışı ile özgürlüklerin yaşandığı bir toplum sağlanması arasında hassas bir dengenin kurulması da çok önemli yani ince bir çizgi var ortada; bir tarafta güvenlik, bir tarafta da özgürlükler. Güvenlik de çok önemlidir, özgürlüklerin barış ortamında yaşanması ve huzurun sağlanması da çok önemlidir. Ülkemizde güvenlik sorununun çözülmesi, her türlü terörün bitmesi Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizlerin de en büyük arzusudur.

Sayın Bakanım, sunumun 11'inci sayfasında özellikle güneydoğu sınırında, Suriye sınırında ve İran sınırında, 899 kilometrelik hatta beton duvar; Suriye-Hatay sınırında 38 kilometre yüksek güvenlikli çit; Gaziantep tarafında 4 kilometre kafes tel; yine kalan kısımlarla ilgili çalışmaların devam etmesi, termal kamera, radar ve sensör sistemlerinin kurulması şeklinde güvenlikle ilgili ciddi çalışmaların yapıldığını izah ettiniz, ifade ettiniz. Ben de bu tipten önlemlerin alınması gerektiğini düşünen ve savunan birisiyim ve o bölgede 1991-1992 yılları arasında on bir ayı geçmiş bir yedek subaydım. Oradaki askerlerimizin o koşullar içerisinde, ne kadar zorlu şartlar altında yağmurda, çamurda, fırtınada zor görevler yaptığını bilen birisiyim. O nedenledir ki teknolojik gelişmelerin o bölgelerde kullanılmasının önemini bilen birisiyim ancak şunu da ifade etmeden geçmek istemiyorum: Mehmetçik'in zor koşullar altında beklediği bu sınırimızın, malum olduğu üzere, özellikle bundan dört sene önce Suriye tarafından elini kolunu sallaya sallaya yaklaşık 4 milyon Suriyeli vatandaş Türkiye'yi girdi. Biz de onlara kucak açtık.

Buradan şunları sormak istiyorum sizlere: Bugün itibarıyla Türkiye'de yaşayan Suriyeli vatandaş sayısı nedir? Suriyeliler Türkiye'ye girdikten sonra terör olaylarında ani bir artış meydana gelmiş midir? Yine, Suriyelilerin Türkiye'ye geldikten sonra meydana gelen doğum sayısı nedir? Türklerle evlenme sayısı nedir? Türk vatandaşlığına geçirilen Suriyeli sayısı nedir? Yine, son seçimlerde oy kullanan Suriyeli var mıdır? Bu konularla ilgili sizlerden bilgi alabilirsem memnun olacağım.

Ayrıca, özellikle yaklaşık 4 milyon Suriyeli geldikten sonra -ki geçen de bahsetmiştim, bunu matematiksel hesaba vurduğumuzda, yaklaşık Türkiye’de yaşayan 20 kişiden 1’i bugün Suriye vatandaşı- bu kadar yoğun Suriyelinin yaşadığı ve özellikle yine başka yabancıların da bulunduğu bir ortamda Türkiye’nin kendine has sosyal, kültürel gelenek göreneklerine ve yaşam anlayışına olumsuz bir tesiri mevcut mudur, meydana gelmiş midir?

Yine, kaçak çalıştırılan Suriyeli sayısı nedir, bu konuda bir çalışmanız var mı? Suça karışan Suriyeliler konusunda yine bir çalışmanız var mı? Yine, Suriyelilerin geriye gönderilmesiyle alakalı yapmış olduğunuz önemli bir çalışma var mı?

Sayın Bakanım, Emniyet Kolluk İşlemleri Projesi ile Adalet Bakanlığının UYAP Projesi’nin entegrasyonunun sağlanması çalışmasını bir avukat olarak doğru gördüğümü ifade etmek istiyorum ve destekliyorum. Gerçekten, özellikle yargı sistemindeki uzamaların birçoğu, malum olduğu üzere, resmî kurumlarla olan yazışmalardaki gecikmelerden kaynaklanmaktadır. UYAP sistemi ağı üzerinden birçok yazışmanın, özellikle adliyelerin kendi içindeki yazışmalarının dahi uzamasının önüne geçilmiştir. Bu anlamda da Emniyetle yapılacak olan bu çalışmanın önemini bir avukat olarak ben de destekliyorum.

Bu vesileyle, yıllardır talepte bulunduğumuz gibi, devlet memurlarına hangi kıdem şartıyla yeşil pasaport veriliyor ise avukatlara da aynı kıdem şartıyla yeşil pasaport verilmesi konusunda, bir avukat olarak, sizlerden destek bekliyorum Sayın Bakanım.

Sunumda, terörden etkilenen illerimizden, bölgelerimizden 51.500 çocuğun başka illere üç gün boyunca geziye götürülmesi isabetli ise de esas itibarıyla o bölgede yaşayan çocukların ve vatandaşların ne yaşadığını daha iyi görebilme ve toplumsal huzur ve barışın daha iyi sağlanabilmesi adına, özellikle diğer illerimizden çocukların o bölgelere, bilhassa terör bölgesinde bulunan illere götürülüp oralarda gezmesi ve orada yaşayan çocuklarımız ve vatandaşlarımızın bulunduğu koşulları görmesi bana göre daha da etkili olacaktır ve bu şekilde de bir çalışma yapılırsa etkili olacağını ifade etmek istiyorum.

AFAD Başkanlığının, hâlen, 13 Kasım 2018 itibarıyla, 11.528 adet afet ve acil durum toplanma alanı belirlemiş olduğunu ifade ettiniz. Son yıllarda, özellikle İstanbul olmak üzere, daha önce tespiti yapılan alanların ne kadarında inşaat ve rezidans yapıldığı konusunda da sizlerden bir bilgi talep ediyorum.

Sayın Bakan, son yıllarda kaymakamlığa alınanların mezun oldukları üniversitelerin ve bölümlerinin neler olduğu konusunda da bilgi talebinde bulunuyorum.

Ayrıca, şunu ifade edeyim: Seçim dönemlerinde -biraz önce de ifade edildi- özellikle valiler ama sayısal anlamda daha fazla olduğu için daha çok göze batan kaymakamlar, maalesef, ilçe başkanları gibi siyaseten çalışma göstermekte. Şimdi, köy muhtarlarıyla yaptıkları toplantılarda, seçim sonrasında “Getirecek olduğunuz oy durumuna göre benden hizmet bekleyin.” diyebilen kaymakamlar olduğuna dair ciddi duyular var, bu hususun önüne geçmek de sizin görevinizdir Sayın Bakanım.

Sayın Bekaroğlu, biraz önce ifade etti. Cumhuriyet Halk Partili il başkanlarının şehit cenazelerine katılmasının önlenmesi adına yapmış olduğunuz söylemi doğru görmediğimi ben de ifade etmek istiyorum. Bu, toplumsal barış ve huzura gerçekten ciddi bir darbedir diye ifade etmek istiyorum. Çünkü şehitler hepimizin şehididir. Biz de bu konuda ciddi hassasiyet göstermekteyiz.

Antalya’da yaşanan bir dramdan bahsetmek istiyorum Sayın Bakan. Antalya’da havaalanında çalışmakta olan 350 güvenlik görevlisi gencimizin, 19/10/2016 tarihinde sadece ve sadece bir sendikaya üye olmak nedeniyle tamamının iş akdi feshedildi. Yani 350 gencimiz, evini geçindiren bu arkadaşlarımız bu tarihten bu yana işsizler. Bunların tek iş akdinin feshedilme gerekçesi, birçoğunun da belki iradesi dışında gerçekleştirilen sendika kaydıydı. Bunlarla ilgili, Antalya Cumhuriyet Savcılığı

tarafından yapılan soruşturmalar neticesinde tamamıyla ilgili takipsizlik kararı verildi ve kesinleşti. Yine bu gençlerle ilgili, açmış oldukları tazminat davalarının da hemen hemen hepsi lehlerine sonuçlandı. Şimdi, özel güvenlik kimlik kartı ve çalışma izinleri iptal edilen bu gençlerin durumlarıyla ilgili bir değerlendirme yapılması ve haklarında en küçük bir suç delili bulunmayan ve takipsizlik kararı verilen bu gençlerin tekrar özel güvenlik kimlik kartlarına kavuşturulmaları ve çalışma izinlerinin yeniden verilmesi gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Bakanım, bu konuda da bir inceleme, bu konuda da gerekli değerlendirme yapılması hususunu yine takdirlerinize sunuyorum.

Bütçenizin ülkemize ve Bakanlığımıza hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Arı.

Sayın Bülbül, buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Bakanımız Demokrat Partinin Genel Başkanıyken Eylül 2008’de Aydın’a gelmişti. Aydın’da il kongresinde “Memleketimin her tarafında ümitsizlik var ve Türkiye gerçeğinde bize oturmak yakışmaz, silkelenmek lazım.” demişti. Şimdi, o zamanki açıklamalarında muhaliflere karşı yani iktidarı eleştirenlere karşı kendisi de “Silkelenmek lazım, oturmak yakışmaz, muhalifçe tavırlar sergilemek lazım.” diye söylemişti. Onun için bakış açısı şu anda muhalif olanlara karşı, şu anda farklı görüşleri ortaya koyanlara karşı, demokraside, Türkiye gerçeklerinde farklı görüşlerini açıklayanlara karşı nasıl davranması gerektiği konusunda Sayın Bakana 2008’deki Demokrat Parti Genel Başkanlığındaki sözlerini hatırlatmak isterim. Bu, çok önemli bizim için. Çünkü Türkiye’nin zor günlerden geçtiğini hepimiz biliyoruz; ekonomik krizin içindeyiz, siyasi krizlerin içindeyiz, demokrasi sorunu var.

Sunuşunuzu izledim Sayın Bakanım. Sunumunuzda güvenliği politikalar tam anlamıyla İçişleri Bakanlığı bütçesi içerisinde ana gövdeyi almış durumda. Tabii, Türkiye’de bir terör olgusu var. Bu terör olgusu karşısında bu güvenliği politikaları ortaya koymak gerekiyor. Ancak bunun yanında da demokrasi, özgürlük ve Anayasa’da bulunan hak ve özgürlüklere de yer açmak gerekiyor. Bu yeri nasıl açabiliriz? Yani bu yeri açarken... İçişleri Bakanlığı bütçesinde uyuşturucu konusunda siz aktif bir çalışma içerisinde bulunduğunuzu belirttiniz ve beyanlarda bulundunuz, çok güzel çalışmalar içerisindeyiz. Özellikle okul dönemindeki, okul önlerindeki tedbirlerin alınması çok önemli. Eğitim önemli yani uyuşturucu konusunda eğitimi nasıl verebiliriz çocuklarımıza, gençlerimize? Bir baba, bir anne evinden çıkarken çocuğuyla ilgili “Acaba uyuşturucu kullanıyor mu, kullanmıyor mu?” endişesine saplanmamalı. Yani bu nedenle en küçük bu konuda dahi eğitime ağırlık verilebilmesi gerektiği kanısındayım. Bu çerçevede demokrasi, özgürlükler, anayasal hak ve güvenceler konusunda da İçişleri Bakanlığı bütçesinde bir şeyler olabilmeli diye düşünüyorum.

Bakınız, Sayın Bakanım, bu beklemler konusunda açıklamalarda bulundunuz. Şimdi aklıma şöyle bir soru geldi: Şimdi, beklemler uygulamasıyla ilgili 2008 yılında “Artık ihtiyacımız kalmadı.” denilerek bu uygulama son buldu. Yani on yıl önce ihtiyaç hissetmediğimiz bir konuda ne için ihtiyaç hissettik? İhtiyaç hissettik. Bu gerekçeler halk tarafından bilinmiyor. Yani bir de şöyle bir algı oluştu: Şimdi, biraz önce sunuşunuzda da belirttiniz, 11.624 beklemler görevde, 10 bin daha personel alma yetkisi aldınız ve bununla birlikte 7.021 daha beklemler de bir ay içinde göreve başlayacak. Her şey güzel ama İstanbul’da göreve başlayan beklemler arkadaşlar konusunda halkta bir algı var. Beşiktaş’ta ve birçok yerde bu beklemler

toplumsal denetim amacıyla mı, yaşam tarzımıza müdahale amacıyla mı göreve getirildiği konusunda halkta bir algı var. Bir örnek vermek istiyorum: Beşiktaş Fulya’da alışveriş yapan bir vatandaşın, bir kadının alışverişten sonra poşetinde içki mi alıp almadığı konusunda bir tartışma yaşanmış. Bu konudan bilginiz var mı, bilmiyorum. Yani bekçilerin görevi tekel bayilerini saat 22.00’den sonra denetlemek midir? Yani bu yaşam tarzına müdahale ya da toplumsal denetim konusunda bir algı oluşmuş durumda. Bu algıyı da yıkmak gerekir diye düşünüyoruz yani yaşam tarzına müdahale açısından da yıkmak gerekiyor.

Diğer taraftan, güvenlikçi politikalar ağırlıkta demiştim. Güvenlikçi politikalar var ama Sayın Bakanım, suç işleme oranlarında büyük artış var. Bakınız, şu anda Türkiye’imizde son on yılda uyuşturucu suçları, kadına yönelik şiddet ve cinsel istismar suçları had safhaya ulaşmış durumda. Güvenlikçi politikalarla birlikte suç işleme oranları aşağıya inmiyor. Ne yapıyoruz? 15 tane cezaevini biz bu yıl sonuna kadar açacağız, 2019’da da 38 cezaevini açacağız, 439 cezaeviyle birlikte Türkiye de cezaevi ağırlığı olgusu içine girecek. Yani suç işleme oranı artıyor. Onun için hak ve özgürlüklere, Anayasa’dan kaynaklanan güvencelere ağırlık vermek gerekiyor, özgürlüğe kapı açmak gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Başkanım, yöremle ilgili bir cümle söyleyeceğim.

BAŞKAN – Kusura bakmayın Sayın Bülbül.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Başkanım, on beş saniye içerisinde bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN - Biliyorsunuz ama yok.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkanım, lütfen izin verin.

BAŞKAN - Üstat, geride, arkada daha 30 milletvekilim var.

Çok teşekkür ediyorum.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Nazilli Polis Yüksekokulu 2012 yılında kapatıldı Sayın Bakanım, altı yıldan beri bu okulun arazisi bomboş. Bu okul yeniden açılacak mı, bu okul hakkında düşünceleriniz nedir?

Sağ olun, teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Tanal, buyurun lütfen.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli Bakanım, Değerli Başkan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, basın mensupları; hepinizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Konu, şu anda, tabii, şahsi bir sorun değil ama Türkiye’nin aslında kanayan bir yarası. 686 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yle Millî Güvenlik Kurulu tarafından ek listede hazırlanan kişiler ihraç edilmiştir. Sizin de geçmişte Demokrat Partisi Genel Başkanıyken Anayasa hukuku açısından brifing aldığımız Profesör Doktor İbrahim Kaboğlu bugün aramızda. Sizin listenizde “terörist” diye adlandırdığınız ve brifing aldığımız öğretim üyesi hocamız şu anda milletvekili olarak sıralarımızda. İbrahim Kaboğlu, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Dalı Başkanı; Paris Sorbonne Üniversitesi öğretim üyesi ve terörist olarak okuldan atılmış durumda, fakülteyle ilişkisi kesilmiş durumda; yurt içinde ve yurt dışında on binlerce hukuk ve siyaset bilimleri öğrencisine ders verdi ve aynı zamanda Türkiye’yi üst düzeyde uluslararası toplantılarda temsil etti; bu çerçevede, doğal afetler ve aynı zamanda insan hakları gibi ülkemizin önemli sorunları hakkında hem forumlarda hem bilimsel projelerde ulusal, uluslararası raporlar düzenlendi; Türkçe ve yabancı dillerde yüzlerce

bilimsel makalesi var, 25 tane kitabı yayınlandı; Fransa'da Fransızca Türk Anayasası hukuku dersi referansı olarak kitabı ele alınmakta. Şimdi, Sayın İbrahim Kaboğlu Hocamızın bugüne kadar Anayasa hukuku dersinde bu kadar referansı oldu Türkiye'ye, bu kadar öğrencisi sınıf geçti ve bu öğrencilerin çoğu belki şu anda sizin Bakanlığınızda çalışıyor, Türkiye'nin üst düzeyinde çoğu kurumda yönetici durumda. Yani bu ülke bir teröristten bugüne kadar ders mi aldı? İnsanları gerçekten kanun hükmünde kararnamele... Evet, hepimiz teröre ve terörizme karşıyız. Çünkü terör bir insanlık düşmanıdır, hukuk devleti düşmanıdır, yaşam hakkının düşmanıdır. Bu anlamda kim bulaşmışsa nereye kadar giderse mutlaka cezalandırılmalıdır, bunda hiçbir şüphemiz yok. Ama bunu yaparken yani gerçekten hayatın olağan akışıyla gerçekleşmeyecek bu tür insanları neden acaba iyice seçmedik, bu kimin iki dudağı arasında terör listesine alındı? Bu terörü sulandırmaktır Değerli Bakanım yani gerçekten bu tür örnekler terörü sulandırmaktır.

Geliyoruz konumuza, aynı zamanda zaten konumuz terör. Şimdi, belediye sınırları içerisinde polisler görevler yapmakta, belediye sınırları dışında askerler görev yapmakta. Güvenlik açısından mevkidaş durumundadırlar. Aynı mevkidaş durumunda bulunan subayların, astsubayların ek göstergeleri 3600'ken aynı görevi yapan polisin ek göstergesi 3000, sizden istirham ediyorum.... Sizin Bakanlığınızda bugüne kadar şu savunmanız vardı: "Arkadaş, bana bağlı değillerdir." diyordunuz. Şu anda artık asker ve polis aynı Bakanlığın çatısı altında -aynı görevi yapan, aynı riski taşıyan- hatta şehir içlerinde polisin riski daha fazla, açık alandaki risk ona göre daha az. Bu anlamda, oy devşirmesi vesairesi değil, insan hakları açısından, onurlu bir ücret açısından, Anayasamızın 10'uncu maddesinde eşitlik açısından buradaki ek göstergenin aynı seviyeye çıkarılmasını istirham ediyorum sizlerden.

Şimdi, burada, aynı şekilde Trafik Kanunu'ndan bahsettiniz. Yasaların eşit anlamda uygulanması lazım Değerli Bakanım. Adalet Teşkilatı Güçlendirme Vakfına bağlı, icra dairelerinde -Ankara, İstanbul'da- en azından 600'er tane minibüs çalışıyor. Minibüsler taktir edersiniz, valilerin vermiş olduğu, verilen liste ve güzergâh doğrultusunda çalışabilir yani ticari taksi gibi gelişigüzel, güzergâhı belli olmadan çalışamaz. Bu işi ya ticari taksilerin yapması gerekiyor veyahut da burada bazı minibüsler güzergâhsız çalışabilir, bazıları güzergâhlı çalışabilir, buradaki sorunu bir an önce halletmek lazım.

Şimdi, aynı şekilde, trafik yoğunluğu tabii en büyük kronik hastalıkların başında geliyor çevre kirliliği açısından, karbonmonoksit açısından. Siz İçişleri Bakanlığı olarak halkın sağlığından, esenliğinden sorumlusunuz Sayın Bakan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Mızraklı, buyurunuz.

ADNAN SELÇUK MIZRAKLI (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bakan yardımcılarını ve İçişleri Bakanlığının sivil ve askerî erkânına teşekkür ediyorum sunumları için de.

Değerli vekiller, İçişleri Bakanlığının bütçesi vesilesiyle hepimizin yaşamlarının içine kadar girmiş olan birçok kavramı burada konuşma fırsatını bulduk. Tabii, burada Kaboğlu Hocam ve diğer hukukçuların yanında bir hukuk devleti tarifi yapmak bana zor gelmekle beraber, evet yani hukuk devletinin olduğu yerlerde kurum, kavram, değer ve ilişkilerinin dışına çıkıldığında ortaya nasıl bir durum çıkar? Yani devletin bir şiddet aygıtına dönüşmesi veya devlet terörü ortaya çıkabilir. Yani dolayısıyla hukuk nizamının zarar görmesi herkes açısından oldukça sorunlu sonuçları olan bir durum.

Şimdi, şunu ifade etmek istiyorum: Biz, dün akşam, sağlıklı ilişkili bir alanda hekimlerin şiddetine dönük olarak getirilen yasayı tartışıyorduk. Orada güvenlik soruşturmaları vardı. Güvenlik soruşturmaları sonucu mesleğe başlatılmamış yüzlerce, binlerce hekim konuştuk. Beraberinde,

kanun hükmünde kararnamele mesleklerinden, kamuda çalışmadan uzaklaştırılmış hekimlerin şeylerini gördük. Şimdi, nasıl bir yöntem kullanıyorsunuz, hangi arşiv bilgilerini kullanıyorsunuz, bu kullandığınız arşiv bilgilerinin içinde hani o sizin o miladınız var 17-25 Aralık diye onun öncesinin arşiv bilgilerini de araya bazen sıkıştırıyor musunuz ve neyin üzerinden bu güvenlik soruşturmaları yapılıyor, hangi aygıtları, hangi uzuvları kullanarak yapıyorsunuz? Beraberinde, ben Diyarbakır Milletvekiliyim, geçen ay ilimizde, ilçe ve il örgütlerimize dönük olarak gece yarısı operasyonları yapıldı. Kapılar kırılarak girildi yani “Bekleyin, kapıyı açıyorum.” deyip koşan insanlara rağmen kapılar kırılarak girildi arkadaşlar. Şimdi, böyle bir durumda oturup düşünmek gerekiyor yani kamu güvenlik aygıtı, onun polisi ve geliyor kapınıza, kapınızı kırarak giriyor, girdikten sonra içeride “Yere yatın...” Yere yatırılanların içinde çocukların da başına silah dayanması söz konusu oluyor. Şimdi, bunlar basına da yansıdı biliyorsunuz. Dolayısıyla hani bunların hukuk devleti ve hukuk nizamı içinde tarifini yapabilmek çok zor.

Berberinde ben sormak istiyorum: İşte, geçen hafta da yine basında mahkeme vesilesiyle tartışıldı, “Dur” ihtarına uymadığı için ateş açılma durumları oluyor. Bugüne kadar “Dur” ihtarına uymadığı için yaşanan ölümlerin içinde yani silahlı ve mukavemet etme kabiliyeti olan kaç tane vardı, beraberinde hiçbir mukavemet kabiliyeti olmayıp da diyelim ki ölen kaç insanımız vardı? Şimdi, bunları, hepsini bir hukuk devleti nizamı dâhilinde konuşmak, tartışmak durumundayız.

Yine, benzeri şekilde, bir önceki dönemde Başbakanlığımızı da yapmış olan Sayın Davutoğlu’nun bir kavramı vardı, Suriye sürecinin çok kısa bir süre sonrasında Emevi Camisi’nde namaz kılmadan bahsediyordu. Ben şimdi sizin raporunuza baktığım zaman “Şimdi ise dünyayı ‘vekâletler savaşı’ olarak tanımlanan yeni bir savaşa... Özellikle Doğu’yu da bu kaos ve karmaşa planlarının içine çekmek, hatta merkezine almak istiyorlar.” gibi bir ifade görüyorum. O zaman bu vekâletler savaşının neresindeydi ülkemiz? Bizim bu konudaki tutumumuz, planlamamız neydi? Sınırlarımızın elek hâline gelip de yüzlerce, binlerce yani şu anda Türkistan bilmem İslami Partisinden tutun da El Kaide uzantılarına kadar olanları düşündüğümüzde nereden geçtiler bunlar? Bunlara karşı da acaba bir göz yumulma durumu oldu mu sorularını sormak istiyorum. Yetmiyor, biz Astana süreciyle beraber, Soçi dedik, Astana dedik, en sonunda geldik İstanbul’da bir süreç vardı İdlib’e ilişkin ve İdlib’de bizim pozisyonumuz kimin vekili veya kimin asili olma durumunda? Bu sorular hakikaten yanıt aramamız gereken sorular.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ADNAN SELÇUK MIZRAKLI (Diyarbakır) – Haber vermeden kesiyorsunuz Başkan.

BAŞKAN – Sistem otomatik kesiyor, ben değil yoksa benim hiçbir suçum, hiçbir dahlim yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Son yirmi saniye kala bir bip yapsa, bir şey yapsa.

BAŞKAN – Tamam, onu da söyleyelim, onu da kuralım, önümüzdeki bütçeye yetiştirelim inşallah.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, cümlesini tamamlar.

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Bakan, değerli bürokratlar; ben de hepinizi selamlıyorum ve teşekkür ediyorum öncelikle.

Sayın Bakanı ve sunumunu takip etmeye çalıştım, takip ederken de yani sonuçta bir siyasal tercih ortaya koydu Sayın Bakan hem temsil ettiği siyasi partinin ve siyasi çizginin bir tercihini ortaya koydu. O tercih de sonuçta güvenliği bir politika ve güvenliğe daha fazla aktarılan bütçe. Bu bir siyasal tercih tabii yani bu sizin siyasal tercihiniz ama isterdim ki temel hak ve özgürlükler konusunda da yani

temel hak ve özgürlüklerin korunması konusunda da iki cümle etseydiniz ama tek bir cümle, temel hak ve özgürlüklerin korunması konusunda bir cümle edilmediği gibi sunumda da sadece işkenceye karşı sıfır toleransla ilgili olarak küçük, dört satırlık bir paragraf vardı. Onun dışında, insan haklarının nasıl korunduğu konusunda sunumunuzda ne herhangi bir şey var... En azından, takip ettiğim kadar göremedim. Ancak şunu biliyoruz ki yani Hükümetiniz döneminde, özellikle sizin döneminizde temel hak ve özgürlüklerin çok yaygın ve sistematik bir şekilde ihlal edildiğini ve insanların temel hak ve özgürlükler konusunda nefes alamaz hâle geldiğini biliyoruz. Bu, sunumunuza yansımada.

Mesela sormak isterim: Acaba geçen yıl kaç personel hakkında kötü muamele ve işkenceden dolayı bir soruşturma başlatıldı mesela? Bu kadar yaygın gözaltı olayı var, bakın, bu kadar yaygın gözaltı olayı var yani binlerce insanın gözaltına alındığı, tutuklandığı bir ortam var ama Türkiye'yle ilgili bütün uluslararası raporlarda ve sivil toplum örgütlerinin raporlarında yer alan işkence ve kötü muamele iddialarıyla ilgili olarak sizin ne yaptığımız konusunda bir iddia yok. Bende sayılar var. Ben, her ay, Parlamentoda yaklaşık yedi yıldır her ay rapor yayınlıyorum bu konudaki sivil toplum örgütlerinin raporlarını esas alarak ama tek bir yalanlama bugüne kadar gelmedi, Bakanlığınızdan da gelmedi, sivil toplum örgütlerinin yaptığı raporlara da gelmedi yani sizin yok saymanız, bu kötü muamele ve işkencenin olmadığı anlamına gelmiyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Dört aydır 200 soru sordunuz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Evet, evet.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU - Hepsine cevap verildi.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Bakan, bitireyim lütfen, benim süremden gidiyor yani sonuç itibarıyla siz o imkâna sahipsiniz ama biz sahip değiliz.

Şunu söyleyeyim: Bakın “işkence” diye yazdığımız soru önergelerimiz bu Hükümet döneminde bize iade ediliyor, onu bile yazamıyoruz. Ceza Kanunu'nda suç olarak tanımlanmış bir iddiayı bile soru önergemize yazamıyoruz yani iade ediliyor bize. En azından ben kendimle ilgili söyleyeyim, bakın, sizin döneminizde bir ülkenin demokratik hukuk devleti olup olmadığının ölçülerinden bir tanesi, Parlamentusunun etrafında insanların kendileriyle ilgili olan yasalar konusunda bir eleştiri yapma ve orayı kullanma haklarıdır. Bakın, geçtiğimiz hafta Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi üyeleri, toplam 15-20 kişi, 5-6 milletvekili, biz bu Parlamentonun önünde yarım saat duramadık, bakın bu Parlamentonun önünde milletvekilleri olarak bile yarım saat duramadık ve son derece nezaketsiz ve kaba bir tutumla karşı karşıya kaldık.

Bakın, dünyanın her demokratik ülkesinde Parlamentonun etrafında görüşülecek yasayla ilgili olarak insanlar görüşlerini ortaya koyarlar ama sizin bu etrafta... “Gidin binanızda yapın.” deniliyor. Kamuoyu nasıl oluşturulur? Anayasa'daki ifade özgürlüğü, en temel hak olan toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı nerede kullanılır? Evde mi kullanacağız, salonda mı kullanacağız yoksa kamuoyunu etkileyecek bu mekânlarda mı kullanacağız ve size nasip oldu. Bakın, bu da kötü bir şey, bu bakımdan tarihe geçtiniz, iyi bir şey değil.

Yedi yüz hafta Cumartesi Anneleri sonuçta barışçıl bir toplantı yapıyorlar. Bugüne kadar onlarla ilgili olarak açılmış bir soruşturma yok, bir dava yok, bir mahkûmiyet kararı yok. Bütün dünyanın bildiği en uzun edimli, sivil, barışçıl bir adalet arayışı. Aynı zamanda bitmeyen bir yas ve taziye, aynı zamanda. Sizin döneminizde bu tarihe geçti sonuçta. Bunlar doğru şeyler değil.

Bakın, insanların nefes alma borularını tıkamayın ama bu, bu dönem, her bakımdan söylüyorum, ifade özgürlüğü, yaşam hakkı, işkence yasağı, ifade özgürlüğü... İnsanlar artık sosyal medyada bir şey yazamıyorlar. 5 bin kişinin sadece geçen yıl itibarıyla hakkında işlem yapılmış. Çoğu eleştiri veya ağır eleştiri, hakaret ve sövme değil, bakın, eleştiri ve ağır eleştiri.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bütün kriterlerini aleyhe kullanıyorsunuz ve dolayısıyla bugün bulunduğumuz bu ortama hukuk devleti, Anayasa'yla tamamlanmış bir hukuk devleti deme imkânı yok. Maalesef bu da size nasip oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Tarih bizi de yazacak, sizi de yazacak.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tanrıkulu.

Sayın Özgüneş...

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Teşekkürler.

Herkesi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, öncelikle kadın arkadaşların şahsında şunu söylemek istiyorum: Kadınların azlığından söz edildi. Beş bin yıllık erkek egemen devlet sistemi Sümer'den bugüne kadar erkek zihniyetiyle yönetiliyor. Kadının adaleti, kadının ruhu, kadının sevgisi olmadığı için bu -dünya istatistikleri olarak söylüyorum- beş bin yıllık sürenin yüzde 75'i savaşa geçmiş. İşte kadının hâkimiyetinin toplumda olmadığı, özgür olmadığı bir sistem böyle savaş üretir.

Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, görüyoruz, birçok arkadaş insandan önce, doğadan önce devleti kutsuyor. Hobbes diyor ki “Devlet, demokratik, özgürlükçü, adaletli, eşitlikçi, hukuka dayalı, herkesi kapsayan bir yapıya dönüşmemişse dünyanın en büyük canavarıdır.” Bugün Türkiye’de olmayan bu temel özelliklerdir. Doksan yıldır darbe üretiyor, güvenlikçi politikalar üretiyor, olağanüstü hâller üretiyor, idamlar, öldürmeler vesaire. Dolayısıyla mesele güvenlik meselesi değildir. Bir zihniyet devrimiyle bizim demokratik, özgürlükçü, eşitlikçi, adaletli paylaşım ihtiyacımız var, bütün halkların, bütün inançların özgürlüğüne ihtiyacımız var, kadın erkek eşitliğine ihtiyacımız var.

Şimdi Bakanın raporunu okuduk. Şu kadar Heron, şu kadar duvar, şu kadar tel örgü, şu kadar kamera, şu kadar bekçi, şu kadar korucu, bu kadar polis. Peki, sonuç ne? Şimdi burada bir rakam veriyor, diyor ki: “110 bin operasyon yaptık bir yılda, 110 bin.” Peki, sayıyı övünerek söylüyor aynı zamanda “1.610 muhalifi öldürdük.” diyor. Peki, sayalım, 110 bin operasyonda eğer 1.600 kişiyi etkisiz hâle getiriyor...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Terörist, terörist!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Muhalif falan değil. O dille konuşmayın.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) - Siz artık nasıl konuşursanız o sizi ilgilendirir, ben kendi adıma konuşuyorum.

Şimdi, siz her bir insanı öldürmek için 68 operasyon yapıyorsunuz, bunu başarı olarak gösteriyorsunuz. Heronlarla, uçaklarla, tanklarla... Biraz önce iktidar milletvekili “1,5 trilyon dolar harcadık.” dedi. Peki, sonuç ne? Kırk yıldır aynı noktadayız. Mesele Kürt meselesidir, mesele diğer azınlıkların meselesinin çözülmesidir. Bir hükümet eğer bu sorunları çözebilirse demokratik bir tarzda... Hani derler ya, hayvanlar koklaşa koklaşa, insanlar anlaşı anlaşı çözerler bu meseleyi. Mesele...

Bakın “1985’ten 2009’a kadar 123.500 korucu almışız.” diyor. “Aynı süre içerisinde 38.500’e yakın korucu suç işlediği için görevden atılmış.” diyor. Şimdi, siz, toplumu koruyacak insanları eğer eğitime tabi tutmazsanız, hukuk içinde davranmasını bilmezse işte suç makinesine dönüşüyor, 3 kişiden 1’i suç işliyor. Ne anladık biz bundan? Toplumunu koruyacak insan suç unsuruna dönüşüyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, doğruyu koyamazsak ortaya... Kürt meselesi İran’da var, Suriye’de var, Irak’ta var, Türkiye’de var; Osmanlı döneminde de vardı, Cumhuriyet Dönemi’nde vardı, bugün de vardır. Bunu çözemsek... Bakınız, Bakan ne dedi: Orta Doğu’da ülkeler değişiyor, çatışmalar var. Emperyalistler müdahale etmişler, bu ülkelerin çoğunu bölecekler, değiştirecekler; ekonomik olarak baskı altında, siyasi anlamda, askerî anlamda.

Şimdi, Kürtler, Türkler tarihte Malazgirt’te birlik oldular, Diyojen’i yok ettiler, Haçlı Seferlerinde birlik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) - Cumhuriyet Dönemi’nde Türkiye kuruldu.

BAŞKAN – Evet, Sayın Fikret Şahin burada mı?

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Eğer ittifak sağlanırsa Orta Doğu’nun ilk laik, demokratik ülkesi olur.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu? Yok

Sayın Bayraktutan, buyurun.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Onun dışında, şu kadar para harcadık, bu kadar asker, bu kadar duvar sorunu çözmez.

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan, buyurun.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce Mahmut Tanal da bahsetti Sayın Bakan, 3600 ile alakalı olarak polis memurlarının bir talebi var. Konuşmanızın en başında hem şehitlerle alakalı hem gazilerle alakalı çok güzel şeyler söylediniz; bunlara katılmamak elde değil ama...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, bu yanlış oldu.

BAŞKAN – Bunun şeyi yok.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sayın Başkan, bu yanlış oldu.

BAŞKAN – Sayın Bakan....

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – “Muhafifler öldürüldü.” lafının tutanaklardan çıkması lazım; bu yanlış oldu.

BAŞKAN – Bir dakika...

Sayın Bakan, Komisyonunda tutanaklardan çıkarmaya ilişkin bir düzenleme yok.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Veya şerh düşülmesi lazım. Ben bu lafı kabul ediyor değilim.

BAŞKAN – Onu konuşarak düşeriz o şerhi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Niye? Türkiye Büyük Millet Meclisinin milletvekili terörle yapılan bir mücadelede “Muhafifler öldürüldü.” diye bir ifade kullanamaz. Öyle bir şey söz konusu değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O sizin takdiriniz değil. Yasama organında değilsiniz, yürütmesiniz. Burası takdir eder onu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Türkiye Cumhuriyeti’nin Bakanı, İçişleri Bakanımız...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yok ki böyle bir şey.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Burası takdir eder onu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Ne demek yani?

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ne demek yani?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O yürütme artık; siz dediniz “ayrıldı” diye.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam, biz de milletvekiliyiz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O yürütme artık; siz dediniz “ayrıldı” diye.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı Türkiye’nin haklarını korumak zorunda, hukukunu korumak zorunda ve vekil olmasına da gerek yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, siz talep edin, siz talep edin; orası edemez.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Muhafifler” ne demek? Böyle bir şey olabilir mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Tutanaklardan çıkarın.” diyemez.

BAŞKAN – Bunu kayıt olarak düşürürsünüz, tutanaklardan çıkmıyor.

Sayın Bayraktutan, buyurun.

Yeniden başlattım, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Tutanaklardan çıkarın” diyemez.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ne demek “muhalifler?” Öyle bir şey söylenebilir mi?

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Talimat veremez.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yasamaya talimat verebilir mi yürütme?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Talimat vermiyor, uyarıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Talimat veriyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı...

BAŞKAN – Arkadaşlar, talimat falan değil. Herkes tabii ki talebini ortaya koyar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hassasiyetini ortaya koyuyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bize “Muhafifleri öldürdünüz.” diyemezsiniz. Hadi oradan!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz sizi dinledik, biz sizi dinledik, siz de dinleyin.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Muhafifleri öldürdünüz, sivilleri öldürdünüz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz sizi dinledik.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Terör örgütünün sözcülüğünü yapmayın burada. (Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan, buyurun.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Bodrumların altındakileri kim öldürdü? Niye bunları görmüyorsunuz?

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Taybet ana gibi muhalifi öldürdünüz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Parmak sallama! Parmak sallama oradan!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – İstedığimi sallarım.

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sallarım; ben yasamayım, sallarım. Tehdit mi ediyorsun beni?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Parmak sallama!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Tehdit mi ediyorsun beni?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bana karşı parmak sallama!

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Tehdit mi ediyorsun beni? Tehdit mi ediyorsun beni?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sen mi tehdit ediyorsun ya! Niye parmak sallıyorsun?

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – O burayı tehdit ediyor; edemez. Tehdit edemez beni!

BAŞKAN – Sayın Günay...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Tehdit edemez beni.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Günay...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Tehdit edemezsiniz ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar... (gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Niye araya giriyorsunuz? Ben onunla konuşuyorum, niye araya giriyorsunuz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ne demek yani “Niye araya giriyorsunuz?”

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Tehdit ediyor beni ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Siz niye giriyorsunuz araya? Siz niye giriyorsunuz?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Siz tehdit ediyorsunuz. Sizin işiniz o, tehdit etmek. Tehdit etmek sizin işiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz kimsiniz oradan böyle müdahale ediyorsunuz ya! Ne oluyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Beştaş, kendi arkadaşlarınıza doğru dönün bence.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz de araya dönün!

BAŞKAN – Ben Başkanım; ben hepinize dönmek zorundayım. Ben herkese dönmek zorundayım.

Evet, Sayın Bayraktutan...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmanın başında, biraz önce Mahmut Tanal da dile getirdi özellikle polis memurlarıyla alakalı, bu 3600 ek göstergeyle alakalı herhangi bir gelişme olmadı.

Biraz önce Sayın Bakanın yaptığı konuşmanın en başında hem şehitlerle alakalı hem gazilerle alakalı yaptığı değerlendirmeye hiçbir diyeceğimiz yok; ona katılıyoruz ama bu ülkede maaşla alakalı iyileştirme yapabilmek için ille de şehit cenazelerinde al bayraklı tabutların önünde hamaset yapmaya gerek yok. Sağ olanların durumlarıyla alakalı da mutlaka bir iyileştirme yapılması gerekiyor.

Sayın Bakan, bu konuda Cumhurbaşkanı, Genel Başkan biliyorsunuz seçimlerden önce bir vaatte bulundu; polis memurları bu konuda sizin ağzınızdan güzel bir haber duymak istiyor, bugün bu Komisyonunda güzel bir haber duymak istiyor. Bakın, dışarıda polis memurları var. 3600'le alakalı bu belirsizliği ortadan kaldırmanız gerekiyor. Yeni dönemle alakalı benim vermiş olduğum ilk kanun teklifi bu ama ne yazık ki bugüne kadar bu ilk 100 günlük acil eylem planı içerisinde de buna ilişkin bir gelişme olmadı. Bu konuda sanıyorum ki cevap verirken inşallah güzel bir açıklama yaparsınız diye umuyorum Sayın Bakanım.

Şimdi, gelinen noktada buna ilişkin bir kanun teklifim de var. Biraz önce yapmış olduğunuz bütçe sunumunda “Terörle Mücadelede İdari Tedbirler” başlığı altında bazı belediyelerin terör örgütlerinin kontrolüne girmesiyle alakalı, görevden alınan belediye başkanlarıyla alakalı bir tablo verdiniz bize. Bu tabloda “10 il, 69 ilçe, 22 belde belediye başkanının 94’ü bölücü terör, 7’si ise FETÖ olmak üzere toplam 101 belediye başkanı.” dediniz. Sayın Bakan, burada, ağlayarak istifa ettirilen belediye başkanları hangi sınıfa giriyor; merak ediyorum. Yani, dediler ya “Eğer istifa etmezseniz sizi görevden alırız.” denilen belediye başkanları hangi terör örgütüyle iltisaklıdır? Bu konuda bize bir bilgi verirsiniz diye umuyorum Sayın Bakan.

Biraz önce konuşmanızda şöyle söylediniz; dediniz ki: “Pülümür Vadisi’nde ay yıldızlı bayrak dalgalanmaktadır.” Tabii, bu bizi mutlu ediyor. Yani bir ülkenin İçişleri Bakanının kendi toprakları içerisinde ay yıldızlı bayrağın dalgalanmasından mutlu olması bizi de mutlu ediyor ama başka bir şey daha var Sayın Bakan, bir de olayın öbür tablosu var.

Bakın, 2016 yılında benim seçim bölgemde PKK’nın terör saldırısına uğradık, Genel Başkan ile beraber aynı aracın içerisindeydik ve Artvin’de hiç adı anılmayan, PKK’nın adı olmayan, yani görsek, duysak olmayacağımız bir yerde Artvin’in bir ilçesinden bir ilçesine kara yoluyla gidemedik Sayın Bakan, helikopterle gittik. Bize güvenlik güçleri bu gücü vermediler; burada olanlar gayet iyi bilir, ayrıntıya girmiyorum. Bakın, Artvin’de bir ilçeden bir ilçeye kara yoluyla gidemedik, havadan gittik. Bunu on yıl evvel başka bir yerde deseydiniz gülerlerdi böyle bir tabloya. Siz Tunceli’de ay yıldızlı bayrağın dalgalanmasını savunuyorsunuz, tabii ki doğrudur ama bir yandan da Artvin’de böyle bir olay yaşadık.

Sayın Bakan, daha sonra basına intikal ettiği kadarıyla o eyleme katılanlardan bir bölümünün etkisiz hâle getirildiğine ilişkin bilgiler verildi bize. Bu konuda bize net, yalın, açık bir şekilde, bize yapılan saldırının -ki bunun PKK tarafından yapıldığını biliyoruz- hangi terör örgütü tarafından ve kaç kişinin etkisiz hâle getirildiğini, bunun sorumlularının kim olduğunu bize açık ve yalın bir şekilde ifade ederseniz çok seviniriz.

Bir de ilginç bir gelişme daha var. Bunu siz Artvin'e geldiğiniz zaman, o zaman iyi hatırlıyorum Yeşil Artvin Derneğini ziyaret ettiniz ve Cerattepe mücadelesiyle alakalı olarak Yeşil Artvin Derneği yöneticilerine benim de olduğum ortamda aynen şöyle dediniz: “Vatan savunması yapıyorsunuz, sizleri tebrik ediyorum.” dediniz, aynen böyle dediniz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Hayır, hayır.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Bakan, ben getiririm belgeleri; size sunacağım. Size getireceğim belgeleri hem de kameralı görüntü kayıtlarını getireceğim size.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yok.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Neyse; siz “yok” diyebilirsiniz, ben size getireceğim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bilmediğim bir meseleyi bana orada anlatırsınız.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Şimdi, Sayın Bakan, ilginç bir olay var: Cerattepe’de...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Artvin’le ilgili hiç bilmediğim bir mesele.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Bakan, tabii, olabilir.

Ben size şunu anlatayım. Şu anda Cerattepe’de maden çıkartılan yerde –Jandarma Genel Komutanımız da burada- maden şirketinin görevlilerinin nöbet tutması gereken yerde jandarma görevlileri nöbet tutuyorlar. Bakın, dikkat edin, bu iş adamı da çok özel bir iş adamı. Yani halka ilgisi olan iş adamının nöbet tutturması gereken yerde özel güvenlik görevlileri değil jandarma görevlileri nöbet tutuyorlar jandarma konteynerlerinin içerisinde özel güvenlik görevlileriyle beraber. Sanıyorum Jandarma Genel Komutanımız bu konuda duyarlılık gösterir. Sayın Bakan, bunların üç öğün yemeklerini yani Mustafa Kemal’in askerlerinin üç öğün iâşesini o iş adamının şirketinden karşılıyorlar; sabah, öğlen, akşam yemeklerini Cerattepe’de maden çıkartan şirket karşılıyor. Bundan hiç rahatsız değil misiniz? Ben Mustafa Kemal’in askerlerinin o iş adamının karavanasından yemek yemesinden yöre milletvekili olarak rahatsızım. Siz rahatsız mısınız değil misiniz onu merak ediyorum Sayın Bakan. Bu utanç hepimize yeter diye düşünüyorum.

Sürem kalmadı, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Cora...

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, kıymetli milletvekillerimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum. İçişleri Bakanlığımızın bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Tabii, İçişleri Bakanlığı vatanımızın müdafaası, milletimizin huzur ve güvenliği yönünden çok önemli bir işlev üstlenmektedir. Bu düşünceyle, ülkemizin kuruluşundan bugüne kadar vatan müdafaası hususunda görev yaparken, vazifesini icra ederken hayatını kaybeden tüm şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi minnetle anıyoruz.

Sayın Bakanımızın bütçe sunumu oldukça ayrıntılı; konuları ayrıntılı olarak ele alan, rakamlarla bizleri aydınlatan, yeni uygulamalarıyla topluma güven veren ve toplumu rahatlatan, yenilikçi bir yaklaşımla milletimizin işini kolaylaştıran ve bizlere de istatistiksel bilgiler sunan kapsamlı bir sunum oldu.

Sayın Bakanım sunumunda coğrafyamızda yaşanan gerilime dayalı gelişmelerin iç güvenliğimizi tehdit eden unsurlarla iç içe olduğunu, bunların birbirinden bağımsız olmadığını çok yalın bir ifadeyle dile getirmiştir.

Değerli arkadaşlar, güvenlik dengelerinin çok hızlı değiştiği bir dönem ve zaman dilimi içerisindeyiz. Orta Doğu coğrafyasının dört bir yanında oluşturulmaya çalışılan terör ve şiddet dalgasıyla her geçen gün karşı karşıya kalmaktayız. Türkiye bu manada tehditlerin ve tehlikelerin tabiri caizse kesişme noktasındadır.

Sayın Bakanım, sizin de ifade ettiğiniz gibi, bölgesel terörün esasında mağduru konumundayız. Ülkemiz bu tehdit-güvenlik dengesi karşısında kâh kendisine doğrudan yöneltilen şiddet kâh kitlesel göç hareketleri nedeniyle ciddi derecede meşgul edilmiştir. Türkiye, geçmişte e-muhıra, Gezi olayları, 17-25 Aralık emniyet, yargı darbe girişimi, hendek, barikat terör eylemleri, 15 Temmuz hain FETÖ darbe girişimi ve ekonomik saldırılar ile son zamanlardaki ekonomik saldırılar ile sürekli olarak tahakküm altına alınmaya çalışılan, direnci sürekli test edilen bir mücadele içerisindeyiz. Türkiye FETÖ, DAES, PKK, PYD, YPG, DHKP-C gibi yasa dışı örgütler ile güvenlik ve savunma teknolojisini sürekli bir yenileyen bir anlayışla ve tüm yerli ve millî unsurlarıyla çok titiz bir biçimde eş zamanlı bir mücadele içerisindeyiz.

Sayın Bakanım, öncelikle, görev yaptığımız dönemde terörle etkin, kararlı ve caydırıcı mücadele yönteminiz düşmana korku, dostta güven vermektedir. İnançınızla ülkemizin bu meselesini büyük bir dert edinmekte, gece gündüz, yaz kış, yağmur fırtına demeden Mehmetçik'in, Özel Harekâtın, terörle mücadele eden tüm güvenlik mensuplarımızın yanında yer alarak onlara büyük bir cesaret vermektedir. Savunma değil taarruz modeliyle tehlikeyi kaynağında bertaraf edip terörün köküne kibrit suyu döktünüz. Bu süreçte hiçbir terör örgütü ve suç örgütüne alan bırakılmamıştır. Her birine karşı güvenlik güçlerimiz destansı ve kahramansı bir mücadele ortaya koymuştur. Terör örgütlerine karşı geçen yıla göre 2 kat daha fazla operasyon yapılmıştır. Örgüte katılım son otuz yılın en düşük oranını görmüştür. Tabii ki bu da kararlı bir duruşu ifade ediyor. İnşallah da kısa bir sürede milletimizin başına bela olan bu illetten kurtulacağız. Türkiye, her ne şartlar altında olursa olsun terörü yenecektir; iç ve dış güvenliği sağlamaya, huzur içerisinde yaşamaya, büyümeye, gelişmeye ve kalkınmaya devam edecektir. Sınırlarımızda aldığımız fizikî ve teknik tedbirlerle ülkemiz kısa bir süre içerisinde güvenli bir koridora dönüşecektir.

Değerli arkadaşlar, unutmayalım ki güvenlikte istikrar sosyal istikrarı, sosyal istikrar ekonomik istikrarı, ekonomideki istikrar da siyasi istikrarı beraberinde getirmektedir. Bunu birçok ilimizde alınan tedbirler ile teröre lojistik destek sağlayan belediyelere kayyum atanmasının ardından yapılan hizmetlerden de çok rahat bir şekilde anlamaktayız. Esnafımız rahat bir nefes aldı, aileler çocuklarıyla artık şehirlerde, parklarda özgürce gezebilmektedir, doğuda iklim değişmiştir, ezberler bozulmuştur; halk tüm gerçekleri görmüştür. Büyük bir başarı hikâyesi yazılmakta, örnek bir model oluşmaktadır.

Sayın Bakanım, yine kent güvenliğine yönelik çok önemli adımlar atıldı. Kurumlar Arası Koordinasyon ve Kent Yönetim Sistemi ile uyum ve entegrasyon sağlanmıştır. Uyuşturucu, düzensiz göç, insan kaçakçılığı, yasa dışı suç örgütleri ve mal varlığına karşı işlenen suçlarda geçtiğimiz yıl içerisinde ve bu yıl içerisinde önemli operasyonlar yapıldı. Suç oranlarında önceki yıllara nazaran büyük bir azalma söz konusudur.

Trafik güvenliğine ilişkin alınan tedbirler sadece farkındalık oluşturulamakta aynı zamanda uyarıcı ve bilgilendirici özellikler taşımaktadır.

Geçenlerde İLYAS uygulamasını inceledim. İLYAS uygulaması kamuda şeffaflığı esas almıştır; her proje, her yatırım anlık olarak takip edilmektedir. Açık Kapı Projesi, eskilerin ifadesiyle, devletin ceberut yüzü yerine şefkat kapısı, devletin güler yüzü olmuştur.

Sayın Bakanım, toplumun güvenliği, insanımızın huzuru ve mutluluğu için yapmış olduğunuz çalışmalardan dolayı sizlere ve ekibinize şükranlarımızı sunuyor, Bakanlığınızın 2019 yılı bütçesinin hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Cora, teşekkür ediyorum.

Sayın Osmanağaoğlu...

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, Kıymetli Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri ve çok kıymetli bürokratlar; sözlerimin başında vatanımızın ve milletimizin bütünlüğü için gözünü kırpmadan canını veren şehitlerimizi rahmet, minnetle anıyorum. Yine, aziz vatan topraklarını korumak için canını ortaya koyan gazilerimize selamlarımı ve saygılarımı sunuyorum. Ömürlerinin geri kalan kısmında huzurlu ve mutlu bir hayat diliyorum.

Terörle mücadele konusunda göstermiş olduğunuz kararlı çalışmalardan dolayı Sayın İçişleri Bakanım ve Bakanlık çalışanlarına, valilerimize, kaymakamlarımıza ve bütün güvenlik güçlerimize ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Terörle mücadele konusundaki kararlılığın son terörist bertaraf edilinceye kadar devam etmesi gerektiğine inanıyoruz. Güvenlik güçlerimiz ve İçişleri Bakanlığımız arkasına bakmadan yoluna devam etsin, büyük Türk milleti ve Milliyetçi Hareket Partisi sonuna kadar onlarla beraberdir.

Ülkemiz, tarihinde hiç karşılaşmadığı kadar ağır bir baskı altındadır. Bir yanda FETÖ, PYD, PKK, DHKP-C, DEAŞ, PYD, YPG gibi eli kanlı terör örgütlerinin hedefindeyken, diğer yandan da bu terör örgütlerine açıkça yardım ve yataklık yapmaktan çekinmeyen küresel güçler vardır. Belirtmem gerekir ki, tüm bu terör örgütleri ve türevleri hedef birlikteliklerini aynı eylem birlikteliğine dönüştürmüşlerdir. Bu eylem birlikteliği ciddi bir durumdur. ABD'nin başını çektiği bazı ülkelerin, içinde bulunduğumuz coğrafyada ve komşu ülkelerdeki hassas dengeleri bozacak yaklaşımları maalesef aranan huzuru biraz daha uzlaşmaz yapmakta, istikrarsızlığı derinleştirmektedir. Unutulmamalıdır ki, devletimiz, 15 Temmuz 2016 tarihinde, ihaneti kendisine meslek edinmiş, satılmışların gerçekleştirdiği FETÖ'cü hain bir darbe girişimiyle karşı karşıya kalmıştır. Bu ihanet girişimini sadece bir darbe girişimi olarak görmediğimizi, aynı zamanda bir işgal girişimi olarak gördüğümüzü ifade etmek isterim.

Milliyetçi Hareket Partisi ve lideri Sayın Devlet Bahçeli'nin, 15 Temmuz FETÖ'cü işgal girişiminin başladığı ilk andan itibaren gösterdiği milli duruş, sergilemiş olduğu net tavır bugün de karşılıksız ve ilk günkü hassasiyetle devam etmektedir. Bu duruş ve tavır, terörle mücadelenin bütün safhaları için geçerliliğini korumaktadır. Çünkü bu melun örgüt ve benzerleriyle mücadele konusunda hem sorumluluğumuz hem de zorunluluğumuz olduğu düşüncesini taşıyoruz. Hâlihazırda, özellikle FETÖ'yle mücadelenin bitmediği, mücadelede herhangi bir zafiyetin gösterilmemesi gerektiği ortadadır. Zira, özellikle devlet kademelerindeki yapılanmaların ne denli tehlikeli boyutlara ulaştığı olduğunu hepimiz gördük.

Tabii, burada unutulmaması gereken bir diğer husus ise, bu darbe girişiminin herhangi bir şahsa karşı yapılmadığı, bu darbe girişiminin Türkiye Cumhuriyeti devletine karşı yapıldığıdır. Dolayısıyla, devletin kılcallarına kadar giren, güvenlik ve istihbarat teşkilatımızın hafızasına hâkim olan terör örgütü üyelerinin ortaya çıkardığı tahrifatın bir iki yıl içinde ortadan kaldırılamayacağı aşikârdır.

Diğer yandan, devlet olarak paralel yapılanmalara karşı sürekli bir refleks geliştirmemiz gerekmektedir. Biraz önce değindiğim gibi, sadece FETÖ terör örgütü tehlikesi yoktur. Bu konuda özellikle istihbarat mensuplarımıza herkesten daha çok iş düşmektedir.

Terörün finansmanı konusunda kapsamlı çalışmalar yapılması gerekmektedir. Güvenlik güçlerimizin ve istihbarat teşkilatımızın koordineli bir şekilde yapacağı çalışmalar terörün finans kaynaklarının kurutulması amacıyla çok önemli operasyonlar yapılmaktadır. Bu vesileyle, teşekkür etmek isterim. Ancak hatırlatmak babından söylüyorum: Kaçakçılık terörün finans kaynaklarının başında gelse de terörün finansmanı konusunda farklı bir bakış açısını da dâhil etmek istiyorum. Malumunuz üzere, FETÖ 15 Temmuz 2016'ya kadar Türkiye'den yurt dışına para akışını sağlamaktaydı. Ancak bu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Osmanağaoğlu, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Serter, buyurun.

BEDRİ SERTER (İzmir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakan, öncelikle sunumunuz ve verdiğiniz bilgiler için teşekkür ederiz. Türkiye'nin tekelleşen rejimine sürüklenmesiyle beraber, parlamenter sistemin ve kurumların içinin boşaltılmaya çalışıldığı görülmekte. Bu nedenle, bakanlıkların iç işleyişi, sistemlerinin de Türkiye Cumhuriyeti devletine yakışır hâlde olup olmadığının sorgulanması gerektiği açık. Ayrıca, 15 Temmuz 2016'da yaşanan darbe girişimi sonrası en büyük temizliğin yapıldığı kurumlardan birinin de Bakanlığınız olduğu verdiğiniz rakamlarla anlaşılabilir. Bakanlığınızdan ihraç edilenlerin sayısının 43 binin üzerinde olduğunu, 5 binin üzerinde kişinin de uzaklaştırıldığını söylediniz. Ülkenin iç işleri kimlere emanet edilmekte, merak etmekteyim.

Sunumunuzda, bugün ülkemizde çeşitli statülerde 4,7 milyon yabancı bulunduğunu belirttiniz. Bu rakam Türkiye nüfusunun yüzde 5'inden bile fazla. Bu da bana gelecekte çok boyutlu, büyük problemlerle karşılaşabileceğimiz kaygısını yaşatmakta. Çok merak ediyorum, sizler bu kaygıları ne şekilde yaşıyorsunuz. Hepimizin farklı yaşlarda çocukları var ve çocuklarımızın bir gün yetişkin oldukları da, bugün “göçmen” dediğimiz bu kişilerle karşılaştıklarında başta sosyal ve kültürel anlamda ciddi problemler yaşayabileceklerini bugünden görmekteyim. Bunun için de sadece güvenlik temelli değil, insani boyutlu olan acil önlemler alınmasını partim adına da talep etmekteyim.

Bir sahil şehri İzmir'in vekili olarak bugün sunumunuzda duyduğum bazı detaylara dikkat çekmek istiyorum. Sahil Güvenlik Komutanlığının sahil gözetleme radar sisteminin güvenlik yapısını yüzde 90 oranında tamamladığınızı söylediniz. Oysaki daha çok yeni bir örnek yaşadık. 10 Ekim tarihinde İzmir'in Karaburun ilçesi açıklarında batan ve 9 kişinin öldüğü, 25 kişinin kaybolduğu kaçak göçmenleri taşıyan tekne faciasından, o tekneden çıkıp yirmi sekiz saat sonra suda yüzerken bulunan 30 yaşındaki bir Iraklı kadın sayesinde haberdar olduk. Bunu hatırlatmak istiyorum.

Yine bir İzmir Milletvekili olarak, söylemeliyim ki, size bağlı Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığının sorumlulukları alanına giren kara sularımızda ve kara yollarımızda kaçak göçmenlerin gündem olduğu olaylar dur durak bilmiyor ve bu durum sadece İzmir özelinde değil, Ege Bölgesi'nde ve vahim tablolarla ortaya çıkıyor. Her ne kadar siz bugün insan tacirlerine dair birtakım rakamlar vermiş olsanız bile kaçak göçmenleri kendine çıkar kapısı yapan çetelerin çoğaldığını da biliyoruz. Yine siz bugün gözaltına alınan bu organizatörlerin 4.913'ünden 1.165'inin tutuklandığını söylediniz. Bu rakamlar bile bu insan tacirlerine dair etkin önlemler almadığımızı bize anlatıyor. Bu konuda kurumlarınızın sahadaki görevlilerini de daha duyarlı olmaya davet etmekteyim.

Yine sizin verdiğiniz bilgilere göre, Fırat Kalkanı ve Zeytinalı Operasyonları sonrası 280 bine yakın düzensiz göçmen ülkesine geri dönmüş, ancak 23 bini denizlerde olmak üzere, 234 bin de fazla düzensiz göçmen de kolluk kuvvetlerimiz tarafından yakalanmış. Ülkesine dönenler kadar, ülkemiz üzerinden kaçmaya çalışan düzensiz göçmenler olması göç sorununun istenildiği noktada çözüme ulaşmadığını göstermekte.

Bunun yanı sıra, kara yollarını kullanarak ülkemizin içinde herhangi bir güvenlik tedbiri olmadan gezen ve düzensiz göçmenleri taşıyan kamyonlar kaza yapmaya devam ediyor. Bu da çok yeni bir örnek. Bir ay önce, İzmir'in Menderes ilçesinde, kaçak göçmenleri taşıyan bir kamyonet devrildi. Maalesef bu faciada 22 düzensiz göçmen hayatını kaybetti. Ben de olay yerine gittiğimde feci bir tabloyla karşılaştım. Üstelik bu kaçak ve düzensiz göçmenlerin büyük bir kısmı kadın ve çocuklardan oluşmakta. Bu da olayın boyutlarının insani, sosyal, ekonomik ve kültürel pek çok yanının olduğunu ortaya koymaktadır. Bu olayın bir başka çok yönlü boyutu ise güvenlik sorunu. Ben bir milletvekiliyim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ SERTER (İzmir) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Serter, ben de size teşekkür ediyorum.

Sayın Çelik, buyurun.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İçişleri Bakanlığının çok değerli mensupları, Sayın Bakanım; konuşmama başlamadan önce hepinize saygılar sunuyorum.

Ben de diğer konuşmacılar gibi, Bakanlığımız bünyesinde; Jandarma Genel Komutanlığımızın, Sahil Güvenliğinin, Emniyet Genel Müdürlüğümüzün çok değerli mensuplarının şهادetlerinden dolayı şehit olanlara Allah'tan rahmet diliyorum, aziz hatıralarını saygıyla anıyorum, gazilerimize de şifalar diliyorum.

Bunun yanında, bugün 15 Kasım 2018, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 35'inci yılı. Dileğimiz ve temennimiz odur ki, Doğu Akdeniz'in ortasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilelebet yaşasın.

Sayın Başkan, İçişleri Bakanlığı bütçesi görüşülürken burada konuşmacıların hemen hemen tamamına yakını Bakanlığımızın özellikle iç güvenlik hizmetlerine matuf özellikle Emniyet teşkilatımızın faaliyetleri, Jandarmamızın, Sahil Güvenliğimizin faaliyetlerine değindiler. Ancak İçişleri Bakanlığı sadece güvenlik birimlerini bünyesinde barındıran bir bakanlık değil, ben de eski bir vali olarak Bakanlığımızın mülki idare yönetimine ve genel idare reformuna, mahalli idarelere değinmek isterim.

Bildiğiniz gibi, bu yönetim reformu İçişleri Bakanlığını her zaman çok etkilemiştir. 1854 yılından bu yana devam eden reform faaliyetleri cumhuriyetin kuruluşundan sonra da adım adım sürdürülmüş, MEHTAP Raporu'yla, KAYA Raporu'yla geliştirilerek en rantabl yönetim metodunu ortaya çıkarmak için Bakanlığımız bünyesinde de faaliyetler sürdürülmüştür.

Bu arada, İçişleri Bakanlığında 60'lı yılların sonunda başlayan, hâlâ etkisini sürdürdüğünü zannettiğim İç Düzen Yayınları vardır. Bunun da teşkilatımızla ilgili büyük bir katkı sağladığını biliyorum.

Bunun yanında, Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresini de reform bağlamında anmak isterim. Bu teşkilatın Türkiye Cumhuriyeti'nin idaresine katkı yaptığını düşünüyorum, kapatılmasını da talihsizlik olarak burada değerlendirmek isterim.

Bildiğiniz gibi, 2012 yılından itibaren İçişleri Bakanlığında 6360 sayılı bir yasa çıkarılmıştır. Bu, özellikle büyükşehir belediyelerinin sayısının 30'a çıkarılmasını sağlayan bir yasadır ve bu yasa nedeniyle büyükşehir belediyeleri âdeta diğer belediyeler üzerinde hiyerarşik bir hâkimiyete kavuşturulmuştur. Dolayısıyla, yaklaşık beş ay sonra mahalli idare seçimlerine gidecek olan Türkiye'de "Büyükşehir belediye başkanlığını kim alacak, hangi parti alacak?" sorusu karşısında aslında herkesin içinden geçen düşünce "Kentsel kralımızı nasıl seçeceğiz?" noktasına taşınan bir ortam ortaya çıkıyor. Bu, demokrasiyle bağdaşmaz. Onun için 6360 sayılı Yasa üzerinde yeni bir çalışma yürütmesini İçişleri Bakanımıza da burada tavsiye ediyorum. Çünkü kentsel rant o kadar büyük ve kapsamlı hâle geldi ki, bugün herkesin kentsel rant üzerinden belediyeyi ele geçirme mücadelesi yaptığını da bir gerçeklik olarak ortaya koymamız gerekir. Kentsel rantın toplum yararına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çelik, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Kaboğlu, buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, İçişleri Bakanlığının değerli heyet üyeleri; teşekkür ederim bu sunuşunuz için. Fakat öncelikli olarak bir no.lu CBK madde 26 gereği Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu Başkan Vekilinin burada bulunmadığını gözlüyorum eğer yanılıyorsam özür dilerim. Eğer bulunmuyorsa bunun bir eksiklik olduğunu Cumhurbaşkanlığı 1 no.lu Kararnamesi'ne aykırı olduğunu belirtmek isterim her ne kadar Cumhurbaşkanlığı 1 no.lu Kararnamesi 6771 sayılı Anayasa Değişikliği Kanunu'na aykırı olsa da bu yürürlükteki hukuk açısından önemli bir husustur.

Sayın Bakan, konuşmanızda sıkça "güvenlik" sözcüğünü telaffuz ettiniz hatta güçlü istikrar bütünlüklü güvenlik politikasını başından sonuna kadar konuşmanızda işlediniz. Ancak burada benim eksik gördüğüm husus yine başından sonuna kadar hukuk kavramı, hukuk güvenliği ,hukuk istikrarı eksikti. Bu çerçevede yine hukuk, anayasa ve kanun kavramına çok az yollama yaptınız oysa İçişleri Bakanlığının bütün teşkilatı, varlık nedeni, devletin varlık nedeni olarak kanuna, Anayasa'ya ve hukuka dayanmaktadır. Bu vesileyle belirtmek isterim ki yine sunuşunuzla bağlantılı olarak tabii ki bu 6771 sayılı Kanun'a göre sizlerin "Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi" adını verdiğiniz yeni düzenlemede bütçe yapımı ve bununla ilgili kavramlar değişmiştir. Ancak burada hemen belirtelim ki Bakanlığınız çerçevesinde 6638 sayılı İç Güvenlik Kanunu, sonra OHAL düzenlemeleri, daha sonra 7145 sayılı Yasa ve sonrası, aslında Bakanlığınıza çok önemli yetkiler bahşetmekte. Bu yetkiler bazen aşırı, çoğu zaman anayasal çerçeveyi de aşmaktadır. Bu çerçevede gerçekten kanun hükmünde kararnameler, sizin de altında imzanızın bulunduğu ama ek listelerin başkaları tarafından hazırlandığı kanun hükmünde kararnameler ve onların yasalaştırılması, olağanüstü hâlin kalıcı hâle getirilmesi riskini yaratmaktadır. Haklı olarak övündüğünüz husus, vatandaşlık ve nüfus işleriyle pasaport idaresinin birleştirilmesi ve pasaport verilme işlemlerinin hızlandırılması önemlidir. Fakat Sayın Bakan, ek listelerde adları yer alan kişilerin pasaportlarından yoksun kaldığını ve bunun dünya çapında bir yaptırımı olduğunu, o kişilerin yurt dışında da kesinlikle görevlerini ifa edemediklerini belirtmek isterim. Bu, büyük bir çelişkidir. Hatta o kadar büyük bir çelişki ki Sayın Bakan, siz beş kıtada insani yardım övücünü dile getirdiniz, güzel ama KHK ek listesinde adı yer alan kişilerin dünya çapında, beş kıta ölçeğinde yaptırımı tabi tutulduklarını da belirtmek gerekir. Çünkü pasaportlarına el konulmuş bulunuyor ve o kanun hükmünde kararnameler ek listelerinde adlarının yer almasının, bu şekilde uygulanan yaptırımın Anayasa'ya aykırı olduğunu ve hukuken yok hükmünde olduğunu vurgulamak isterim. Bu çerçevede diğerlerine gitmeyelim, Türkiye'de çünkü terörist tanımı bildiğiniz gibi çok çığnendi, çok geniş anlamda kullanıldı, çok da kötüye kullanıldı ama bir çelişkiyi daha dikkatlerinize sunmak isterim. "Beyin

göçü” deniyor beyin göçünü ithal edebilmek için bütçeye artı ödenek koyuyoruz. Fakat Türkiye’de bir bakıma pasaportsuzluk nedeniyle bunca parlak beyin hapsedilmiş bulunuyor, üniversite dışına itilmiş bulunuyor, dünyanın hiçbir yerinde görev yaptırılmıyor. Peki bu, bir beyin ölümü değil midir? Bazı vekiller buna “medeni ölüm” diyorlar. Hayır, medeni ölüm değil, bu, onun ötesinde bir durumdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Anayasa Komisyonu üyesi olarak bir cümleyle bitireceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Burada Sayın Bakan bir örnekle bitireceğim.

“Barış akademisyenleri “adı verilen kişiler, yüzlerce pırıl pırıl kadın, erkek, bunlar barışa rıza gösterdikleri için, bakın imza yok, imza bilindiği gibi Dolmabahçe Protokolünde var, eylem yok bilindiği gibi Habur Kapısı’nda oldu ama sadece rıza nedeniyle hiçbir gerekçe gösterilmeden yüzlerce pırıl pırıl insan, üniversite dışında tutulduğu gibi dünyanın hiçbir yerinde görevlerini ifa edemiyor.

Ben son olarak bir öneride bulunmak istiyorum. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi aslında bizim anayasal ve tarihsel birikimimize, mirasımıza hakarettir çünkü bununla çalışmaktadır, buna uygun düşmemektedir, sürdürülebilir değildir ama bir başka tartışmanın konusudur. Fakat belirttiğiniz gibi, sıkça yollama yaptığınız gibi Sayın Cumhurbaşkanına güçlü bir yönetim kurulmuştur. Evet Anayasa yerine Cumhurbaşkanına yollama yaptınız, ben Anayasa’ya yollama yapmanızı temenni ederdim. Fakat bu kadar güçlü olduğunuza göre, bu kadar güçlü bir yönetim kurduğunuza göre, Türkiye’de her gün cinayet işlendiğine göre, kadın cinayeti, farklı cinayetler işlendiğine göre acaba bireysel silahsızlanma konusunda bir projeniz var mı? Bunu başarabilirsiniz. Eğer bunu başarabilirseniz aslında “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” adını verdiğiniz düzenlemeye de bir meşruluk temeli oluşturabilirsiniz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sağ ol sayın vekilim.

Sayın Burcu Köksal.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Bakanlığımızın bünyesinde işe iade isteyenlerin müracaat ettikleri bir OHAL Komisyonu kuruldu. Bu Komisyona 130 binin üzerinde insan müracaat etti, yaklaşık on bir aydır da karar veriyor. 130 binin üzerindeki müracaatın 40 bini hakkında karar verilmiş. Bu 40 bin kararın sadece 2.700’ü göreve iade kararı olmuş. Bu Komisyon göreve iade taleplerini değerlendirirken hangi kriterleri esas almaktadır. Zira takipsizlik veya beraat kararı aldığı hâlde yani mahkemede masumiyetini ispat ettiği hâlde Komisyon tarafından göreve iade talepleri reddedilen yurttaşlarımız vardır. Yargıda takipsizlik veya beraat kararı almak göreve iade için yeterli değil midir? Komisyon tarafından karar verilirken yargı kararının değil, göreve iade talep eden yurttaşın daha önce çalıştığı kurumun idari amirinin görüşlerinin esas alındığı doğru mudur? Yargıda aklanmış olmak yeterli ve geçerli bir kriter olarak kabul edilmeyip idari amirin, yöneticilerin kanaatlerine göre karar veriliyorsa Komisyon yargı kararına niçin güvenmemektedir. Bu durumda göreve iade talep eden yurttaşın amirinin, yöneticisinin görüşleri yargı kararından üstün tutulmuş olduğu sonucuna varılmaktadır. Bu da hukuk devletine aykırı bir tutum değil midir? Ayrıca bu Komisyona ulaşan dosyalar hangi sıraya göre incelenmektedir? Müracaat sırası mı esas alınmaktadır yoksa iddia edildiği gibi dosyaların bazı AKP’li vekillerin ricasıyla öne geçirildiği iddiaları doğru mudur?

Yine, Sayın Bakan, 2017 yılı Sayıştay denetim raporuna göre madenlerle ilgili jeotermal kaynaklar ve doğal mineralli suların elde edilen gelirler karşılığı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ayrılması gereken ödeneğin Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı adına İçişleri Bakanlığı bütçesine aktarılmadığı tespit edilmiştir. Bununla ilgili bir işlem yapmayı düşünüyor musunuz?

Yine, 2017 Sayıştay denetim raporuna göre emniyet hizmetleri sınıfına tabi personelden otuz iki hizmet yılını aşanlar için fiili hizmet süresi zammı ödenmeye devam edilmiştir. Şimdi bu durum, personel lehine bir avantaj oluşturmamaktadır. Sekiz yıl fiili hizmet süresini tamamladıktan sonra fiili hizmet süresi zammı ilave priminin yatırılmaması gerekmektedir. Bu şekilde Emniyet Müdürlüğünden yapılan prim ödemelerinin de yersiz olduğu kanaatine varılmıştır. Bir taraftan polise 3600 ek gösterge verilmezken bir taraftan da Sosyal Güvenlik Kurumuna yersiz bu şekilde yapılan prim ödemeleri hakkaniyete, hukuka aykırı bir tutum değil midir? Biz açıkçası polise 3600 ek göstergenin verilmemesi bir bütçeye hiçbir zaman “evet” demeyeceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim sayın vekilim.

Sayın Bekir Kuvvet Erim.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Bakanım, Sayın Başkan, sayın üyeler, kıymetli bürokratlar ve çok değerli basın mensupları; hepinizi saygı ile selamlıyorum

Ben konuşmamı fazla uzatmayacağım, zira arife tarif gerekmez misali.

Sayın Bakanım, işini gerçekten takdire şayan, çok iyi yapıyor. Hepimizin huzur içinde yaşaması konusunda bütçeyi, insan kaynaklarını ve teknolojiyi en verimli, yeniliklere hızla ayak uydurarak üstün başarıyla yönetiyor.

İçişleri Bakanlığımızı dolaylı olarak ilgilendiren ancak çağdaş Türkiye normlarında önemli olan bir konu ile ilgili dün aldığım bir maili okuyarak sözlerimi bitireceğim.

14/11/2018 13:36

“Saygıdeğer vekilim merhabalar,

İsabeyle’de öğrenimime devam ederken birçok kez yanınıza kabul edip motor sporları hakkında bilgi verme inceliğinde bulunmuşunuz. Ülkemizde artan ve biz gençleri darboğaza sokan trafik cezaları artık caddelerde dolaşmamızı imkânsız hâle getirmiştir. Bu tarz hobilerin caddelerde yapılmaması gerektiğinin fazlasıyla bilincindeyiz. Fakat biz gençlere gerekli altyapının da sağlanmasını talep etmekteyiz. Tıpkı futbol sahaları gibi şehirlere düşük bütçeli pistler yapılabilir ise çok minnettar olacağız. Sizin de ilgili olduğunuzu bildiğimden derdimizi size açmak istedik. Çalışma hayatınızda başarıların devamını dileriz. Saygılar.

Akın Karakocalı”

Sayın Bakanım ve ekibinin başarılarının devamını ve 2019 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diler, hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sağ ol Sayın Vekilim.

Sayın Tuma Çelik.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Merhaba.

Ben bu ülkenin şu anda yürürlükte olan yasal çerçevesinde burada bulunan herkes gibi seçilen bir milletvekiliyim. Dolayısıyla şu anda yasaların bir milletvekiline yüklediği bütün yükümlülükleri yerine getirmeye çalışıyorum. Bir milletvekilinin yüklendiği bütün yükümlülükleri yerine getirirken herkesin de bana sağlanan bütün haklara saygı göstermesi gerektiğini düşünüyorum. Lakin şu andaki pratikte maalesef devletin memurları ve özellikle İçişleri Bakanlığına bağlı memurlar, vali, kaymakam, emniyet

müdürü ve hepsi saygısız ve kanunsuz bir şekilde bize bir yaklaşım gösteriyorlar. Bir örnek vereyim: İstanbul'da Cağaloğlu'nda bulunan İran Konsolosluğu önünde bir basın açıklaması yapmak istedik. O basın açıklamasını yaparken adını bilmediğim, özellikle sordum ama cevap da vermedi, hakaretvari bir şekilde bana bağırdı, bir örnek. Sadece bir tane örnek olsa sorun değil. 4 Kasım'da Edirne Cezaevi önünde bir basın açıklaması yaptık. Edirne Emniyet Müdürü olduğunu söyleyen bir zat gelip hepimize saldırdı, orada bulunan bütün arkadaşlarımıza saldırdı, ben ve diğer 3 milletvekili arkadaşımız dâhil. Evet, her şeyden önce bu yaklaşımın sadece memurlardan kaynaklandığı ben düşünmüyorum. Çünkü bu yaklaşım biraz önce Sayın Bakanın da dile getirdiği gibi, bir vekile, halkın oylarıyla seçilmiş ve buraya gelmiş bir vekile "Sen görürsün." diye hitap ederse, öyle bir yaklaşım gösterirse memurların da böyle bir yaklaşım içerisinde bulunmaları gayet doğaldır. Cumhurbaşkanı dâhil...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Öyle değil.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) - Bana söylediniz, ben gördüm.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Yani şimdi, şu andaki yaklaşımınız bile aynı şeyi gösteriyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen yalan söyleyeceksin, ben de bir şey demeyeceğim öyle mi?

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Bana söylediniz bana, az önce...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sadece şunu söyledim, ki söylemeye devam ediyorum: Bu ülkenin bir vatandaşı olarak "Muhafifler öldürüldü." diyemezsiniz.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ben gördüm, beni...

TUMA ÇELİK (Mardin) – Başkan, şu anda Bakanın müdahale etme hakkı yok, niye kesmiyorsunuz?

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

Sayın Vekilim, siz devam edin.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Şu anda tam da ben bunu anlatmaya çalışıyorum. Şu andaki Hükümet, şu andaki iktidar, halkın oylarıyla seçilmiş, buraya gelmiş insanlara saygı göstermiyor, bu bir saygısızlıktır. Halkın oylarıyla gelen bir insanız biz. Ben sizin gibi düşünmek zorunda değilim. Türkiye Cumhuriyeti'nin bana verdiği hakkı kullanarak ben buraya geldim. Eğer benim bir suç işlediğimi düşünüyorsanız mahkeme açarsınız, karar alırsınız, ondan sonra beni susturursunuz. Benim kimliğim sizin "ilahi irade" dediğiniz, sizin "ilahi" dediğiniz irade...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – "İnşallah." diyorlar da...

TUMA ÇELİK (Mardin) – İzin verir misin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – "İnşallah" diyorlar da.

TUMA ÇELİK (Mardin) – İşte bakın, bu kadar tahammülsüzsünüz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen müdahil olmayın.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Neye tahammülsüzüz?

TUMA ÇELİK (Mardin) – Ve benim kimliğimi burada hiç kimsenin sorgulamak hakkı ve haddi değildir. (Komisyon sıralarından karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

Ben bu dünyaya bir Süryani olarak geldim; bir Türk'ün, bir Kürt'ün, bir Arap'ın geldiği gibi ve ben böyleyim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Konuyu saptırma.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Konuyu saptırmıyorum. Sizin gibi düşünmek zorunda değilim. (Komisyon sıralarından gürültüler) Ben, benim öğrendiğim bilgi çerçevesinde düşünüyorum ve siz buna saygı göstermek zorundasınız. Bu ülke eğer bir ülkeyse, bu ülke eğer bir ülkeyse... (Komisyon sıralarından karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

Susar mısınız, susar mısınız?

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Niye bağıryorsun, bizi mi korkutacaksın.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Bağırma, haddini bil.

BAŞKAN – Arkadaşlar lütfen... Arkadaşlar, müdahil olmayın.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Ya haddimi bildirsenize.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Bağırma.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Sus, sıran geldiği zaman konuşursun.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Tamam da niye bağıryorsun sen.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Önce dinlemeyi öğreneceksin.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sen de bağırılmayı öğren.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Dinlemeyi öğren.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sen bağıryorsun.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Sen bastırmaya çalışıyorsun. Benim en az senin kadar sesim olduğunu göstermeye çalışıyorum.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Benim de sesim var.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Dinle o zaman.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sus o zaman.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Dinle, susmayacağım, dinle.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Nasıl sus dersiniz siz ya.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, müdahil olmayın.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Bakın, Türkiye’de...

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Siz de bağırmayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sen de bağırma.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Ya zamanımı öldürüyorlar, durdursanıza.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, müdahil olmayın.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Bakın, Türkiye sizin çokça söylemekten haz aldığımız bir söylem yüzünden şu anda çok ciddi bir sorun yaşıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TUMA ÇELİK (Mardin) – “Bölücü” diyorsunuz ya işte esas bölücülüğü siz yapıyorsunuz. (Komisyon sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Lütfen toparlayın Sayın Vekilim.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Bitiriyorum.

Ben bu ülkenin herkes gibi bir vatandaşıyım ve şu anda yürürlükte olan yasalar çerçevesinde bir milletvekiliyim, diğer arkadaşlarım gibi ve siz düşüncelerimizi beğenmeyebilirsiniz...

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sen mağdur edebiyatı yapıyorsun. Mağdur edebiyatı yapma.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Ya sussanıza be, sus; yapmıyorum.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Daha ne yapacaksın.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Örnek verdim.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, lütfen müdahil olmayın.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Örnek verdim, İçişleri Bakanı burada, gider araştırmasını yapar.

SALİH CORA (Trabzon) – PKK'nın Süryanilere yaptığı zulümden bahsetsene.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Ben söylemeye çalışıyorum: Memur, emniyet müdürü, kaymakam, vali aynı saygısızlığı gösteriyor diyor, isim veriyorum, onu anlatmaya çalışıyorum ve bu bölücülüktür, Türkiye'yi bölen budur. Türkiye'nin bölünmesini istemiyorsanız sizin gibi düşünmeyen insanları, sizin gibi olmayan insanları kabul edeceksiniz.

(Komisyon sıralarından karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ne bölünmesi, hayal görme!

TUMA ÇELİK (Mardin) – Siz bölücüsünüz.

SALİH CORA (Trabzon) – Tehdit diliyle konuşamazsınız.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Beni kabul etmiyorsunuz, kabul etmek zorundasınız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sen rahat ol, hayal görme.

BAŞKAN – Sayın Ebrü Günay.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Haddin değildir; beni kabul etmemek, kimliğimi tanımamak, düşüncelerime saygı göstermemek senin haddin değildir, hiç kimsenin haddi değildir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – O kadar da uzun boylu değil.

Sayın Paylan, çünkü Sayın Çavuşoğlu Bakanımızın konuşmalarını arkadaş tutanaktan bir okusun. Süryanilere ne yaptığımızı bir oku.

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

TUMA ÇELİK (Mardin) – Tabii ki, ben biliyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Dün Çavuşoğlu Bakanımız anlattı, Sayın Paylan da şahit oldu.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Dün ben burada değildim. Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu bir tane Süryani'nin, federasyon kurulduktan sonra Süryanilerin oradan baskı yüzünden kaçıp Türkiye'ye geldiğini ispatlasın, ispatlasın. Söylemek kolay, ispatlasın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tutanaklar var, çıkar oku.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, yeter artık ama.

Sayın Ebrü Günay...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz konuşurken biz müdahale etmiyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ediyorsunuz.

SALİH CORA (Trabzon) – Biz öyle bağırarak konuşmuyoruz, tehdit dili kullanmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Ebrü Günay...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Saygıyla dinleyecek miyiz yoksa dinlemeyecek miyiz, bence buradan başlamak gerekiyor ve gerçekten tahammül etmiyorsunuz. Sanırım bu ülkenin sorunlarını dinlerken, vatandaşı da sokağı da dinlerken dinlemiyorsunuz yani saygısızımız, bunu bir kere...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Terör dilini kullanmayın, dinleyelim sizi.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Benim dilimi ben belirlerim, siz belirleyemezsiniz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Dilinizi değiştirin.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Benim kullandığım dilde ne terör kelimesi var? Siz ayırıştırıyorsunuz.

(Komisyon sıralarından karşılıklı laf atmalar, gürlütüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Başkan, müdahale edecek misiniz?

BAŞKAN – Sayın Vekilim, Yaşar Bey... Lütfen ya...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Daha ilk cümlede “terör” diyorsun ya, başka bir bildiğin yok mu senin?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Dilinizi değiştirin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya sen mi belirleyeceksin, sen mi belirleyeceksin?

(Komisyon sıralarından karşılıklı laf atmalar, gürlütüler)

BAŞKAN – Sayın Paylan...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Terör dilini kullanmayın.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Sen kimsin ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sen mi belirleyeceksin ya.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Seninle aynı düşünmüyorum ben.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Aynı düşünsek burada...

BAŞKAN – Sayın Paylan, arkadaşınıza söz verdik.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Siyasi parti olup da terörü ağzınıza...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yahu sana ne kardeşim, ben böyle düşünüyorum ya, sana ne ya!

BAŞKAN – Sayın Beştaş... Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bas düğmene konuş.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Kimsenin haddine değil bizim ne konuşacağımızı söylemek.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, size söz verdik, lütfen konuşun; lütfen başlayın, hadi.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Bırakmıyorlar, arkadaşlarımız bırakmıyor sağ olsunlar.

BAŞKAN – Devam edin siz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Baştan başlatırsanız.

BAŞKAN – Başlattık efendim, siz müdahil olmayın yeter.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Bizler bu ülkenin seçilmiş milletvekilleriyiz, bu halkın iradesiyiz; ne söyleyeceğimizi, nasıl söyleyeceğimizi, hangi cümlelerle ifade edeceğimizi bilebilecek durumdayız. Kimsenin bunu düzeltmek haddi değil; haddiniz değil, karışmayın. Biz ne söylediğimizi çok iyi biliyoruz, ne için söylediğimizi de çok iyi biliyoruz, o yüzden müdahale etmeyin lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Başkan, bu bir tehdit unsuru.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Tehdit etmiyorum. Haddiniz değildir ne söyleyeceğimi söylemek.

(Komisyon sıralarından karşılıklı laf atmalar, güdültüler)

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Burası had bildirme yeri değil, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Siz sabahtandır had bildirmeye çalışıyorsunuz.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Valla dün Çavuşoğlu, bugün İçişleri Bakanı aynı şeyleri söylüyor, had bildirmeye çalışıyor.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, siz devam edin.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Susturursanız devam edeceğim.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, devam edin konuşmanıza.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Her yerde siz konuşuyorsunuz, bütün televizyonlarda; bırakın burada bir ses çıksın.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, size söz verdiğimizde siz de konuşursunuz, lütfen.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Ya karşı taraf müdahale ediyor, niye...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Arkadaşınızı susturun.

BAŞKAN – Tamam ya.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – O zaman herkes tek tip koro olsun, kimse başka bir şey söylemesin.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Kimse tek tip konuşmuyor. Bakın, yanınızdaki, solunuzda oturan adam, arkadaşınız...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Adam mı; üslubuna dikkat et ya, saygılı konuş.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Siz üslubunuza bakın.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Susun, dinleyin ya.

Süreyi baştan başlatır mısınız?

BAŞKAN – Yeter artık, kaçınıcı defa; üçüncü defa baştan başlatıyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne yapayım, susturmak istemiyorsunuz.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Susturun arkadaşlarımızı.

BAŞKAN – Abiciğim konuşsun, konuşmuyor ki; vekiliniz konuşmuyor, ne yapayım ben.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya olur mu, oradan...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Susturuyorlar, nasıl konuşayım?

BAŞKAN – Ya süre veririz, konuşsun; konuşmuyor.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Hayır, susturuyorsunuz ya. Oraya dinlemeyi öğretirseniz konuşacağım ben.

BAŞKAN – Öğretmen miyim ben, ne öğreteceğim!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yeniden başlatın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sizden izin almıyoruz Beyefendi.

BAŞKAN – Beştaş Hanım, lütfen.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ya sanırım bu kadar müdahale edenler ve tehdit edenler bu işi İçişleri Bakanlığından öğrendiler, Sayın Soylu'dan öğrendiler bunu çünkü biz daha...

(Komisyon sıralarından karşılıklı laf atmalar, gürlütüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ya bir susun ya. Biz daha Meclise girer girmez İçişleri Bakanının ilk icraatı –demin bana yaptığı gibi- Eş Genel Başkanımız Sayın Pervin Buldan'ı tehdit etmek oldu ve az önce, yasama faaliyeti esnasında buradan, açıktan beni tehdit etti “Sen görürsün.” dedi. Acaba neyi göreceğim, onu merak ediyorum. Kendisine soruyorum, neyi göreceğim? Bizler buradayız, alnı açık, her şeyin hesabını verebilecek durumda insanlarız ama sanırım hesabını veremeyecek olan sizlersiniz.

Şimdi bazı sorular sormak istiyorum. Demokratik Toplum Kongresi Eş Başkanımız, bir dönem Sayın Erdoğan'ın çözüm sürecinde muhatap aldığı Demokratik Toplum Kongresinin Eş Başkanı, aynı zamanda Hakkâri Milletvekilimiz Leyla Güven Milletvekili seçildikten sonra, daha tahliye kararı sisteme girmeden, yargının tahliye kararına rağmen, sisteme girmeden, cezaevinden çıkmadan, bir el tarafından müdahale edildi ve mahkeme heyeti, cezaevinden çıkmadan tekrardan tutuklama kararı verdi. Ben buradan soruyorum: O mahkeme heyetine siz İçişleri Bakanı mı müdahale ettiniz? Milletvekilimiz Leyla Güven'in tutuklanmasına siz mi sebep oldunuz? Yoksa, siz müdahale etmediyseniz kim müdahale etti, kimler müdahale etti? Çünkü Leyla Güven hâlâ tutuklu, Hakkâri iradesi hâlâ tutuklu ve Milletvekilimiz Leyla Güven yaklaşık sekiz gündür Diyarbakır Cezaevinde, İmralı'da devam eden, Sayın Öcalan üzerinde devam eden tecridi protesto etmek için açlık grevinde ve İmralı'da devam eden tecridin müsebbibi de maalesef ki bu Hükümet. Çünkü 2013'ten beri bu ülkede yönetimsiniz ve İmralı'da yirmi yıldır devam eden kesintisiz bir tecrit var. Bu tecridin müsebbibi bu iktidardır. Bugün, şu an şunu sormak istiyorum: İmralı'da devam eden tecridin kararını İçişleri Bakanı olarak siz mi verdiniz? Avukatlar neden İmralı adasına gidemiyor, bunun cevabı var mı, bu konuda bir bilginiz var mı?

Yine şunu merak ediyorum: İmralı adasında devam eden tecridi şu an burada gördüğümüz erkekler ordusu yani bu erkek akıl idare ediyor, öyle anlaşılıyor ve aynı akıl, Eş Başkanımız Selahattin Demirtaş, Eş Başkanımız Figen Yüksekdağ, yine diğer tutuklu milletvekillerimizin de tutuklama kararını veren akıl mı? Biz çünkü şunu çok iyi biliyoruz: Sizin İmralı'da devam ettirdiğiniz tecrit, bugün bölgede katliamların, ölümlerin, sivil ölümlerin, muhalif ölümlerinin sebebi ve biz bu konuda İçişleri Bakanlığından açıklama istiyoruz. Aynı akıl mı bu kararı veriyor? İmralı'daki tecrit kararını veren akıl ile bölgede savaş kararını veren, işgal kararını veren aynı akıl mı?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ondan sonra “Sus.” diyorsunuz Sayın Paylan ya, ondan sonra da “Laf atıyorsunuz.” diyorsunuz ya, yani bak nasıl konuşuyor.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, sabır, sabır.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Beğenmek zorunda değilsin ama dinleyeceksin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sus, sus; belli bir yere kadar sus, dinle...

TUMA ÇELİK (Mardin) – Beğenmek zorunda değilsin, dinleyeceksin.

(Komisyon sıralarından karşılıklı laf atmalar, gürlütüler)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hangi işgalden bahsediyorsun? Türkiye Cumhuriyetinde işgalden bahsediyorsunuz.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Ben de senin söylediğini beğenmiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bas, cevap ver sen de ya.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, lütfen.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ben işgal diyorum.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Beğenmek zorunda değilsin ama dinleyeceksin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ben neyi beğeneceğim?

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

SALİH CORA (Trabzon) – Provokatörlük yapmayın.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Siz kendi provokatörlerinize söyleyin ya, lütfen.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, devam edin, süreniz bitiyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Biz aydan gelmedik. Ben de bu vekil sıralarında oturdum, ben de seçildim. Böyle cümleler kurulur mu?

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Nasıl cümleler kuracağım? Ben yasama organıyım, bana nasıl konuşacağımı söyleyemezsiniz Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ben de buraya çağırılmış bir Bakanım, bütçemi konuşuyorum. Ben de burada seçildim. Gelip burada “işgal” “muhalifleri öldürme” falan diyeceksin, yok ya.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Biz sizi saygıyla dinledik, bizi saygıyla dinlemek zorundasınız.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, siz devam edin.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Biz millete verdiğimiz sözleri tutmak zorundayız.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Millete verdiğiniz söz, Sayın Pervin Buldan’ı tehdit etmek miydi?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sen buraya provokatör olarak gelmişsin.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ben provokatör değilim, o sizin işiniz. Provokatör sizsiniz, diyemezsiniz.

(Komisyon sıralarından karşılıklı laf atmalar, gürtlütüler)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Derim, provokatörlük yapmayın o zaman.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Diyemezsin.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Şehit veren bir İçişleri Bakanı olarak derim. Terör örgütü sözcülüğü yapmayın. “İşgal” diyeceksiniz, bilmem ne diyeceksiniz, yok öyle bir şey. Yeter ya, var mı öyle bir şey.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Diyemezsiniz.

BAŞKAN – Sayın vekillerim lütfen... Sayın Bakanım...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bu ülkenin bir ferdi olarak derim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.29

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.31

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 17’nci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Fikret Bey -Şahin- buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, böyle devam edemezsiniz.

BAŞKAN – Ederim ben.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Edemezsiniz.

BAŞKAN – Ederim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Edemezsiniz.

BAŞKAN – Ne demek “Edemezsiniz.”? Neyi “Edemezsiniz.”?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir söz verin o zaman usul açısından, bir söz verin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Usul açısından...

BAŞKAN – Usulle ilgili bir şey söz konusu değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz burada değildiniz Sayın Başkan. Bir açıklayayım.

BAŞKAN – Ben ekrandan takip ediyordum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Burada değildiniz, ben açıklayayım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz.

Sayın Şahin, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, böyle devam edemezsiniz.

BAŞKAN – Sayın Şahin, devam edin, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, burada bir bakan bir milletvekiline hakaret etti. Ara verin, konuşalım.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz.

Sayın Şahin, devam edin lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Devam edemezsiniz.

BAŞKAN - Sayın Şahin, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ara verin, izah edeyim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi değil, şimdi değil. Müsaade edin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir izahat lazım Başkan. Böyle yapamazsın.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

2019 yılı İçişleri Bakanlığı bütçemizin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı, uğurlu olmasını temenni ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyle olmaz.

BAŞKAN – Tutanakları istiyorum.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Bakan, sözlerime bizlere bu toprakları kanları ile canlarını feda ederek vatan yapan başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm şehit ve gazilerimizi saygı ve minnetle anarak başlamak istiyorum. Terörle mücadele eden güvenlik kuvvetlerimize sonsuz başarılar diliyorum. Şunu öncelikle belirtmek istiyorum ki ülkemiz varsa siyaset kurumu vardır. Hepimiz için öyle olduğuna da inanıyorum. Her şeyden önce, partimizden önce ülkemiz gelir, bunu da bilmenizi istiyorum.

Bu bağlamda, ülkemizin birlik ve beraberliği için yapılan terörle mücadeleyi siyaset üstü bir konu olarak algılıyoruz, tıpkı partimizin kurucusu, Cumhuriyet Halk Partisinin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün belirttiği gibi “Mevzubahis vatansa gerisi teferruattır.” diyoruz ve bu bağlamda terörle mücadeleyi sonuna kadar desteklediğimizi belirtmek istiyorum ve terörle mücadele eden tüm güvenlik kuvvetlerimize de başarılar diliyorum.

Sayın Bakanım, elde ettiğiniz terörle ilgili başarılar sonuç olarak ülkemizin bekası içindir ve hepimizin başarısıdır. Fakat birtakım söylemleriniz bizler için yaralayıcı oluyor, bunu da belirtmek istiyorum.

Özellikle, bakınız, benim seçim bölgem Balıkesir ili, Kuvayimilliyeye şehrinin başkentidir. Parti üyelerimizin içinde pek çok şehit annesi, babası vardır. Lütfen, bu şehitler hepimizin şehitleri, hepimiz kucaklıyoruz bunları, hepimizin değerleri, hepimizin canı acıyor. Birtakım kırıcı sözlerimiz oluyor. Ben sizlerden rica ediyorum, bunlardan uzak duralım çünkü bu vatan hepimizin, bu bayrak hepimizin.

Ben bu bağlamda sözlerimi 2019 yılı bütçesinin hepimiz için, ülkemiz için hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyor ve çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sizin başarınız bizlerin başarısıdır.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu burada mı?

Sayın Kılınc, Yüksel Mansur Kılınc?

Sayın Faruk Sariaslan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, az önceki olayla ilgili...

BAŞKAN – İstedim arkadaşlar, tutanakları istedim.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, milletvekili arkadaşlarım; hepimizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Bugün sizlere kamu güvenliği ve özellikle iç güvenlik sorunlarımızla ilgili birtakım tespit, değerlendirme ve önerilerde bulunmak istiyorum. Bilindiği üzere yurttaşların ve ülkesinde bulunan tüm bireylerin güvenliğini sağlamak, devletin en asli görevlerinin başında gelir. Bireylerin mutluluğu, başarısı ve üretkenliği için kendilerini güven içinde hissetmeleri en önemli gereklere dendir.

Güvenlik deyince ilk sırada can güvenliği, ikinci sırada hukuk güvenliği gelir. Bunlar, bir devletin meşruiyeti için olmazsa olmaz koşullardır. İster kendi vatandaşı ister yabancı olsun, ülkesinde yaşayan, geçici olarak bulunan insanlara, bu anlamda güvenlik duygusunu hissettirmeyen ülkelerin kalkınması da gelişmesi de mümkün değildir. Hele insanlarını mutlu, huzurlu kılması hiç mümkün değildir.

Şimdi gelelim güvenlik alanında yaşamakta olduğumuz en önemli sorunlara: Kamusal güvenliğin en yüksek düzeyde gerçekleşmesi için görev emrini sadece ama sadece hukuktan alan, vatandaşlar karşısında tarafsız, objektif ve adil olan güvenlik elemanlarına ihtiyaç vardır. Bunun için güvenlik personeli alımında ayrımcılığın, kayırmacılığın ve yandaş istihdamının kolaylaştırıcı bir formülü olarak kullanılan mülakat uygulamasından derhâl vazgeçilmelidir. Güvenlik personeli olmak isteyen kişilerin bu göreve liyakati olup olmadığı önceden belirlenmiş ve ilan edilmiş nesnel kıstaslar uyarınca başvuru sırasında değerlendirilmelidir. Bundan sonra engel hâli bulunmayan başvuruçular arasında yapılacak yazılı sınav sonuçları, her hâlükârda bağlayıcı olmalıdır.

Bu yapılırsa birinci olarak güvenlik elemanlarının kalite ve kültür düzeyi yükselecektir. İkinci olarak bu elemanlar, kendisini seçen siyasi anlayış erbabına kayırmacı yaklaşmak durumunda hissetmeyeceklerdir; herkese aynı ve adil davranacaklardır. Zira güvenlik herkes için gereklidir. Üçüncüsü, hakkıyla göreve geldiğinin bilincinde olan güvenlik personeli, gücünü ve kendi güvenlik duygusunu hukuktan alacağı gibi, hâl ve hareketlerini de hukukun gereklerine göre şekillendirecektir.

Halkın kendisini güvenlik duygusu içinde hissedebilmesi için bir diğer yapılması gereken, olağanüstü hâl uygulaması da derhâl kaldırılmalıdır. Artık olağanüstü hâl, kendisini yeterince baskı ve tehdit altında hisseden yurttaşların, hukuki güvenlik duygularını, özgür düşünme ve davranma yeteneklerini köreltme noktasına gelmiştir. Olağanüstü hâlin artık olağanmış gibi algılanır olmaya başlanması, bir demokratik hukuk devleti için tehlike çanlarının çalmaya başladığı anlamına gelmektedir.

Güvenlikle ilgili bir diğer önemli husus, kuşkusuz ki istihbarat faaliyetleridir. İstihbarat, her ciddi devletin asla ihmal etmemesi gereken bir konudur. Ancak istihbaratın kamusal güvenliği tehdit edecek suç ve suç organizasyonları potansiyelini tespit, takip ve raporlama orijinli olarak işletilmesi gerekir. İç ve dış terör yapılanmaları en önemli çalışma alanı olmalıdır. Bu çerçevede istihbarat yapılanmalarının faaliyet odağını, devlet ve toplumun güvenliği için bilgi toplama ve değerlendirme oluşturmalıdır. Birtakım ayrıcalıklı hukuki ve teknik donanımına sahip istihbaratçılar, bunun yerine siyasetin yönlendirmesiyle hareket eder ve siyasete hizmeti önceler ve bu doğrultuda yurttaş fişlemelerine yoğunlaşırsa bu durum, hem yapının çürütmesine yol açar hem de ciddi bir kamusal boşluk doğurur. Bütün bu nedenlerle, istihbarat teşkilatının tepeden tırnağa siyasetten uzak yapılandırılıp çalıştırılması, ülke için hayati önemdedir. İstihbarat çalışmalarının siyaset üstü bir anlayışla yönetilmesi, ülke ve vatandaş güvenliği için birincil önemde bir konudur.

Güvenlikle ilgili daha birçok boyut bulunmaktadır. Çok önemli ve güncel bir soruna daha dikkat çekmek istiyorum. Konu, ülkemizdeki Suriyeliler başta olmak üzere Iraklılar, Afganlar, Afrikalılardır. Birçok ülke nüfusundan sayıları daha fazla olan bu kayıt dışı kişilerin, henüz tam sayıları bilinmediği gibi uluslararası hukuk bakımından statüleri de belirsizdir. Sosyal dokumuza kaldıramayacağı bir katman olarak zorla yapılandırılmaya çalışılan bu uyumsuz doku, şu an birçok problemi yaratacak durumdadır. Bunun ötesinde, yakın gelecekte çok daha ciddi ölçekte sosyal patlamalara neden olacak gibi de gözükmektedir. Sosyal statüleri ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Başkanım, hemen az kaldı zaten.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, çok teşekkür ediyorum Sayın Arslan.
Birleşime 17.00'ye kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.40

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.02

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 17’nci Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, tutanaktaki son durum...

BAŞKAN – Henüz daha tutanaklar gelmedi, bekliyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, tutanaklara gerek yok, olanlar belli. Buradan nasıl devam edeceğiz? Tutanaklar gelince mi değerlendireceksiniz?

BAŞKAN – Tutanaklar gelince değerlendireceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tutanakları biraz hızlandırır mısınız?

BAŞKAN – Onu söyledik zaten canım, söyledik.

Sayın Gaytancıoğlu, buyurun.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; 2018’den 2019’a yüzde 34 artan bir bütçeyle Millî Eğitim bütçesini görüşüyoruz diyebilseydik çünkü çok iyi olurdu. Millî Eğitim bütçesini görüşmüyoruz, onun yerine yüzde 34 bütçesi artan İçişleri Bakanlığını görüşüyoruz. Yani güvenliğimizi artırmak için bu kadar artış olmalı mı, tartışılır.

Tabii, jeopolitik konumumuzu dikkate alırsak bu tehditlerin olması normal ama başkalarının iç işlerine karışılırsa, öncesinde “Kardeşim Esat” dediğine sonrasında “Artık kardeşim değilsin Esat.” dersene ve “Üç saatte Şam’a gireriz.” deyip de üç günde 3 milyon Suriyeli mülteciyi kabul etmek zorunda kalırsak güvenlik bütçesini artırmak belki de zorunlu olur. Örneğin “Teröristler bütün emniyet müdürlükleri ve karakollara bombalı araçlarla saldırmaya hazırlanıyorlar.” deyip karakol ve emniyet müdürlükleri binalarının etrafını kalın duvarlarla çevirmek ciddi bir tehdittir ama günümüz teknolojisiyle, teknolojiyi kullanarak ve istihbaratı çalıştırarak... Halkımızı “Buraya saldırabilirler.” diye düşündürmek de hiç iyi bir olay değil. Yani ben sürekli dolaşıyorum, Edirne’de de var yani Edirne gibi tehdidin son derece az olduğu yerde, Edirne’nin ilçelerinde, örneğin Meriç ilçesinin tarihinde hiç böyle bir şey olmamış ama emniyet müdürlüklerinin etrafı, karakolların etrafı kalın beton duvarlarla çevrili sanki bir tehdit varmış gibi. Bu, bence devletimizin imajı açısından da dikkate alınması gereken bir şey yani biz bu tehdidi günümüzdeki teknolojiyi ve istihbaratı kullanarak çözebiliriz, halkımız da bizim zayıf olduğumuzu düşünmemeli. Yani kalın duvarlarla çevirdiğinizde bir de sarı ve beyaz renkle boyanıyor onlar, gerçekten iyi bir imaj olmuyor ve özellikle yol kenarlarında bazen emniyetçi arkadaşlarımız çok farklı çeşitle –emniyetçi arkadaşlarımız alınmasınlar ama- kılık kıyafetlerle dolaşıyorlar, belki onlar için daha rahattır bu ama polisin imajını da bence zedeliyorlar ve çok büyük kuyruklar oluşuyor. Bunları da teknolojiyi kullanarak yani vatandaşı rahatsız etmeyerek çözmemiz gerek diye düşünüyorum.

Bir de Sayın Bakan, size çok defalar sordum, bugün çok kısa bir açıklama yaptınız bu maket araçlarla ilgili. Yani bence hiçbir caydırıcılığı yok, siz yüzde 17 kazaların azaldığını söylediniz ama ben çoğu yerde geziyorum, birçok araç oraya gelince yavaşlıyor, hadi yavaşlaması güzel bir şey ama çoğu çalışmıyor, bilmiyorum takip ettiniz mi. “Yerlerini değiştiriyoruz.” diyorsunuz ama ben çoğunun çalışmadığını görüyorum, kimisi jandarma renklerine boyanmış, kimisi otoyol maketi ve ben bunlara ne kadar para harcandığını sordum, hâlâ burada ayrıntılı bir bütçe yok. İnşallah çok büyük bir bütçe değildir, inşallah caydırıcıdır. Yani bizim burada amacımız devletimizin bu işlerde kârlı olduğunu ve trafik kazalarının önlendiğini görmektir. Bu konuda defalarca soru sormama rağmen hiçbir cevap alamadım, hazır burada sizi yakalamışken bu soruyu bir cevaplarsanız... Yani çok büyük bir meblağ mıdır bu? Belli bir şirkete mi verilmiştir? Bunlar devam edecek mi? Eğer caydırıcılığı varsa, devam edecekse etsin ama çoğunun da çalışmadığını ben çok yakından biliyorum. Bazılarının içinde kamera var, bazılarının içinde kamera yok, bir polis fotoğrafı var orada, pek de polise benzemiyor, onlara da dikkatinizi çekmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Koç...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, ben daha sonra hakkımı kullanacağım, tutanaklar geldikten sonra.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, yaşanan hukuksuzluklar ve diğer konularla ilgili benden önceki konuşmacılar birtakım şeyleri ifade ettiler, ben bunları tekrar etmeyeceğim ama benim kendi seçim bölgemle ilgili birkaç hususu Sayın Bakanım sizlere iletmek istiyorum.

Sayın Bakanım, özellikle 17 Şubat 2017 tarihinde Adıyaman’daki bir konuşmanızda aynen şunu dediniz tüm Adıyamanlılara hitaben: “Tütünün sizler için ne ifade ettiğini bilen bir kardeşinizim.” Evet, tütün, sarmalık tütün Adıyaman’ımız için çok değerli, çok kıymetli bir tarım ürünü. Bunun ne anlama geldiğini bir daha burada da belirtmek istiyorum: Tütün Adıyaman’ımız için çocuklarımızın harçlığı, askerdeki Mehmetçik’imizin harçlığı, genç kızlarımızın çeyizi, velhasıl Adıyaman’ın nefesi, soluğu, her şeyi.

Adıyaman’ın tek geçim kaynağı tütün ancak son günlerde özellikle tütünle ilgili ülke genelinde yürütülen duman operasyonları ve yapılan yol kontrollerinde çok sayıda şahısın tütünlerine el konulmakta ve bu tütünlere ilgili idari işlemler yapılmaktadır. Yani tamamen Adıyaman çiftçisinin alın teri olan, kendi imkânlarıyla kendi tarlalarında yetiştirdikleri bu ürünlere kaçak muamelesi yapılıyor ve belki kilolarca ürün imha edilerek millî gelir bir şekilde yakılıyor. Bu konuda Adıyaman çiftçisi çok mağdur. Adıyaman çiftçisinin elindeki ürünler hem 2017 mahsulü hem de bu sıkı güvenlik ve yol kontrolleri nedeniyle bu yılki ürünler maalesef depoda kalmış durumdadır. Bu konuda özellikle yol kontrolleri yapan güvenlik güçlerinin biraz bu konuda hassasiyet göstermesi bütün Adıyaman çiftçisinin, halkının beklentisidir. Daha geçen ay Kırşehir’de, Kayseri’de yapılan yol kontrollerinde yüzlerce kilo tütüne el konuldu, yaklaşık 60-70 çiftçinin de ürünlerine el konuldu, haklarında idari işlemler yapıldı. Adıyaman halkı bu konuda gerçekten sizlerden büyük bir beklenti içerisinde. Eğer

Adıyaman'da yetişen tütünün Türkiye'nin diğer illerine pazarlanması konusunda artan yol kontrolleri nedeniyle imkân verilmezse çiftçi büyük bir mağduriyet yaşayacaktır. Bu hususun bilinmesini istiyor ve bu hususu sizin takdirlerinize arz ediyoruz.

Sayın Bakanım, aynı şekilde, yine, kendi seçim bölgem olan Adıyaman'daki –siz sabahki sunumunuzda da söylediniz, bahsettiniz- çadır kent kapatıldı. Bu çadır kentin kapatılmasıyla birlikte burada çalışan yaklaşık 160 küsur temizlik çalışanı ve güvenlik görevlisi Iğdır, Van başta olmak üzere diğer illere kendi rızaları dışında gönderildiler, geçici görevle görevlendirmeler yapıldı. Bu görevlendirmeler gerçekten ailelerin dağılmasına, okulda eğitim gören çocukların babalarından veya ailelerinden, aile bireylerinden ayrı düşmesine sebebiyet verdi, çok ciddi anlamda bir mağduriyet var. Bunlar çünkü asgari ücretle veya çok düşük maaşla çalışan işçilerimiz. Bunların gittiği yerlerde ev tutması veya kendilerinin yaşayabilecekleri, kendi yaşamlarını idame ettirebilecekleri mekânları tahsis etmeleri mümkün değil. Şu anda bu konuda özellikle Adıyaman'ın ve bu işçilerimizin beklentisi bunların geçici görevlerinin sonlandırılarak Adıyaman'da -biraz önce işte uyuşturucudan bahsettiniz, gerçekten uyuşturucuyla mücadele ülkemiz için çok önemli, biz de bunu önemsiyoruz- okullarda özellikle öğrencilerin bu tehlikeden korunması adına bu güvenlik görevlileri Millî Eğitimin bünyesinde görevlendirilebilir. Hem bu güvenlik görevlileri kendi memleketlerinde çalışmış olacaklar hem de orada çok güzel, çok kutsal bir hizmeti yerine getirecekler. Bu konuda Bakanlığınızın bir çalışma yapması ve bu mağduriyetlerin giderilmesi Adıyaman'ımızın, hepimizin beklentisidir. Bu mağduriyetin bir an evvel sonlanmasını bekliyoruz.

Ben şimdilik teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

Sayın Kasap...

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, illerde bulunan kent konseyleri ticari faaliyette bulunabilir mi? Birinci sorum o olacak.

AK PARTİ Kütahya eski milletvekilinin kızının –ismini vermeyeceğim- sınavsız ve açıktan atamayla Kütahya Belediyesi Özel Kaleminde işe girdiği, Ankara'da yaşadığı, hiç mesaiye gitmeden altı ay boyunca maaş aldığı konusunda bir haber çıktı ulusal basında. Şu andaki mevcut Kütahya Belediye Başkanı da şu şekilde olayı doğruladı: “Özel Kalem olarak bizde görevli. Bakanlık onayıyla alındı ama raporlu, altı aydır sürekli rapor aldı, başkası o görevi yapıyor. Geliyor, rapor alıyor ve izin kullanıyor. Ankara'daki TOKİ'ye naklen geçmek istiyor. Şu anda doktor raporu varsa, doktorlar rapor veriyorsa ben ne yapayım?” Bu, Belediye Başkanının canlı beyanı. Bir defa rapor almış, altı ay boyunca hiç çalışmadan maaş almış. Daha sonra babasının beyanatıyla... Babası eski bir milletvekili, aynı zamanda eski bir belediye başkanı, diyor ki babası: “Torununu çok özlediği için annesinden ayrı kalamıyor, ondan dolayı ve bu parayı biz iade ettik.” Kamuda para iadesi söz konusu olmaz, maaş iadesi, bankaya yatmış. Ben kendim de hekimim, altı ay boyunca birinin rapor alması mümkün değil, babasının beyanati da şu şekilde, kızının hastalığını bilmiyormuş. Sizin çocuğunuz hasta olsa altı ay boyunca, herhâlde bilirsiniz. O konuda bir şey düşünüyor musunuz, yargıya intikal ettirilmesiyile ilgili? İdari soruşturma başlatacak mısınız? Kayyum atayacak mısınız? Kütahya Belediye Başkanını görevden almayı düşünüyor musunuz?

Kent konseyi hakkında da ihalesiz olarak kent konseylerinin otopark işletmesi vesaire yapabilmesi mümkün mü? 2016 ve 2017 Sayıştay raporlarında da geçmiş. O konuda da işlem yapmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Enginyurt...

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığı bütçesinin hayırlı olmasını dileyerek sözlerime başlıyorum.

Öncelikli olarak şunu belirtmek istiyorum: Türkiye Cumhuriyeti devleti, büyük bir devlet, Türk milleti de büyük bir millettir; hiçbir zaman işgalci olmamıştır, olmayacaktır. Türkiye Cumhuriyeti devletinin yaptığı tek şey, İçişleri Bakanlığının, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yapmış olduğu tek şey, bu vatana göz diken vatan hainlerine karşı mücadele etmektir. Bu, asla muhalifleri sindirmek ve susturmak hareketi değil, Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve Türk milletinin birliğine, beraberliğine, bütünlüğüne kasteden hainlere karşı verilen şanlı ve şerefli bir mücadeledir. Dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti'ne “işgalci” diyenlere şunu hatırlatmak isterim: Türkiye Cumhuriyeti'nin Meclisinde milletvekili olup Türkiye Cumhuriyeti devletine bağlı kalmak üzere Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı kalacağımıza yemin ettikten sonra sürekli bu devleti suçlayıcı, bu milleti ayrıştırıcı ve bölücü sözler söyleme yerine, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ruhuna uygun davranışlar sergilersek işte o zaman birbirimize karşı asla kırıncı olmayız, asla birbirimize karşı kavgalı bir tavır içerisine girmeyiz. Lakin ısrarla “Ben milletin seçtiği vekilim, ağzıma geleni söylerim, siz de beni dinlemek zorundasınız, haddinizi bilmek durumundasınız.” dersiniz, olur ya biz de haddimizi bilmeyebiliriz, hadsizlik edebiliriz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Nasıl yani ya?

TUMA ÇELİK (Mardin) – Başkan...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Başkan ama bu nedir?

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Dinle! Hadsizlik edebiliriz. Dolayısıyla...

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin ya, tehdit yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Haddini bileceksin, tehdit edemezsin.

BAŞKAN – Burada bir tehdit söz konusu değil.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Bu Mecliste siz nasıl hiç kimseyi tehdit edemezsiniz...

BAŞKAN – Arkadaşlar, burada bir tehdit söz konusu değil, durun ya, durun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz de edemeyiz, siz de edemezsiniz.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Ayıptır ya!

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) - Dolayısıyla biraz önce hepimizi tehdit ettiniz. Biz tehditten asla korkmayız. Sizin de korktuğunuzu söylemiyorum ama bu tehdit dili devam ederse, bu tehdit dilini ısrarla söylerseniz, Süryani ve Ermeni'nin bu memlekette hiçbir problemi olmamışken...

TUMA ÇELİK (Mardin) – Nasıl olmadı ya? O sorunları ben yaşıyorum, sen yaşamıyorsun.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – ...sürekli “Süryani, Ermeni, Kürt kavgası” diyerek bu milletin evlatlarını birbirine düşürmeye çalışırsanız biz bu millet adına fikrimizi söylemekten zerre kadar imtina etmeyiz, hiç kimseden korkmayız, hiç kimseden çekinmeyiz.

O sebeple, benim tavsiyem şudur: Sürekli aşağılayıcı, hakaret edici, ayrıştırıcı, bölücü ve terör dilinden ziyade barıştırmacı, kaynaştırıcı olmaya gayret edelim.

Sayın İçişleri Bakanının yapmış olduğu mücadeleyi takdirle karşılayanlardanım. Aynı partiden değilim, hiç de olmadım, olmak gibi de bir düşüncem yok ama Türkiye Cumhuriyeti devletinin hainlerine karşı Afrin'de 5 bin vatan hainini toprağa gömdüğü için Allah hepsinden razı olsun; hendeklerde, çukurlarda bu vatana ihanet edenleri gömdükleri için Allah hepsinden razı olsun. Cenab-ı

Allah güvenlik kuvvetlerimize zerre kadar zeval vermesin, onlara güç kuvvet versin ki vatan hainlerini hep birlikte durduralım, bu ülkeyi bölmek ve parçalamak isteyenlere karşı el birliği içerisinde bu millete sahip çıkalım, bu devlete sahip çıkalım.

O sebeple, şunu herkes tekrar bilsin: Milletvekili olmak, sürekli bir yerlere selam göndermek, telefonlardan çekip birilerine mesaj göndererek “Bakın, ben Mecliste ne yiğitlik yaptım, ben Mecliste ne kadar büyük bir şekilde davamı savundum...” Bir sonraki seçimde beni tekrar sıraya koymak için selam göndermek olmamalı. Biz burada yürek yarışında değiliz, biz burada delikanlılık yarışında da değiliz; biz buraya millete hizmet etmeye geldik, milletin hakkını hukukunu savunmaya geldik. Dolayısıyla söyleyeceğiniz her sözün karşısında size söz söyleyecek insanlar olduğunu bilerek sözlerimize dikkat edersek karşılıklı bir şekilde memlekete, millete, devlete hizmet etmiş oluruz diyorum, İçişleri Bakanlığının bütçesine tekrar hayırlı olsun diyor, İçişleri Bakanına da vermiş olduğu şanlı mücadelede sonuna kadar teşekkür ediyorum. Yanındayız, destek veriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Son PKK’lı kalana kadar, Kandil yerle bir edilene kadar bu mücadele bitmeyecektir inşallah diyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Enginyurt.

Sayın Kemalbay...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Gelecek, Genel Kurulda konuşması var Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Kılınç...

Özgökçe Ertan...

Sayın Koç...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – İleride kullanacağım hakkımı efendim.

BAŞKAN – Peki, Sayın Ök...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sayın Bakanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarımız, bürokrasimizin çok değerli bürokratları; sizleri sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Gerek iç gerekse uluslararası kaynaklı önemli tehditler atlatmış olan ülkemiz, bunca badirelere rağmen ne mutludur ki geldiğimiz noktada hem terör örgütleriyle eş zamanlı olarak mücadele edebilen, güvenlik ve savunma teknolojisini sürekli artıran ve bütün kurumlarının bir seferberlik hâlinde çalıştığı Türkiye olarak hem kendi vatandaşlarını hem de Orta Doğu’dan tutun da Avrupa’ya kadar tüm ülkelerin vatandaşlarının güvenliğini sağlayacak şekilde bir ülke hâline, konumuna gelmiştir ve bu yönde de çalışmalar yapmaktadır. Bu aşamada da Bakanlığımızın çok büyük çalışmaları vardır.

Ben aslında konuşmamda biraz daha böyle sosyal, Bakanlığımızın toplumsal yaşamda önemli gördüğüm projelerinden bahsetmek istiyorum. Siz de bahsettiniz ama bir kez daha değinmek istiyorum. Özellikle Çocuk ve Gençler Sosyal ve Koruma Destek Programı, ÇOGEP, onu çok başarılı buluyorum. Bugüne kadar toplam 12 milyon kişiye ulaşılmış durumda. Bu anlamda, dezavantajlı konumda olan çocukların ve gençlerin sosyal gelişimlerinin sağlanması amacıyla oluşturulan bir projeydi. Ben Bakanlığımıza bu konuda teşekkür ediyorum.

Onun haricinde uyuşturucuya hepimiz değindik. Sayın Bakanım, sizin uyuşturucuyla ne şekilde, nasıl önemseyerek mücadele ettiğinizi biliyoruz. Bu anlamda da uyuşturucu, sizin de söylediğiniz gibi, hepimizin bildiği gibi terör örgütlerinin başlıca finansman kaynağı olmuş durumda, bu anlamda maalesef gençlerimizi de hedef almış durumda. Ama okullardaki o yapmış olduğumuz mücadelenin,

işte kamera sistemiyle, güvenlik güçleriyle çok başarılı olduğunu düşünüyorum. Yalnız, şöyle de bir sıkıntı çıkmaya başladı: Artık okul çevresinde ve onun yakın çevresinde konuşlanamayan o uyuşturucu tacirleri sınıflardan, böyle, bir şekilde okulda lider çocukları seçerek onların dışarıda bir şekilde aklına girme yöntemiyle onları okullarda bunu satmaya teşvik etmekle ilgili çalışmalar başlattılar. Biliyorum, siz bunları çok yakinen takip ediyorsunuz ama bu noktada da sanki bir şeyler yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Fakat sabahki sunumunuzda bahsettiğiniz, özellikle UYUMA ve KADES projelerinden dolayı size çok teşekkür ediyorum, bunun çok önemli olduğunu düşünüyorum Sayın Bakanım ama bunu böyle bir duyurmak lazım. Özellikle hem KADES'i hem de... Yani kamu spotu şeklinde televizyonlarda vesairelerde hani panik butonundan belki de kadınlar için çok daha önemli olduğunu, UYUMA'nın da öyle; çocuklarımız için, çevrede buna maruz kalan aileler için de önemli olduğunu düşünüyorum, çok teşekkür ediyorum.

Aslında sunumunuza böyle genel olarak baktığımızda sizin de söylediğiniz gibi, bugüne kadar -hep ama her alanda öyle olmuş- hep bize böyle saldırmışlar, savunmaya geçmişiz ama artık Türkiye kabuklarını kırmış. Bunu aslında bütün bakanlıklarımızda da görüyoruz. İşte geçenlerde Sağlık Bakanlığımızda da vardı, İçişleri Bakanlığımızda da öyle. Genelde korumaya, önlemeye... Çok haklısınız, biz bu yoldan böyle gitmeliyiz. Bugüne kadar... Artık kim bize saldıracaksa yerinde öncesinde tespit ederek ona yönelik işlemler ve projeleri hayata geçirmeliyiz. Ben sizin bugün sabahki bütün projelerinizde bunu gördüm ve bundan dolayı size çok teşekkür ediyorum. Çok başarılı ve yerinde bir tespit olduğunu düşünüyorum.

Yine, bu, trafikle ilgili... Çok şükür, bugüne kadar, biliyorsunuz, trafikte hem Ulaştırma Bakanlığımızla birlikte; yollarla, bölünmüş yollarla birlikte trafik kazalarını azaltma yönünde bizim ciddi çalışmalarımız olmuştu. Sizlerin bu son dönemde bunun üzerine hassasiyetle gitmiş olmanızdan ve -bunun da somut örneklerle- trafik canavarıyla ilgili mücadelenizden dolayı da teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

KÖYDES projelerinin, zaten arkadaşlar da bahsetmiştir ama önemli olduğunu düşünüyorum.

Bir konuya da değinmek istiyorum. Ben de eski bir belediyececi olarak aslında kayyum atanmış belediyelerden bahsetmek istiyorum. Belediye başkanının, belediyenin bütçesini oy aldığı belediyesine hizmet götürme anlamında kullanması gerektiğini düşünenlerdenim, zaten öyle de olmalıdır. Biz bugün sizin sunumunuzda da gördüğümüz üzere... Siz rakamlarla da verdiniz; aslında bu rakamların, mali rakamların ne kadarının belediyede o kişilere oy veren vatandaşlarımızın doğrultusunda ne kadar az kullanıldığını rakamlarla verdiniz ve dendi ki: "Kayyumlar kredi kullanıyor." E kullanılacak. Krediyi kim için kullanıyor kayyumlar? Hizmet götürmek için. Ben sunumda gördüm ama sizin sosyal medya hesabınızda da takip ediyorum, sürekli paylaşıyorsunuz. Bu sokak sağlıklaştırmaları... Öncesi ve sonrası... Burada öncesi yoktu ama sonralarını gördük. Tunceli'de, Bitlis'te yaşanan... Gerçekten hizmet gitmiş. Aslında bizim onlara belediyeciliğin ne demek olduğunu kayyumlar sayesinde göstermiş olduğumuza inanıyorum. Ha, bu bizim oradaki yaşayan vatandaşlarımıza olan saygımızı gösterir. Nasıl insani koşullarda, nasıl güzel ortamlarda, nasıl bir çevrede, nasıl bir belediyede, şehirde yaşanması gerektiğinin göstergesidir. Ben bu anlamda yapmış olduğunuz çalışmalardan dolayı size çok teşekkür ediyorum.

Dediğim gibi, Türkiye kabuklarını kırdı. Ben açıkçası kendi adıma bunu Afrin operasyonuyla gördüm. Nasıl gördüm? Hendekler dibimize kadar böyle geldiğinde gördüm. Bize -dedim ya, çok önemli- hep böyle saldırmışlar, savunuyorduk, artık öyle değil. Bizim sınırlarımızı, bizim vatandaşlarımızın güvenliğini tehdit eden bir unsur varsa Türkiye artık kabuklarının, sınırlarının dışına çıkmıştır. Bununla

da ilgili gerekli müdahaleyi yapmaktadır. Bu müdahaleden dolayı da ben burada sizin nezdinizde hem Bakanlığımıza hem size çok teşekkür ediyorum hem Sayın Cumhurbaşkanımıza çok teşekkür ediyorum. Olması gereken de budur. Bundan sonra da bu yolda böyle devam etmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Açıkçası, biliyorsunuz, çok şükür ülkemiz yakın çevresinde yaşanan tüm krizlere siyasi çözüm arayışlarıyla öncülük ederken şiddete, açlık ve yoksulluğa maruz bırakılan halklardan yardım elini esirgememektedir. Suriye’de vuku bulan insani kriz karşısında da nitekim kayıtsız kalmadık. Ben sizin nezdinizde, açıkçası 3,5 milyon Suriyeli kardeşimizi bizim devletimizin şefkatli ellerinde çok iyi bir şekilde idare eden Göç İdaresi Genel Müdürlüğümüze de teşekkür etmek istiyorum, çok sağ olun.

Ben bu vesileyle size ve Bakanlığımıza teşekkür ederek bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ök.

Sayın Yalım...

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, ilk önce sözlerime başlamadan önce 2019 yılı bütçemiz hayırlı olsun.

Sayın Bakanım, şu anda aldığımız bilgilere göre, sizin de teyitlerinizle yaklaşık 3,5 milyon civarında Suriyeli vatandaşın Türkiye Cumhuriyeti toprakları içerisinde yaşamakta olduğunu bilmekteyiz. Sayın Bakan, yaşayan her Suriyeli aile başına -özellikle bunlar bilinmesi gereken, bizden talep edilen rakamlar- sabit bir maaş ödeniyor mu? Aile başına sabit bir maaş ödeniyorsa ne kadar aylık maaş ödeniyor? Bu maaş belirlenirken, artı her çocuk başına bir ekleme var mı? Bunların da çocuk başına ne kadar eklenip ne ödendiğiyle ilgili bilgi istiyorum lütfen. Bunun yanında, aile başına kira yardımı ödeniyor mu? Hastanelere gittiğinde ücretsiz bakıldığını biliyoruz, bakmak da zorundayız, onu da biliyorum ama ücretsiz bakılırken herhangi bir katkı payı ödeniyor mu, bunu öğrenmek istiyorum. Aynı şekilde, hastaneden sonra yazılan reçeteden dolayı eczaneye gittiğinde aldığı ilaç için aynı şekilde katkı payı ödüyor mu, ödemiyor mu, bunu da öğrenmek istiyoruz.

Sayın Bakan, bu Suriyelilerle ilgili olan sorularından sonra, belki benden önce birçok arkadaşımız da aynı şeyleri konuşmuştur ancak biz söz verdik, bu kanun, bu haksızlık ortadan kalkıncaya kadar bunu gündemde tutmaya devam edeceğiz. Biliyorsunuz, 8 Eylül 1999 yılında bir kanun çıkarıldı. Maalesef kanun ilk defa, belki Türkiye’de ilk veya dünyada da ilk çıkarılan kanun ileriye dönük değil, geriye dönük işledi. Yani emeklilikte yaşa takılanlar, bu yaşla ilgili sorun biliyorsunuz. Bu emeklilikte yaşa takılanların EYT’liler olduğunu hepimiz biliyoruz. Bu EYT’lilerle alakalı 700 bin ile 1 milyon arasında bir sayının olduğunu biliyoruz. Toplamada 700 bin ile 1 milyon arasında olan kişinin maliyetlerini de –biz de aşağı yukarı biraz hesaplama yaptık Sayın Bakan- 7 ile 8 milyar dolar civarında bir bütçe tutuyor. Sizin de ve daha önce Sayın Cumhurbaşkanının da defalarca deklare ettiği üzere misafirlerimizin yani şu anda bakmakla yükümlü olduğumuz 3,5 milyon Suriyeliye yaklaşık 35-40 milyar dolar civarında para ödediğimizi de sizler teyit ettiniz, Sayın Cumhurbaşkanı da teyit etti. 35-40 milyar dolar şu anda Suriyeli misafirlerimize para ödüyorsak neden 700 bin civarında olan, kendi öz evladımız olan EYT’lilerimize, kendi öz evladımız olan vatandaşlarımıza, haksızlığa uğrayan vatandaşlarımıza bir defaya mahsus, biliyorsunuz 8 Eylül 1999’dan önce işe başlamış olanları kapsıyor, bunların mağduriyetini, 7 veya 8 milyar dolar olan bu maliyetini neden karşılamıyoruz? İnanın bu bize yüz binlerce, belki sadece bana belki 2-3 bin kişi müracaat etti. Bu haksızlığın, bu geriye doğru çalışan bu kanunun mağduriyetini sizlerin de desteğiyle gidermek zorundayız Parlamentoda, eğer uygun görürseniz. Ben bu mağduriyetin muhakkak giderilmesi gerektiğinin özellikle altını çiziyorum.

Diğer bir taraftan, Sayın Bakan belki direkt sizi ilgilendirmiyor ama İçişlerinde tümüne baktığınız için Bakanlıkların, biliyorsunuz ülkemizde yap-ışlet-devretle yapılan Osmangazi Köprüsü, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Avrasya Tüneli, buna benzer yap-ışlet-devretle yapılan büyük, halkımızın ödediği vergilerle yapılan, yapılmaya çalışılan, ancak maalesef yapılan yanlış ihalelerden dolayı vatandaşımızın ödediği verginin maalesef çarçur edildiğini de görmekteyiz.

Sayın Bakan, özellikle Osmangazi Köprüsü'nde bir yıllık maliyeti bize -2016 1 Temmuzda açılmıştı- 30 Haziran tarihiyle tam bir yıl olduğunda bize maliyeti 1,3 milyar TL oldu, verilen garantiden dolayı. Bu verilen garantiyle yapılan sözleşmeyi doğru buluyor musunuz? Bununla ilgili yorumunuzu bekliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yalım.

Sayın Hürriyet...

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. Öncelikle herkesi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, öncelikle bütçenin hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum. Ben de polislerden bahsedeceğim, birçok arkadaşımız bundan bahsetti ama bunu bir daha bir daha gündeme getirmek onlara olan borcumuzdur diye düşünüyorum. Yıllar geçiyor, seçim dönemleri bitiyor ama polislere verilen sözler hep lafa kalıyor, Sayın Genel Müdür de şu anda gözümün içine bakıyor. Hep 3600 ek gösterge dedik, dedik, seçim bitti yine bu sözler unutuldu. Madem tutmayacaktınız, bu sözleri neden verdiniz diye de sormak istiyorum. Ne yazık ki bu ek gösterge sözleri yine polisleri teğet geçti.

Askere verilen haklar neden polislerden esirgeniyor? Fazla mesai haklarından da yine ses seda yok. Personel yetersizliği hâlâ sürüyor, 12/12 çalışıyorlar. Üvey evlat muamelesi değil midir sizce bu ve bu muamele ne zaman son bulacak? Polislerin haklarını alabilmeleri için illaki intihar etmeleri mi gerekiyor? Biliyorsunuz bir sürü intihar vakası var ve artıyor. Daha kaç polisin intihar etmesi gerekiyor seslerini duyurabilmeleri için? Bunu buradan bir kez daha birçok arkadaşım gibi dillendirmek istiyorum.

Başka bir konu, sunumunuzda büyük büyük projeleri ballandıra ballandıra anlatmışsınız. Sunum kitapçığınızı da inceledim ama farkında mısınız bilmiyorum Sayın Bakanım, bizim İzmit'te küçücük bir karakol binamız kirasını ödeyemediği için kapatıldı. Bakın, burada da yerel basında çıkan haberler var, kira ödeyemediği için kapatılan, İzmit Kuruçeşme Polis Karakolunun bulunduğu bina İzmit Belediyesinin borçları yüzünden SGK'ye devrediliyor. SGK kira bedelini artırıyor, genel müdürlük de diyor ki: “Bu bedeli ödeyemeyiz.” 45 bin kişiye hizmet eden karakol kira bedeli ödenemediği için kapatılıyor. Allah'tan vatandaşla birlikte verdiğimiz mücadele sonuç verdi, Valilik devreye girdi, kira bedeli düşürüldü ve burası tekrar kiralandı ve şimdi karakol yeniden açılacak. Ama bu bile çok ciddi bir skandal diye düşünüyorum. Polis merkezi nasıl oluyor da belediyenin borçlarına karşılık devredilebiliyor? Buna nasıl izin verebilirsiniz? Küçücük bir karakola bile sahip çıkamıyorsunuz. Bir karakola bile sahip çıkamayan belediye başkanınızın kötü yönetimi yüzünden karakol kapanıyor ama aynı belediye başkanı çıkıyor, akıllara zarar, kurtarıcı gibi açıklama yapıyor, sanki tekrar karakolu kendi açmış gibi açıklamalar yapıyor. Bunu da buradan size bildirmek istiyorum, bilgi anlamında da aktarmak istiyorum. İnsanların güvenliklerini sağlayan karakolun kapatılmasına razı olmak bile bize göre suça teşvihtir. Karakol kapanmasına sebep olan İzmit Belediye Başkanınız hakkında bir işlem yapacak mısınız diye de buradan sormak istiyorum.

Son bir konudan bahsetmek istiyorum Sayın Bakan: Defalarca artık dilimde tüy bitti, “gazi sayılmayanlar” diye kendilerini adlandıran bir kesimimiz var. 19 bin vatan evladını, kahramanı içinde barındırıyor. Terörle mücadele sırasında yaralanmış, kiminin parmağı kopmuş, kiminin gözü kör olmuş ve şarapnel parçalarıyla, vücutlarında kurşunla yaşamaya devam ediyor bu insanlar. Ama ne yazık ki Türk Silahlı Kuvvetlerinin sağlık yönetmeliğindeki yüzde 40 uzuv şartı nedeniyle bir türlü gazilik haklarından yararlanamıyorlar. Bakınız, bu fotoğrafta bulunan –bürokratlar bakıyor, Sayın Bakan başka bir şey araştırıyor ama- iki parmağı kopmuş bir vatandaş ve ne yazık ki gazi sayılmıyor. 15 Temmuzda yaralanan herkesi tırnağı çizilse gazi saydınız bir KHK’yle. Peki bu terörle mücadele eden insanlar, bunların hakları ne olacak? Ve bunlar vücutlarındaki şarapnel parçaları ve kurşunlar nedeniyle ne yazık ki yavaş yavaş zehirleniyorlar, ağır metal zehirlenmesi ve biz bunu raporlarla yaklaşık 500 kişiyi hastaneye gönderdik, raporlarla teslim edildi. Bu insanlar ağır ağır ölüyorlar ağır metal zehirlenmesi yüzünden. Bakın, size bir fotoğraf daha göstermek istiyorum değerli arkadaşlar: Bu vatandaşımız, Jandarma Uzman Çavuş Hakan Akbulut, Şırnak’ta PKK’yla mücadelede EYP patlaması sonucu yaralanıyor, sağlık nedeniyle TSK’den ilişkisi kesiliyor ama sakatlığı vazife malullüğü sayılmıyor, adı malul sayılıyor. Vazife malulü için itirazını yapmış ama ne yazık ki bürokrasi nedeniyle yavaş işliyor ve bu Hakan kardeşimiz hâlâ çöplükte, annesiyle yaşam savaşı veriyor. Konya Beyşehir’de çöp topluyor, çünkü bakmak zorunda olduğu beş çocuğu var değerli arkadaşlar. Sayın Bakanım, bu insan bizim için, çocuklarımızın geleceği için, üzerinde yaşadığımız bu toprakların geleceği için, devlet gönderdiği için terörle mücadele etmiş Doğu ve Güneydoğu’da. Sakatlanmış, şimdi devlet onu gazi saymıyor, gazilik haklarını vermiyor ve çöp topluyor. Bu ayıp size yeter, bu ayıp bize yeter, bu ayıbı derhâl temizleyin Sayın Bakan. Dilimde tüy bitti, defalarca, iki buçuk senedir söylüyorum, bu insanları ne zaman göreceksiniz? Bu insanları ne zaman hatırlayacaksınız? Çok değil, 19 bin insan bunlar. Bütçeye çok da fazla bir yük getirmeyecektir bu insanlara bu hakları tanımanız. Bu konuda lütfen çalışma istiyorum. Başbakanken Sayın Binali Yıldırım “Yedi Bakanlığa talimat verdim.” demişti... Bir kelam gelmedi bu konuda.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Erozan...

AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan; ben izinizle, geçmişim itibarıyla hariciyeciyim ama bugün dâhiliyeci olarak söz aldım, dün da Dışişleri Bakanlığı bütçesinde buna benzer bir söylem olmuştu. Dışişleri Bakanlığı bütçesinde şöyle bir teklifte şöyle bir cümle yazıyor: “Ülkemiz, önemli ölçüde düzensiz göçe maruz kalmaktadır.” Tamam, not ettik, bunu hepimiz biliyoruz. Ve ben bunu okuyunca Sayın Çavuşoğlu’na dün, “Yani buradan şöyle bir sonuç mu çıkaralım: ‘Biz maalesef sınırlarımızı kontrol edemiyoruz’ mu demek istiyorsunuz?” dedim. Ama çok şükür ki Sayın Soylu, bu sabah yaptığı konuşmada, aynen cümleyi okuyorum, bana yansıtıldığı kadarıyla “Artık sınırlarımızda inşallah kuş uçmayacaktır.” demiş.

Şimdi, mesele sadece kuş değil, bir de tavşanlar var. Tavşanların ötesinde zeytinler var. Biraz evvel arkadaşımız tütün meselesini açtı. Ortada bir kaçak tütün olduğu gibi şimdi bir göçmen zeytin meselesi de var yani Bursa’da 8 lira olması gereken en düşük zeytinin fiyatı bugün 4’e düşmüş vaziyette. Çünkü Afrin’den gelen zeytin piyasası allak bullak etmiş durumda. 2,5 lira olması gereken zeytinyağlık zeytin Afrin’den 2 liraya geliyor. Dolayısıyla, yani meselenin sadece kuştan ibaret olmadığını altını çizmek isterim.

İkinci konu, biliyorsunuz Meclisteki denetim mekanizmalarından bir tanesi de yazılı sorudur. Bu yazılı soruların on beş gün içinde cevaplandırılması gerekir ve eskiden bir uyarı yazısı giderdi, fakat tüzük değişikliğimizle o uyarı yazısı da gündemden kalktı. Dolayısıyla, on beş gün içinde gelmeyen

yazılı sorular düşüyor, gidiyor, tarihin arşivlerine kalkıyor. Nitekim, bu çerçevede ben Sayın Bakana 2 tane yazılı soru sordum. 2 tane derken aslında bunlar birbirinin aynısı. Bir tanesini 14 Eylül tarihinde sordum, Sayın Bakan cevap vermedi. Vermeyince 30 Ekimde aynı soruyu bir daha sordum, Sayın Bakan yine cevap vermedi. Şimdi, şöyle bir sıkıntı doğuyor, yazılı soruları kaç kişi okuyor aramızdan, milletvekilleri ve kamuoyundan, 3, 5, 28 kişi. Ama cevap vermeyince ben ister istemez bu konuyu buraya taşımak durumunda kaldım. Şimdi o 3-5 kişinin okumadığını, maalesef şu anda söz aldığım için 3.800 kişi okuyacak. Bunun sakıncaları var, kendi aramızda halledebileceğimiz şeyler varken bazı şeyleri kamuoyuna mal etmek durumundayız. Tek bir örnek vereceğim: Tabii ki biz Afrin ve Zeytin Dalı Operasyonlarını destekledik, tabii ki tezkereye “Evet.” dedik. Ama tezkerede yaptığımız görevlendirme Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilgili, altını üç defa çiziyorum, Türk Silahlı Kuvvetleri yani TSK. İçişleri Bakanlığına bağlı Sahil Güvenlik –orada deniz yok tabii, o ayrı mesele- Jandarma Özel Harekât dâhil değil, Polis Harekât dâhil değil ama bu görevlendirme kanunsuz olarak yapıldı. Şimdi, oyunu lütfen kurallarına göre oynayalım. Sayın Bakanın geçen gün bir başka beyanı oldu, bu metruk binalarda narkoman arkadaşlar veya kimlerse, onları bilmiyoruz, onların tasfiyesi için “Kanun, kural tanımayın, yıkın o binaları.” diye bir talimat verdiğini duyduk. Narkotik konusunda öyle bir hassasiyet olmaz ama Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkisine verilmemiş bir hakkı ne bir bakan kullanabilir ne bir hükümet kullanabilir ne bir başbakan kullanabilir ne bir Cumhurbaşkanı kullanabilir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Hüda Kaya...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Merhaba arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, bazı konuşmalardan, düşünceyi ifade etmekten dolayı zaman zaman gerilimler ortaya çıkıyor ve bazı tahammülsüzlükler oluşuyor. İktidar egemen olandır, güçlü olandır, elinde maddi ve manevi imkânları bulduran taraftır. Muhalefetse elbette ki eşit orantılı bir güç ve imkânı sahip olmamıştır, değildir, fakat sonuna kadar, özgürce, düşüncesini ne kadar katılmazsanız katılmayın, ne kadar eleştirirseniz eleştirin, dinlemek, birbirimizi anlamaya çalışmak zorundayız arkadaşlar. Katılmazsanız da, eleştirirseniz, yerden yere vursanız da dinlemeyi bilmemiz gerekiyor değerli arkadaşlar.

Bakın, biraz önce bir arkadaşımız burada bizim vekil arkadaşımızın konuşmasına istinaden dedi ki: “Yok efendim Kürt, Türk, Ermeni, Süryani demagojisi yaparak –hani mealen söylüyorum- bunları sık sık gündeme getirmenin ülkenin yararına olmayacağına dair, iyi olmadığına dair, haddimizi bildirmeye dair, bunu fazla ileri götürürseniz işte haddiniz bildirilir.” gibi manada ifadeler sarf etti. Değerli arkadaşlar, bakın daha bugün Genel Kurulda ve her fırsatta hepimiz, ülkemizin tüm halkı, 80 milyon olarak bizim bir Filistin halkı hassasiyetimiz var, Uygur Türkleri hassasiyetimiz var, efendim Azeriler var, işte Orta Asya’da halklarımız var veya kim olursa olsun bazı halklarla ilgili ya da ülke, coğrafyanın, yer yüzünün neresinde olursa olsun ezilen halklarla ilgili bir empati yapma, insani ve vicdani hâlimiz var ve bunu sahipleniriz, onların problemlerine sahip çıkarız, mücadelelerine sahip çıkarız, dayanışma gerçekleştiririz. Madden, manen, her türlü şekilde bu halklarla bir insani dayanışma gerçekleştiririz. Peki, ne oluyor da sevgili arkadaşlar, topraklarımızın, ülkemizin, burada yaşadığımız bu toprakların en kadim halklarından olan arkadaşlarımız, Süryaniler olsun, Ermeniler olsun ve diğer halklar olsun, onların problemleri gündem edildiğinde, sorunlarına daha milyonda bir birkaç kelimeyle değinildiğinde sanki bedene bir çuvaldız batmış gibi neden böyle şiddetli tepki gösteriliyor? Bu insanlarımız da, bu halkımız da, bu toprakların kadim halklarıdır, bu ülkenin vatandaşlarıdır. Bizim Filistinli halkımızın, insanlarımızın problemlerine sahip çıkmak için Filistinli olmamız gerekmediği gibi, Arapların problemine sahip çıkmak için Arap olmamız gerekmediği gibi, Uygur Türklerinin problemine sahip çıkmak için illaki Uygur olmamız gerekmediği gibi, her birinin, tüm halkların, tüm

insanların nerede canı yanıyor, nerede bir tırnak inciniyorsa bizim onu insanlık ailesinin bedeninde kendi acımız gibi hissetmemiz gerekmez mi? Kendi içimizde yaşayan, bu topraklarda birlikte olmak zorunda olduğumuz, geçmişten günümüze bir insanlık, bir toplumsal hafızamız olan arkadaşlarımız, insanlarımız, kadim halklarımızla beraber ortak noktada aynı düşüncede olmasak bile, aynı dilden, aynı ırktan, aynı inançtan, aynı düşünceden olmasak bile bizim kim olursa olsun insanların haklarını, hukuklarını, problemlerini görmek, empati yapmak, sahip çıkmak, başta insani olarak hepimizin vazifesi, vekil olarak hepimizin görevi. Hele iktidar olarak devlet mekanizmalarında yetkili olanlar için bu kaçınılmaz bir görevdir değerli arkadaşlar. Bunun için öyle kıyameti koparmaya da hiç gerek yok.

Değerli arkadaşlar, bakın, Türk, Kürt, Ermeni falan deyince, işte, Süryani, Yahudi falan deyince kıyamet kopuyor. Ya ben Türk'üm, bir kadını, benim başıma gelen pişmiş tavuğun başına gelmiyor. Hem fiziki hem sözlü, her ortamda... İşte, İçişleri Bakanı da burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Bir saniye, hemen sözümü tamamlayayım.

Yani maruz kaldığım problemleri medyadan sizler de biliyorsunuz. Empati yapalım. Gücü, sahip olduğumuz imkân ve egemenliği kibir için kullanmayalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Peköz...

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Seyit Rıza'nın idam edilmesinin 85'inci yıl dönümü. Öncelikle saygıyla ve rahmetle anarak başlamak istiyorum sözlerime.

On bir gün önce biz bir yıl dönümünü anmak durumunda kaldık. Bu yıl dönümü, eş genel başkanlarımız dâhil olmak üzere, 9 merkeze aynı anda aynı merkezden yönlendirilmiş kararlarla arkadaşlarımızın gözaltına alınıp cezaevlerine konmasının yıl dönümüydü. Arkadaşlarımız demokratik bir alanda siyaset yapıyorlardı, siyasal faaliyet yürütüyorlardı. Yaptıkları tüm faaliyetler de parti programına uygun olarak yapılan faaliyetlerdi. Fakat Türkiye'de sadece siyaset yapanlar değil, siyasal alanda faaliyet gösteren herkes ilk anda, eğer muhalifse, eğer iktidardan yana değilse, eğer farklı bir görüşü dile getiriyorsa şiddetle kınanmakta ve şiddetle karşı çıkılmakta, en azından cezaevlerine konmaktadır. Arkadaşlarımız haksız ve hukuksuz bir şekilde cezaevlerinde tutulmaya devam ediliyorlar. Zaman zaman yargılamaları sırasında davalarına gidiyoruz, izlemeye çalışıyoruz; arkadaşlarımızın istedikleri hiçbir talep mahkemeler tarafından kabul edilmediği gibi çoğunun dosyasında ele avuca gelir bir belge bile bulunmamaktadır.

Örnek olarak belediye başkanlarını vermek istiyorum. Sürekli belediye başkanlarının çuval çuval dağa para gönderdikleri iddia edilir. Oysaki bugüne kadar kayyum atanan, gasbedilen, el konulan 96 belediyemizden hiçbir tanesinin, hiçbir belediye başkanının dosyasında maddi şeylerle ilgili ne bir delil ne de bir suçlama var. Zaten belediyelerimizde, bütün kurumlarımızda olduğu gibi, müfettişler -her belediyede neredeyse kendilerine ayrılmış sürekli çalışan kadrosunda gibi- belediyelerde bulunup her gün hesapları denetlerlerken hiçbir gün en ufak bir maddi yolsuzluğa rastlamadıkları herkes tarafından biliniyor.

Ayrıca bir şey daha söyleniyor, deniyor ki: Hendekler kazıldı, iş makineleri oralarda kullanıldı. Hendekler 9 merkezde kazıldı, 9 merkezde bu eylemler gerçekleştirildi ki bunlar önlenebilirdi, eğer o zamanlar görüşmeler devam etmiş olsaydı, adaya giden heyetler gidip gelmiş olsalardı Sayın Öcalan'ın

bir sözüyle bu hendekler kapatılabildi ve devam etmeyebilirdi. Onlarca belediyemizin hiçbir tarafında, bırakın hendek kazmayı, en ufak bir çukur bile kazılmamış olmasına rağmen arkadaşlarımız görevlerinden alındılar ve şu anda çok sayıda arkadaşımız cezaevinde kalmaya devam ediyor.

İçişleri Bakanı her demeç verdiğinde, her televizyona çıktığında ya da herhangi bir yerde herhangi bir konuşma yaptığında sadece ölmekten ve öldürmekten söz ediyor. Oysaki Türkiye'nin öldürmeye ve ölmeye ihtiyacı yok. İnsanlarımızı yaşatmaya ihtiyacımız var. Dolayısıyla da Türkiye'de öldürmeyi ve ölmeyi engelleyecek bir yolun bulunması gerekiyor. Bu yolun bulunmaması hâlinde hepimiz acı duymaya devam edeceğiz. Acının tarafı söz konusu olamaz. Her kimse ölen, her kimse ölmek zorunda kalan bizim için bir acı kaynağıdır, bizi, hepimizi derinden üzmektedir. Biz onun kimliğine, hangi taraftan olduğuna, hangi inançtan olduğuna bakmayız, sadece insan olarak düşünürüz ve onun için acı duyarız. Bu nedenle bu tavırlardan en kısa zamanda vazgeçmek gerekiyor ve Türkiye'nin demokratik bir ortamda, eşit koşullarda insanca yaşayabileceği, her insanın kendini mutlu hissedebileceği, bu ülkenin asli sahibi olarak görebileceği bir ortamın yaratılması gerekiyor. Burada da özellikle İçişleri Bakanlığına çok fazla görev düşüyor çünkü valilerin, kaymakamların çoğu zaman “Bakanlıktan gelen emir.” dedikleri, çoğu zaman “Böyle isteniyor.” dedikleri şekilde bütün faaliyetlerimiz engellenmeye çalışılıyor. Bir hafta önce Adana'da bir kongre yapacaktık, kongre sırasında güvenlik kuvvetleri kongre salonuna girip çekim yapmak istiyorlar. “Siz kongre salonuna giremezsiniz, dışarıda istediğinizi yapın ama içeride, kongre salonunda çekim yapamazsınız.” dediğimiz zaman “Valilikten emir var.” diye yazılı, mühürlü, imzalı yazılar gösterdiler bize.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Peköz.

Değerli arkadaşlar, üyelerimizden konuşma yapmamış olan ve Komisyon üyelerinden konuşma yapmak isteyenler varsa lütfen sisteme girsinler, ona göre zaman planlaması yapacağım.

Sayın Paylan, hâlâ girmiyorsunuz, konuşmayacak mısınız?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Efendim, tutanakları bekliyorum. Konuşma yapacağım.

BAŞKAN – Yapacaksanız girin, ben bileyim, ona göre planlama yapacağım. Yemek hazırlatacak mıyım, hazırlatmayacak mıyım, kaç kişi var...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Önümüzde açık, yanıp sönüyor yani. Sinir bozucu bir şey.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Aydemir...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Değerli Bakanım, sizinle, kadronuzla iftihar ediyoruz. Allah her daim sizin gibi devlet adamlarını bu ülkede vazife yapar kılsın, duamız budur.

Bizim inancımızda fâcirin yüzündeki maskeyi indirin diye bir tembihat var. Fâcir, ortalığı karıştıran, fitne saçan, bölen, ayrıştıran anlamında. Bize düşen de budur, bunu yapmak durumundayız. Şimdi arkadaşımızı biraz önce öyle bir resim çizdi ki sanki ben bu ülkede hiç yaşamamışım. Hendekleri... “Sayın” dediğiniz o iblis, imansız var ya... “Sayın”ınızı kınıyorum. O çocuk katili, o kitapsız o hendekleri kazdırttı. “Ona söyleseydiniz o kapattırdı.” diyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – O kapattırdı Cizre’de. Siz gönderdiniz...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin)- Allah belasını versin!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kardeşim, biz her hâli bire bir yaşamış bir kadroyuz. Hem yaşamız uygun hem de siyasi serencamdaki duruşumuz uygun bu hâle.

7 Haziran seçimlerinde adaydım ben Erzurum’da. Bir ilçe başkanımızı, Karayazı ilçe başkanımızı, tahammülsüzlükten, bu imansız, kitapsız vatan hainlerinin tahammülsüzlüğünden alıp dağa götürdüler ve arabasındaki, aracındaki Kur’an-ı Kerim’le adamın yüzünü, gözünü dağıttılar, toprağa gömdüler. Bunları biz yaşadık. Şimdi, böyle masum bir resim çizeceksiniz, biz de bunu kabul edeceğiz. Yok kardeşim böyle bir şey.

Hüda Hanım’ın söylediklerine katılıyorum; dinlemek lazım, dinlemeyi bilmek lazım ve şuna da katılıyorum: Kimin ne problemi varsa, o problemi dert etmeyen vicdansızdır, haysiyetsizdir. Şu ak kadro bütünüyle, bu ülkede kim yaşıyorsa, hangi rengi taşıyorsa hepsinin derdini dert etmiş, bugüne kadar da çözüm noktasında ciddi gayretler sarf etmiştir. Şu an bu kadro da bu gayretin içerisinde, bu çabanın içerisinde. Öylesine laflar ediliyor ki burada hakikaten tahammülfersa bir hâl ortaya çıkıyor.

Bizim insanlarımız, bakın benim hemşehrim Erzurum’da, katledilmiş, şehit edilmiş Afrin’de. Oraya bizim ordumuz niye girdi kardeşim? Oradan yönelen saldırılar yok muydu? Bunları bilmiyor muyuz? Sureti haktan gözükerek burada hiçbir şey yokmuş gibi laf serdetmek, “Tutanaklara girsin, biz söylemiş olalım.” filan... Yok böyle bir şey. Biz buna karşılık vereceğiz, hakikati dillendireceğiz. Bu kadronun vazifesi bu. Sadece bu kadronun değil, burada bu vatana hakikaten yürekten bağ duyan, yürekten bağlılık duyan herkesin vazifesidir bu. Burada asla ve kata bölücü anlayışı kimse dillendirmemeli, bölücü dille konuşmamalı. Ne demek kardeşim muhalif, muhalifleri öldürmek? Biz, şu kadro, şu vatansız kadro bu ülkeye kastedenlere yöneliyor. Bizim kimseyi öldürmek gibi bir hevesimiz hiçbir zaman olmadı. Bu millet dünya var olduğundan bu yana, dünya sahnesinde yer aldığından bu yana hep adalet dağıttı, adaletle yöneldi. Her yere gittiğimizde bu hâl üzere gitmişiz. Bu hakkı da bütün dünya teslim ediyor.

Şimdi burada gelip bu neviden söylemlerle insanların... Gerçi buradakilerin, kimsenin kafası filan bulanmaz, millet de biliyor, bu hakikati artık gördük biz. 7 Haziran süreci her şeyi yani fâcirin üstündeki, yüzündeki o maskeyi bütünüyle indirdi. Şanlıurfa’daki o gencecik, 21 yaşındaki polislerimizin ensesine silah dayayan imansızları hepimiz gördük. Bundan sonra hiç kimse bu söylemlere inanmayacak.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Mahkeme kararından haberin var mı?

HÜDA KAYA (İstanbul) – Mahkeme kayıtlarına bak.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Görmediniz mi onu?

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz lütfen. Bu şekliyle bir yere gitmek mümkün değil. Her şeye itiraz ediyorsunuz canım! Yapmayın lütfen!

HÜDA KAYA (İstanbul) – Hakikat kimsenin tekelinde değil.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Şu anda bir tek tutuklu kalmadı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Cinayet yok, beraat etti.

BAŞKAN - Sayın Aydemir, siz devam edin.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Arkadaşlar, kayyumlara dönük tenkitler geliyor. Benim ilimde, Erzurum’da 4 tane ilçeye kayyum atandı. Bütün samimiyetimle söylüyorum, siyaset olsun diye söylemiyorum...

Sayın Bakanım sabahleyin illerle ilgili örnekler verdi, ben de o illere gidip geziyorum. Tunceli’nin fahri milletvekiliyim, ara ara gidiyorum, Allah razı olsun, yapılanları bire bir gözlemliyorum, görüyorum. Ama ben kendi ilimde, mesela Karayazı’nın, mesela Karaçoban’ın, mesela Tekman’ın, Hıms’ın öncesini biliyorum, kayyumun olduğu dönemi biliyorum. Adaydım 7 Haziranda, 1 Kasımda tekrar adaydım; köylere gidiyordum, o köylerin acınası hâlini görüyordum ve kötü olan da şuydu: Ben

gittiğimde öylesine bir propaganda vardı ki çamurdan geçilmeyen bir hâle mazaret neydi? “Efendim, büyükşehir yapacak bunu.” Hizmetsizliği bir de imansızca bizim büyükşehire fatura etmek gibi bir girişim içerisindeydiler. Şimdi gelin birlikte gidelim Hüda Hanım Erzurum’daki o ilçelerimize, oradaki ferah-fezâ hâli bir görün, insanların huzurunu, mutluluğunu görün. Çok açık, ben söylüyorum, davet ediyorum, gelin gidelim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Beraber gidelim.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – İstedğin gün gidelim beraber.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bir başka şey söyleyeyim arkadaşlar: Alınan oylar, verilen oylar, hiçbir tanesi -genelleme yapmak da doğru değil, bunu düzeltiyorum- büyük çoğunluğu sahici oylar değildi. Tehditle, şantajla, korkutmayla, ürkütmeyle, sandığın başına tünemeyle alınmış oylardı, sonradan bu hâli gördük biz. 7 Hazirandaki durumu gördük, sonra 1 Kasımı gördük.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir tane delil göster.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir tane göster ya, bir tane göster.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tersine örnek var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Devlet sizde, Hükümet sizde...

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin ya...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Dolayısıyla, arkadaşlar...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir tane göster...

BAŞKAN – Müsaade edin...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Paylan, az önce böyle yapıyordun. Hakarete bile böyle yapıyordun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Meral Hanım, bak, ben size bir şey söyleyeyim. Ben bir tane örnek vereyim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ver, ver...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – 1 Kasımda bir köye girdim. Bir kapı açık. Baktım 2 genç kızımız, bir de belli ki anneleri olan birisi. Bizi gördüler, bir muhabbetle bakışlarını hissettim. Ama, tabii, AK PARTİ heyeti gelince bir ürküntü, bir korkma, kapıyı kapattılar. Ben hemen arabayı durdurdum, oraya gittim. İçeri girdim. Çok nitelikli, kaliteli, hakikaten vatansever, bizim insanımız.

Bakın, Meral Hanım, ben Kürt değilim, biliyorsunuz. Ama sizden daha çok Kürt hissetmiyorsam kendimi namerdim, çok açık söylüyorum. Sizden daha çok Kürt’ü dertlenmiyorsam namerdim. Bu ak kadronun tamamı da böyledir, onu da söyleyeyim. Ve en kızdığım şey de şu: Kürt’ü ad etmenize isyan ediyorum. Yok böyle bir şey. Kürt’ün temsilcisi benim. Süryani’yi burada gelip öne sürmenize isyan ediyorum. Süryani’nin temsilcisi benim. Bizim arkadaşlarımız. Bakın, Dışişleri Bakanımız dün anlattı.

Ben örneği vereyim size arkadaşlar. Erzurum’dan örneği vereyim. Girdim içeri. O arada kapının önündeki genç de geldi ama annesi dedi ki: “Babanı bir çağır.” Konuşmuyorlar. Babası geldi. Bizimle kucaklaştı filan. İlk söz şu oldu: “Vekilim, buradan çıktıktan sonra lütfen başka evlere de gidin.” “Niye?” dedim. İfadesi, Değerli Bakanım, aynen şöyleydi: “Biz ailece geçen seçimde hiç oy vermedik, hiç sandığa gitmedik. Ama bu köyde yüzde 100 bölücü anlayışa oy çıktı.” Çok açık.

Arkadaşlar, sandığa gitmeyen...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bölücü anlayış değil!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ben o ifadeyi kullandım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Bölücü anlayış” diyemezsiniz!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya arkadaşım...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yuh!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Paylan, nasıl “Yuh!” diyebilirsin?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yuh! Yuh!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nasıl “Yuh!” diyebilirsin?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Bölücü anlayış” diyemezsiniz!

BAŞKAN – Arkadaşlar...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nasıl “Yuh!” diyebilirsin? Yazıklar olsun! Yazıklar olsun!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bölen sizsiniz, birleştiren biziz.

BAŞKAN – Sayın Paylan... Sayın Paylan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz birleştirmeye çalışıyoruz. Biz kan akmasın diye kendimizi ortaya koyuyoruz ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nasıl birleştiriyorsunuz? Çukurlarla mı?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Meral Hanım, bir...

BAŞKAN – Sayın Aydemir, siz devam edin.

Arkadaşlar, müsaade edin lütfen! Böyle bir usul yok!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sayın Paylan, bak...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama “bölücü” diyemezsiniz.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biraz önce onlar aynısı yapmıştı ama müdahale etmemiştiniz.

BAŞKAN – Siz hâlâ “Biraz önce, biraz önce, biraz önce...”

Devam edin Sayın Aydemir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Efendim, ben bir aktarımı paylaşıyorum sizinle. Ben bir aktarımı paylaşıyorum arkadaşlar ya! Allah, Allah... Yani ben birisinin anlattığını size burada tırnak içinde...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bana da “FETÖ’cü parti” diyorlar. Ne diyeyim, ben size FETÖ’cü parti mi diyeyim?

BAŞKAN – Sayın Paylan... Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyle mi diyeyim yani? Böyle mi diyeyim? Bana da böyle diyorlar.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hüda Hanım, görüyorsunuz değil mi? Laf dinlemeyi bilmek...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bana da böyle diyorlar.

BAŞKAN – Sayın Paylan... Sayın Paylan...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – FETÖ’yü destekliyorsak de! Destekliyor muyuz FETÖ’yü?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyle mi diyeyim?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – FETÖ’yle mücadele ediyoruz biz. Siz ediyor musunuz mücadele? Siz mücadele ediyor musunuz PKK’yla? PKK terör örgütüdür desene. Hadi... PKK terör örgütüdür desene. FETÖ terör örgütüdür.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Hâlâ “Sayın Öcalan” diyorlar!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz ne söyleyeceğimize kendimiz karar veririz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hadi söylesene... Hadi söyle ya...

BAŞKAN – Sayın Aydemir, buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Arkadaşlar, şimdi, aslında şu resim tahammülsüzlüğün resmi. Hüda Hanım, gördünüz değil mi? Hâlinizi, resminizi görün. Bir aktarımı sizinle paylaştım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben de başka aktarım paylaştım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bize diyorlar ki: “İŞİD’le iş birliği yaptılar.” Bunu söylüyor muyuz?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bakın, bir aydır her gün günün on iki saatini beraber paylaşıyoruz. Ben size hiç “yuh” dedim mi? Hiç yuhladım mı sizi Garo Bey? Burada konuşuyoruz değil mi? Günü ailemizden çok bir arada geçiriyoruz. Bir aydır beraberiz ve uzun yıllardır bu hâli yapıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama sen üç gündür coştun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Buna rağmen bak ne diyorsun bana? Yuhalıyorsun.

Şimdi, arkadaşlar...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, demin terörist elebaşına “sayın” denildi. Arkadaşların hepsi buna bile tahammül ettiler ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Mahkemeler beraat kararı verdi.

BAŞKAN - Buna bile tahammül ettiler!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Oradan konuşun.

BAŞKAN – Oradan da konuşurum, buradan da konuşurum. Nereden konuşacağıma da mı sen karar vereceksin Sayın Paylan? Bu da bir sabır işi. Durun ya.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – PKK terör örgütüdür diyebiliyor musunuz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Otuz yıldır aynı cümleyi kuruyorsun. Yeni bir şey bulun, lütfen.

BAŞKAN – Evet, Sayın Aydemir, devam edin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yeni bir şey mi? Eskiye bitirin de yeniye geçelim. Hadi söyleyin bir de duyalım ya.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yok, yok, siz yeni bir şey bulun.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değerli arkadaşlarım...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hasretle yanıyoruz. Bunu söyleyin, bekliyoruz.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Hasretle yanan sizdiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz hasret gönderiyordunuz Pensilvanya’ya.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ama bırakın bir konuşalım arkadaşlar.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

Sayın Aydemir, devam edin lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – On dakika sürem vardı, üç dakikasını kullandım, yedi dakikasını gitti. Yedi dakikasını gitti Meral Hanım.

Şimdi, arkadaşlar, şu kadro eşsiz bir kadro. Bunların kıymetini bileceğiz. Bunlar Cenab-ı Hakk'ın inayeti olarak bize yansımadır. Bunlara her hâlükârda...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Niye? Vahiy mi aldınız?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne oldu Hüda Hanım?

HÜDA KAYA (İstanbul) – Nereden geldi vahiy? Nereden geliyor bu inayet?

BAŞKAN – Sayın Aydemir, devam edin lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bir de böyle bayağı bir kilo verdiniz, öz güven de fazla maşallah.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya bir kadına böyle cümle kurulur mu?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne var? Espri yapıyoruz ya.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Övücü bir şey söylüyor; tebrik ediyor, övücü bir şey söylüyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Size kilo verdiniz diyor muyuz?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Buna da mı bir şey ya Meral Hanım?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tabii ya (!)

BAŞKAN – Sayın Aydemir, bunu ben üzerime alındım yalnız. Üzerime alındım, ona göre.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Eyvallah... Peki...

Arkadaşlar, öyle ya da böyle, biz her zaman şunu söylüyoruz: Kafasında, zihninde “öteki” diye bir kavram barındıranlar vatan hainleridir, bölücülerdir. Bizim zihnimiz çok berrak. Biz tek millet mefhumuna, tek millet inancına yüreğiyle iman etmiş bir kadroyuz. Ve orada sabitkadem hâldeyiz. Sürekli bir hâlde bu düşünceyi dillendiriyoruz, hayata yansıtıyoruz.

Şunu söyleyeceğim: Demin o bölücü, o çocuk katili, imansıza “sayın” dediniz ya, bu anlayış ilanihaye bu ülkenin zemininden silininceye kadar bu mücadele devam edecek. Bir tane o zihniyette adam kalmayacak.

Efendim, bu nasıl olacak? Şu mücadeleyle, bu kararlılıkla, bu milletin tamamı tek millet hakikatinin orijinin, orijinal noktasının etrafından buluşarak bu hâl gerçekleşecek. Sizi de buraya davet ediyoruz. Öyle ya da böyle gelinecek.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, toparlar mısınız lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şunu söyleyeceğim: Burada bu kıymetli kadronun içerisinde bir özel isim var. 15 Temmuzdaki kahramanlığı ben biliyorum, Arif Çetin Paşam. Onun şahsında Jandarma Komutanlığımızın mensuplarının tamamına yüreğimden kopup gelen muhabbeti sunuyorum.

Burada yeni Emniyet Genel Müdürümüz var. Hakikaten her hâliyle değer katan, mücadelenin içerisinde gelmiş bir yüksek isim. Onun şahsında kadrosuna kalbî hürmetlerimi sunuyorum.

Ve Sevgili Bakanım, Sayın Bakanım “ak” anlayışın zirve isimlerinden, lider isimlerinden, bütün milletin yüreğinde yer bulmuş isimlerinden. Onu, Mehmet Bakanımı, Sevgili Bakan Yardımcımız Muhterem Bey'i ve onlara bağlı olan bütün kadroyu saygıyla hürmetle, her zaman destekle yâd edeceğiz.

Bütçelerinin de hayırlı olmasını diliyorum.

Hepinize saygı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, teşekkür ediyorum.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, ben sonradan fark ettim, anlamamıştım o konuşma sırasında.

BAŞKAN – Ben müdahale ettim Sayın Kaya.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Kiloyla ilgili bir ithamda bulundu.

BAŞKAN – Sayın Kaya, ben müdahale ettim. Beni kastetti aslında. Göndermeyi bana yaptı.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Yok, yok...

BAŞKAN – Sürçülisan...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ben hep öz güvenliyim. Kiloyla bağlantılı değil benim öz güvenim.

BAŞKAN – Biliyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ben espri yaptım. Hüda Hanım, siz de anladınız bunu. Bazen arkadaşlar, burada bir laf atmeye korkuyorum ya. Vallahi korkuyorum. Özellikle CHP...

CAVİT ARI (Antalya) – İyi, iyi... Korkman da güzel...

BAŞKAN – Sayın Kaşıkçı, buyurun.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Afrin operasyonu çok konuşuldu. Bu operasyonda böyle bir üs konumunda olan Hatay ilimizle ilgili bazı gözlemediğimiz eksikleri Sayın Bakanımıza iletmek istiyorum.

Öncelikle yıllardır terör örgütü PKK'nın bölgemizdeki alçakça faaliyetlerinden dolayı Hataylı hemşehrilerimiz büyük sıkıntılar yaşamış, vatandaşlarımız yaylalarını kullanamamış, köylülerimiz ise bu alçak örgütün baskısı ve zulmüne uğramıştır. Ayrıca, bu alçak örgüt zaman içerisinde çeşitli defalar yaptığı hain saldırılarda sivil vatandaşlarımızı, köy korucularımızı ve güvenlik görevlilerimizi şehit etmişlerdir.

Amanos Dağlarındaki bu şer güçlerin varlığı ilimizde hem sosyal hem de ekonomik birçok sıkıntı yaratmıştır.

Sayın Başkanım, konsantre olamıyorum sestem.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade edin lütfen... Sessiz...

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Afrin konuşuluyor. Bir Hatay Milletvekilinin bu konuyla ilgili ne söylediğini bence bir dinlemek lazım.

Mustafa Kemal Atatürk'ün “Kırk asırlık Türk yurdu.” dediği bir memleket Hatay. Ancak terör örgütünün Türkiye’de faaliyetlerine başladığı günden itibaren hepimizin sıkça duyduğu bir kelime vardı: “Amanos Dağlarında bölücü terör örgütü saldırı yaptı. 2 şehidimiz var, 3 şehidimiz var, 7 şehidimiz var.” Hemen hemen her gün bu haberleri duyuyorduk.

Amanos Dağlarına bu terör örgütü PKK'nın geldiği yer ise biz Hataylıların da bu konuyla ilgilenen uzmanların da bildiği üzere Afrin'di. Yıllardır Türk Silahlı Kuvvetlerinin Afrin’de terör örgütlerine yönelik bir operasyon yapmasını biz Hataylılar olarak çok bekledik ve Allah’a şükürler olsun, geç olsa da oldu ve büyük de bir başarı elde edildi. Şimdi, vatandaşlarımız köylerine rahat bir şekilde gidebiliyor, yaylalarına rahat bir şekilde gidebiliyor. Onu da geçiyorum, Afrin’deki bu operasyonlara paralel bir şekilde Hatay ilimizde de terörle ilgili operasyonlar yapıldı ve bu operasyonlarda son bir yıl

içerisinde 46 terörist etkisiz hâle getirildi. Tüm bunların hepsini topladığım zaman vatandaşımıza bir öz güven geldi. Vatandaşımız artık kendi topraklarına, kendi yaylalarına çok rahat bir şekilde çıkmaya başladı.

Sayın Bakanım, hem sınırlarımızın ötesinde hem de ilimizin içerisinde yapılan bu operasyonlardan dolayı Hataylılar olarak kahraman güvenlik güçlerimize ve bu iradeyi ortaya koyan size teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanım, terörle mücadele kapsamında ilimizde 604 güvenlik korucusu kadrosu tahsis edilmiş ve son derece yerinde bir adım olmuştur. Bu kardeşlerimizin bazı haklar konusunda talepleri olduğunu biliyorsunuz. O yüzden, bu konuyu yeniden değerlendirmenizi özellikle rica edeceğim. Ancak bunun dışında özellikle gönüllü köy korucusu kardeşlerimiz, ağabeylerimiz var. Bunların durumlarını da sizler iyi biliyorsunuz. Bunlar yıllarca yüksek vatan sevgisiyle terör örgütüne karşı hep en ön safta savaştılar ve bunun karşılığında da devletimizden hiçbir talepleri olmadı. Bu ağabeylerimizin bir kısmı zaten kendi imkânlarıyla emekliliklerini kazandılar. Ancak, gerçekten içlerinde hâlâ çınar gibi ayakta duran ancak imkânları olmadığı için birkaç yıllık prim borcundan dolayı emeklilik hakkına kavuşamayan ağabeylerimiz, arkadaşlarımız var. Bunlarla ilgili de bir düzenlemeyi sizlerden rica ediyoruz.

Sayın Bakanım, her fırsatta Suriye Dışişleri Bakanının tehdit ettiği bir il olma özelliği taşıyan ilimiz Hatay'da sınır güvenliğine son derece önem verdiğinizi biliyorum. Defalarca da Hatay'a geldiniz gittiniz. Bu kapsamda bizlerin de Hatay'ın güvenlik konforunu daha da artıracığına inandığımız birtakım tespitlerimiz var. Bunları sizlerle paylaşmak istiyoruz.

Sayın Bakanım, Afrin Operasyonu ile sınır ilçelerimiz olan Hassa, Kırıkhan ve Reyhanlı'nın bir bölümü terör geçişi noktasında artık güvenli hâle geldiler ancak İdlib'in ve Lazkiye'nin karşısına düşen iki ilçemiz var. En son Yayladağı'na gelmişsiniz hatırlarsanız. Yayladağı'ndaki o sınır köylerimizin de bu güvenlik koruculuk sistemine geçmesi sizin takdirindedir.

Yine, 604 kadro verildi ancak bu kadroların biraz daha artmasını istiyoruz. Özellikle Samandağ, Antakya, Defne, Kırıkhan, Hassa, Erzin, Dört Yol, Payas, İskenderun ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Hatimoğulları...

Sayın Kılınc...

Sayın Çepni, buyurun.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – İçişleri Bakanı tarafından uzun bir açıklama, sunum dinledik. Tabii, açıklamaya baktığımızda, çok detaylı, çok ayrıntılandırılmış ve çok heybetli bir sunum oldu, tabii şatafatlı bir sunum oldu. Son dönem AKP iktidarının bütün alanlarda neredeyse dünyada bir numara olduğunu zaten söylüyor, “Sağlıkta bile bir numarayız.” diyor.

Şimdi, bu, tabloya nereden baktığımızla ilgili. Şimdi, eğer bir devletin görevi barışı sağlamak, huzuru sağlamak, adaleti sağlamak, iç ve dış barışı sağlamak ise bu çizilen tablo, ortaya koyulan planlama bir kıyamet senaryosudur, kıyamet tablosu ancak olabilir. Ama bir iktidar eğer kendi varlığını iç ve dış düşmanlar yaratarak sürdürme üzerine kuruyorsa; eğitime, sağlığa değil, savaşa bütçe ayırıyorsa tabii ki bu tablo çok gurur verici bir tablo olarak değerlendirilebilir.

Şimdi, Hükümet bir ihtiyaç belirliyor, o ihtiyaca göre de çözüm üretiyor. Şimdi, Hükümete göre tabii, mesele şu: Geldiğimiz aşamada, AKP'nin politikalarına “hayır” diyen herkes terörist, onun kavramlarıyla konuşmayan herkes terörist. Örneğin, biz bu ülkenin demokratları, sosyalistleri olarak kırk yıldır Fetullah Gülen hareketine, bunun bir karanlık güç olduğunu, bunun bir ticari şirket olduğunu, bunun bir kontrgerilla benzeri örgüt olduğunu söylüyoruz. Biz bunu söylediğimiz zaman bizim gazetelerimize, yazarlarımıza dava açılıyordu daha düne kadar. Fakat şimdi, bu hareketi büyüten, geliştiren, AKP'yi AKP yapan bu hareket şimdi FETÖ olunca aynı dili konuşmamız bekleniyor. Şimdi, burada, tabii, halkımız belki şimdi sizin yürüttüğünüz kara propagandanadan kaynaklı ses çıkartmıyor ama emin olun, bu numaraları yemiyor. Şimdi, biz AKP gibi düşünmek zorunda değiliz. AKP gibi düşünmeyenler, evet, sizin tarafınızdan vatan haini olarak ilan edilebilir fakat biz bu toprakların birleştirici gücüyüz, bu toprakların demokrasi ve özgürlük güçleriyiz.

Şimdi, sunumda diyor ki İçişleri Bakanı: “İŞİD bir yıldır eylem yapmıyor.” Ya, İŞİD daha ne yapacaktı? Memleketi kan deryasına dönüştürdü, katliamlar yaptı; 30 kişilik, 50 kişilik, 100 kişilik katliamlar, insanlarımız vahşice katledildi. Suruç'ta 33 genç katledildi. 1 kişi tutuklu şu anda, 22'sinde mahkemesi var. 1 kişi tutuklu ve bu, hâlâ daha mahkemeye gelmemiş, ifade vermemiş. Ankara katliamı, Roboski katliamı, bunları hatırlıyor musunuz? Bunlar, tabii, sizin için bir şey ifade etmiyor. Oylarınızı artırdı mı azalttı mı, mesele bu.

Şimdi, bütün bu katliamları gerçekleştiren İŞİD militanları AKP'nin yarattığı siyasi ve psikolojik atmosferden beslendiler, Orta Doğu siyasetinden beslendiler, Suriye politikalarından beslendiler ve İŞİD dünyanın başına bela oldu ve bu katillerin hepsi ellerini kollarını sallaya sallaya gençlerimizi, barışsever yurttaşlarımızı katlettiler. Şimdi diyorsunuz ki: “İŞİD bir yıldır eylem yapmıyor.” Bunu, gerçekten, halkımızın takdirine bırakıyorum.

Şimdi, belirtilen planlamada görülen şu: Devlet her tarafı hapishaneye çevirmiş ve bununla övünüyor. “Şuraya karakol yaptık, buraya kule yaptık. Şuraya şunu yaptık, buraya bunu yaptık. Şunu gözledik.” Böyle bir devlet politikası olabilir mi? Devlet bunları azaltırsa eğer devlet olur, devlet bunları azaltma becerisi gösteriyorsa eğer halkına bunun müjdesini verir. Yani, bu, şuna benziyor: Diyarbakır'a gidip “Buraya Türkiye'nin en büyük cezaevini yapacağım.” deyip alkışlanmasını beklemek gibi bir şey.

Şimdi, bakın, bu devlet süper projeler devleti, her şeyin en büyüğünü yapmakla övünüyor. Fakat bir gerçek var ki siz binaları ne kadar büyütürseniz insanları o kadar küçültürsünüz. Bu devlet böyle, sarayı büyütüyor, halkımız küçülüyor. Yüzde 1 büyüyor, yüzde 99 yoksullaşıyor. Şimdi, büyüyen tek sanayi savaş sanayisi, bütçede de görüldüğü üzere eğitime yok, sağlığa yok, savaş sanayisi büyüyor. “Şu silahı yaptık, bu silahı yaptık.” Ne için? İnsan öldürmek için. Ne için? Amerika'yla rekabet yapmak için.

Şimdi, kayyumlar deniyor. Kayyumlar... Ya, kayyumlarla siz bir halkın iradesini çaldınız ve bütün kayyumlar bir savaş komiseri gibi çalışıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Koç, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Biraz daha...

BAŞKAN – Şey yok Sayın Koç,

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Beş dakika müsaade istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Koç, başka Komisyon üyesi olmayan...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Beş dakika daha.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Çelebi...

Arkadaşlar, siz konuşacaksınız, ben konuşmayacağım. Böyle bir şey yok. Eğer konuşmuyorsanız konuşmaları kapatıyorum.

Sayın Aydemir, buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan yardımcılarımız, çok değerli bürokratlarımız, basınımızın değerli temsilcileri; ben de hepimizi saygıyla, sevgiyle, muhabbetle selamlıyorum.

Bugün burada İçişleri Bakanlığımızın bütçesini görüşüyoruz, mali tabloları konuşuyoruz, ödenekleri konuşuyoruz. Ama biz çok iyi biliyoruz ki arkadaşlarımızın yaptığı işler, İçişleri Bakanlığımızın vermiş olduğu hizmetler parayla ölçülemez. Dolayısıyla, onların özverili çalışmalarından dolayı, paha biçilmez çalışkanlıklarından dolayı kendilerine özellikle teşekkür etmek istiyorum, sağ olsunlar, var olsunlar.

Değerli arkadaşlar, İçişleri Bakanlığımızın bütçesinin büyüklüğünden arkadaşlarımız bahsettiler, niye bu kadar bütçesinin arttığından bahsettiler ve bu bütçeyi çok olarak değerlendirdiler. Buna katılmak mümkün değil. Niye buna katılmak mümkün değil, şimdi açıklayacağım. Değerli arkadaşlar, eğer güvenlik olmazsa bir ülkede eğitim olabilir mi? Eğer güvenlik olmazsa sağlık olabilir mi? Eğer güvenliğiniz yoksa canınızın güvenliğini nasıl sağlayabilirsiniz, mal güvenliğinizi nasıl sağlayabilirsiniz, ticareti nasıl yapabilirsiniz? Yani her şeyin başı güvenlidir. Dolayısıyla, bir ülkenin refahı için olmazsa olmazının başında, devlet olabilmek için, bir vatanda yaşayabilmek için, “Vatanımız var.” diyebilmemiz için mutlaka güvenliğin olması lazım. Bundan dolayı, arkadaşlarımızın güvenlik bütçesinden niye rahatsız olduklarını, “Niye arttı?” diye sorduklarını ben anlamış değilim. Keşke imkânımız olsa da güvenlik bütçemizi, İçişleri Bakanlığı bütçemizi biraz daha artırabilsek ve dolayısıyla ülkemize, vatanımıza göz diken o gözleri daha rahat bir şekilde çıkartabilsek ve bu gözleri çıkartırken de bu güzel vatan evlatlarından hiç şehit vermeden bu işleri başarabilsek. İnşallah, o günler de yakındır. Güvenliğe ayırdığımız bütçeyle, teknolojik silahlarımızla beraber inşallah bunun da üstesinden geleceğiz değerli arkadaşlar.

Evet, arkadaşlar az önce bölücülükten... Süryani milletvekilimiz vardı burada az önce, “Ben Süryaniyim.” demişti. Ben de kendisine şunu söylemiştim: “Keşke dün burada olsaydınız da Dışişleri Bakanlığımızın konuşmasını dinleseydiniz veya imkânınız olsaydı da tutanağı alabilseydiniz.” Aldığımızı düşünmüyorum tutanağı ama ben sizin için o zahmete katlandım. Tutanaktan birkaç bir şey okumak istiyorum: “Dünya Aramiler Kongresi’nin Başkanı bir açıklama yaptı Afrin Operasyonu başladığı zaman: ‘Bu YPG/PKK bizim çocuklarımızın eline silah veriyor ve ‘Türk askerinin karşısında savaşın.’ diye zorla gönderiyor.’ diye bir açıklama yaptı. Hani siz Süryanilerin de partisiydiniz? Hani o Süryani arkadaşımız Süryanileri çok düşünüyordu? Başka bir şey daha söyleyeyim: Dünya Süryaniler Kongresi Başkanı geçen hafta İstanbul’daydı ve bana -kuzey Suriye’de yani Fırat’ın doğusunda 10 bin civarında Süryani var- PKK/YPG’nin tüm Süryani okullarını kapatmaya başladığını söyledi ve zulüm altında olduklarını söyledi, işkence altında olduklarını söyledi. Belki siz o kadar umursamazsınız, peki, bu Süryani...” İşte devam edip gidiyor.

Değerli arkadaşlar, bu tutanaklar Meclis kayıtlarında var. Arkadaşımız okumadıysa, tutanağı olmadıysa da ben de yardımcı olmak istedim. “Dolayısıyla 300 bin civarında da Kürt kardeşimiz Suriye’den buraya göç etti. Bunlar durup dururken buraya göç etmedi. Niye göç etti?” diye de Sayın Dışişleri Bakanlığımız açıklamalarına devam etmişti.

Değerli arkadaşlar, Türkiye’de bir işgal hareketi, dünden beri, evvelki günden beri bir söylem başladı. “Türkiye, işte, işgal ediyor, şunu yapıyor, bunu yapıyor.” diye. Hakikaten, bunu söylemek için ya başka bir ülkede yaşamanız lazım, eğer bu ülkede yaşıyorsak eğer Türkiye Cumhuriyeti vatandaşsaksak, eğer bu bayrağın altında yaşıyorsak biz bu devletin bize vermiş olduğu aylıklarla milletvekilliği yapıyorsak, milletin oyuyla buraya geldiysek bu milletin hukukunu hep birlikte korumak zorundayız arkadaşlar. Şimdi, PKK terör örgütü diye bir örgüt var mı, bir gerçek mi? Var. “Efendim, bizi siz onlarla ilişkilendirmeyin. Biz de sizi FETÖ’yle ilişkilendiririz.” diyorsunuz. Evet, değerli arkadaşlar, AK PARTİ ile FETÖ’yü ilişkilendirmek abesle iştigaldir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Aydemir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – FETÖ terör örgütü dün çıkmamıştır, FETÖ terör örgütünün kaç yıl öncesine dayandığını en az sizler de benim kadar biliyorsunuz. Değerli arkadaşlar, ama bugün FETÖ terör örgütünü 15 Temmuzdan önce de biz anladık, 17-25 Aralıktan önce de söyledik “Terör örgütüdür.” diye. Bugün geldiğimizde “FETÖ terör örgütüdür.” diye yine diyoruz ama sizler hâlâ bunu “PKK terör örgütüdür.” diye bir türlü söyleyemiyorsunuz. Niye bunu söyleyemiyorsunuz, bunu anlamak da mümkün değil. Bir yerlerden mi çekiniyorsunuz, ne var arkadaşlar? Bunu söyleyin artık.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Hayır.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Çekinmiyorsanız söyleyin o zaman, çok merak ediyoruz, size söyletirmiyoruz bunu. Ben 2011 yılından beri dördüncü dönemdir milletvekiliyim, bunu sizden duyamadık. Bir duymak istiyoruz, bu yüce çatı altında biz milletvekilleri olarak bu “PKK terör örgütüdür.” cümlesini her vekilden duymak istiyoruz arkadaşlar. Bu da milletvekili olarak benim en doğal hakkım değil mi? Biz kimle mücadele ediyoruz arkadaşlar, kimlerle mücadele ediyoruz biz, kiminle mücadele ediyoruz biz? Bunun farkında olmamız lazım.

Efendim, işte “Sayıştay raporları şöyle söyledi, Sayıştay raporları böyle yazdı.” Keşke Beştaş Hanım burada olsaydı. “Sayıştay raporlarında yolsuzluklar var.” Yolsuzlukları okumaya başlıyor, yolsuzluk bekliyoruz ya okuyacak diye Sayıştay raporundan. Yolsuzlukları okumaktan vazgeçiyor, işte, efendim, “Kayyum atanan belediyeler şu kadar borçlanmış.” Arkadaşlar, Sayıştay raporlarında yazan yolsuzlukları bize gösterin, biz de görelim şu raporları, yolsuzluk raporunu biz de görelim. Ama canlı yayın yaparken yolsuzluk diyorsunuz, canlı yayın kapandıktan sonra muhasebe hatalarını yolsuzluk diye bize göstermeye çalışıyorsunuz. Arkadaşlar, Sayıştay raporunda yolsuzluk varsa nereye gider bunlar? Sayıştayda Yargılama Dairesine gider. Yargılama Dairesinden nereye gider? Cumhuriyet savcılığına gider değerli arkadaşlar. Bunları getirin, gösterin.

“Efendim, bizim belediye başkanları gitti, sizinkiler niye gitmiyor?” Eğer varsa suç unsuru, cumhuriyet savcılığı kulağından tuttuğu gibi yargının önüne çıkarmasını da bilir. Biz, değerli arkadaşlarım, A kişi, B kişi, C kişi diye kimseyi ayırmıyoruz. Biz bölücülük hayatımızda yapmadık. Biz 82 milyolla biriz, beraberiz, kardeşiz. Her defasında söylüyoruz, “tek millet” diyoruz, “tek bayrak” diyoruz, “tek vatan, tek devlet” diyoruz. Yanlışı kim yapıyorsa hesap sormayan namerttir, bunu da söylüyoruz. Ama arkadaşlar, lütfen... “Kayyumlar, efendim, görevden alındı.” Kayyumlar görevden alınmadı. Kaymakamların tayini çıkıyor, gidiyor. Şimdi, tayini çıkan kaymakama, valiye görevden alındı diye niye söylüyorsunuz, ne gerek var? Gerçekleri söyleyin, hepsini, burada arkadaşlar. Gerçekleri ortaya koyalım, gerçeklerle konuşalım. Gerçekleri niye saklıyorsunuz? Efendim, niye saklıyorsunuz, ben size söyleyeyim: Yerel seçimler yaklaşıyor. Birileri bir şeyler söylüyor herhâlde kulağınıza veya aşikâr bir şekilde, burada gelip konuşuyorsunuz.

Evet, arkadaşlar, bizim milletvekili olarak, bu milletin vermiş olduğu vergilerle burada aylık alan kişiler olarak millete hizmet etme yükümlülüğümüz var, milleti bölme yükümlülüğümüz yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz KPSS’yle gelmedik buraya, biz de sizin gibi milletin oyuyla geldik buraya.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak terör örgütleri nerede varsa, hangi mağaraya giriyorsa, hangi ine giriyorsa veya sınırlarımız dışında da terör örgütü varsa gidip yerinde bulmak, onları inine gömmek bizim boynumuzun borcu.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Bizim görevimize siz sınır getiremezsiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Güvenlik güçlerimize teşekkür ediyoruz, askerimize teşekkür ediyoruz, polisimize teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanım, yetmediği yerde biz varız. Gideceğiz, onları yerinde gömeceğiz Sayın Bakanım. Türkiye artık terörle anılmayacak. Bu terörü bitireceğiz. Kendinize yol haritası çizin. Türkiye artık terörü bitirecek, PKK’yı, YPG’yi bitireceğiz. Kendi yolunuzu ona göre çizin. Bu gerçekleri görün, hayal dünyasında yaşamayın artık. Hayal dünyasında yaşamayın artık, gerçeklerle yaşayın. Evet, biz Kürt de Türk de Laz da Çerkez de hep beraber kardeşiz, bir milletiz biz değerli arkadaşlar. Biz cedadımızdan ne gördük? Biz hangi medeniyetin insanlarıyız?

KEMAL PEKÖZ (Adana) – 300 tane korumayla gezip kahramanlık yapıyorsunuz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Korumayla gezersek ne olacak? Ben mesela hiç korumayla gitmiyorum, ne olacak?

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Gezmeyin diyorum ya zaten.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Tehdit mi ediyorsun?

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Hayır, tehdit etmiyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ben sizin dediğinizi duymuyorum. Ben kendim konuşayım, ne dediğinizi daha sonra konuşuruz.

Değerli arkadaşlar, bakınız, bu millet özgürlüklerin yanında bir millet, barışın yanında bir millet. Bu millet ekmeğini paylaşan bir millet. Efendim, işte biz Suriyelilere yardım ediyoruz, EYT'lere niye maaş bağlamıyoruz? Arkadaşlar, ben mali müşavir kardeşinizim, iktisatçı kardeşlerimiz var, bakanlarımız var, iktisatçı hesap uzmanlarımız var; EYT'liler yeni mi yaşa takıldı? Bunlarla Suriyelilere ödenen paraları kıyaslamamak lazım. Biz ekmeğimizi bölüşürüz, ekmeğimizi paylaşıyoruz. Nerede yardıma muhtaç birisi varsa, nerede bir damla suya ihtiyacı olan kimse varsa gidip oraya kuyu açarız, ekmeğimizi onlara götürürüz.

Biz hiçbir tarafa işgal yapmadık, işgal de yapmayız. Biz yardım ediyoruz, yardım elimizi uzatıyoruz, oraya biz refah götürüyoruz, götürmeye de devam edeceğiz. Kime rağmen? Bize karşı çıkanlara rağmen. Kime rağmen? Şer güçlere rağmen. Kime rağmen? İşte PKK'nın ipini elinde bulunduranlara rağmen. Her tarafa gideceğiz Allah'ın izniyle, onları yerin dibine gömeceğiz. Afrin'e de biz huzuru getireceğiz, Suriye'ye de Irak'a da biz huzuru getireceğiz Allah'ın izniyle. Bu yolda mücadele edeceğiz. Öleceksek zaten öleceğiz. Ölmeyen insan var mı, dünyaya kazık çakan var mı arkadaşlar, dünyaya kazık çakan var mı?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bunu bize niye söylüyorsun? Allah Allah!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ben size söylemiyorum, üstünüze alınmayın canım, ben ortaya konuşuyorum, ben ortaya konuşuyorum, üstünüze alınmayın.

Dolayısıyla Türkiye’de 786 bin kilometrekarede ne kadar vatandaşımız varsa, onların huzurunu sağlamak, barış ortamında yaşatmak, sağlığını, refahını yükseltmek için her şeyi yapacağız. Kimse de önümüzde duramaz, geçemez.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, son cümlelerinizi alayım.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – O AKP değişti, değişti. O AKP yok ortada.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Geçmedi, geçmedi, rahat olun.

Türkiye huzur içerisinde yaşamaya devam edecek, huzur içerisinde seçimleri de yapacağız Allah’ın izniyle.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aydemir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, ben tekrar İçişleri Bakanlığımızın bütçesinin yeterli olmadığını düşünsem de elimizdeki imkânlarla bu kadar verebiliyoruz Sayın Bakanım. Bereketli olsun, Allah bereketini artırsın, inşallah her kuruşu bereketlensin, güle güle harcayın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tutanaklar geldi mi?

BAŞKAN – Eksik, gerisini istedim.

Evet, Sayın Koç, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle şunu belirtmek istiyorum ki evvela Eş Genel Başkanımız Selahattin Demirtaş’ı, daha sonra gene, Eş Genel Başkanımız Pervin Buldan’ı... Ve biraz önce de bir milletvekili arkadaşımıza “Görürsün, provokatör.” şeklinde beyanda bulunan ve arkadaşımıza yönelik olarak “Ne Bakanı, başlarım Bakanına!” şeklinde tehditte bulunan ve arkadaşımıza parmak sallayan İçişleri Bakanımı huzurunuzda kınamak istiyorum. Bu dilin Bakana yakışmadığını belirtmek istiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tutanaklar geldi mi Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Arkadaşlar, tutanaklara bakıyorum, eksik de olsa yani Sayın Bakanın söylediği...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Yok yok, biz kendimiz duyduk, ben kendim de duydum.

BAŞKAN – Sayın Bakan iki şey söylüyor: “‘Muhafifler öldürüldü.’ diyemezsiniz.” ve “‘İşgal’ diyemezsiniz.” Diyor. Başka bir şey söylemiyor ve doğruyu söylüyor.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Bakın, ne olursa olsun kişinin kendi düşüncesidir. O düşünceye karşı da düşünceyle cevap verilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Şunu da belirtmek istiyorum ki halkın iradesi olan milletvekili arkadaşlarımıza parmak sallamak ve “Görürsün.” şeklindeki tavrı kesinlikle kabul etmiyoruz. Şunu da belirtmek isteriz ki hiçbir şekilde tehditlere boyun eğmedik, bundan sonra da eğmeyeceğimizi huzurunuzda belirtmek istiyoruz.

Bizim ısrar edeceğimiz nokta şudur: Demokrasiye olan inancımızda ısrar edeceğiz, her koşulda baskı altında olan halkımızın da yanında olacağız. Bunu da burada belirtmek isteriz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Halkımız dediğin kim?

HÜDA KAYA (İstanbul) – Bizi buraya gönderenler.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Şimdi, Değerli Başkan, sayın milletvekilleri...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kamerayı kapat da daha rahat konuş istersen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu nasıl bir tavır ya!

BAŞKAN – Arkadaşlar...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Cevap verdiniz ya siz bana. Sen bana cevap vermedin mi?

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Konuşmadınız mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama sürekli tacizle...

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, müsaade edin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Siz bana müdahale ettiniz mi kardeşim?

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – İçişleri Bakanını dinleyince ve biraz önceki tavrını da görünce gerçekten dehşete düşmemek mümkün değildir. Neden dehşete düştük? Burada arkadaşlarımız gözlerimiz önünde tehdit edildi ve...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kimseyi tehdit etmedi, dehşete düşenler de teröristler düşüyor.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, müsaade edin.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – ...kendi okumuş olduğu bütçede de şöyle bir düşünce ortaya çıktı: Mevcut olan bütçede savunmanın tamamı silah ve özgürlüklerin kısıtlandığı bir ortamın yaratıldığını görüyoruz. Bu ne demek? İçişleri Bakanının bütçesinde ne yazık ki özgürlüğe dair, insan hak ve hürriyetine dair hiçbir unsur göremedik. Bu da bizi gerçekten dehşete düşüren bir şey çünkü hak ve adalete İçişleri Bakanlığının bünyesinde olan görevlilerin tavırlarıyla ve onların uygulamalarıyla ulaşmak mümkündür.

Değerli arkadaşlar, önümüzde devasa bir sorun var Türkiye'nin şu anda karşı karşıya olduğu. Sizin "kardeşlerimiz" dediğiniz ve yok saydığımız bir Kürt sorunu var. Bu Kürt sorunu yetmiş-seksen yıllık bir süreci taşımaktadır. "Yok." dediniz diye yok olmadı. Topla tüfekte üzerine gittiniz, gene çözemediniz. Elinizdeki bütün imkânları kullandınız, gene bu iş çözülmedi. Denenmeyen tek konu, tek husus demokrasi ve diyalog süreciydi. Kısa bir süreç yaşandı Türkiye'de, maalesef bunu da terk ettiniz. Dolayısıyla bu sorunun çözülecek olan yeri de gene Millet Meclisinin çatısının altıdır. Bu ülkede kırk yılı aşkın bir süredir Kürt sorununun çözümsüzlüğünün sonuçları, infazlar, katliamlar, köy boşaltmaları, sistematik işkencelerle sonuç verdi ve bu şekilde süregeldi. Ne oldu? Roboski yaşandı, Sur, Cizre yaşandı, Vedat Aydın, Savaş Buldan, Tahir Elçi'lerin katliamıyla devam etti. Zorla göçertmeler, yargısız infazlar, sistematik işkencelerle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Koç.

Evet, Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ben tutanakları bekliyorum.

BAŞKAN – Sayın Paylan, başka kimse yok. Tutanaklar geldi. Vereceğim tutanakları, geldiğinde konuşacağız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ara verin o zaman.

BAŞKAN – Ara veremem Sayın Paylan, ara veremem.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O zaman başka arkadaşlarımız konuşsun.

BAŞKAN – Ya, şu an kimse kalmadı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dün de "Kimse kalmadı." dediniz, benden sonra 3 kişi çıktı.

BAŞKAN – Arkadaş, bakın...

Konuşmak isteyen var mı arkadaşlar? Sayın Kuşoğlu var.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım, Bakan yardımcılarım, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

Sunumunuza katılmadım sabahleyin. Şöyle bir durum vardı: Rahmetli ilk Diyanet İşleri Başkanımız Rifat Börekçi’yi mezarı başında ziyaret ettik, Kur’an okuttuk, andık, ona gitmiştik. Şimdi, bazı tartışmalar yapıyoruz da bu olay da konunun bir diğer boyutu aslında. Aklıma gelmemişi fakat siz Anayasa ve yasalarımıza uygun olarak Türkiye Cumhuriyeti’nin ülkesi ve milletiyle bir bütün içerisinde -öyle geçiyor kanunda- güvenlik ve asayiş, kamu düzeni ve genel ahlakı ile vatandaşlarımızın hak ve hürriyetlerini koruması gereken bir bakanlıksınız. Şimdi, başarılar diliyorum bu konuda ama bu konuda sadece size düşmüyor bu vazife, biz siyasilere de düşüyor, bürokratlara da düşüyor, bütün kamu görevlilerine düşüyor, bütün kanaat önderlerine düşüyor.

Millî birlik ve beraberliğimiz, toplum düzeni, toplumun etiği, ahlakı deyince sadece terör konusu değil, bizim kültürümüz de, o millî kültürün de, birlik beraberliği tesis eden millî ve dinî kültürümüzün de, toplumun değerlerinin de anlaşılması lazım ve ona da çok saygı duyulması lazım. Nasıl PKK’lı cenazesine gidilmesi bir sorun ise aynı şekilde “Keşke Yunan kazansaydı.” diyen birisinin ziyaretine gidilmesi de sorun oluyor. Bu konularda Allah kolaylık versin. Ya, bir kamu görevlisi tarafından bunların yapılmaması lazım, bu toplumun daha fazla gerginliğe sürüklenmemesi lazım, daha fazla sıkıntı olmaması lazım.

Şimdi, geçen yıla baktım, farklı olarak –önemli bir konu- ekonomik ve sosyal tedbirlere bu sefer yer vermemişsiniz. Geçen defa konuşmanızda yer vermiştiniz, bu sene ekonomik krizde aslında daha fazla bu konuyla ilgili yer tutulması lazım. Bütün ekonomik tedbirlerde İçişleri Bakanlığının koordinatör olarak da görev alması lazım. Nerelerde? Birçok intihar oluyor, birçok sıkıntı var toplum içerisinde şirketlerle ilgili, bireylerle ilgili; bu konuda koordinatör görevi de yapmanız lazım. Bu sorunlar nerelerde daha fazla oluyor, niçin oluyor, bunların araştırılmasıyla ve önlenmesiyle ilgili görevinizin olması lazım. Geçen sene 2 milyonu biraz geçen olay vardı intikal eden. Bu, son bir sene içerisinde 2,5 milyonu geçmiş. Gelecek sene daha fazla olacaktır muhtemelen. Bunun da ekonomik ve sosyal boyutu olacaktır. Ekonomik ve sosyal tedbirlerin de alınması lazım. Belki bu cumhuriyet tarihinin en kapsamlı, en köklü ekonomik krizidir. Bu konuda size büyük iş düşecek, asayiş konusunda.

Sayın Bakanım, çok girilmedi, onun için ben hemen Sayıştay raporlarına gireceğim. Şunu söyleyeyim: Hemen bütün kurumlarınızın ve Bakanlığınızın –şartlı görüş verilmiş Sayıştay tarafından- benzer sıkıntıları var. Emniyet Genel Müdürlüğünde Sayıştay denetim raporu şartlı görüş vermiş. 11 denetim görüşünü etkileyen, 40 da denetim görüşünü doğrudan etkilemeyen ama çok önemli bulgular var. Tuğla gibi bir rapor olmuş. Buradaki eleştirilerin tümü -Bakanlığınızla ilgili olanlar da öyle, Emniyet Genel Müdürlüğüyle ilgili olarak da öyle- mevzuatın yanlış uygulanmasından, muhasebeleştirilmenin yanlış yapılmasından, kadronun yetersizliğinden ya da eğitim yetersizliğinden kaynaklanan konular aşağı yukarı. Bunun çok iyi irdelenmesi lazım, bu raporların. Tümü aşağı yukarı bu şekilde eleştirilerin. Ya mevzuatı yanlış uyguluyorlar, bunlar eğitim yetersizliğinden oluyor ya muhasebeleştirme yanlış yapıyor, o da eğitim yetersizliğiyle ilgili bir konu ya da kadrolar yetersiz, bilmiyorum. Kadro takviyesi gerekiyor ama muhakkak bu konuyla ilgili... Bir şeyler yapıyorsunuz ama arkasından bunların kayda alınması, düzeltilmesi... Destek hizmetleriyle ilgili bir sıkıntı var. Bu, bu seneye has bir konu değil, her sene buna benzer problemler söz konusu.

Bakanlığımızla ilgili olarak da şartlı görüş verilmiş. 7+7 denetim görüşünü etkileyen ve etkilemeyen bulgu var. Sayın Bakanım, dün basında yer aldı, Avrupa Birliği Sayıştayının bir raporu var. Orada bir eleştiri var. Bizim Sayıştay raporları da benzeri eleştirileri taşıyor, bir paralellik kurulmuş. Ama ondan önce şunu söyleyeyim: Mesela bazılarını söyleyeceğim, bulgu 1’de Bakanlığımızla ilgili taşınmazlara ilişkin icmal cetvelinde yer alan tutarlar ile bilançoda yer alan maddi duran varlık hesaplarındaki tutarlar arasında uyumsuzluk var. Uyumsuzluk 30 milyon lira. Olmaması gerekir. Yani bu bir yolsuzluğa işaret etmiyor ama yolsuzluğa getirebilecek bir yanlışlık bu.

Önemli gördüğüm bazı şeyleri kayda girmesi açısından okumak istiyorum. Mesela kurum adına açılan banka hesabında görülen tutarlar muhasebe kayıtlarında yok. Bunlar önemli konulardır biliyorsunuz.

6’ncı bulgu: “Kurum adına açılan banka hesabında tutulan ve Avrupa Birliği hibeleriyle gerçekleştirilen projelere ilişkin tutarların muhasebe kayıtlarına alınmaması.”

Bu Avrupa Birliği Sayıştay görevlisi -galiba adı Bettina Jakobsen’di- “Stıgıncacı yardımının 1,1 milyar euroluk kısmının nereye harcadığımızı takip edemiyoruz.” diyor. Galiba 2017’de Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bu harcamaları yapmıştı, takip etmişti. 2018’den itibaren galiba Göç İdaresine devredildi.

Şimdi Sayıştay raporuna bakıyorum, bulgu 1’de diyor ki: “Geçici barınma merkezi depolarına gelen yardım malzemelerinin düzenli bir şekilde kayıt altına alınmaması, yardımların dağıtımının sistematik olmaması.” Bunlar Avrupalılar için çok önemli konular. Biz bunları önemsemiyoruz ama bizim için de önemli olması gereken konular. Yani bu işleri dürtüştçe yapabiliriz ama bunları doğru dürtüst kayda almamız lazım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Kişisel verilerin hassasiyeti konusunda tabii ki hassasiyet var yani gerekli bütün yardımların ne olduğu var. Kişisel verilerin hassasiyeti konusunda, Avrupa ve Amerika bizden bütün Suriyelilerin her şeyini istiyorlar, biz hiçbir şeyini vermiyoruz. Yani bu konuda kendi adımıza, ülkemiz adına tutumumuzu alıyoruz, devam ettiriyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – AB Sayıştay görevlisi Bettina Jakobsen diyor ki: “3 milyar euronun 1,9’yla ilgili her şey tamam da 1,1’iyle ilgili, nereye harcadığıyla ilgili yeterli kayda ulaşamadık.” diyor. Yani burada bilmiyorum şey var mı? Orada söylediği bir de Aile ve Politikalar Bakanlığıyla ilgili eleştiri. Acaba sizden çıktıktan sonra Aile ve Politikalar Bakanlığındaki aşamada mı sorun var? O zaman bununla ilgili bilgi verebilirseniz memnun oluruz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Anlatacağım bundan sonra. “Kızılay Kart” meselesiyle geldiği zaman onlar şey istiyorlar, 1 milyar orada... Diyorlar ki: “Bunu bildirin.” Başka şeyler de söylüyorlar. Yani biz orada ülkemizin tutumunun ülkemiz lehine...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Sayın Başkanım, Sayın Bakanın mikrofonunu açarsanız, önemli konular...

BAŞKAN – Açık zaten, açık, ben onu açalı çok oldu.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yani orada başka şeyleri de istiyorlar. Geçen gün gittik, Avrupa Birliğiyle başka bir toplantıda konuştum yani yardım için öyle şartlar ortaya koyuyorlar ki yarın “Bu yardımı Türkiye kabul etmedi.” diyebilirler ama kabul edersek Türkiye’nin Ege’deki haklarını neredeyse tarumar edecek bir noktaya doğru gideceğiz yani. Biz bütün bunların üzerinden kendi hesabımızı yapmak zorundayız. Yani hem yardım yapacaklarsa -ki bizim onlara söylediğimiz- elbette ki bu yardımları hem insani örgütler vasıtasıyla yapabilirsiniz hem kendiniz bu konuda yapabilirsiniz ama bugüne kadar bizim imzalamadığımız, taraf olmadığımız, kabul etmediğimiz meseleler üzerinden

bize bir dayatma yapmaya kalkmayın. Bütün bunlar esas itibarıyla buradan kaynaklanıyor. Bunların arasına da bu tip şeyleri sokuşturuyorlar yani buradan gelen yardımların siz de kabul ederseniz ki bir vesileyle kayıt altına alınmaması çok başka bir hâle sebep olur. Bu, teknik bir meseledir. Bu teknik mesele konusunda da biz tutumumuzu değiştirmiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Bu konuda bilgi verirseniz memnun oluruz ama Sayın Cumhurbaşkanını iki sene önce bu konuda, gitti, görüştü, kabul etti ve ona göre bu işler başladı. Biz prensip olarak bunun kabul edildiğini düşündüğümüz için öyle söylüyoruz. Sizin söyleminiz “Biz bunu reddediyoruz, kabul etmiyoruz bu şartlar altında.” diyorsunuz. Bu daha farklı bir konu tabii ki.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Burada bir yanlış anlaşılma olmasın. Her attığımız adımda değişik bir şart öne sürerlerse ülkemizin menfaatini bu konuda korumak, gözetmek ve o adımları atmak. Bu kadar net yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, bizim kendi Sayıştayımız da diyor ki: “Geçici barınma merkezi depolarına gelen yardım malzemelerinin düzenli bir şekilde kayıt altına alınmaması, yardımların dağıtımının sistematik olmaması.

2) Geçici barınma merkezlerinde muhasebe işlemlerini yürütülmemesi ve sarf evraklarının saklanmasına ilişkin belirlenmiş standart uygulamanın olmaması.” Bunu bizim Sayıştay söylüyor ama bunlar da doğru.

Muhasebeleştirmeye ilişkin eleştiriler var. “Uluslararası acil yardım özel hesabından gerçekleştirilen...” Bu 5’inci bulgu çok önemli. “Uluslararası acil yardım özel hesabından gerçekleştirilen iş ve işlemlerin Kamu İdarelerine Ait Özel Hesaplara İlişkin İşlemlerin Muhasebeleştirilmesine Dair Yönetmelik hükümlerine göre muhasebeleştirilmemesi.” diyor. Yani bizim 5018’e göre, Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na göre yurt dışından gelen bu tür acil yardım malzemeleriyle ilgili ya da bedelleriyle ilgili ayrı bir uygulama var. “Buna göre yapılmıyor.” diyor bizim Sayıştay da. Bunlar önemli. Yani biz kendi mevzuatımıza göre dahi yapmıyoruz bu işleri. Böyle bir eleştiri var.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – AFAD 5018’den muafı, Sayıştay da o muafiyeti eleştiriyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama buna göre yapılması gerekiyor yani orada bir boşluk var demek ki. Yani bu Avrupa Birliği Sayıştayının eleştirisi dün ortaya çıktı, bilmiyorduk, basında yer alıyordu ama bunun haricinde kendi Sayıştayımız da eleştiriyor bu konuları.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yürürlük diyor ki: “5018’den muafsiniz.” O da diyor ki: “Sen 5018’den muaf olamazsın.” Yani bu tartışmada...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yok Sayın Bakan, şöyle ilgili şöyle, 5’inci maddede şey diyor ki...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Şimdi 5018’e dâhiliz yeni bütçe düzenlemesinde.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, orada diyor ki “Buna uyacağız bundan sonra.” sonuç olarak. “Buna uygun yürütülecektir.” diyor. AFAD da “Tamam, uyacağım.” diyor çünkü buna göre yürütülmesi lazım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yeni bütçe kanununda uyuluyor, yeni bütçe kanunu ona göre tanzim ediliyor. Kanun çerçevesine giriyor bu iş.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 7'nci bulgu da benzer şekilde önemli bir bulgu Sayın Bakanım.

Bir de 15'inci bulgu var Sayıştayın, diyor ki: “İç kontrol eylem planının hazırlanmaması.” İç kontrol yönünden yani eskiden “teftiş kurulu” dediğimiz kurullar artık kalktı ortadan, doğru dürüst çalışmıyor. Bu konuda en büyük eksiklik, bu dönemin en büyük eksikliği denetimin olmaması. Herkes keyfi, kanun, nizam yok, İhale Kanunu yok, 5018 yok, herkes keyfi bir şekilde iş yapıyor. Bütün kurumlarda buna benzer durumlar söz konusu maalesef yani bir devlet, devlet düzeni, kamu mali yönetimi yok.

Sayın Başkan, burada da düzen yok.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, düzen yok, lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ya, devlet gibi oldu burası da, nedir böyle?

BAŞKAN - Doğru söylüyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Değil mi?

BAŞKAN - Sonuna kadar haklı Sayın Kuşoğlu.

Evet, arkadaşlar, lütfen sessiz...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Jandarma Genel Komutanlığı da benzeri şekilde şartlı görüş almış. Çok vaktim yok, girmiyorum ama bunların değerlendirilmesi lazım. Her sene benzer durumlar var.

Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı yeni dönemde ne yapıyor bilmiyorum, önemli fonksiyonlar verilecekti. Ne fonksiyon icra ediyor, onu bilmiyorum ama...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Kalktı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, kalkacaktı ama yeniden bir görev verilecekti.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Şöyle: İç Güvenlik Stratejileri Daire Başkanlığı diye onun görevini ortaya koyan bir daire başkanlığı kurduk ve oradan devam ediyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sahil Güvenlik Komutanlığının da şartlı bir raporu var, 1+2 eleştiriler var.

BAŞKAN – Arkadaşlar, biraz yavaş lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, ekibinizle beraber başarılar diliyorum ama bu konularda, özellikle destek hizmetleri konusunda önümüzdeki yıl daha iyi raporlar bekliyoruz sizden. Bunların hepsine girsek inanın çok büyük zamanımızı alacak, sıkıntılar oluşacak. Daha fazla hassasiyet gösterilmesi gerekir, belki takviye edilmesi gerekir Bakanlığımızın.

Teşekkür ederim.

Sağ olun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, size söz vereceğim, bu arada da tutanakları vereceğim. Konuşmanıza başlayın, tutanakların süresini de ayrıca kullanırsınız.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır efendim, öyle değil, tutanaklar gelsin.

BAŞKAN – Efendim, tutanakları zaten beraber inceledik.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama şimdi üzerinde konuşmak istiyorum.

BAŞKAN – Tamam, tamam, tutanakların da üzerinde konuşacaksınız.

İsteyin, şu tutanaklar gelsin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Üç saat oldu üzerinden geçeli.

BAŞKAN – Ne yapayım arkadaşım, tutanağı da ben mi çıkarıyorum Sayın Paylan yani?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Normalde on beş yirmi dakikada, bir saatte...

BAŞKAN - Yani şöyle: Yapamazlar. Onlara da emekçilerimize, stenograflarımıza da kızmayalım çünkü 30 kişi aynı anda konuşursa onlar da kimin konuştuğunu ayıklamak için değil üç saat, otuz saate ihtiyacı var yani. Onlara da bu hakkı vereceksiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Veriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Vermiyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, geldi, sizin önünüzdeydi zaten.

BAŞKAN – Gönderdim yanlış olduğu için.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl?

BAŞKAN - Yanlışlık olduğu için gönderdim, onu düzelttiriyorum. Siz de gördünüz yanlışın ne olduğunu. Sayın Ebrü Günay'ın söylediklerini Sayın İçişleri Bakanı söylüyormuş gibi tutanağa almışlar, siz de gördünüz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İyi olmuş!

BAŞKAN – Hayda!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nasıl iyi olmuş? Onun için mi acele ediyorsunuz?

BAŞKAN – Evet, siz başlayın. Ya, tutanağın üzerinde zaten konuşuyorsunuz. Görüyorsunuz ki Sayın Bakan sakın bir şekilde, arkadaşlar, tutanaklarda Sayın Bakan sakın bir şekilde dinliyor. Haklı olarak iki noktada itirazı var. Bir tanesinde “Muhafifler öldürülüyor, 1.600 muhalif öldürüldü...” Sayın Bakan böyle bir şey söylemedi, “Terörist öldürüldü.” dedi ki bu teröristtir. İnkinci de işgal meselesidir. Böyle bir şeyin kabul edilemeyeceğini söylüyor. Onun dışındaki bütün kavga milletvekillerinin kendi arasında. Sayın Bakan sonuna kadar bunu dinliyor. İlk “provokatör” lafi kimden çıkıyor? Ebrü Hanım'dan çıkıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, Başkan Vekilimize sorun.

BAŞKAN – Burada tutanaklar onu gösteriyor efendim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan Vekilimize sorun, o adil bir insandır.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Ben tutanak değilim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, sizin takıldığınız nokta, neticede söylenenlerden sonra herkes bir şey söylüyor. Gelinek noktada yani tutanağı siz de gördünüz, ben de gördüm. Burada tutanakların üzerinde konuşulacak bir şey yok ama gene de vereceğim tutanakları size, konuşacaksınız. Ama konuşmanıza başlayın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Konuşmacı yoksa ben devam edebilirim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan, sabah ondan beri buradayız. Konuşmak istemiyorsa da süresini şey yapacak zaten.

BAŞKAN – Peki, değerli arkadaşlar, bütçeler ve kesin hesaplar üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bunu yapamazsınız.

BAŞKAN – Konuşma hakkını kullanacaksınız vereyim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanal, siz konuştunuz, ne istiyorsunuz?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Soru soracağım.

BAŞKAN – Daha soruya gelmedik ki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, bunu yapmayın, bir iki dakika konuşacağız.

BAŞKAN – Ya, gene tutanaklar gelecek, üzerine konuşacaksınız. Niye bütün Komisyonu bekletiyoruz ki. Konuşmak istiyorsanız söz vereceğim. Mikrofonunuz açık.

Buyurun yoksa konuşmalar tamamlanmış olacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, benden sonra başka konuşmacı yok mu?

BAŞKAN – Yok, hayır.

Al, geldi.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – En son siz mi konuşacaksınız ya?

BAŞKAN – Alın.

Arkadaşlar, götürsenize ya...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, orada konuşmak isteyen var, beş dakika verin...

BAŞKAN - Buyurun.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Başkanım, Paylan en son konuşacak diye bir şey mi var ya?

BAŞKAN – Canım, en son basar basmaz, sonuna denk getirir konuşur yani onu da ben mi organize edeceğim? Hayret bir şey yani! Burada da son konuşma hastalığı bu dönemde başladı. Son sözü söyleyecek olan Sayın Bakan orada.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır, milletvekilinin son söz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Son söz milletvekilinin.

BAŞKAN – Efendim, o sözü de bugün Sayın Kalaycı söyleyecek, ona söz verdik çünkü bugüne kadar konuşmadılar ya da Sayın Aksu kullanacak o hakkı.

Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben de istiyorum bir daha söz.

BAŞKAN – Size veremeyeceğim Sayın Bekaroğlu, kusura bakmayın.

Sayın Paylan, konuşacak mısınız?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, tutanağa bir dakika bakabilir miyim?

BAŞKAN – Beraber baktık ya, beraber inceledik sizinle beş dakika önce.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sorulardan sonra konuşsun olmazsa.

BAŞKAN – Yok, sorulardan sonra olmaz çünkü normal konuşmasını da yapmadı Sayın Paylan.

Ne kadar ararsan ara oradan bir şey çıkaramayacaksın Sayın Paylan, ben inceledim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İşaretlediğiniz tutanak nerede? İşaretlemiştim onu.

BAŞKAN – Onu götürmüşler.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan, bu kadar kişi Sayın Paylan'ın gönlünü bekleyemez.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin Sayın Aydemir ya.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama biz de sinir oluyoruz Sayın Başkanım burada, sabah ondan beri buradayız.

BAŞKAN – Daha çok işimiz var, aceleniz ne?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hepsî hafızamızda zaten, tutanaklar hafızamızda, kim ne söyledi biliyoruz.

BAŞKAN – E, doğru, başaktör olarak sizi de burada görüyorum zaten Sayın Aydemir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sizin bana kırmızı verdiğiniz, eksik bu...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Her gün sabah açılışı o yapar, akşam kapanışı o yapar!

BAŞKAN – Buyurun, bunu alın, bakayım ona.

Evet Sayın Paylan...

IV. AÇIKLAMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, "provokatör" ifadesinin geri alınmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz burada herhâlde 10'uncu veya 11'inci bakanlığımızı görüşüyoruz. 10 veya 11 bakanlığın tamamında gayet medeni tartışmalar yaptık. Sayın Bakanlarımız sunumlarını yaptılar, biz görüşlerimizi söyledik. Sayın Bakanlar da sorularımıza cevap verdiler, ne bir tansiyon oldu ne bir gerilim oldu. Demek ki İçişleri Bakanı toplumda ciddi bir gerilim, fay hatlarını ciddi bir derinleştiriyor ki, bu gerilim buraya da yansıyor.

Bakın, olay nasıl başladı: Şimdi, burada bir arkadaşımız görüşlerini söyledi, Sayın Bakan Sayın Başkana talimat verir gibi "Tutanaklardan onu çıkar." diye bir açıklamada bulundu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, söylediklerinizi söyleyin ama.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, bir yürütme...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama yanlış söylüyorsunuz; tutanağın tamamını okuyun o zaman.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Müdahale etmeyin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şunu söyleyeceğim. Hayır, şu anlamda arkadaş, usulün oluşması... Madem, artık yeni bir döneme geçtik.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İstedğiniz yeri mi okuyacaksınız?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitireyim, bitireyim...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamamını oku!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitireyim, bitireyim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İstedğiniz yeri mi okuyacaksınız?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, bitireyim.

BAŞKAN – Bir dakika arkadaşlar... Bir müsaade edin ya!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, bitireyim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, yanlış yönlendiriyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, bitireyim, bitireyim arkadaşlar; sen de cevap ver.

BAŞKAN – Arkadaş, kimi yönlendirecek? Kimseyi yönlendiremeyecek sen bırak.

MURAT ÇEPNİ (İzmir)- Bir dinleyin!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, yeni bir düzene geçtiyse; arkadaşlar, öyle diyorsunuz, yürütmenin yasamaya herhangi bir talimat verme hakkı yoktur. Burada takdirler oluşur.

BAŞKAN – Talimat yok, talimat yok orada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ve Sayın Başkan da orada gereğini söyledi. “Tutanaklardan herhangi bir şeyi çıkarma yetkimiz yok.” diye söyledi. Daha sonra Sayın Bakan aynen şöyle söyledi, bakın oradan: “Siz provokatörlük yapmaya gelmişsiniz.” denildiğinde...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, itiraz ediyorum. Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade edin ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır Sayın Başkanım, yani tutanakları istediği yerden başlatıyor. İlk önce, Sayın Bakanımızın, bizim niye müdahale ettiğimizi okuman lazım.

BAŞKAN – Müsaade edin arkadaşlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, siz de alın, başka türlü okuyun ya!

BAŞKAN – Ya, Sayın Aydemir, o kısmını da ben yapayım müsaade et.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama Sayın Başkanım...

BAŞKAN – O kısmını da ben okurum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Oradan “Siz buraya provokatörlük yapmaya gelmişsiniz.” dediğinizde, dediğinde...

BAŞKAN – Kim söylemiş? Tutanaklarda böyle bir şey göremiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok ama bakın başkan vekilimiz “duydum” diyor.

BAŞKAN – Kardeşim, ben başkan vekilini falan bilmem.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan Vekili “duydum” dedi.

BAŞKAN – Ben tutanaklara bakıyorum; tutanaklarda böyle bir şey yok.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Hayır, yalan söylüyorsun; ben böyle bir şey duydum demedim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Her şeyi duydum” dediniz ya!

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Hayır, yalan söylüyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Peki, o zaman yanlış anladım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Doğruyu söylemiyorsun” de, ya!

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Hayır, yalan söylüyor. Az önce benimle burada konuştu, orada başka bir şey söyledi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - O zaman arkadaşlar, bakın, daha sonra Sayın Bakan olaylar geçtikten sonra “Sen buraya provokatör olarak gelmişsin.” dedi net bir şekilde. Bir bakanın bir milletvekiline bunu deme hakkı yoktur, bakın.

BAŞKAN – Ya, milletvekili milletvekiline söyleyecek ama bakan söyleyince hakkı olmayacak öyle mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, bugün...

SALİH CORA (Trabzon) – Bir milletvekili bakanı tehdit edecek, bakan da ona cevap vermeyecek öyle mi?

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin Sayın Cora...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bugün siz şöyle bakabilirsiniz: Bugün kızgınlıklarınızla, ön yargılarınızla buna yol verebilirsiniz ama emin olun, eğer bunu normalleştirirseniz geçmişte olduğu gibi, yirmi yıl önce başka birileri sizlere aynı şeyleri söylüyordu. Bu durumu normalleştirirseniz, yürütmenin yasamaya böyle hitap etmesini normalleştirirseniz yarın oraya başka bir İçişleri Bakanı oturur, aynı ifadeyi size kullanır.

Bu anlamda, bir milletvekiline saygı gereği...

BAŞKAN – Sayın Paylan....

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın şunu söyleyeceğim.

BAŞKAN – Milletvekili saygı gösteriyor ise...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şunu söyleyeceğim arkadaşlar...

BAŞKAN - ... bütün emniyet mensuplarını, Sayın Bakanı, herkesi de zorbalıkta itham edemez.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neyse, bitireyim. Son cümlemi söyleyeyim, bitireyim; sonra takdiri siz kullanın.

BAŞKAN – Kullanacağım.

SALİH CORA (Trabzon) – Parmak salladı ya! Çok ayıp!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu ifade arkadaşlar, büyük bir skandaldır ve Meclise yapılmış bir saygısızlıktır. Milletın iradesi bir bütündür, 600 milletvekilinin iradesi bir bütünü oluşturur; bu, topyekün Meclise ifade edilmiş bir ifadedir.

Bu anlamda bu ifadenin geri alınmasını talep ediyoruz ve bütün milletvekillerimizin de bu ifadenin geri alınması yönünde irade kullanmasını ve Başkanın da bu ifadeyi geri alması yönünde Sayın Bakana bir çağrı yapmasını talep ediyoruz.

Bu anlamda değerli arkadaşlar, bu ifade de bu tutanaklar da düzelmiş olur; aksi takdirde milletın iradesine yürütme burada “provokatör” demiş olur. Bunu hiçbirimizin kabul etmemesi gerekir.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – “Muhalipler öldürüldü.” sözünü geri alsın! Tek taraflı konuşma Garo Bey!

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

Sayın Paylan...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Tek taraflı konuşmasınılar. “Muhalipleri öldürdü.” diyenler, sözünü geri alsın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, biz görüşlerimizi söylüyoruz; o hakaret değil. “Provokatör” demek...

BAŞKAN – Arkadaşlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bunu bir Bakan söyleyemez.

Sayın Başkan, tutumunuzu belirtir misiniz lütfen?

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Tutumum son derece net. Tutanaklara baktığım zaman, öncelikle, Sayın Bakanın söylediklerini saptırıp “1.610 terörist öldürüldü.” lafını “Muhafızlar öldürülüyor.” şeklinde söylediğinizi bir düzeltin.

İki; Türkiye'nin işgalci konumuna, kendi topraklarımızda işgalci konumuna sokulmamızı bir düzeltin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır.

BAŞKAN - Ebrü Hanım “Provokatörler” diye bağırdı; kendisi bunu düzeltsin, bir özür dilesin; bunları bir yapın bu tutanak sıralamasına göre, ondan sonra ben gerekeni yaparım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz sizin gibi konuşacaksak niye buradayız?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye başka partilerdeyiz? Neden başka partilerdeyiz?

BAŞKAN – Sizin her türlü şekilde konuşma özgürlüğünüz var ama hiç kimsenin Türkiye Cumhuriyeti devletini burada kendi topraklarını işgalci konumuna sokmaya hakkı yoktur.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hiçbir partinin...

BAŞKAN – Hiç kimsenin haddi de yoktur.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vallahi geçmişte size parmak sallıyorlardı, yarın yine sallarlardı. Bakın, bunu bilin.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Siz de parmak sallıyorsunuz.

BAŞKAN – Evet, geçen, daha önce de bu tehdidi yapıyordun, yine aynı tehdidi yapıyorsun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yine sallarlardı, başkası sallardı!

BAŞKAN – Kimin kimle ortaklaştığı gayet net olarak ortada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz sallamayız, başkaları sallardı!

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, kusura bakmayın...

Sayın Paylan, konuşma yapacak mısınız?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

Arkadaşlar, müsaade edin, bu tutanak üzerineydi şimdi bütçeler üzerine konuşmasını yapacak.

Buyurun.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275) ve Sayıştay tezkereleri (Devam)

a)İçişleri Bakanlığı (Devam)

b)Emniyet Genel Müdürlüğü (Devam)

c)Jandarma Genel Komutanlığı (Devam)

ç)Sahil Güvenlik Komutanlığı (Devam)

d)Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (Devam)

e)Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı(Devam)

f)Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı (Devam)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, bütçeler, hep söylüyorum, bir ülkenin vicdanıdır. Eğer bir devlet vicdanlı ve adaletli bir bütçe yapabiliyorsa, vatandaşlarının huzuru, refahı için bütçe yapabiliyorsa demokratik bir devlettir. Bazen devletlerde kantarın topuzu kaçır. Biliyorsunuz devletin görevi güvenliği, özgürlüğü ve refahı sağlamaktır. Bu konuda kantarın topuzunun kaçtığı devletler olmuştur ve kantarın topuzunu tamamen güvenlikçi kanada doğru aktardığı da olmuştur; devletimiz de bunu geçmişte defalarca yapmıştır ama ne bize ne ülkemize ne bölgemize bir hayrı olmamıştır. Bu anlamda, güvenlik-özgürlük dengesini kurmak bizim başlıca görevimizdir.

Bakın, bugün Türkiye’de ciddi bir umutsuzluk var, ciddi bir ekonomik kriz yaşıyoruz. Sokaklara bakın, sokaklara bakalım, yüzü gülen insan görebiliyor musunuz? Göremiyoruz. Tercihlerimiz çünkü belirliyor. Toplumun bir bölümü Sayın İçişleri Bakanının yaptıklarına sizin yaptığınız gibi “bravo” diyor, bir bölümü de “Ya, arkadaş, bu devlet neden zulmediyor bana?” diyor, “Neden bu kadar devletin gadrine uğruyoruz?” diyor; büyük itirazlar ortaya koyuyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, güvenlikçi kalemler son üç yılda yüzde 150’den fazla arttı. Bütçede herhangi bir kalem, herhangi bir kalem bunun yakınına bile geçemedi.

Bakın, çocuğuna bir pantolon alamadığı için intihar eden babalar var ülkede, toprağını ekemeyen çiftçi var, çocuğuna harçlık veremeyen memur var; değil mi? Bakın, öğrenci burslarını yüzde 6 arttırabilmişiz; 470 liradan 500 liraya çıkarmayı kabul etti bu Komisyon. O çocuklar için her 1 lira çok kıymetli ama bakın, milyarlarca liramızı silahlara, tanka, topa, TOMA’lara, şunlara bunlara harcıyoruz. Bunun çözümü ne? Bakın, hep denildi, Sayın Bakan da bugün geldi, dedi ki... Bütçesine bakın, yalnızca efendim, güvenlikçi; şunu şöyle yapacağız, bunu böyle yapacağız, şuraya vurduk, burayı astık.

Ya, arkadaşlar, Bakanın şu sunumunda insan haklarından, özgürlüklerden, Anayasa’dan, hukuk devletinden bahsedilen bir kelime var mı ya? Bir kelime... “Ben Anayasa’ya uyum hâlinde, insan haklarına saygılı bir şekilde, hukuk devletinin gerekleri çerçevesinde yürüyeceğim.” diyen bir tek kelime var mı? Yok. Niye yok?

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Bize mi soruyorsun? Bize mi soruyorsun?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın size söyleyeyim, size söyleyeyim bakın:

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Ha, bize soruyorsan söyleyeyim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hep “Bitireceğiz, bitireceğiz.” denildi ama bakın, üç yıl önce Sayın Bakan buraya geldi. Ben hep biliyorsunuz, tutanaklara bakın... 2016 yılının Şubat ayında 2016 bütçesini görüşmüşüz. Biliyorsunuz, geçici bütçe yaptık, 2016’nın Şubatında görüştük. Yani darbeden dört ay önce görüştük bütçeyi. Ben her bakanlıkta uyardım. “Darbe geliyor arkadaşlar, darbe dinamiği devrededir.” dedim. Nereden biliyordum bunu arkadaşlar? Bakın, iki polisimizin öldürülmesinden bahsettiniz değil mi? Bütün sanıklar bırakıldı, bütün polis sanıklar bırakıldı. Biz dedik ki, bakın, Mecliste önerge verdik: “Gelin, buna bakın. Arkadaşlar, burada bir oyun var.” dedik, “Birisini başımıza çorap örüyor.” dedik. Davutoğlu’na istihbaratı verenlerin hepsi darbeci çıktı, tutuklayan hâkimlerin hepsi darbeci çıktı. Biz uyardık sizi “Darbe dinamiği devrededir.” dedik, Sayın Bakan oradan “Orayı başımıza yıkacağız, burayı başımıza yıkacağız.” diye bağırdı ve orada Sayın Başkan, yine düzeltirmedi Sayın Bakamı bak, darbeye geldik.

Şu anda birileri avucunu ovuşturuyor biliyor musunuz? Şurayı izleyen birileri avucunu ovuşturuyor “Oh, ne güzel; toplum kamplaşıyor, kutuplaşıyor. Bakan ona ‘provokatör’ diyor, o ona ‘provokatör’ diyor.” diyerek ellerini yine ovuşturuyor. Bu da net bir darbe dinamiğidir. Bu toplumun fay hatlarıyla oynarsanız, bu kadar kutuplaştırırsanız, düşman hukuku uygulanırsa inanın başka birileri yine başımıza çorap örer.

Bak, bölge insanları birbirlerini öldürüyor. Bak, bölge insanları birbirlerini öldürüyor. Birbirimize kıyıyoruz; yazık, günah değil mi bu gençlerimize artık.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sen algı yapıyorsun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 1930’larda da bakın, hep manşetlere bakın “bitirdik” “temizledik” manşetleri. 1937’de –bugün Seyit Rıza’nın ölüm yıl dönümü- bak “terörist” demiş devlet, asmış Dersim meydanında, bugün Dersim meydanında anıtı var.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Biz de çalıştay yaptık.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Ben sizin zulmünüzle baş edemedim.” dedi Seyit Rıza “Bu bana dert olsun ama ben de sizin önünüzde boyun eğmedim; bu da size dert olsun.” dedi. Bakın, bugün Dersim meydanında anıtı var.

Sayın Bakan yalnızca “Yol yaptık, şunu yaptık, bunu yaptık.” diyor Dersim’e. Ya, Dersim’in dertleri var. Dersim’in demokrasi derdi var, Kürt meselesi var. Bütün meselelerimiz var, demokrasi meselelerimiz var ama bakın, o günden bugüne defalarca darbe yaşadık. Neden? Bizi birbirimize düşüren dinamikler yüzünden.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Bugün kimi savunuyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Oysa demokrasiyi konuşmamız yolunda arkadaşlar, her şeyle uğraşabiliriz.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Anlatamıyor muyuz?

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Anlatamıyorsunuz.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Dinlemeyi bil! Dinlemeyi bil!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, Süleyman Soylu...

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Her gün aynı şeyler anlatılmaz.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Burada konuşma yapılıyor, burada yurtsever bir konuşma yapılıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, müdahale eder misiniz?

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Konya) - Her gün aynı şey anlatılmaz. Her gün aynı şeyleri anlatıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Ersoy... Sayın Kaya, siz de karışmayın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz Türkiye’nin üçüncü büyük partisiyiz ve

HÜDA KAYA (İstanbul) – Bundan daha vatansever bir konuşma duyamazsınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – ... bakın, İçişleri Bakanı Türkiye’nin üçüncü büyük partisinin eş genel başkanını telefon açıp tehdit ediyor arkadaşlar; ya, bu durumu... Yani demokratik bir ülkede, bırakın demokratik bir ülkeyi bir kanun devletinde, bakın, hukuk devletini geçtik, bir kanun devletinde nereye koyacaksınız ya? Türkiye’nin üçüncü büyük partisinin eş genel başkanını ve Meclis başkan vekilliği yapmış bir kişiyi arkadaşlar, tehdit edebiliyor. Niye biliyor musunuz? Bakın, Cumartesi Anneleri yedi yüz haftadır o meydanda oturuyordu; bir vicdan abidesiydi. 1996’da da İçişleri Bakanı gibi muktedirler vardı, zulmediyorlardı topluma ve Cumartesi Anneleri çıktı bir vicdan bariyeri gibi karşılıklarına dikildi. Dedi ki “Benim eşim, kardeşim yok ediliyor.” Ve o günden bugüne faili meçhuller azaldı arkadaşlar. Vicdan bariyeri çünkü. O vicdan bariyeri yedi yüz hafta Galatasaray Meydanı’nda oturdu, yedi yüzüncü haftada İçişleri Bakanı çıktı “Onlar terörist.” dedi, “Onlar paçoz.” dedi ve anneleri

yerlerde sürükledi, milletvekilleri orada darbedildi. Arkadaşlar, birileri yine elini ovuşturuyor. Dün Dışişleri Bakanı geldi, bütün dünya o fotoğrafları gördü, Cumartesi Annelerinin yerlerde sürüklendiğini gördü.

Bakın, ülkemizin iç barışına en büyük tehdit İçişleri Bakanının tavrıdır arkadaşlar, Cumartesi Annelerini yerlerde sürüklemesidir, Üçüncü Havalimanı işçilerinin kapısını kırıp 600'ünü gözaltına almasıdır arkadaşlar; en büyük tehdit budur. Bakın, işçiler bir ihbarda bulundu “Benim yattığım yerde tahtakurusu var arkadaş. Benim maaşımın yarısı elden veriliyor, yarısı bankaya yatırılıyor.” diye bir ihbarda bulundu. İçişleri Bakanı bu ihbarı değerlendireceğine gece kapılarını kırıp bir hafta taşın üzerinde yatırttı işçileri. Bu mudur vicdan? Rahip Brunson operasyonunu yaptılar. Ya, iki yıl boyunca ülkemiz neler çekti? Sonra, uçağa bindirilip gönderildi Rahip Brunson. Deniz Yücel teröristi, haindi, çıkamazdı; uçağı hazırlandı, uçağa binip gönderildi. Af Örgütüne operasyon yaptı İçişleri Bakanı. “Hain”, “terörist”, “darbe planlıyorlar” dedi, Af Örgütü çıktı gitti. Osman Kavala’yı aldı, bir yıldır iddianame görmedi Osman Kavala; “hain, terörist, darbeci...” Arkadaşlar, 4 Kasım 2016’da dört ayrı şehirde dört ayrı başsavcılık ki koordine eden bir şey yoktur eş genel başkanlarımızı tutukladı ve iki yıldır içeride eş genel başkanlarımız ve neyle suçlandıkları belli değil.

SALİH CORA (Trabzon) – Belli, belli!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, yalnızca bakın, şu anda benim görüşlerim gibi... “Bu ülkenin barışı diyalogdan geçer, konuşmaktan geçer, adaletten geçer.” dediği için, “Barışçı politikalarından geçer.” dediği için içeride.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Biz de aynı şeyi söylüyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, bakın, burada kayyum politikaları övüldü. Nasıl dedim ki, milletin iradesi bir bütündür; biz yalnızca merkezde bir irade değiliz. Ne savunuyordu AKP ilk kuruluşunda? Ademimerkeziyetçiliği savunuyordu değil mi, yerel demokrasinin güçlenmesini savunuyordu. Ne oldu? Kayyum politikasına döndü.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Niye?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kadir Topbaş’tan, Melih Gökçek’e kadar kayyum politikalarına döndü.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sen bırak bizi de kendi belediyelerine bak!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın şunu söyleyeceğim: Değerli arkadaşlar, bakın, az önce bir fotoğrafı bulamadım ama bir kayyumun “Ermeni, Ermeni” demeyin diyorsunuz ama iki yıl önce Kültür Bakanının arkadaşlar burada bir sunumu vardı. Dedim ki “Sayın Kültür Bakanı, Van Edremit’te dünya cenneti bir yer var; orada bir Ermeni mezarlığı var. O Ermeni mezarlığına ben gittim, gördüm ve elimle kazdığım her yerden kemikler çıkıyor. Orada üzerine de bir tesis ve tuvalet yapmışlar; bunu çok vicdansızlık olarak görüyorum.” dedim ve hemen talimatla yıkım emrini verdi Numan Kurtulmuş. Ne oldu biliyor musunuz? Kayyum çıktı “O tuvalet yıkılmayacak oradan.” dedi. Elinizi eşelediğiniz yerde insan kemiği çıkıyor tuvaletin hemen yanında. Bu mudur vicdan? Bu mudur adalet? Bu mudur hak? Sonra diyorsunuz ki “Ermeni demeyin.” Bu olmaz arkadaşlar, bunu hiçbir vicdan kabul etmez.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hiç kimse bunu yapmaz, bunu sana söyleyeyim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O tuvalet hâlâ kemiklerin üzerinde duruyor;gidin, bakın. Gelin, beraber bakalım. Bakın, “Yol yaptık.” diyorsunuz. Devletin görevidir, okul yapmak, hastane yapmak devletin görevidir. Ama bakın, Netanyahu da yol yapıyor, “Şunu yaptım, bunu yaptım.” diyor, arkadaşlar, Filistinlilerin hâli nicedir. ...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Paylan, tamamlayın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, arkadaşlar, bakın, Hitler de Almanya'ya en büyük yolları yaptı, en büyük otopanları yaptı ama dünyayı kana boğdu. Demokratik, barışçı yollardan yürümediğimiz sürece arkadaşlar, bu yolun sonu yol değil. Bakın, şu durumdan emin olun birileri elini ovuşturuyor.

İçişleri Bakanının tavrı, bu ülkenin barışına, demokrasisine, huzuruna, refahına...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bu devlet seni milletvekili yaptı.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Devlet değil, millet, millet!

TUMA ÇELİK (Mardin) – Sen yapmadın! Sen yapmadın!

HÜDA KAYA (İstanbul) – Millet yaptı, millet! Yanlış konuşuyorsun!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bu devletin hakkı ödenmez.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Millet yaptı, millet yapıyor, yanlış konuşuyorsun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, müsaade...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – – Bu devlet seni milletvekili yaptı!

TUMA ÇELİK (Mardin) – Sen yapmadın! Sen yapmadın!

HÜDA KAYA (İstanbul) – Millet yaptı! Millet yapıyor! Milletin kendisi o. Yanlış konuşuyorsun.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

Sayın Paylan, bitirin lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Paylan, bitirin lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, karşıya bir laf et ona göre...

BAŞKAN – Sayın Paylan, bitirin lütfen.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya tahrik ettikten sonra...

BAŞKAN – Arkadaşlar, siz de bir müsaade edin ya!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya sen de çok kolay tahrik oluyorsun kardeşim, ben ne diyorum ya?

HÜDA KAYA (İstanbul) – Bir dinleyin.

BAŞKAN – Müsaade edin Sayın Çelebi.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Gerçekleri anlatıyoruz, gerçekler tahrik edicidir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın arkadaşlar, ünlü bir söz vardır:

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bu algı doğru bir algı değildir. Hiçbir Osmanlı orada mezarın üzerine tuvalet yapmaz.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Zaten algı değil, yeri, adresi belli, git, gör.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bu algı doğru bir algı değildir. Agopyan'ın algısıdır. Osman-ı Âli Orta Doğu coğrafyasından çıktığı günden bugüne kadar bak o bölge daha düzelmedi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arkadaşlar...

Sayın Başkan... Sayın Başkan... Sayın Başkan...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Başkan, sustursanız!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ya, siz niye müdahale ediyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, bakar mısınız?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sen milletvekili sıfatıyla bu Bakanla konuşuyorsun. Bu doğru bir şey değildir.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Egemenci konuşuyorsun.

BAŞKAN – Evet arkadaşlar...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Algı yapmanıza gerek yok. Bu toprağın dili vardır.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Algı değil, gerçek!

HÜDA KAYA (İstanbul) – Gerçek bunlar!

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım ama bir bakar mısınız?

HÜDA KAYA (İstanbul) – Başkan, niye susuyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Çelebi, müsaade eder misiniz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, ünlü bir laf vardır, bakın: Devletler adaletle...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Algı yapmanıza gerek yok. Bu toprağın dili vardır. İnsanlara karşı bu devletin toprağına, bayrağına, ezanına her zaman için saldırıyorsunuz ama bütün bu insanlarına da bu devlet sahip çıkmıştır.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Kimse bir şey söyledi mi? Kötü bir şey söyleyen var mı? Yok işte.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

Sayın Çelebi...

Sayın Paylan, toparlar mısınız? Son cümlelerinizi alayım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, beş dakikadır... Lütfen yani.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin, hadi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, bakın, ünlü bir laf vardır: “Bir devletten adaleti çıkarırsanız bir devlet suç örgütüne dönüşebilir.” Biz bu devletimizi bu noktaya asla savurmamalıyız, her şeyi demokratik yollarla çözmeliyiz.

Bakın, biliyorsunuz arkadaşlar, Tayyip Bey belli bir zamanda Davutoğlu’nu öne çıkarmıştı ve Sayın Davutoğlu Suriye politikasını yönetmişti ve işte, Emevi Camisi’nde namaz kılacaktı. O politikalara yol verildi bir şekilde ve devrisabık olarak kaldı Davutoğlu, devrisabık olarak kaldı, Tayyip Bey bütün ihaleyi oraya bıraktı, Davutoğlu’na ve kendisi Suriye politikasını başka yöne çevirmeye çalışıyor hâlâ. Bu dönemin de, bakın, öne çıkan ismi İçişleri Bakanı ve emin olun, bir gün gelecek, devrisabık olarak kalacak ve inanın kimse de arkasından hayırla konuşamayacağız.

Hepinize saygılar sunarım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Arkasında sonuna kadar da duracağız milletçe.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Medarîfiharımız Sayın Bakanımız, sen rahat ol, sen kendi partine bak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kimler geldi, kimler geçti, ne zalimler geçti.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bütçe ve kesin hesaplar üzerindeki son konuşma Sayın Kalaycı'nın.

Buyurun Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, kıymetli bürokrat arkadaşlarım, basınımızın değerli temsilcileri; öncelikle hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Sayın Bakanım, 2019 yılı bütçenizin Bakanlığınız, ülkemiz ve milletimiz için hayırlı sonuçlar getirmesini diliyorum.

Türk milleti, üzerinde yaşadığı vatan coğrafyasında asırlardır varoluş mücadelesi vermektedir. Bağımsızlığımızın bedeli nice fedakârlıklarla ödenmiştir. Vatanimizde gözü olanlar, millî birliğimiz üzerinde hesap yapanlar, geleceğimize pranga vurmaya kalkanlar, içine düştükleri yanlışın ağır faturasına mutlaka katlanmışlardır.

Tarihi istikbale taşıyan millet varlığıdır. Bir milleti kimliğinden, köklerinden, değerlerinden, kararlılığından ayırmadan vatanından koparmak imkânsız bir hayaldir. Türk milletini vatanından mahrum etmek isteyen iç ve dış mihraklar kimi zaman kimliğimizle oynamışlar, kimi zaman geçmişimizle uğraşmışlar, kimi zaman da bin yıllık kardeşliğimizle çatışmışlardır. Allah'a çok şükür, bugüne kadar amaçlarına vasil olamamışlardır.

Türkiye Cumhuriyeti, cesaret, dirayet ve hamiyetle terörle mücadeleye devam etmektedir. Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne kurşun sıkanların, tuzak kuranların kökü kazınmaktadır.

Güvenlik güçlerimiz gerek vatan topraklarında gerekse sınır ötesinde yürüttüğü operasyonlarda tek bir sivilin dahi zarar görmemesi için büyük bir hassasiyet göstermektedir. Ama terörle mücadeleyi maksatlı bir şekilde sulandırmaya çalışanlar, kuru iftiralar atanlar bulunmaktadır. Ne yapılmıştır? PKK'nın inlerine girilmiştir. Teröristler açtıkları hendeklere, çukurlara gömülmüştür. Şehirlerimiz imar edilmiş, huzur ve güven ortamı sağlanmıştır. Ne yapılmıştır? Fırat Kalkanı Harekâtı ve Zeytin Dalı Harekâtı'yla Cerablus ve Afrin bölgesi huzur ve güvenliğe kavuşturulmuş, bölgedeki DEAŞ ve YPG'li teröristlerden arındırılmış, 4 bin DEAŞ'lı -bilebildiğim kadarıyla Sayın Bakanım- yaklaşık 5 bin de PKK'lı terörist de tesirsiz hâle getirilmiştir. Edirne'den, Kars'a, İzmir'den Van'a kadar milletimiz güvenlik güçlerimizin arkasında dimdik durmuştur, sürekli dualarını göndermiştir. Yok "Muhafifler öldürüldü.", yok "işgal" gibi tanımlamalar terör dilidir, PKK ağzıdır, hainliktir. PKK, emperyalizmin iğrenç bir tetikçisi, Türkiye'ye hasım odakların kokuşmuş bir taşeronudur. Görüldüğü yerde yok edilecek, kökü kazınacaktır, Kandil'e kadar da temizlik sürecektir. Bu böyle biline. Türkiye'nin yürüttüğü terörle mücadelesi karardır, takdire şayandır. Başarıyla yürütülen terörle mücadelede siyasi irade olarak kararlı tutumu ve dik duruşundan dolayı başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, Sayın İçişleri Bakanımıza ve kahraman güvenlik güçlerimize şükranlarımızı sunuyoruz. Milletimiz dualarıyla arkanızda, Milliyetçi Hareket Partisi de desteğiyle yanınızda Sayın Bakanım.

Sayın Bakanım, bir de Bakanlık çalışanlarımızın beklentileri var. O konularla ilgili, özellikle özlük haklarıyla ilgili birkaç hususu dile getireceğim.

Mülki idare amirlerimiz hiçbir fedakârlıktan kaçınmadan, hiçbir karşılık beklemeden milletimizin hizmetinde. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan itibaren mülki idare amirlerimizin bu minvaldeki hizmetleri göz ardı edilemez. Emniyet, asayiş, kamu düzeni, eğitim, ulaşım, kamu sağlığı, altyapı gibi birçok alana ilişkin iş ve işlemler de mülki idare amirlerinin sorumluluk alanlarının içerisinde.

Başlangıçta idari, adli ve askerî yapı içerisinde ve sorumluluklarından hareketle bir denge gözetilerek özlük hakları belirlenmiştir. Ancak mülki idare amirlerinin özlük haklarında bir gerileme söz konusudur diğerlerine nazaran. Yanında, beraber çalıştığı kişilerden daha az maaş alması söz

konusudur. Bu durum emekliliklerine de yansımaktadır. Bu itibarla, biz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, mülki idare amirlerimizin, yargı mensuplarının özlük hakları esas alınarak gerekli özlük haklarına kavuşturulmasını istiyoruz, bekliyoruz.

Yine, Türk milletinin birliğini ve bütünlüğünü korumak amacıyla gösterilen takdire şayan gayretin özünde ve merkezinde şüphesiz polislerimiz de var. Bu itibarla, emniyet teşkilatımızın tüm mensupları millet olarak iftihar kaynaklarımız arasında.

Türk polisinin gerek özlük haklarıyla ilgili gerek çalışma şartlarıyla ilgili çözüm bekleyen sorunları var. Polislerimiz emekli olunca maaşı yarı yarıya düştüğünden yaş haddine kadar çalışmak zorunda kalmaktadır. Emekli olunca da şiddetli geçim sıkıntısı çekmekte, yeniden iş bulabilmek, gelir elde edebilmek için çabalamaktadır.

Bu çerçevede; emniyet hizmetleri sınıfında çalışan yönetici personelin ek göstergeleri iyileştirilmeli, tazminatları artırılmalı, üniversite veya yüksekokul mezunu emniyet mensuplarının, polislerimizin ek göstergesi 3600'e yükseltilmelidir.

Bu konuda biliyorsunuz Sayın Bakanım, vaatlerimiz var, AK PARTİ'nin de var, bizim de var, diğer partilerin de var. Bu konunun bir an önce düzenlenmesi gerektiğini ifade ediyorum.

Yine, belediye başkanlarımızın da özlük haklarıyla ilgili sorunları var. Açıkçası, eşitsizlikler söz konusu. Emekli belediye başkanlarımıza ödenen tazminatlarla ilgili farklı uygulamalar var. "Geçmişte Emekli Sandığı iştirakçiliği yok." diye bu tazminatlardan yararlanamayan görev yapmış birçok belediye başkanımız bulunmakta. Yine, uzun süre belediye başkanlığı yapıp atamayla geldiği için bu tazminatı alamayan belediye başkanlarımız var. Yine, 2008 yılında çıkan Sosyal Güvenlik Yasası'yla bu tarihten sonra yani, 2009-2014 yılında ilk defa belediye başkanı seçilen belediye başkanlarımız da eğer geçmişte Emekli Sandığı iştirakçiliği yoksa yine tazminat alamamakta, ama ilginçtir, memuriyet olmamakla birlikte, askerliğini yedek subay yaptıysa Emekli Sandığı iştirakçiliği kurulduğu için bu tür hak etmiş kişiler tazminat alabilmekte. Bu belediye başkanlarının emekli aylıklarındaki farklılıkların giderilmesi lazım. O görevi yaptığından dolayı verilen tazminatların hepsine aynı tutarda verilmesi lazım.

Bir başka konu, muhtarlarımız. Muhtarlarımız doksan dört yıllık 442 sayılı Kanun, yetmiş dört yıllık 4541 sayılı Kanun'la görev yapmakta. Bu kanunlar günün koşullarına göre yeniden düzenlenmeli, muhtarların görev tanımları yeniden yapılmalı, sorumluluğu kadar yasal yetkileri de artırılmalı.

Yine, köy odası ve mahalle muhtarlıkları hizmet bürolarının ilgili il özel idareleri ve belediyeler tarafından yaptırılması ve zaruri giderlerinin karşılanması, muhtarların belediye toplu taşıma araçlarından ücretsiz yararlanmaları, ayrıca, muhtar derneklerinin ülke yararına bütünleşmesi amacıyla "muhtarlar birliği"nin kurulması ve muhtarların il genel ve belediye meclislerinde temsil edilebilmeleri için gerekli düzenlemeler yapılmalı.

Yine, il genel meclisi üyeleri ve belediye meclisi üyelerimizin de sorunları var. Sadece toplantı başına huzur hakkı alabiliyorlar. Ödenen huzur hakkı da yetersiz. Bu konuda da iyileştirme yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Ben, tekrar, Bakanlığımız bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum, başarılı çalışmalarınızın ekibinizle birlikte devamını diliyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kalaycı.

Değerli arkadaşlar, bütçe ve kesin hesaplar üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru işlemine başlayacağım.

Soru sormak isteyen milletvekillerimiz sisteme lütfen girsinler.

Komisyon üyeleri için on dakika, dışarıdan gelen milletvekilleri için beş dakika olmak üzere, toplam on beş dakika soru işlemi yapacağım.

Ve sıraya göre devam edeceğim.

Sayın Tanal, buyurunuz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Bakanım, birinci sorum şu: PYD, YPG, FETÖ ve IŞİD terör örgütleri ayrı ayrı belirtmek üzere hangi tarihlerde terörist olarak kabul edildi ve yukarıdaki bu bahsettiğim terör örgütleri hangi tarihlerde terörist listesine yazıldı.

Soru 2: Bakanlığınızda ve Bakanlığınıza bağlı tüm kurumlarda kaç tane kiralık araç var? Aylık kira bedelleri ne kadar? Ayrıca yine Bakanlığınızda ve Bakanlığınıza bağlı tüm kurumlarda kaç tane bina kiralık ve aylık kira bedeli ne kadar ödenmekte?

Üçüncü soru: Sayıştay raporunda da görülmekte, Bakanlık aleyhine açılan davalar var. Bu alacak davaları kesinleşmiş, vekalet ücretleri ödenmiyor, neden? Çünkü, bilemiyorum, yani ödenmesi lazım Anayasa hükümleri uyarınca.

Son soru...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Ona vakit kalmadı.

Sayın Sariaslan...

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – “Hilafet ve şeriat yıkılacağına keşke Yunan galip gelseydi.” diyecek kadar Atatürk ve Türk düşmanı, “10 Kasım’da saat 9’u 5 geçe kenefe gidin.” diyecek kadar iğrenç, “İstedığımız olmuş değildir, yarı yoldayız, Hükûmete ‘Niye şeriat ilan etmiyor?’ diyemezsiniz, vakit var.” diyecek kadar cumhuriyet düşmanı birini tesadüftür ki 10 Kasım’dan bir gün önce resmî kıyafeti ve makam aracılığıyla ziyaret edip hediyeler sunan ziyaretçinin resmini 10 Kasım’da servis eden Diyanet İşleri Başkanı hakkında Sayın Bakanım, ne düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Evet, Sayın Kayan...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Demokrasinin olmazsa olmazı itiraz hakkıdır. İtirazını sözlü, yazılı veya eylemli yapma hakkıdır bu. Gerilimi, şiddeti azaltacak olan, bu hakkı müdahale görmeden kullanmaktır. Ülkemizde hak, hukuk, adalet sağlayacak, itirazı olanlara bu hakkı kullandıracak mısınız Sayın Bakan? Demokrasiyi tüm yönleriyle çalıştıracak mısınız?

İkinci sorum: İl nüfusundan daha fazla nüfusu olan ilçelerimiz var. Toplumsal yoğunluk ekonomik yoğunluktan gelir. Ekonomik yoğunluk toplumda dinamizmi yaratır. Dinamizm güvenlik ihtiyacını beraberinde getirir. Güvenlik ihtiyacı duyulan yerlerde tedbir alınmalıdır. İl nüfusundan büyük olan ilçelerimizde güvenlik mensuplarının sayılarını artıracak mısınız?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan... Konuşma talebiniz yok.

Sayın Çelebi...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, ben özellikle yeni kadronuzun hayırlara vesile olmasını diliyorum. Bana göre Türkiye’de özellikle Jandarma Genel Komutanının bir jandarma olarak atanmasını gerçekten tebrik ediyorum. Bu vesileyle Emniyet Genel Müdürümüze de çok başarılar diliyorum.

Ağrı ili, 2019 yılı yatırım programında il emniyet müdürlüğü ve sosyal donatıları yani lojmanlarıyla birlikte acaba var mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Şahin...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Bakan, sunumunuzda yaklaşık 5 milyona yakın yabancı göçmen olduğunu ifade ettiniz. Bu göçmenler bizlerin tabii ki maddi katkılarıyla da yaşamlarını devam ettiriyorlar ve çocuklarımıza harcayacağımız paraları da bunlara harcıyoruz ve giderek de bu göçmen sayısı artıyor gördüğümüz kadarıyla. Bu göçmenlerin geleceği konusunda ne düşünüyorsunuz? Özellikle Suriyeli göçmenlerin geleceği konusunda Bakanlığınızın tasarrufu ne olacaktır?

Diğer sorum da oturduğu koltuğu Mustafa Kemal Atatürk ve şehitlerimize borçlu olan Diyanet İşleri Başkanının ülkemizin kurucusuna karşı düşmanca sözler sarf eden bir kişiyi ziyareti hakkında ne düşünüyorsunuz? Bu kişiyi görevden almayı düşünüyor musunuz?

Diğer bir sorum ise, Cumhuriyet Halk Partisine karşı olan tavrınızdan kitle olarak bir hayli rahatsız, bundan sonraki tavrınız ne olacak?

Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Kaboğlu...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, Anayasa’nın 127’nci maddesine göre mahallî idareler İçişleri Bakanlığına bağlı olduğu hâlde 1 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’yle Çevre ve Şehircilik Bakanlığına verildi mahallî idareler. Bu Anayasa’ya aykırı durum karşısında kararname mi değişecek yoksa –kararname değişmez ise- Anayasa mı değişecek kararnameye uygun hâle getirmek için? Birincisi bu.

Anayasa’ya göre şu anda İçişleri Bakanlığına bağlı olduğuna göre, bütünşehir yasasına göre Türkiye iki ayrı yerel yönetim statüsüne tabi olduğuna göre bu da Anayasa’nın 2’nci ve 10’uncu maddesine aykırılık teşkil etmektedir. Acaba bütün Türkiye’yi eşit statüde bir yerel yönetimler statüsüne geçirmeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tanrikulu...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Bakan, Anayasa’ya aykırı olan ve binlerce yurttaşımıza uygulanan yurt dışı yasağı ve pasaport yasağını kaldırmayı düşünüyor musunuz –bir yargı kararına uymayan, dayanmayan- bir takvim var mı önünüzde?

İkinci sorum: Sunumunuzda vardı, işkenceyle ilgili açılmış bir rücu davası var mı? Varsa elde edilen bir tazminat var mı?

Üçüncü olarak: İşkence suçu nedeniyle yargılanan polis ve güvenlik memurlarına bugüne kadar ödenen avukatlık ücreti ne kadardır?

Dördüncü olarak da Cumartesi Anneleri başta olmak üzere, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkına –temel hakkına- getirilen sınırlamalar ne zaman kalkacak?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Yalım...

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, ilk önce, sorumdan önce, polislerimizin 3600'ü hak ettiklerinin tekrar tekrar altını çiziyorum. Birçok arkadaşımız gibi biz de Cumhuriyet Halk Partisi olarak, çok değerli, vefakâr polislerimizin bir an önce, 3600'le onurlandırılmalarını sizden talep ediyoruz.

Sayın Bakan, “Kurtuluş Savaşı'nı keşke Yunan kazansaydı.” diyen şerefsiz, haysiyetsiz, vatan haini Kadir Mısıroğlu'nu daha sonra ziyarete giden Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş... Ulu Önder'imiz Mustafa Kemal Atatürk'ün ölüm gününden bir gün önce, 9 Kasım'da bu vatan haini şerefsizi Diyanet İşleri Başkanının yaptığı bu ziyaretinden dolayı bir işlem yapmayı bekliyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Hürriyet...

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Sayın Bakan, B grubu komiserler çok dertli ve ayrımcılığa uğradıklarını, daha geç terfi ettiklerini, emirlerindeki komiser yardımcılarının daha önce rütbe alıp amirleri hâline geldiğini, amirler arasındaki bu eşitsiz uygulamayla yaşça küçük ve daha az tecrübelilerin amir olduğunu, aynı kurumda aynı işi yapan, farklı senelerde terfi alan iki grubun olmasının Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı olduğunu, belirli bir gruba imtiyaz tanıyacak şekilde yapılan düzenlemenin değiştirilmesi gerektiğini söylüyorlar. Teşkilat Kanunu 55'inci maddenin yarattığı mağduriyet konusunda ve teşkilat yapısında bir düzenleme yapacak mısınız?

Az önce bahsettiğim, terörle mücadelede yaralanmış ama gazi sayılmayan vatan kahramanlarına yapılan ayıbı temizleyecek misiniz, yoksa sadece şehit olduklarında tabutları başlarında ağlayacak mısınız? Bu konuda ciddi anlamda bir söz istiyorum sizden.

Polislere 3600 ek göstergelyi ne zaman vereceksiniz? 12/12 çalışma sistemini değiştirecek misiniz? Polislerin eriyen maaşlarını iyileştirecek misiniz, yoksa polislerin yaşadığı sıkıntıları sadece seyredecek misiniz ya da bir şey yapacak mısınız diye buradan sormak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Girgin, buyurun.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Bakan, 15 Temmuz şehit ve gazileri ile diğer şehit ve gaziler arasındaki ayrımcılığı kaldırmayı düşünüyor musunuz? Şehit çocuklarının işe yerleştirilmesine getirilen sınırlamayı kaldırmaya yönelik bir çalışmanız var mı?

Gazilerin işe girmesinde, kendisinin yanı sıra eşine ya da çocuklarının birine daha hak tanımaya yönelik bir çalışmanız var mı?

Şehit yakınlarına yeşil pasaport verilmesi için bir çalışmanız var mı?

Muhtarlarımızın özlük ve sosyal haklarını iyileştirmek, yetkilerini artırmak için ne gibi çalışmalarınız vardır? Muhtarlarımıza tüzel kişilik vermeyi ve ödenek tahsis etmeyi planlıyor musunuz?

Polislere ek 3600 gösterge için bir çalışmanız var mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Bakana soruyorum, yazılı olarak da sormuştuk, cevap alamamıştık, bir milletvekilimiz hakkındaydı. Türk Ceza Kanunu'nun 6/1(c) maddesinde milletvekilleri kamu görevlisi olarak tanımlanmıştır. Halkların Demokratik Partisi İstanbul Milletvekilimiz Hüda Kaya... Anayasa 80'e göre “Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri seçildikleri bölgeyi veya kendilerini seçenleri değil, tüm milleti temsil ederler.” Milletvekilimiz Meclis açılışında

ettiği yemin çerçevesinde herkesin insan haklarından ve temel hürriyetlerden yararlanması amacıyla Cumartesi Anneleri olarak adlandırılan, yakınlarını çoğunlukla devlet gözetimindeyken kaybetmiş yurttaşların anayasal güvence altında olan eylemine destek vermiştir. Bu destek sırasında bir milletvekili, bir kamu görevlisi olarak halkın kendisine verdiği yetkiyi kullanırken polis şiddetine maruz kalmıştır. İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'ya kameralar önünde şiddet uygulayan şahsın kimliği belirlenmiş midir? Kişinin kolluk gücüne mensup olduğu iddiası doğru mudur? Eğer kolluk gücüne mensupsa şahıs hakkında soruşturma açılmış ve açığa alınmış mıdır? Dokunulmazlığı anayasal güvence altında olan milletvekillerine şiddet uygulanması hangi hukuki metne dayanmaktadır?

BAŞKAN – Sayın Tatlıoğlu...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Bakan, Ahıska Türklerinin vatandaşlıklarıyla ilgili çok yavaş bir süreç olduğu söyleniyor. Toplam sayıları şu an için 50 bin. Halkın bize söylediğini size aktarıyoruz.

İkincisi, Türkmenlerin ilaç tedavileriyle ilgili bir sıkıntının olduğu söyleniyor.

Bir başka konu var, Emniyet ile Jandarma arasındaki -bunlar eş değer- maaş farklarının giderilmesi konusunda bir şey düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Keşir...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Bakanım, Suriye'den Türkiye'de bulunan misafirlere yaklaşık harcanan 40 milyarlık bütçenin sürekli tekrar edildiği gibi, çocuklarımızın geleceğinden çaldığı çok sık tekrar edildi ve bu bütçenin eleştirilmesine rağmen ne yazık ki terörün maliyetinin oluşturduğu 1,5 trilyon doların çocuklarımızın geleceğini alması hiç eleştirilmedi. Bu konudaki görüşlerinizi öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kasap...

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanıma sormak istediğim konu şudur: Kent konseyleri ticari faaliyette bulunabiliyor mu? Kamu ihale mevzuatından muaf mı?

4,5 milyon TL'ye tüm mobilyalarını yenileyen Kütahya Belediyesi hakkında herhangi bir işlem yaptılar mı?

Çalışmadan, istisnai kadroyla atanan edebiyat öğretmeni, hiç çalışmadan, Çevre Bakanlığında da şu anda da memur olan personel hakkında işlem yapacak mı? Kütahya Belediye Başkanını açığa aldılar mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, devlette ataması yapılan ancak güvenlik soruşturmaları nedeniyle uzun süre zimmetleri gerçekleşmeyen, görevlerine başlamayan ve bu noktada gerçekten maddi manevi bir mağduriyet yaşayan birçok insanla görüştük, hatta bugün de sağlık yardımcı personeliyle bir görüşmemiz oldu. Bunu iletmek istiyorum. Sayın Tanrıkulu'nun gündeme getirdiği KHK'yle ihraç

edilen akademisyenlerin yurt dışı çıkış yasağı, özellikle pasaportların iadesi konusunda bir somut adım atılacak mı? Özellikle de gerçekten yurt dışında prestijli üniversitelerde bursları var. Bu konuda somut bir adım, özellikle reform eylem toplantısında da sanırım gündeme gelmişti.

Vize muafiyetiyle ilgili bir sorum olacak. Biliyorsunuz, iktidarlarınız döneminde tam üyelik perspektifinden uzaklaştık Avrupa Birliğinin ve şu an belki de bir stratejik ortaklığa doğru gidiyor. Vize muafiyeti konusunda sizin bakanlığınızın alanındaki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Bakan, geçici koruma altındaki Suriyelilerden vatandaşlığa kabul edilen oldu mu? Olduysa ölçüt nedir ve kaç kişi vatandaşlığa kabul edildi.

Yine, sosyal medyada, Suriyelilerin yurt dışında telefon görüşmeleri yapabilmesi için, onlar için ihaleye çıktığı gibi haberler var. Bunlar doğru mu? Onu sormak istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Peköz...

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Kadri Bağdu, 3 çocuk babası bir gazeteciydi, gazete dağıtıcısıydı. Adana’da bisikletiyle gazete dağıtırken öldürüldü. Uzunca bir süre failleriyle ilgili herhangi bir işlem yapılmadı ancak on beş gün kadar önce daha önce IŞİD militanı olarak faaliyet yürüten birisi, şu anda Suriye’de olan birisi açıklamalar yaptı, geniş olarak basına da yansıdı. Kendilerinin öldürdüğünü, nasıl öldürdüklerini, niçin öldürdüklerini, o gün işte ona denk gelmemiş olsalardı 50 kişiyi katletmeyi hesapladıklarını ama onu öldürdükten sonra hesaplarının şaştığını, kendisinin de risk altında olduğunu, bu nedenle bu açıklamaları yaptığını ifade eden videolar gönderdi, basında da yer aldı, ailesine de gönderdi. Bununla ilgili bir gelişme olmuş mudur? Bununla ilgili herhangi bir soruşturma açılmış mıdır? İsmi geçen kişilerle ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çelik...

TUMA ÇELİK (Mardin) – 4 Kasım’da Edirne Emniyet Müdürünün... Kendi ifadesiyle söyledi Edirne Emniyet Müdürü, bize saldırı yaptı, saldırdı. Ben ve 3 diğer milletvekili arkadaşımız da... Bunun hakkında bir işlem yapmayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ermeni toplumunun patrik seçimi talebi var yıllardır. Bu talebi ne zaman gidereceksiniz? Neden gidermiyorsunuz?

Personel alımında lisans memurları gelmişti. Ön lisans memurlarını tercih ettiğiniz söyleniyor. Bu tercihinizin sebebi nedir? Ciddi mağduriyet olduğu söyleniyor.

Üçüncü sorum: Cemal Kaşıkçı cinayetinde ses kayıtlarının elinizde olduğunu söylediniz ve yabancı devlet başkanlarına, istihbarat örgütlerine dinlettiniz. Bu dinleme bir istihbarat sonucu mudur? İstihbarat ise neden durdurulmamıştır? İstihbarat sonucu değilse Türkiye’deki bütün başkonsoloslukları, bütün misyonları, büyükelçilikleri dinliyor musunuz?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Osmanağaoğlu...

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, Salih Güvenlik Komutanlığımıza bağlı unsurların araç gereç, teçhizat ve personel eksikliklerinin yeni güvenlik tehditlerine göre yeniden şekillendirilmesi gerekmektedir. Çünkü artık deniz sınırlarımız da en az kara sınırlarımız kadar kaçakçılık ve güvenlik açısından tehdit oluşturan unsurlar için bir koridor hâline gelmiştir. Bu konuda bir çalışmamız var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Koç...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim.

Gazeteci yazar Musa Anter'in katliamında bir numaralı sanık olan Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım'la ilgili Genelkurmay Başkanlığı emekli İstihbarat Daire Başkanı İsmail Hakkı Pekin ifadesinde olayın Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım'ın yaşadığını, tanınmamak amacıyla kimliğini ve yüzünü değiştirmiş olabileceğini ve ayrıca kanser tedavisi olduğunu belirtmektedir. Bu kişi hakkında herhangi bir bilginiz var mı ve yakalanması için bir tedbiriniz var mı?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, soru işlemi tamamlanmıştır.

Şimdi, görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere Sayın Bakanımıza söz vereceğim.

Sayın Bakanım, süreniz kırk beş dakikadır, cevaplayabildiğinizi alacağım, cevaplayamadığınız sorular olursa yazılı olarak talep edeceğim.

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, İçişleri Bakanlığının bütçesi üzerine ortaya koyduğumuz sunum ve değerlendirmeler ve ardından da sorular üzerine söz almış bulunuyorum. Öncelikle, seri bir şekilde cevaplayabileceğim ve hazırda olan sorulara cevap vereceğimi ve daha sonra da gerek güvenlik gerekse de İçişleri Bakanlığının diğer meseleleriyle ilgili bir değerlendirme yapacağımı heyetinize arz ederim.

Bir soru, güvenlik soruşturmalarıyla ve arşiv araştırmalarıyla ilgili. Takdir edersiniz ki Güvenlik Dairesi Başkanlığımızın uhdesinde yürümektedir. Bir taraftan özellikle taşerondan kamuya giren arkadaşlarımızın soruşturmaları ve yine diğer soruşturmalar çerçevesinde ciddi bir yükte karşı karşıya kaldığımız da aşikârdır ama buna rağmen, sadece 2018 yılı içerisinde tüm bahsettiklerimle beraber 1 milyon 739 bin 978 evrak girmiş, 1 milyon 634 bin 80'inin yani yüzde 94'ünün işlemi tamamlanmış ve ilgili yerlerine gönderilmiştir. Yine, bir değişiklik daha yaptık, bunu da biz kendi irademizle beraber yaptık; burada özellikle güvenlik soruşturmalarının altmış iş günü, arşiv araştırmalarının ise otuz iş günü içerisinde tamamlanması hükmü getirildi; bu hükmü biz de bütün arkadaşlarımızla uyma konusundaki irademizi sergileyeceğiz.

Yine, bunun üzerine Suriyelilerle ilgili çok önemli sorular geldi. Şunu söyleyeyim: Suriyeliler devletimizden herhangi bir maaş almamaktadırlar. Maalesef, ülkemizde misafir ettiğimiz ve yüz akımız olan Suriyelilerle ilgili... Ve biz onlarla dört yüz yıl aynı sancak altında beraber yaşadık, biz komşuyuz ve bizim komşuluk hukukumuzu devam ettirmek sorumluluğumuz var hem millet olarak hem Anadolu coğrafyasında yaşayan insanlar olarak hem de Müslüman olarak. Bu, bizim bu dünya ve öteki dünyaya ait bir sorumluluğumuzdur ama dönem dönem, maalesef, sorumlu yerlerde olanların bazı sorumsuz beyanlarını çok net bir şekilde duyuyor ve üzüyoruz. Özellikle sosyal medya üzerinden -biz hep aynı gemide gidiyoruz- bu tip yayımların ortaya konulması bu meseleye uzak olan, yakın olan ve farklı iklimde olan herkese başka bir anlamda gelebilir; onun için çok dikkatli olmak gerekir ve şunu söyleyeyim: En çok istismar edilen konulardan bir tanesi Suriyelilerin suça karışma oranlarıdır ki burada da soruldu. Bakınız, Türkiye'deki Suriyelilerin suça karışma oranları -biraz önce söyledim, 2

milyon civarında bir suç var Türkiye’de- 29.031’dir yani binde 8. Azalıyor mu, artıyor mu? Enteresan bir şekilde... Yani bu konuda göç meselesini izleyenler, takip edenler hep şunu söyledi “Giderek artacak.” dendi; tam tersi, giderek azalıyor. 2015’te yüzde 1,4; 2016’da yüzde 1,4; 2017’de yüzde 1,2; 2018’de ise 0,8.

Yine, bir ifadeyi ortaya koyayım: Özellikle dilenciler üzerinden Suriyelilere karşı ciddi bir kampanya yürütülmektedir. Biz huzur operasyonlarında ve diğer operasyonlarda çok ciddi “Acaba bu dilenciler böyle midir?” diye operasyonlar yaptık ve bu kişilerin esas itibarıyla Suriyeli kılığına girmiş dolandırıcılar olduğunu da çok net bir şekilde gördük. Tek tek rakamlarını sorarsanız göndeririz.

Yine bir şey daha söyleyeyim: Suça karışmış Suriyeliyi biz Türkiye’de bırakmayız, bu çok net ve açık. Bu konuda kendi ülkemizin insanına ne uyguluyorsak Suriyelilere de aynı anlayışı uygularız. Kaymakamlarımız, valilerimiz ve göç genel müdürlükleri çalışanları, aynı zamanda onların kanaat önderleri saydıkları ve beraber oldukları kişilerle muhitlerine, yoğun yaşadıkları mahallerine gidip onları bu konuda Türkiye’nin kanunlarına, hukukuna, adaletine, örfine, geleneklerine uyması konusunda sürekli telkinde bulunup eksikleri giderme konusunda bir irade sergilemektedirler.

Yine, önemli bir mesele daha var, bu daha vahimdir: Özellikle Suriyelilerin cinsel suçlara karışma oranı. Yani en ufak bir taciz oldu mu hemen bunları Suriyelilere yükleme gibi, maalesef, bir eğilim söz konusu; bu da bize yakışmıyor, bunu çok açık söyleyeyim. Yani Türkiye’de cinsel suçların 2016 yılındaki toplam sayısı 26.946’dır. Suriyeliler Türkiye’de yüzde 4,4 civarında bir kesimi karşılar nüfusumuza oranla. Bu suçlara karışma yüzdeleri 2,8’dir. 2017’de 29.377; yüzde 2,8; şimdi de yüzde 2,5 2018 itibarıyla. Burada başka bir şey daha var: Kendi aralarındaki sayı 260-262 civarındadır. Yani aslen karşıya yani Türklere yönelik böyle bir cinsel suça karışma oranı bunun çok daha altındadır.

Yine, özellikle telefon... Acaba Suriyelilere karşı biz bir ihale açtık da Suriyelilerle birlikte bunların dışarı telefon açması konusunda bir destek veriyor muyuz? Allah’ınızı severseniz versek verdik deriz zaten. Suriyelilerin bu meselesini çözdük diye vatandaşımızın önüne çıkarız. Ama şöyle: Biraz önce sunumda da bahsettim, bizim geri gönderme merkezlerimiz var. Yani Türkiye’ye düzensiz bir şekilde gelmiş, kaçak olmuş kişiler için geri gönderme merkezlerimiz var. Bu geri gönderme merkezlerinde özellikle birçok tabiiyete mensup bulunanlar var. Dünya bu konuda bir çözüm ortaya koymuş, diyor ki: “Ben bir fon vereceğim, siz bunların kendi ülkeleriyle beraber konuşmalarını sağlayacaksınız.” ve biz bu fonu kullanarak sadece Suriyeliler değil, biraz önce bahsettiğimiz hangi uyruktan olursa olsun bütün vatandaşlara... Bakınız kamplar değil geri gönderme merkezlerinde bizim kendi millî bütçemizle, kendi desteğimizle, kendi katkımızla değil, uluslararası fonla bu sağlanmakta ve bunun ihalesi de Göç Genel Müdürlüğü üzerinden açılmaktadır.

Yine, söyleyeyim, 6 kamp kapattık. Zannediyorum, 200 milyonun üzerinde yıllık tasarruf sağlıyoruz. Peki, bu 6 kampı kapattık, bu vatandaşların paralarını şimdi nereden karşıladık? Birleşmiş Milletlerden. Onların taşınma, ev, iaae, bütün masraflarını Birleşmiş Milletlerle konuştuk ve Birleşmiş Milletler... Bunun da kendine ait bir politikası var, gettolaşmama, uyum... Yani buna ait bir üst politika da var, zamanınızı almamak için burada bunları anlatmıyorum. Bütün bunların tamamı ülkemizin üzerine yük gelmemesi noktasında ve kullanabildiğimiz zaman uluslararası, kullanamadığımız zaman da bunu toplumla paylaşmaya devam ediyoruz.

Yine, Suriyeliler meselesinde, ülkemizde bulunan 3 milyon 594 bin Suriyeli sayısını biraz önce verdim. Türkiye’de doğan Suriyeli bebek sayısı 385.431. Tartışsınız, tartışmazsınız ama ülke karar verse de bu çocukların hepsini Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı yapsak. Yarın memleketlerine gitsinler ama ellerinde bu ülkede yaşadıklarına dair ve ay yıldızlı pasaport olduğuna dair... Benim gönlümden geçiyor, gönlümden geçeni paylaştım çünkü bu çocuklar gelecekte bu ülkeye ve bu coğrafyaya aslında

kardeşliğin ne demek olduğunu teker teker anlatabilecek ve bir milletin kendilerine nasıl insani bir şekilde sahip çıkabildiğini ifade edecek bir yapı ortaya koyacaklar. Ama bu, ülkenin kararıdır. İstisnai vatandaşlık alan Suriyeli sayısı, şu ana kadar toplam rakam 59.747'dir. Bunun 28 bini ergin kişidir, bunun biz 15 binini aslında vatandaş yaptık. Ne demek bu? Öğretmen, doktor, esnaf, iş adamı, meslek erbabı... Hani bir ara çok ciddi bir tartışma yaşandı Türkiye'de, hatırlar herkes, dendi ki: "Avrupa Suriyelilerin profesörlerini alıyor, doktorlarını alıyor, esnafını alıyor, zanaatkarını alıyor, biz ne yapıyoruz?" Biz bunları Nüfus İdaremiyle, Göç İdaremiyle, valiliklerimizle tespit ettik. Bunlar ne kadar peki? 15 bin er kişi veya kadın kişi. Ama bunların da ailelerini bunlarla beraber yaptığımız için 28 bin ergin kişi, 31.747 de çocuk Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı oldu. Peki, bunlardan 24 Haziranda kaç kişi oy kullandı? "Milyonlarca, yüzbinlerce" dendi, sadece 22 bin kişi oy kullandı.

Yine, ifade etmek isterim, Fırat Kalkanı Operasyonu'ndan itibaren gönüllü geri dönüş yapan Suriyeli sayısı 278.139'dur. Biz gerek Afrin gerek Cerablus, Azez, Mare, El Bab, buralarda huzuru sağladıkça... Oralarda kaymakamlarımız, polisimiz, jandarmamız, Türk Silahlı Kuvvetlerimiz, doktorlarımız, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızdan görevli arkadaşlarımız, hâkimlerimiz, hepimiz danışmanlık yaparak oranın huzurunu bir şekilde oluşturmaya çalışıyoruz. Bütün dünyada –ben birçok uluslararası toplantıya katılıyorum- Allah şahittir, boynum hiç yere düşmedi ama muhataplarımızın hepsinin boynu yerdedir bu konuda. Türkiye kendi encamından çok daha büyük yüreklilikle büyük bir iş ortaya koymaktadır, Allah da bize yardım ediyor, ona da inancım tam.

Yine, burada bugüne kadar özellikle toplam çalışma izni verilen Suriyeli sayısı 32.199'dur. Bu konuda kaçak var mı? Varsa da bunun üzerine gitmek bizim sorumluluğumuzdur ama bir şey söyleyeyim: Ben Çalışma Bakanlığı yaptım, bu izni bizden isteyen iş camiamızdır. Biz bu izni iş camiamıza verdik, onlar gerekli sorumlulukları yerine getirdiler mi? Bu bir tartışma meselesidir. Ben vicdan sahibi bir adamım. Biz bunu Meclisten geçirdik. Suriyelilerle ilgili birçok şeyi, belki bu yönetmelik olarak geçti ama bunu Meclisten geçirdik. Suriyelilerle ilgili birçok meselede onlara dedik ki: "Sorumluluk alıyoruz ama bunu yapın." Şunu söyleyeyim: Sadece Suriyeliler Türkiye'ye yük falan değildir, rahmet ve bereketi vardır, ayrı ama şunu bilmenizi isterim ki ben Türkiye'nin 81 vilayetine aynen sizler gibi giden gelen, neyin ne olduğunu bilen, onların hangi katkıları yapmaya çalıştığını bilen bir kardeşiniz olarak söylüyorum: Suriyelilerin faydaları da var bu ülkeye. Elli yıl sonra, yüz yıl sonra daha büyük faydaları olacak. Biz bir millet olarak gereğini yerine getirmeye devam etmek durumundayız.

Burada hep birlikte işimiz zor mu? Zor, kolay bir iş değil. Peki, oradaki durumlar ne olacak? Bir aydınlığa çıkacak mı? Oradaki durumlar aydınlığa çıkana kadar bunlar bizim misafirimiz ama orayı bir şekilde selamete kavuşturdukça da bunlar oraya giderler. Efendim "Bayramda çok gidiyorlar." Bayramı biz açtık, sebebi şu: İsteğimiz onların orasını daha fazla görmesi, daha fazla orayı hissetmesi, kalabileceklerin kalmasının sağlanması ve bu politika doğru bir politikaydı. Birden sayı artı 200 bin civarında -60 binlerde, 70 binlerde gidiyordu- daha arttı ama oraya gidip dönenlere kabahat bulmayalım; evleri barkları yok, güvenlikleri yok. Bütün bunları "Oraya gidiyor da dönmüyor." diye bir tartışma içerisine alırsak ben doğru bir tartışmayı yapmış olmayız kanaatindeyim.

Kızılay Kart üzerinden dışarıda kalanlara 100 liralık yardım yapılıyor. Bu da 3 milyar euroluk –hani 3 milyar+3 milyar euro oldu, şu ana kadar 2 milyar küsur eurosu ancak şeye dönebiliyor- ayrılan kaynak üzerinden, Kızılay Kart üzerinden yüzer lira bunlara veriliyor. Bunun da bizim millî bütçemizle bir alakası yok. Bu da bizim kendi tahsisimiz, kendi kaynağımız değildir. Bugün Suriyelilerin yüzde 90'ının üzerinde, yüzde 95 civarında her türlü kayıtları yapılmıştır ve bu kayıtlar da bizim güvenliğimiz altındadır. Eğer başka soru varsa Suriyelilerle ilgili bunları yazılı...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Kırk beş dakikanın on beş dakikası Suriyelilere gitti, biraz vatandaşlarımızı da...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Sordular da öyle açıkladım, çok soru geldi çünkü.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Ama aile başı ne kadar para verildiğiyle ilgili...

BAŞKAN – Bakın Sayın Yalım, hâlâ sormaya devam ediyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU - Öyle bir para yok.

BAŞKAN – Sayın Tanrikuolu “Çok oldu.” diyor siz hâlâ soruyorsunuz, bırakın.

Sayın Bakanım bırakalım, kalanları yazılı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyorum.

Yine özellikle şunu söyleyeyim yani benim konuşmamın başında böyle bir savunma yapacak durumum da yok da. Biz Bakanlığımızı hukuk devleti kuralları içerisinde, aynı zamanda demokrasinin şemsiyesi altında yapıyoruz. Ben çıktılara bakarım. İki de bir” insan hakları” deyip de insan hakları konusunda sınıfta kalmış bir hâli ortaya koyabilecek, sadece onu cilalayabilecek bir anlayışı ortaya koymam. Rakamlar şunlar: 2015 yılında 25 milyon 914 bin 931 kişinin katılımıyla 48.909 eylem, etkinlik gerçekleşmiş olup eylemlerden yasa dışı olanın yüzde 3,2’sine, 1.560’ına müdahale edilmiştir. 2016 yılında katılan kişi 43 milyon ama bu 43 milyonun da toplam 26 milyonu taktir edersiniz ki 15 Temmuz darbesine yönelik demokrasi şenlikleriyle ilgili, demokrasi anmalarıyla ilgiliydi. 2017 yılında yani onun etkisi ortadan kalktıktan sonra Türkiye’de 25 milyon 277 bin 399 kişinin katılımıyla 38.976 eylem, etkinlik gerçekleşmiş olup yasa dışı eylemlerden binde 8’ine müdahale edilmiştir. 2018 yılı, yine bu sefer sayı biraz daha arttı hani “Türkiye’de kimse konuşmıyor, kimse bir yere gidemiyor, kimse anlatamıyor.” 28 milyon 696 bin 014 kişinin -ki yıl bitmedi- katılımıyla 40.661 eylem ve etkinlik gerçekleşmiş, bunların sadece 343’üne, binde 8’ine müdahale edilmiştir.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Seçim dâhil mi?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU - Şunu ifade edeyim: Bütün bunların tamamında Türkiye’de bir taraftan geçen yıl, bir taraftan bu yıl Türkiye’nin her tarafında seçimler yapıldı, herkes istediğini özgür bir şekilde ortaya koydu. Ve yine söyleyeyim, hangi müdahaleden bahsediyoruz? Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Ankara’dan İstanbul’a kadar yürüyüş yaptı; DEAŞ tehdidine rağmen, PKK terörüne rağmen, böyle bir konuda yapabilecekleri bir terör eyleminden sonra Türkiye’nin iç güveninin, huzurunun bir şekilde başka bir noktaya getirilebileceği endişesine rağmen bütün dünyanın gözü önünde ve huzurlu bir şekilde Ankara’dan İstanbul’a gidebildi.

Bugün Türkiye’de 35,5 milyon -bugünkü rakamla 35 milyon 600 bin- Türkiye’ye turist geldi. 12,5 milyon Antalya’ya geldi, tarihî bir rekor kırıyor. Sürekli baskı altında olan... Ki neye rağmen söyleyeyim: Avrupa’da aleyhimize çok büyük bir tezvirat kampanyası yürütülmesine rağmen. Türkiye’de çok net bir şekilde bizim yapmamız gereken net bellidir. Ben şuna bakarım: Turist sayımız yükseliyor mu? Şuna bakarım: Asayiş oranlarımızda azalma ve Türkiye’de bu konuda -özellikle rakamları verdim- terör saldırısı gibi saldırılarda azalma söz konusu mu? Bu rakamlar üzerinden eğer Türkiye’yi bir değerlendirecek olursak yani burada işlenmeye çalışılan meselelerin Türkiye’ye karşı esas itibarıyla aslında ne kadar bir haksızlık oluşturduğunu da hep beraber değerlendirme fırsatına sahip olabiliriz; öyle değerlendiren de olur, böyle değerlendirenler de olabilir.

Yine, bütün bunlarla birlikte elbette ki şunu net bir şekilde söylemek isterim: 11 Doğu Türkistanlı meselesi vardı. Ben aydan gelmedim, geçen dönemde Meclisteydim, bir önceki dönemde Meclisteydim, bu sıraları da iyi bilirim, bu sıralarda nasıl konuşulacağını, ilk kez de bir bütçeye

çıkıyor değilim. Bakınız, ben 2002'den itibaren... İstanbul'da doğdum, büyüdüm ama İstanbul'da çok siyaset yapmadım yani hep uzak kaldım siyasetinden. İstanbul'a gittiğimde, hakikaten, burada özellikle Doğu Türkistanlılar, Uygurlar, Afganistanlılar, bunların çocuklarının okuması konusunda bir eksikliği gördük. Oturduk arkadaşlarımızla beraber... Bizim mantalitemiz şudur: Kimsenin Türkiye'de kaçak yaşamasını istemiyoruz. Eğer bu yabancı terörist savaşçıysa gereğini yerine getiriyoruz zaten. Bunun için iyi sistemler kuruldu Türkiye'de. İşimiz kolay değil, söyleyeyim. Biraz önce Türkiye'ye ne kadar Afganlı girdiğini, ne kadar gitmeye çalıştığını, Türkiye'de nelerin yaşandığını, bunların kaçakçılık merkezleri tarafından ne kadar yönlendirildiğini söylüyorum. Allah muhafaza! Yani kimse "DEAŞ tehdidi bitti." falan filan demesin ya. Yatalım kalkalım, Türkiye'nin Fırat Kalkanı Harekâtı'na ve Zeytin Dalı Harekâtı'na dua edelim. Oradan elde ettiğimiz istihbaratlarla beraber biz burada birçok şeyi engelliyoruz ve önlüyoruz. Sizin duyduklarınız ve söylediklerimiz bizim yaşadıklarımızın ve bu arkadaşlarımızın yaşadıklarının ancak bir bölümü ve bütün bunlarda önleyici olarak ortaya koyduğumuz sistemin aslında Türkiye'ye ne kadar büyük bir katkı koyduğunu da burada huzurunuzda bir kere daha ifade etmek isterim.

11 Uygur meselesi: Bakın, dönem dönem Türkiye birtakım konularda test edilmektedir. Söyleyeyim: Zeytinburnu dâhil, İstanbul'un diğer yerleri dâhil, ne varsa arkadaşlarımıza talimat verdik ve bu konuda onların da insanca kabulünü öngören ikametgâhlarının yapılması hususu belki de çok hızlı ve süratli bir şekilde iyi bir noktaya gelmiştir, hızlı ve süratli bir şekilde. Çünkü ben kayıt altında bileyim. Yarın öbür gün bir sıkıntısı oldu mu, onu gönderebilme kabiliyeti yine bana ait bir kabiliyettir. Yani "bana" derken devletimizden bahsediyorum; bugün benim, yarın sizsiniz, öteki gün ötekisidir. Ve burada bazen dönem dönem bazı konularda test ediliyor. Biz kendimiz açısından ve içeride test edilmiyoruz. Bazen dışarıdan içeriye test ediliyor. Biz kimin ne olduğunu ve niçin gönderildiğini bilmek durumundayız. Eğer insani bir şeyse biz ülkemize alır, kabul ederiz. Biz kimseyi -buna bütün ülkeler dâhildir- hayatıyla sıkıntılı olan bir ülkeye gönderebilecek kadar vicdandan yoksun değiliz ve göndermeyiz de. Bu büyük bir sıkıntı mıdır? Bu, dünyada bir açıktır. Gönderdiğin zaman orada belki de infaz edecekler. Bu, bütün dünyada açıktır. Biz bu insanları ne yapıyoruz? Biz bu insanları bazen kendi geri gönderme merkezlerimizde tutuyoruz, bazen de ondan sonra memleketimizin diğer bölgelerinde bunların yaşamasını kontrollü bir şekilde devam ettirmeye çalışıyoruz. Burada Türkiye'nin politikası asil bir politikadır ve bu politikayı devam ettirmektedir ve devam ettirecektir.

Yine, esas itibarıyla, Kaşıkçı meselesi soruldu. Yani Kaşıkçı meselesinde şunu ifade etmek isterim: Başından, bu konuda en az konuşan adam benim. Biz işimizi yapıyoruz. Bir kez konuştum. Televizyonda sordular, "Hukuk devletin gereğini yerine getiriyoruz." dedim, "Şeffaf bir süreç yürüttük." dedim; dünyaya açık bir süreç yürüttük, bilgilerimizi paylaştık ama bunun üzerine kimsenin yatmasına müsaade etmeyiz, etmeyeceğiz de. Meseleyi birinci günün akşamından itibaren veya sabahından itibaren, ertesi gün sabahından itibaren bilen bir anlayıştayız. Yok "Şöyle mi oldu?" yok "Böyle mi oldu?" yok "Şunlar mı oldu?" yok "Bunlar mı oldu?" gibi değerlendirmelerin bana göre hiç iler tutar tarafları yoktur. Geldiler, işlerini gördüler kendi hükümlerlik alanları içerisinde ve buradan gittiler. Ama şunu söyleyeyim: Türkiye bu konuda insanlığa sırtını dönmedi. Son bir haftadır, on gündür Birleşmiş Milletler dâhil, İngiltere, Amerika dünyanın birçok ülkesinden heyetler, bakan, bakan yardımcısı, genel sekreter, genel sekreter yardımcısı... Bu konu, Türkiye'nin yüz akı bir tabloyla yürütülmeye devam edilmektedir; bu kadar açık ve net.

Yine, bir dil sürçmesi oldu herhâlde, Hocam söyledi, öyle zannediyorum yani “Kaç HDP tutuklusunu var?” dendi. Bizde HDP tutuklusunu yoktur; PKK ve KCK tutuklusunu vardır, terör örgütünü tutuklusunu vardır. Yani HDP tutuklusunu, siyasi partiye yönelik bir tutuklu olması söz konusu değildir; ben düzeltmek için söylüyorum. Yaklaşık 2.499 tutuklu, 969 hüküm özlü, 6.293 hükümlü; toplam 9.730 bizim şu andaki elimizdeki rakamdır.

Yine, bununla beraber, özellikle şunu ifade etmek isterim, birçok arkadaşım sordu: İşte, FETÖ’yle ilgili bir mücadele yapıyoruz, Türkiye çok ciddi bir konuda bir tünelden geçti Allah’a şükür. Bitti mi? “Bitti” diyen yanılır, bunu da çok net söylüyorum, devletin bilgilerine sahip olan birisi olarak söylüyorum. Şu anda elimizde olan bir işi bitirdiğimiz zaman rahatlayacağız. Elimizde bir işimiz var, Adalet Bakanlığımızla birlikte bu meseleyi yürütüyoruz, bunu bitirdiğimiz an rahatlayacağız ve bu, tehdidin, tehlikenin ortadan kalktığı anlamına gelmez ama çok önemli bir şekilde Türkiye bu tünelden Allah’a şükür çıkmış olacaktır.

Peki, burada açığa alınanlar oldu, pasaportlarına tahdit konulanlar oldu. Bakınız, burada da safha safha gidiyoruz bir politika çerçevesinde. İlk önce, kamuda çalışanların yurt dışına çıkmasına izin vardı, bunu kaldırdık ki olağanüstü hâl kalkmamıştı. İki: Özellikle eşlerinden dolayı kendilerine tahdit konulanlar vardı -ki bu rakam zannediyorum toplam 186 bin civarında- bunları kaldırdık. Artı, özellikle idari tahditler konusunda da elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz, diğer kanun meselesidir. Yani adli tarafın verdiği, mahkemelerin verdiği kararlarla ilgili düzeltmeyi mahkemeler yapmak durumundadırlar. Yaparsa yapar çünkü süreci o biliyor, süreci o yönetiyor, onun yurt dışına çıkıp çıkmaması veya pasaportunun olup olmaması konusundaki temel hüküm onlarındır.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Bakan, ona bir diyeceğimiz yok. Sizin koyduklarınız ne olacak?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Biz idari olarak kendi gördüklerimizin ve bize gelip de müracaat edenlerin –ki bütün müracaatları açtık; valiliklere, emniyet müdürlüklerine ve nüfus müdürlüklerine- eğer en ufak bir şeyi söz konusuysa kendimiz toptan kaldırabileceğimizi bir hüküm çerçevesinde yapabiliyorsak kaldırıyoruz zaten. Bizim memleketimizin insanının yurt dışına çıkmasında herhangi bir eksiğimiz veya bir endişemiz söz konusu değil ama bir suçluyu veya üzerinde suç isnat edileni demek daha doğru olabilir, yurt dışına kaçırma konusundaki sorumluluk da bize aittir. Onun için burada şunu herkesin bilmesini isterim, Türkiye’nin de bilmesini isterim: Bu konuda hemen hemen birçok mesele gerek istihbari gerek adli olarak vuzuha kavuşmuştur ve burada idari olarak bizim üzerimizde mümkün olduğunca pasaport şerhlerinin kaldırılması noktasında bir tavır sergilediğimizi ve bunu uzun zamandan beri yaptığımızı, bunun birçok örnekleriyle birçok arkadaşımızın da karşılaştığını bir şekilde ifade etmek isterim.

Artvin Cerattepe konusunda bir zan oluştu...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Bakan, bir şey söyleyeceğim, birçok insan bunu bekliyor: Soruşturma ve kovuşturma aşamasında yargı makamları koyar veya kaldırır, kimsenin bir itirazı yok. Sizin koyduklarınız, kanun hükmünde kararnameyle koyduklarınızla ilgili olarak somut bir şey söyleyin, bir takvim söyleyin; ona göre insanlar rahat etsin.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Kanun hükmünde kararnameyle konulan... Bakın, idari olarak ne kadar sınırlarımızı zorlarsa zorlasın biz kaldırırız, tekraren söylüyorum. Ne kadar kanun hükmünde kararname var ama idari olarak ne kadar sınırlarımızı zorlarsa zorlasın biz kaldırırız. Eğer orada bütün arkadaşlarımızla yaptığımız değerlendirmeler sonucunda kalkmaması lazım gelenleri de kaldırmıyoruz ama burada geniş bir kitle olmadığını ve mümkün olduğunca bunlarla ilgili meseleler vuzuha çıktıkça da bu konuda idari tedbirlerimizi kaldırdığımızı söylemek isterim.

BAŞKAN – Sayın Bakan, net anlaşılmıştır, devam edin.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Şimdi, Sayın Sezgin Tanrıkulu sordu, söyleyeyim, bir şeyimi de söyleyeyim yani: Şimdi, bana yaklaşık 563 soru önergesi... Ne kadardır son bakanlık dönemini yapıyoruz, bilmiyoruz yani ağustos, eylül, ekim, kasım, işte üç buçuk dört ay. Yani Sayın Sezgin Tanrıkulu zaten 219 soru sormuş. Hepinizin huzurunda kendisine bir şey söyleyeyim: Ya Allah'ımı seversen, bir soruyu bütün illere yöneltme. Yani "Şu ilde ne kadar gaz var?" diye soruyorsanız, bunu 81 ile sorarsanız 81 ayrı soru oluyor. Biz de çalışıyoruz, arkadaşlarımız da çalışıyor. Ben herkesin sorularına cevap verebilmek için arkadaşlarıma talimat verdim. Bunu verelim ama şu anda 563, bir de buraya girmeyenler var. E bunu belli bir dönem, bir yıl yapsak demek ki 1.200, 1.300 soru bütün...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Onlardan bir harita çıkarıyorum. Daha tuvaleti olmayan, temiz suyu kullanamayan kaç tane yerleşim yeri var? Büyük ekonomiyiz ama daha insanlar tuvalet kullanamıyor.

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, bir müsaade edin.

Sayın Bakan, devam edin lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ve yine, özellikle Artvin'in Şavşat ilçesinde CHP Genel Başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun bulunduğu konvoya silahlı saldırı düzenlendiğiyle alakalı konuyu söyleyeyim. Bakın, biz şunu yaptık: Terör örgütü bir taraftan Doğu ve Güneydoğu'da kendi egemenliğini sürdürmek isterken dağlarda ve kırsalda, diğer taraftan da Karadeniz, Amanoslar, aynı zamanda Akdeniz üzerinden Ege'de sürekli olarak bir yoğunluk ortaya koymaya çalıştı ve tüm güvenlik kuvvetlerimiz her şeyi masaya yatırdı "Ne yapmamız lazım?" diye. İlk önce -biraz önce Hatay Milletvekilimiz söyledi- Amanoslarda yani Maraş, Antep, Osmaniye ve Hatay'da 1992'den beri bugüne kadar yapılabilecek en büyük operasyonlar gerçekleştirildi ve en önemli sonuçlar alındı, adım attırıyoruz. Karadeniz'de şu anda yaklaşık bildiğimiz 4 tane, 2'sinden haber alınmayan yani 2'siyle ilgili herhangi bir tespit yapamadığımız terörist kaldı; diğerlerinin tamamı etkisiz hâle geldi ve burada icra edilen operasyonlarda 1'i üst düzey 2 terörist ele geçirildi ve bunlar özellikle Artvin'deki Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun olayına karışmış olanlardı. Muhterem Bey de o zaman valiydi, şöyle bir şey söyledi: Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun Artvin'den helikopterle gitmesi direkt Sayın Vali'nin o günkü -Muhterem Bey'in- talebi üzerine "İsterseniz size helikopter verebiliriz, programa yetişmek üzere." Sayın Vali...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Bakanım ben de aracın içindeydim, izin vermediler.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Hayır, Vali Bey burada.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Ben de aracın içindeydim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bütün arkadaşlar, bütün diğer gelenler de araçla geldiler. Şimdi, Türkiye'de bu tip meselelerde tedbirler olabilir, biz de dönem dönem tedbirlerle karşı karşıya kalıyoruz ama bu tip bir meseleyi de sorduğunuz için açıklığa kavuşturmak benim temel sorumluluğum içerisinde.

Yine, burada, özellikle şunu ifade etmek isterim: Polislerle ilgili bir meseleyi söyleyeyim: Biz 3600 konusunda söz verdik, bunu yerine getireceğiz; bu kadar basit, en kısa zamanda; bu, bir sözdür.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) - Ne zaman Sayın Bakan?

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU – Bakınız, arkadaşlar, bu, bir yasayla olacak; bu, bir sözdür ve bu söz Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından –biraz önce Milliyetçi Hareket Partili arkadaşlarımız anlattılar- Sayın Devlet Bahçeli tarafından direkt olarak gündeme getirildi ve söylendi. Bizler bu sözün arkasındayız ve bunu sağlayacağız. Bunu sağlamak sadece polislerin 3600 olması için değil, bakınız, bu gerekli ve bu bir ihtiyaç.

Özellikle geldiğimden itibaren ilgilendiğim meselelerden biri de polis intiharlarıdır. Şurada bir yerde polis intiharlarının bilgisi olması lazım. Bizim bu konuda polislerimizin, özellikle güvenlik görevlilerimizin yaşam standartlarını iyi bir noktaya getirebilmek temel sorumluluğumuzdur. Dendi ki: “12/12 çalışıyor.” Hayır, istisnadır 12/12 çalışsan, o da bazı dönemlerde. Tam tersi, geldikten sonra, özellikle 15 Temmuz’un iklimi hafif bir kaybolduktan sonra polislerimizi yeni aldıklarımızla beraber ilk önce 12/24’e döndürdük, şimdi de 8/24’e döndürüyoruz. Ben aynı zamanda bir yöneticiyim. Yani bizim çalışma arkadaşlarımızın, özellikle polislik görevi yapan arkadaşlarımızın, özellikle zihinlerinin, bedenlerinin en üst noktada olması lazım ve bir şey daha söyleyeyim: Bütün çalışma arkadaşlarımız, özellikle Emniyet camiasında 8/24 çalıştırdıkları Emniyet personelimizden çok daha verim aldıklarını, çok daha iyi sonuç elde ettiklerini, kendi tecrübeleri ve ortaya koymuş oldukları çalışma süreleri içerisinde defalarca bunu anlattılar, gördüler. Bizim de buna döneceğimizi buradan ifade etmek istiyorum.

2016 yılında 61 Emniyet personelimiz intihar etti, 2017 yılında 52 ve şu ana kadar da 32. Yani bu konuda her türlü imkânlarımızı en iyi noktaya getirebilmek, elbette ki bizim temel görevlerimizden bir tanesidir. Bunun böyle olacağını düşünüyorum.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Ek gösterge vermiyor musunuz Sayın Bakan?

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU – Özellikle şunu ifade etmek istiyorum...

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Ek gösterge ne zaman, ona cevap vermediniz.

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU – Elimden geldiğince cevap vermeye çalışıyorum.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Yüz gündür...

BAŞKAN – Sayın Hürriyet, lütfen...

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU – Okul önlerinde uyuşturucu satıcısı ve uyuşturucuyla ilgili de bir meseleyi ifade etmek istiyorum. Bir: okullarımıza özel güvenlik görevlisi verdik. Yetmedi, güvenlik görevlisi verdik; jandarma ve polis. Artı, öncelikli olarak gördüğümüz yaklaşık 760 okulu kent güvenlik yönetim sistemimize... Yine diğer okullarımızı, özellikle kamera sistemiyle beraber donatarak tedbirini ve önlemini almaya çalışıyoruz.

Yetmedi, bununla ilgili yine şunu söyleyeyim: Daha geçen hafta Türkiye’de 81 vilayette tüm bakanlıklarımız, tüm bakanlıklarımızın taşra teşkilatındaki temsilcileriyle birlikte uyuşturucu komisyonlarını, bağımlılık komisyonlarını topladık, ana konu olarak da uyuşturucuyu aldık; ne yaptık ve ne durumdayız? Şu anda 15 vilayette... Geçen gün Sayın Hazine ve Maliye Bakanımızı da bu konuda aradım, sağ olsun hemen gönderdiler. İlk kez bir şey yapıyoruz Türkiye’de, bir bölümünü denedik. Özellikle kanalizasyonlardan su alarak, onların testini yaparak orada hangi maddenin kullanıldığını ve ne kadar kullanıldığını ölçen ve bunu da bir taraftan Adli Tıp enstitülerimizle, bir taraftan da üniversitelerimizle desteklediğimiz bir sistemi daha başlattık. Yani anlattığımız meselelerin daha ötesinde birçok adımı hep beraber ve anlamlı bir şekilde yapmaya çalışıyoruz. Burada size birçok rakamı verdiğim için sizi bir şekilde bununla beraber yormak istiyor değilim.

Şimdi, gelelim diğer meseleye: Bakınız, belki de Türkiye’de doğu ve güneydoğuya doğu ve güneydoğulu olmadığı hâlde en çok giden insanlardan bir tanesiyim, belki bir sivil göreve sahip olarak da giden insanlardan bir tanesiyim. Doğu ve güneydoğuda bugün her okulumuzda öğretmen var.

Biz eğitim öğretim yılını bu yıl Çukurca'da açtık. Geçen yıl da Batman Kozluk'ta Aybüke'nin okulunu da açtık. Şimdi, Çukurca'da... Hani herkes bir şeyden bahsediyor ya, Samsun'dan gelen bir kızımız oradaki çocuklarımızın... Şimdi, şunu bir insan yapmamalı: Mevlüt Bengi, 24 Haziranda seçim oldu ve seçim üstü infaz edildi. Bunu infaz eden adamları, oluşturulacak iklimi hepimiz ortadan kaldırmalıyız. Bu, hepimizin sorumluluğu.

Bakın, Birleşmiş Milletler ve dünya, bizi değil de terör örgütünü, özellikle çocuk teröristleri kullandığı için açık ve aşırı bir dille hem eleştiriyor hem de tenkitten daha öte noktaya götürüyor. Allah'ımızı seversiniz ya; 13, 14, 15 yaşındaki çocuklar terör örgütüne nereden gitti? Arkadaşlar bilmiyorlar mı? Yüzlerce ifade var bizde. HDP'nin ilçe binalarında. Bu sorumluluk mu? Sorumluluk. Nereden gitti? Belediyelerin düzenlediği festivallerden, Doğu ve Güneydoğu'da belediyelerin düzenledikleri festivallerden gitti. Herkesin evinde sıkıntı olabilir, herkesin evinde sorunu olabilir, hepimizin kendi ailelerimiz içerisinde annemizle, babamızla dönem dönem çalıştığımız işler olabilir; hemen devreye girip çocukları hemen teröre, dağa götürmek... Ne yaptıklarını söyleyeyim, bütün ifadeleri, Ayşe Hanım anlattı, yüzlerce ve binlerce ifade var bizde. Böyle bir şey olur mu? Çocukları getirecekler taciz edecekler, tecavüz edecekler, sonra onu geri dönülemeyecek hâle getirecekler... O zaman biz niye bu işi yapıyoruz? "Bütçe siyasidir." Diyor, elbette siyasidir. O zaman biz burada niye bu bütçeyi tartışıyoruz, niye bu bütçenin kaynaklarının nereye gidebileceği konusunda önceliklerimizi ortaya koymaya çalışıyoruz? Bunlar bizim çocuklarımız değil mi?

Ha "Bizim elimizde silah var; herkesi susturacağız, korkutacağız, ürküteceğiz." Kim korkmuş, kim bugüne kadar ürkümüş? Türkiye'ye en büyük haksızlığı darbeler yaptı. 1983'te Kenan Evren'in "Bu adamı seçmeyin." dediği Özal iktidara geldi. 28 Şubattan sonra Tayyip Erdoğan'a "Muhtar olamaz." denildi, 2002'de Tayyip Erdoğan geldi. 1961'de Adnan Menderes'i idam ettiler, 1960'ta darbe yaptılar, 1961'de idam ettiler 17 Eylülde. Ne oldu? Ardından Adalet Partisi Hükümet ortağı oldu, 1965'te de tek başına iktidara geldi. Kim korkuyla, baskıyla... Yani ben üzülüyorum, demokrasiyi terör üzerinden öldürüyoruz; bizim müsaade etmediğimiz budur, demokrasiyi terör üzerinden öldürüyoruz ve şu hâli.

Neymiş, biz kadın kültür evlerini kapatmışız. Tam tersi. Bakın, PKK, kadınları istismar eden bir örgüttür. Bizim görevimiz, kadınları bu istismardan kurtarmaktır. Kadın kültür merkezlerini açmak zorundayız, daha fazla açmak zorundayız, güneydoğuda gençlik kültür merkezlerini açmak zorundayız, daha fazla açmak zorundayız. Onlara dünyayı... Biz niye durup dururken... Benim görevim değil ki İçişleri Bakanı olarak 55 bin çocuğu doğudan batıya getirmek. Bir projeyi anlatmaya çalışıyoruz biz. Bu proje, benim projem değil; bu proje, iki bin iki yüz yıldır bu toprakların projesidir, benim projem falan değil. Biz hiçbir zaman kendi içinde yaşayan vatandaşa ceberut davranan bir millet olmadık, bir devlet de olmadık. Bu çocuklar mühendis olmalı, öğretmen olmalı. Geçen gün Diyarbakır Silvan'dan geldiler, 30 kız, inanın fen lisesinden gelmişler; kimisi fizik mühendisi olmak istiyor, kimisi gen mühendisi olmak istiyor. Peki, çukurların olduğu bir ortamda bunu düşünebilir mi? Gecenin saat on ikisine kadar, birine kadar, ikisine kadar biz ceberutluk yapıyoruz, bize öyle söylüyorlar. Öyle mi? Peki, insanlar on ikiye kadar, bire kadar, ikiye kadar Diyarbakır'da niye geziyorlar? Kimin kolundan tutulmuş, kime "Sen ne geziyorsun?" denmiş. Bizim kırmızı çizgimiz bellidir, bu çizgimizin dışında da başka hiçbir çizgimiz yoktur: Terör. Teröre ne siyaseti, teröre ne de demokrasiyi bulaştırırız; bizim için "kötü" desinler, isterse biraz önce söyledikleri gibi "Tarih seni çöp tenekesine atacak." desinler, isterse atsın. Hakk'en, adaleten, vicdanen yaptığımız her işte her türlü sonuca razıyız. Biz nasıl bir hayat yaşadığımızı biliyoruz.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Sizin söylediklerinize ben inanmak istiyorum. O zaman bize uygulanan saldırıları engelleyin.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – AK PARTİ on altı yıllık iktidar, kaç tane faili meçhul yapmış? AK PARTİ on altı yıllık iktidar.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Tahir Elçi'yi kim öldürdü?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bırakın Tahir Elçi'yi kimin öldürdüğü, neyin öldürdüğünü; kendiniz de bilmiyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz daha iyi biliyorsunuz.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Yasin Börü'yü kim öldürdü?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Biz arayıp bulmaya çalışıyoruz. Bırakın! AK PARTİ kaç tane faili meçhul yapmış? Hadi bakalım! Dünya siyasasının Türkiye'ye baskı koymak için ortaya koymuş olduğu meselelerin dışında Türkiye bugüne kadar hangi meseleyle yargılanmış? Yapmayın Allah'ınızı severseniz.

(AK PARTİ ve HDP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir dakika... Sayın Cora, bir dakika... Sayın Bakanın söyledikleri duyulmuyor sizin konuşmanızdan.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Terörle mücadele ediyoruz. Bizim ipliğimizi pazara çıkarırlar be. Terörle mücadele ediyoruz, “Bu kadar terörist öldürdük.” diyoruz, “Bu kadar iş yaptık.” diyoruz. Bakın, demokrasi ve hukuk devleti dışında hiçbir arkadaşım, hiçbir adım atmıyor. Eksik varsa da, yanlış varsa da kimseye bırakmadan kendimiz işin ıncığına cıncığına kadar araştırıyoruz, soruşturuyoruz. Eğer yanlış varsa, bende de yanlış varsa ben de yanlışını ödemeye hazırım.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – O zaman bulun failleri.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bu ülkeyi başkalarının oyunlarına alet ettirmeyiz, bu kadar açık ve net.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Binlerce olay var.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ve yine, 57 olan...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Ahmedî Hani'nin heykeli kaldırıldı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ahmedî Hani nereden bir kesimin... Bakın, bir arkadaşınız burada bir laf söyledi, şimdi burada yok, resmini görsem tanırım; bizim Çelebi laf ettiğinde Çelebi'nin kökenini ve Çelebi'nin memleketini istiskal ederek, onu küçük düşürmeye çalışarak oradan laf etti, kulağımla duydum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu arkadan...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bir saniye, bir saniye.

Bakın, Ahmedî Hani hepimizindir, bizim değerimiz ve bizim kültürümüzdür.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Heykelini kaldırdınız.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Hayır, hayır. Neyi kaldıracamız ya, biz havaalanına ismini vermişiz ya, yapmayın Allah'ınızı severseniz.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Orada gözlerimle gördüm.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Neyi yapmışız? Hayır.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Yaşadığımız bir şey, kendi yaşadığımız bir şey.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Anlatacağım, bir saniye; sabırlı ol, sabırlı ol.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Heykeli kaldırıldı, o parkı da talan edildi. Orada gerçekten kendimiz yaşadığımız bir şey.

BAŞKAN – Sayın Koç, müsaade edin ya; yani iki dakika sabredemiyorsunuz, bir müsaade edin.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Şu, Doğubeyazıt'ta Ahmedî Hani'nin kütüphanesidir.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Heykeli nerede peki?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Söyleyeceğim nerede olduğunu.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Kaldırıldı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bir dakika ya, ya bırak bu işleri.

Artı, yine Ahmedî Hani Hazretleri Türbesi ve cami restorasyonu ile çevre düzenlemesi işlemleri 14 Nisan 2017 tarihinde tamamlanmış ve hizmete açılmıştır.

Üç; Ahmedî Hani Hazretleri'nin Türbesi'nden her cuma vatandaşlarımıza ücretsiz bu ülke ve bu devlet ikram yapmaktadır. Hiçbir şeyi istismar ettirmeyiz. Hatamız varsa da bu bizim hatamızdır deriz.

Dört; Doğubeyazıt Belediyesi ve Doğubeyazıt Kaymakamlığı tarafından başlatılan çalışmalar sonucunda Erzurum Orman Bölge Müdürlüğüyle iş birliği yaparak Ahmedî Hani Hazretleri Türbesi çevresindeki 560 dekarlık alanda 31/10/2016 tarihinde başlatılan Hani Baba Ağaçlandırma Sahası Projesi hayata geçirilmiş ve 20 bin adet fidan dikilmiştir. Bir tane iş yapılmadı yani.

Yine, aynı zamanda 3 Mart 2017'de belediyemiz, kaymakamlığımız bununla ilgili etkinlik ortaya koymuştur.

Ve yine Ahmedî Hani Kent Müzesi 4 Ağustos 2017 tarihinde -3 milyon liraya mal oldu-tamamlanarak devreye girdi.

Biz çizgimizin ne olduğunu biliriz, kültürümüzün, değerlerimizin; istismar da ettirmeyiz. Nasıl bundan binlerce kilometre öteden, Moğol steplerinden buraya doğru yürüyen milletimizin her çizgide bıraktığı esere sahip çıkmışsak bu toprakların her eserine de sahip çıkarız.

Ve aynı zamanda Doğubeyazıt Belediyesi tarafından öteki sene bir tretuvar yapımı esnasında heykeli yıkıldı, şimdi tam da daha güzeli ve daha muntazamı gerçekleştiriliyor. Ama bunların üzerinden istismar edilmesini, orada buna ait bir aidiyet, bir his ortaya koyan insanların istismar edilmesini, de hiçbir şekilde doğru bulmam.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Hayır, ben oralıyım. Ben kendim görmesem, ben gördüğüm şeyi söylüyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, var mı daha, çok mu?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bir üç beş dakikaya bitiriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tamam Sayın Bakanım, on dakika diyelim.

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Tamam.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cumartesi Annelerine gelelim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Geldim, geldim.

Oradaki sözüm şu: Bakın, Allah yalandan bizi uzak tutsun. [AK PARTİ sıralarından “Âmin” sesleri, HDP sıralarından “Âmin(!)” sesleri]

İlk günden itibaren söyledikleriniz, biraz önce söyledikleriniz gibi; bir: Siz benden çok daha iyi biliyorsunuz. PKK ve PKK'nın bütün sözde eşkiyabaşları, alçak insanlar, sizin önüne sıfat koyduğunuz, o "tecrit" diye, PKK'nın aslında bütün talimatlarıyla beraber Avrupa'da ve Türkiye'de bir noktaya getirmeye çalıştığı eşkiyabaşı Apo dâhil olmak üzere onun Kandil'e bıraktıkları talimat verdiler, "700"üncü toplantıyı görkemli yapacaksınız." dediler. Ben devletin İçişleri Bakanım.

HÜDA KAYA (İstanbul) – İmralı'dan haber mi geliyor?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bak, onun oraya bıraktıkları diyorum Hanımefendi. Bakın, 700'üncü...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Bakan, 600'üncü yıl dönümü de aynı şekilde oldu.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bir dakika. Kimler var içeride, kimler var? DHKP-C mensupları. Kimler var? TKP/ML mensupları. Kimler var...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Hayır. Aynı şey oldu.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz.

Sayın Kaya, lütfen...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Kimler var... (Gürültüler)

HÜDA KAYA (İstanbul) – İftira ediyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Kaya, Sayın Çelik, lütfen...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bir saniye, ben iftira etmem. Ya iftira ediyorsam Murat Karayılan'a iftira ediyorum, Cemil Bayık'a iftira ediyorum ya; bırakın bunların savunmayın Allah'ınızı severseniz ya!

HÜDA KAYA (İstanbul) – 500'üncü, 600'üncü haftada da aynısı oldu.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ve şunu...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ben de oradaydım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Biliyorum orada olduğunuzu.

HÜDA KAYA (İstanbul) – 700'üncü hafta...

BAŞKAN – Sayın Kaya, müsaade edin lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ve 700'üncü haftayla ilgili...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Alakası yok.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – ...içeride PKK meselesine bulaşmışlar, içeride DHKP-C meselesine bulaşmışlar ve meseleyi bir noktaya getirecekler.

Ondan sonra, İstiklal Caddesi... Neredeyse, İstiklal Caddesi Türkiye'nin bir eylem caddesi hâline döndü. Peki, bu doğru mu?

HÜDA KAYA (İstanbul) – Gerçek değil, Sayın Bakan, gerçek değil bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, şimdi yaptırılmıyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Kimseye yaptırılmıyoruz.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Bunlar gerçek değil.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Kimseye yaptırılmıyoruz ve burada, benim söylediğim laf...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Topu topu 50-60 kadın var orada, yaşlı başlı 50-60 kadın var.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Orada da yalan söyleniyor. Benim söylediğim laf açık ve nettir: Bu millet yüzyıl önce bunların ağababalarına bu ülkeyi teslim etmemişi, bugün de onların paçoz terör örgütlerine de teslim etmez; bakın, tamam mı?

HÜDA KAYA (İstanbul) – Gerçek dışı bunlar.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Paçoz terör örgütlerine teslim etmez.

HÜDA KAYA (İstanbul) – 70-80 yaşında kadınlar var orada.

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yalan, söyleyen insanın karakterini ortaya koyar. Bu kadar açık ve nettir. Kim söylüyorsa yalan, söyleyen insanın karakterini ortaya koyar ve bütün bunların...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Aynen öyle. Kesinlikle gerçek değil bunlar.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – ...ifadesini, bir taraftan bunu söyleyeceksiniz...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Gerçek değil.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Duyamıyoruz ya, duyamıyoruz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Dinlemek istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Ök, Sayın Güneş...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – ... “Şunları yaptınız, bunları yaptınız.” Peki...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Eminönü Meydanı’nda...

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cumhurbaşkanı Erdoğan...

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – ... “Benim davam.” diyor...

BAŞKAN – Sayın Paylan...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Tahammül, tahammül... Öyle demiştiniz.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, hoş geldin, İbrahim Aydemir.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ha, bir de –affedersiniz- bende resim var, terör örgütünün propagandası olmasın diye burada göstermeyeceğim. Türkiye’de sözde şehitlik kurup terör örgütünün bayrağını ve pis eşkıyabaşı Apo’nun bayrağını kim koyarsa yıkar geçeriz. Bu kadar basit ve yıktık geçtik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Hayır, hayır arkadaşlar, hayır.

Arkadaşlar, burası Plan ve Bütçe Komisyonu.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ama bir şey daha yaptık; bak, aldık, biz insanız, Adli Tıp’a götürdük, aileleriyle eşleştiriyoruz.

Ve bir şey daha söyleyeyim: Size iyilik yapıyorum, farkında değilsiniz. Bakın, size iyilik yapıyorum. Sizi terör örgütü cenazelerine göndertmemekle size iyilik yapıyorum. (Gürültüler) Bakın, size iyilik yapıyorum, terör örgütünün cenazelerine gitmek istiyorsunuz, buna müsaade etmiyorum.

Biz yıktık, neyi yıktık, biliyor musunuz? Diyarbakır’da adı şarkılara destan olmuş...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, burası miting meydanı mı, ne alkışı?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Hayır, hayır, miting meydanı değil, ben anlatıyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, size mi soracak nasıl konuşacağını?

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade edin.

Sayın Bakan, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – ...Kırklar Dağı'na terör örgütünün kurmuş olduğu binlerce, evet, "Kimse yıkamaz." dediği o Kırklar Dağı'na hiç yakışmayan... Hani ekolojik dengeler bahsediliyor ya, ekosistem anlatılıyor ya, çevrecilik yapılıyor ya; bütün bunların hepsi hikâye, hepsi hikâye; yıktık, geçtik. Biz onu yıkarız.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, bizimle ne ilgisi var bunun?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ama milletimizin değerlerine kimsenin...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bizimle ne ilgisi var bunun?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Onu orada HDP belediyesi yaptı, PKK oraya ortak, oradan rant elde...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, cevap verin lütfen, bizimle ne ilgisi var?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Soruyorsunuz, veriyorum işte.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – HDP'yle ne ilgisi var bu söylediklerinizin?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Niye? Bütün bunların...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cumhurbaşkanı söyledi, "İstanbul'a İhanet ettik." diyor, bütün kentlere ihanet ettiniz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bütün bunların ötesinde...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bize niye söylüyorsunuz bunları? Sanki HDP bunları yapıyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – ...şunu çok net bir şekilde... (Gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade edin.

Sayın Enginyurt, bir dakika...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Yanlış yapıyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Hiç yanlış yapmam, yanlış yapmaktan da Allah'a sığınırım, hiç yanlış yapmam.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – O zaman, HDP illegal işler yapıyorsa kapatın HDP'yi.

BAŞKAN – Sayın Katircioğlu...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – HDP'yi kapatın o zaman.

BAŞKAN – Sayın Katircioğlu...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, yanlış yapıyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Bakın, HDP PKK'nın siyasi kolu olarak çalışmalarına devam ediyor.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ne demek bu?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – "Hayır." deyin.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ne demek bu?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – "Hayır." deyin.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Kabul etmiyoruz, bunu kabul etmiyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – “Hayır.” deyin,

TUMA ÇELİK (Mardin) – Bu ithamdır, yapamazsınız bunu ya!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yok öyle bir şey.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Yapamazsınız.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ve yine, şunu ifade etmek istiyorum...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama hangi kanıtla bunu söylüyorsunuz?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ve yine şunu söylemek istiyorum: Birlikte çalışılıyor. Ben bu ülkenin İçişleri Bakanım, elimdeki bilgileri, belgeleri ve yaşadıklarımı ortaya koymalıyım.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – O zaman ortaya koyun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ahmet Budak’ı niçin öldürdüler o zaman, bana bunu söyler misiniz, ha? Şemdinlili Ahmet’i niçin öldürdüler?

TUMA ÇELİK (Mardin) – Hakkında dava açarsınız, siz itham edemezsiniz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Peki, Bedirhan’ı niçin öldürdüler, bunu söyler misiniz? İşçileri niçin öldürdüler.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Dava açarsınız.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Biz davaları açıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yargı elinizde.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Mevlüt Bengi’yi niçin öldürdüler, Necmettin Öğretmeni niçin öldürdüler? Bunlar asker miydi, bunlar polis miydi, savaşın içerisinde miydiler, terör operasyonu mu yapıyorlardı, ha, terör operasyonu mu? (Gürültüler)

İnsanlıktan bahsediyorsunuz, hangi insanlıktan bahsediyorsunuz? Orada korku imparatorluğu kurup... Kırk yıldır bu korku imparatorluğunu kurmaya çalışarak.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, bu bizi ilgilendirmiyor, bu sizi ilgilendiriyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ben birtakım düşüncelerin hiçbirisine katılmıyorum. Kırk yıldır kurulan korku imparatorluğu, öyle, bir yılda, iki yılda elinin tersiyle itilebilecek bir hadise değildir. Ne yaparlarsa yapsınlar, ne ortaya koyarlarsa koysunlar, nasıl gerçekleştirirse... Siz Mevlüt Bengi’nin 11 çocuğuna nasıl hesap vereceksiniz ya, nasıl hesap vereceksiniz? Onları konuşuyorsunuz. (Gürültüler)

Ne güzel bir tablo, tiyatral bir havayla beraber ondan sonra terör örgütünü çökertmeye çalışanlara...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Bakan, komisyonları niye reddediyorsunuz?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – ...oradaki telefonların üzerinden mesaj vermeye...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Şu anda şov yapıyorsunuz Sayın Bakan!

BAŞKAN – Sayın Kaya...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ben şov mov yapmıyorum, ben hayat yaşıyorum hayat; ben hayat yaşıyorum, orada yaşıyorum ben. Orada anası babası ölen çocuklarla beraber yaşıyorum ben.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Komisyon kurulsun.

BAŞKAN – Sayın Kaya, müsaade eder misiniz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ben öyle şov mov yapmam, ihtiyacım da yok şov yapmaya.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Biz diyoruz ki komisyon açılış, ortaya çıksın istiyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Kimin şov yaptığı belli. Kimin telefonları üzerinden kimi arayacağım ben? PKK terör örgütüyle beraber kol kola girmiş Pervin Buldan’ı aramayacağım da kimi arayacağım yani? Ha?

HÜDA KAYA (İstanbul) – Komisyon kurulsun, çıksın her şey ortaya.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – “Bunun müsebbibi sizsiniz” demeyeceğim de ne diyeceğim yani? Böyle bir şey var mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, böyle bir usul var mı?

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Affedersiniz, buraya geldim, “Sen milletvekili değilsin, sen konuşamazsın.” Ben sizin kum torbanız falan değilim, hiç kum torbanız falan değilim, öyle bir anlayışın içerisinde de sokturmam yani. (HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Ben sizi dinledim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yargıya verin...

BAŞKAN – Evet Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Yargıya veriyoruz zaten, ona da itiraz ediyorsunuz. 6-7 Ekim olaylarını çıkaran ve herkesi sokağa çıkaran Selahattin Demirtaş’ı yargıya verdik, sabahtan beri burada ağıt yakıyorsunuz.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Haksızsınız.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Haksızız doğru, biz haksızız, ölenler haklı, ölenler haklı biz haksızsak, öldürülenler haklı. (Gürültüler)

Var mı öyle bir şey ya? Var mı öyle bir şey? Biz haksızız, öldürülenler haklı!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, bu nasıl bir üslup?

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Komisyon kurun, çıksın her şey ortaya.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Çıktı zaten her şey, siz merak etmeyin.

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bütçeler ve kesin hesaplar üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Arkadaşlar, değerli hazırun; şimdi sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutacağım.

Değerli arkadaşlar, görüşmeler bitmedi, herkes yerine lütfen.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, oylamayla ilgili söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Önergenizi işleme alacağım Emniyet Genel Müdürlüğünde.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Lütfen Emniyet Genel Müdürlüğünde, Jandarma Genel Komutanlığında...

artırılmış, yüzde 3 eksik. Dolayısıyla bu rakam, bu bütçe büyüklüğünde çok önemli değil. Lütfen, gelin, bu 627 milyon lirayı buraya ilave edelim Komisyonunda ve bu Emniyet mensuplarımıza 3600 ek göstergesine bir kademeli geçiş yapalım. Bunu biz İYİ PARTİ olarak verdik diye olmayacaksa lütfen AK PARTİ ve MHP versin, biz arkasına “evet” diyelim. Yani bunu bugün burada çözelim, bir başlangıç yapalım. Buna vicdanen hiç kimse yani AK PARTİ’de, MHP’de, CHP’de, biz de buna bugün böyle demişken, Sayın Bakan da demişken lütfen yapalım bunu. Yani biz geri alalım bu önergemizi.

SALİH CORA (Trabzon) – Bizim taahhüdümüz var, biz yapacağız zaten.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Ya, bir dakika...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, müsaade ederseniz; sayın arkadaşlar bir müsaade edin.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Biz sizin taahhüdünüz olduğunu da biliyoruz. Bilmiyor muyuz taahhüdünüz olduğunu?

BAŞKAN – Sayın Cora, bir müsaade lütfen, ya bir müsaade lütfen.

SALİH CORA (Trabzon) – Ama Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ama sizin bunu böyle söylemeniz bir anlam ifade etmiyor.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sanki ilkokul müzakere salonundayız ya.

SALİH CORA (Trabzon) – Bizim Hükümetimiz...

BAŞKAN – Sizin Hükümetinizin bununla alakası yok, bir müsaade edin.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Lütfen ya, milletvekilinin saygınlığına uygun bir şey olsun ya.

Sayın Bakan da söyledi “Bizim taahhüdümüz.” diye, duymadım mı? Ben de duydum.

BAŞKAN – Sayın Tatlıoğlu, çok teşekkürler.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Efendim, bu kadar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bir açıklama yapayım oylamaya gitmeden önce. Bunu önergeyle yapma imkânımız yoktur. 5934’te Emeklilik Sandığı Kanunu’yla ilgili olarak bu düzenlemelerin yapılması lazım ancak ondan sonra bu yapılabilir; onun için bunun önergeyle yapılabilme imkânı yoktur. O yüzden de yapılamayacağı için de müsaade ederseniz önergeyi oylamaya almayacağım.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Lütfen oylayalım.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Oylayalım.

BAŞKAN – Ama yapamazsınız yani bu, önergeyle yapılabilecek bir şey değil. Ben sadece nezaketen okuttum ama...

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Lütfen oylayalım.

BAŞKAN – Peki, önergenin gündeme alınıp alınmamasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim.

CAVİT ARI (Antalya) – Bizim alınması yönünde oy kullandığımızı da kayda geçelim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, alsanız da önerge üzerinde konuşulur, önerge gene reddolur; onu söylüyorum yani değişen bir şey yok.

Emniyet Genel Müdürlüğünün bütçesini okutuyorum:

(Emniyet Genel Müdürlüğünün 2019 yılı bütçesi ve 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Jandarma Genel Komutanlığının bütçesini okutuyorum:

(Jandarma Genel Komutanlığının 2019 yılı bütçesi ve 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Sahil Güvenlik Komutanlığının bütçesini okutuyorum:

(Sahil Güvenlik Komutanlığının 2019 yılı bütçesi ve 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün bütçesini okutuyorum:

(Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün 2019 yılı bütçesi ve 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 2019 yılı bütçesi ve 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının kesin hesabını okutuyorum:

(Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının 2017 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Böylece gündemimizdeki kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları kabul edilmiştir. Hayırlı uğurlu olsun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, son söz...

BAŞKAN – Son söz talebi bugün Sayın Aksu'dan geldi, o sözü ona vereceğim bugün.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ben de istiyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, ben de istiyorum.

BAŞKAN – Müsaade edin bir kişiye vereyim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır; kısa bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Peki, önce size vereyim, sonra Aksu'ya vereyim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, benim de vardı söz talebim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, son söz bir tane olur yani.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, yani takdir sizin...

SALİH CORA (Trabzon) – Bu son söz sadece Garo Paylan tarafından mı kullanılıyor?

BAŞKAN – Tamam ben “Garo Paylan tarafından kullanılсын.” diyorum Sayın Cora, olur mu? Kayıtlara girsin.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; İçişleri Bakanının şahsında kristalize olan bu nefret dili, düşman hukuku maalesef ülkemizi bölmektedir ve ülkemiz için büyük bir tehditir.

BAŞKAN – Nefret dili söz konusu değil, bunu kabul etmek mümkün değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bizler buraya KPSS'yle gelmedik...

SALİH CORA (Trabzon) – Bakan Bey de KPSS'yle gelmedi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - ...sizler gibi milletin oyuyla geldik ve 6 milyon vatandaşımız bize oy verdi. Eski eş genel başkanımıza, Cumhurbaşkanını adayımıza karşı olan nefret dilini reddediyoruz, iade ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, bakın, demokrasi kalitesi liginde 41'inci sıradayız, OECD ülkeleri arasında sonuncuyuz, hukukun üstünlüğü liginde 113 ülke içinde 103'üncüyüz, basın özgürlüğü liginde 180 ülke içinde 157'nciyiz; bu, İçişleri Bakanının karnesidir ve bu İçişleri Bakanının tavrı, politikaları bu ülkenin barışına, huzuruna, refahına en büyük tehdittir.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – En büyük tehdit sizsiniz, PKK'lılar!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu yoldan geri dönmezsek göreceksiniz başımıza örülen çoraplar gene devam eder ve hepimizin...

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, biz zalimliğe karşı... (Gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, Martin Luther King'in lafıyla bitireceğim: “Adalete doğru her adım feda, acı ve mücadele gerektirir.” Biz de bu zalim tavra karşı demokrasi mücadelemizi sonuna kadar devam ettireceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

Sayın Aksu...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri; öncelikle bütçenizin hayırlı olmasını ülkemizin birlik ve bütünlüğü, milletimizin huzur ve refahı için katkı sunmasını temenni ediyorum.

Şimdi iki husus var, bunları kayıtlara geçmesi bakımından dikkatlerinize sunmak istiyorum. Gerçi milletvekili arkadaşlarımız bunları gündeme getirdiler. Ancak onun öncesinde bu 3600 meselesiyle ilgili verilen önerge hakkında bir iki cümle etmek istiyorum. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak polislerimize, uzman jandarmalarımıza, uzman çavuşlarımıza 3600 ek gösterge verilmesinden yanayız, bunu seçim beyannamemizde de taahhüt ettik. Sayın Bakan çok açık ve net bir şekilde buna destek olacağını ifade ettiler. Yine, Sayın Komisyon Başkanı bunun bu önergeyle mümkün olamayacağını da ifade ettiler. Hâl böyleyken bunda ısrarcı olunmasının açıkçası istismar amaçlı olduğunu düşünüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bir şey daha mı söyleyeceksiniz?

Buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Devamı var, daha esas konuşmaya başlıyoruz.

BAŞKAN – Ama efendim sadece iki dakika biliyorsunuz yani bu son söz.

Buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Peki, ben iki hususa dikkat çekmek istediğimi söylemiştim. Bunlardan bir tanesi “işgalci” meselesi, bu konuşuldu. Uluslararası hukuktan, Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nden kaynaklı Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekâtlarıyla, Kandil ve terör örgütünün olduğu her yere yapılan operasyonlar meşrudur ve kutludur, Türk milleti buralarda işgalci değil, işgalcilerin hasmı, teröristlerin korkusu, mazlumların koruyucusudur. O sebeple Türk milletine, Türk ordusuna

“işgalci” yaftası yapıştırmak, yakıştırmak, söylemek PKK ağzıdır ve hiç kimsenin de, özellikle de bu kutlu çatı altında bulunan milletvekillerinin de haddi değildir. Herkesin ettiği yeminle, bu çatı altında bulunmanın sorumluluğu içerisinde hareket etmesi gerekir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bir şey daha mı var?

Buyurunuz.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Peki, o zaman teşekkür ederim, sağ olasin.

BAŞKAN – Başkan Vekili olarak tamam, buyurun efendim.

Sayın Aksu, buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Başkan Vekiline yapmayın bunu, insicamımızı bozdunuz.

Şimdi, ikinci konu da Sayın Bakan sunumunda, 25’inci sayfada aynen dedi ki: “PKK’ya yönelik olarak bu yıl toplam 87.838 operasyon yaptık, bu operasyonlarda toplam 1.289 teröristi etkisiz hâle getirdik.” Şimdi buna mukabil bir milletvekili “Muhafifler öldürüldü.” dedi, bunu da bölücü terör örgütü PKK’nın ve PKK’lı teröristlerin meşrulaştırılması ve masumlaştırılması anlamında söylenmiş bir söz olarak görüyoruz. PKK dünyada da, uluslararası kuruluşlarca da, Birleşmiş Milletler tarafından da terör örgütü olarak ilan edilmiş insanlık suçu işleyen, binlerce mazlum ve masumun katili cani bir terör örgütüdür; yapılan mücadele terörle ve teröristlere yöneliktir, etkisiz hâle getirilenler de teröristlerdir.

Ben, yine Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu mücadelenizde yanınızda, arkanızda olduğumuzu tekraren ifade etmek istiyorum ve hayırlı olsun diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çelebi...

Arkadaşlar, demokratik bir biçimde bu son sözü de bugün itibarıyla kaldırıyorum.

Buyurun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yine, son sözün vekilin olmasını ben temenni ediyorum ama hep olmasını daha şey yapıyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Son söz vekilin.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Kaldırmayın.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Hocam, bir dakikanızı istirham edeceğim.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Kaldırmayın dedim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Evet, bende aynı fikirdeyim.

Sayın Bakanım, ilk önce iki teşekkürümla başlamak istiyorum. Sizler ekibinizle birlikte gerçekten... Göçler kavimi diyebileceğimiz Suriyelileri özellikle bizim ülkemize geldiklerinde, bu kardeşlerimizi bir ensar edasıyla bu devlet aldı; ben bu vesileyle ekibinizi kutluyorum.

İkincisi de terörle birlikte... Şimdiye kadar Türkiye Cumhuriyeti devleti terörle mücadelede hep başarılı olmuştur ama bu bir tık daha ileri gitmiştir, ben o vesileyle şahsınızda bütün ekibinizi kutluyorum.

Sayın Bakanım ve değerli hazırım, hiçbir farkındalık insandan daha değerli değildir. Tarih, değerleri için savaşıyor ve toplumların geleceği için mücadele edenlerin arenasıdır. Bu anlamda, AK PARTİ hükümetlerinden önce insanlarımız kendilerini, dillerini veya sosyal kültürlerini gerçekten ifade edemiyorlardı. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan Türkiye’de bir zihinsel devrim yaratmıştır. Ben şunu söyleyeyim, çok fazla

uzatmayacağım çünkü gece oldu: Türkiye’de bir dönemler hayaldi bazı şeyler, kendi evladına Kürtçe isim koymak. Bir dönemler hayaldi, cezaevinde yatan bir şahsın anne ve babasıyla Kürtçe konuşması veya kendi ana diliyle konuşması. Bir dönemler hayaldi, bunu özellikle doğu ve güneydoğudaki insanlar bilir, gerçekten kendi illerine, ilçelerine, köyelerine gidemiyorlardı. Bir dönemler hayaldi arkadaşlar, TRT’de TRT Şeş gibi bir kanalın olabileceği; bu herkes için geçerli.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çelebi.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Diyarbakır’ın meydanında İmralı’dan gelen bir mektubu Kürtçe okutmak bu ülkede hayaldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) – İçişleri Bakanı suç diyordu.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Hayalleri daha çok söyleyebilirim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bütçeleriniz hayırlı uğurlu olsun.

Bütün katılımcılara teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, 16 Kasım Cuma günü saat 10.00’da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati:20.57

